SACRORUM EVANGELIORUM

VERSIO SYRIACA PHILOXENIANA

Ex CODD. MSS. RIDLEIANIS

IN BIBL. COLL. NOV. OXON. REPOSITIS

NUNC PRIMUM EDITA:

CUM INTERPRETATIONE ET ANNOTATIONIBUS

JOSEPHI WHITE A.M.

Coll. Wadh. Socii

Et Ling. Arab. Professoris Laudiani.

TOMUS PRIMUS.

OXONII.

E Typographeo Clarendoniano.
M DCC LXX VIII.

N. J. [illegible]

15340

HONORATISSIMO ET SPECTATISSIMO DOMINO,

FREDERICO DOMINO NORTH,

UNIVERSITATIS OXONIENSIS CANCELLARIO, &c. &c. &c.

LITERARUM OPTIMARUM

CULTORI, PATRONO, VINDICI,

HANCCE SACRORUM EVANGELIORUM

VERSIONEM SYRIACAM,

NUNC PRIMUM SUB AUSPICIIS ACADEMIÆ SUÆ

EDITAM,

SUMMA CUM OBSERVANTIA DICAT CONSECRATQUE

JOSEPHUS WHITE.

Extract from

The Journal of Theological Studies

July–October 1948 (Vol. XLIX, No. 195–6)

Printed at the University Press, Oxford, England

Palestine and crowned our city'. If this denotes the possession by the local church of relics of the Baptist, it can throw little light on the question. It points to Constantinople, but Theodoret[1] and others mention the scattering of his remains by Julian at Sebaste, Rufinus[2] tells us that his relics were rescued and enshrined at Alexandria, Sozomen[3] that the head was brought to Constantinople by Theodosius I after an unsuccessful attempt by Valens to convey it thither, and Dionysius Exiguus[4] relates at some length a tradition that it was preserved at Emesa. G. W. H. LAMPE

THE TEXT OF MATTHEW AND MARK IN WHITE'S *VERSIO SYRIACA PHILOXENIANA* AND IN THE NEW COLLEGE MS. 333

UNDER the title *Versio Syriaca Philoxeniana* Joseph White, Laudian Professor of Arabic and later Regius Professor of Hebrew in the University of Oxford, produced, between 1778 and 1803, the edition which is still our only printed text of the greater part of this version of the Syriac New Testament. White based his text on the New College MS. 333. Where this manuscript was defective he employed, in his restoration of the text of the Gospels, the two codices, New College 334 and Bod. Or. 361, which had been collated by Glocester Ridley. White printed these collations under the title *Collationes Ridleyanae Codicum, Barsalibaei et Bodleiani, in Quatuor Evangelia*, and he inserted in them, over the letters WH., notes on various passages, including those which he had restored. Finally, lists of errata were added. Thus an examination of White's representation of the text of the New College MS. 333 in the first two Gospels must take into consideration both the errata and the insertions in the *Collationes*; and to those sources there is to be added White's Latin translation where it differs from his Syriac.

The errata for Matthew and Mark are given at tom. ii, p. 651. Most of the entries which are significant for the study of the textual evidence of this version have been utilized by S. C. E. Legg in the 'New Tischendorf', but there remain a few which have been overlooked. At Matt. xxi. 13 *et dixit*, an erroneous translation of ܘܐܡܪ, is corrected in the errata to *et dicit*. It may be added that Sy.[c.] here has no point and is therefore ambiguous in form, while one manuscript of Sy.[pesh.] has ܐܡܪ (*dicens*, without *et*). At Matt. xxiii. 12 *autem* in the translation correctly represents the ܕܝܢ which is to be inserted in the Syriac. Legg's apparatus requires further correction here for it may be noted that Sy.[s.] reads *enim* with Sy.[c. pesh.], but the word order

[1] *H.E.* iii. 7. [2] *H.E.* ii. 28. [3] *H.E.* vi. 21.
[4] *Invent. Capit. Jo. Bapt.* (*P.L.* 67, 420).

is *exaltaverit enim* as in one manuscript of Sy.[pesh.]. At Matt. xxv
White's text reads ܐܬܝܢ which is to be rendered, not *veniunt* as in
translation, but *venerunt* as in the errata. MS. 334 has the fo
ܐܬܝܢ, which is found also in one manuscript of Sy.[pesh.] At M
vii. 34 ܐܡܪ is to be rendered *dicit*, whereas White's translati
followed by Legg, has *dixit*. Sy.[s.] has no point. At Mark x.
similarly ܐܡܪ is misrepresented by White's translation *dixit*, wh
Legg has accepted. Again Sy.[s.] has no point.

Of the passages restored by White on the basis of his subsidi
manuscripts only one seems to require comment. At Matt. vi. 29
ܕܝܢ *autem* there is the editorial note: *Reposui ex Barsalibaei codi*
But this note is erroneous, for MS. 333 does have ܕܝܢ here, a
although the word is found also in MS. 334, there it is written befo
not after, ܠܟܘܢ *vobis*.

A certain number of minor errors, most of them misprints,
White's edition have been noted.[1] Such are to be found at Ma
v. 39, xiii. 16, xviii. 2, 6, 29, xxiii. 35 (ܕܐܬܪܐܘܗܝ), xxiv. 25, 34, xxv
(ܠܐܘܪܚܗ), 9 (ܡܣܡܝܢܐ without *Seyame*), xxvii. 5 (ܢܚܬ), 35, 53; Ma
iii. 16 *mg.*, 18, 33, iv. 19, vi. 13 (ܡܫܚܐ), 56, vii. 6, 8, ix. 12,
(cf. *mg.*), x. 17 *mg.*, xi. 3 (ܠܟܠ), 4 (Bod. Or. 361 ܘܫܪܐܘܗܝ), xii. 2
42, xiv. 7 (ܕܬܥܒܕܘܢ), 40, xv. 29, 41, xvi. 14 (Bod. Or. 361 ܕܚܙܐܘܗܝ), 2

A comparison of the printed text with that found in the Ne
College MS. 333 shows that White has departed from this manuscri
in the following passages. In this list W will represent the printe
Syriac text, C the New College MS. 333, B the New College MS. 33
and O the Bod. Or. MS. 361. The readings cited are those of MS. 33
except where another source is indicated:

Matthew i. 12 ܐܘܠܕܗ ܕܝܢ; iii. 10 ܕܐܝܠܢܐ : W (ܕܐܝܠܢܐ) = B; iv.
ܕܐܬܠܘܠܐ : W = B; v. 13 ܐܝܟ : W = B but C = O; vii. 27 *m*
ΠΡΟϹΕΚΟΠϹΑΝ; viii. 28 ܠܟܪܟܐ; ix. 20 *mg.* ܢܘܪ, 28 ܡܪܝ : W = C
xi. 1 ܠܡܠܦܘ : W = O; xii. 11 ܐܠܐ : W = O; 50 2° ܗܘ; xiii. 6 *m*
ΕΚΑΥΜΑΤΙϹΘΗ ܐܬܚܪܟܘ ܡܢ ܫܡܫܐ; 29 ܠܡܐ : W = O; 49 ܡܫܠܡܘܬܗ = C
xiv. 10 ܐܚܝܕ : W = O; 14 ܢܦܩ : W = O; 32 ܣܠܩ : W = O bu
C = Chester Beatty Syr. MS. 3; xv. 9 ܦܘܩܕܢܐ = O; xvi. 13 ܕܐܢܫܐ
W (ܕܐܢܫܐ) = B; 23 ܐܠܐ ܗܢܝܢ : W = B but C = O; xvii. 4 ܡܛܠܠ
5 *om.* ܗܘ : W = B; 17 ܐܘ; xviii. 18 2° ܫܡܝܐ : W = B; xix.
ܐܡܪ : W (ܐܡܪ) = B; xxi. 19 ܘܐܡܪ : W = B; 21 ܗܘܝܬܘܢ; xxii.
ܘܐܦܩܘܗܝ; 13 ܢܘܗܪܐ = B; 32 ܕܐܠܗܐ : B ܕܐܝܣܚܩ; 33 ܡܢ = B
W = B; 42 ܡܕܡ : W = B; xxv. 30 ܠܒܪ : W = B; xxvi. 43

[1] Certain trifling mistakes such as the omission of the point with Dalath
Resh have been disregarded, as have been errors in the Greek marginal entrie

ܗܘܿܢ; xxvii. 5 ܚܒܠܐ = B; 34 ܕܓ̈ܠܐ : W = B; 35 2° ܘܦܠܓܘ = B; 46 ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ; 54 ܡܢ = B; 56 ܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ; xxviii. 3 ܘܠܒܘܫܗ ܚܘܪ : W = B; 8 ܡܚܕܐ : W = B; 11 ܩܘܣܛܘܕܝܐ.

Mark i. 8 *om.* ܡܝܐ : W = O; ii. 27 ܠܗ ܗܘ = O (without the signs); iv. 6 *om.* ܠܗ : W = O; 41 ܣܓܝܐ : W = O; v. 4 ܘܐܦܩܕܣ : W = O; 21 ܕܐܬܐ ܗܘ : W = O; vi. 11 *mg.* ܐܡܝܢ ܠܟܘܢ; 41 2° ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ = O; vii. 9 *om.* ܕܐܠܗܐ : W = O; 31 ܘܕܨܝܕܢ = O; viii. 27 ܠܩܘܪܝܐ : W = O; 29 ܐܡܪ : W (ܐܡܪ) = O; ix. 43 *om.* ܐܝܟ : W = O; x. 40 ܕܠܡܥܒܕ = O; xi. 24 ܐܡܪ : W = O; xii. 17 ܠܩܣܪ; 26 ܡܠܟܐ ܕܝܢ ܡܬܟܠܐ = O; 32 ܘܐܡܪ : W = O; 34 ܠܗ = O; 44 ܕܚܝܘ; xiii. 32 ܕܡܠܐܟܐ : W = O; 37 ܠܟܠܟܘܢ = O; xiv. 4 *mg.* ЄΙC ΤΙ; 39 ܐܡܪ = O; 60 ܡܕܡ ܠܐ = O; xv. 12 *om.* ܗܘܐ = O; 14 ܗܢܘܢ ܕܝܢ = O; 33 ܗܘܐ ܕܝܢ = O; 43 ܦܝܠܛܘܣ; xvi. 18 *mg.* ΤΙ.

Some of the entries in this list are obviously scribal errors in MS. 333, while others point to transcriptional mistakes in White's edition or to editorial changes such as the alteration of the forms of proper names. But there remain a number of readings which are significant for the study of the textual evidence of this version. On these and on a few other points which require comment the following notes may be offered.

Matt. ix. 28. Fol. 184*a* of MS. 334 ends at Matt. ix. 2 (ܗܘܐ ܠܗ), and fol. 183*b* begins at Matt. xv. 20 (ܐܠܝܢ ܗܢܝܢ), not Matt. xv. 28 as in White's note.

Matt. xiii. 6. White has overlooked both the Greek and the Syriac (*aestu meridiano*) marginalia. It is to be noted that the Greek margin differs from the Syriac text (εκαυματισθησαν).

Matt. xvii. 17. The ω is to be regarded as part of ܐܘ rather than as a Greek marginal note.

Matt. xix. 28. ܐܡܪ in MS. 333 has, like Sy.^s. c.^, no punctuation. White, following MS. 334, reads *dixit*.

Matt. xxi. 19. MS. 333 has *et dicit*, but White, following MS. 334, reads *et dixit*, as does Sy.^pesh.^. Sy.^c.^ has no point.

Matt. xxii. 13. White, with MS. 334, has the unabbreviated form ܘܐܦܩܘܗܝ with neither the obelus nor the metobelus. The supralinear stroke is a common sign of abbreviation: it occurs at Matt. xxi. 21 where White, apparently overlooking the sign, says that the last syllable of ܗܝܡܢܘܬܐ is missing and that he has corrected the text from MS. 334. Here the symbols after the abbreviated word must refer to the missing pronominal suffix, (*eiicite*) ⁻*eum*˅.

Matt. xxii. 33. White's translation, *et* (*quum*), is made from his manuscript and is supported by MS. 334. The omission of *et* from his text is probably a slip. Legg has followed the text.

Matt. xxiv. 33. The text of MS. 333 appears to be the result of conflation. MS. 334 and Bod. Or. 361 have ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ, which White has followed, while other manuscripts, e.g. Chester Beatty Syr. 3 and Mingana Syr. 42, have ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ, the reading of Sy.$^{s.\ pesh.}$.

Matt. xxiv. 42. MS. 333 has *dominus* as in verse 43, but White reads *Dominus* with MS. 334 and Bod. Or. 361.

Matt. xxvi. 43. MS. 333 may have been influenced by the reading of Sy.$^{pesh.}$ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܓܝܪ ܡܩܝܪ̈ܢ ܗܘ̈ܝ. MS. 334 and Bod. Or. 361 have ܡܩܝܪ̈ܬܐ in place of ܕܡܩܝܪ̈ܢ.

Matt. xxvii. 34. For White's ܨܒܐ ܗܘܐ (ἤθελε) MS. 333 reads ܨܒܐ (ηθελησεν) with Sy.$^{pesh.}$.

The whole of St. Mark's Gospel is missing from MS. 334.

Mark v. 4. White with Bod. Or. 361 has this verb in the 3rd pers. pl. masc. MS. 333 and Chester Beatty Syr. 3 (ܘܐܬܦܣܩܝ) have alternative forms of the 3rd pl. fem.

Mark vi. 41. With the restoration from the manuscript of the true text, ܐܢܘܢ is seen to be merely the enclitic form of the pronoun emphasizing the determination.

Mark viii. 29. White reads *dixit*, for which Legg cites only Sy.$^{pesh.}$. MS. 333, as Sy.$^{s.}$, is unpointed. Similarly at xi. 24 and xii. 32 the verb from its form may be either perfect or participle.

Mark xii. 26. In citing Sy.$^{hl.}$ for the omission of δὲ Legg is following White's text, which is defective. The correct reading is represented by the translation.

Mark xiii. 32. MS. 333 has the plural (*in caelis*), but White with Bod. Or. 361 has dropped the plural points.

Mark xiii. 37. The reading of MS. 333 *omnibus vobis*, which is supported by Bod. Or. 361, is found also in Sy.$^{s.\ pesh.}$.

Mark xv. 12. White prints ܐܡܪ ܗܘܐ (*dicebat*), but in MS. 333 ܗܘܐ is ticked and is to be omitted. This manuscript may then be translated *dicit*. Bod. Or. 361 omits ܗܘܐ, but points the verb as a perfect ܐܡܪ *dixit*.

Mark xv. 14. The second ܕܝܢ *autem* has dropped out of White's text, but it is found in his translation.

Mark xv. 33. Here also White's text wrongly omits ܕܝܢ but his translation has the correct reading. Legg has followed White's text.

WILLIAM DUFF MCHARDY

THE ORIGINS OF PRIME

DOM JACQUES FROGER of Solesmes published his careful and lucid work *Les origines de Prime* (*Ephemerides Liturgicae* 19, Rome, 1946) to prove that the *novella sollemnitus*, which was instituted at a monastery in Bethlehem during the second half of the fourth century, was not

PRÆFATIO.

VIRI eruditi per plurimos anteactos annos ſtrenuam navarunt operam in Codicibus MS[tis] Novi Teſtamenti, quotquot reperiri poterant, conferendis; etiam minima quæque fragmenta perſcrutari, et ad examen revocare non gravati ſunt, eo ſcilicet conſilio, ut genuina Sacrorum Scriptorum verba, quantum fieri potuit, in integrum reſtituerent: quod et innumeris fere in locis præſtiterunt. Videmur itaque et nos etiam bonis omnibus et eruditis viris rem gratiſſimam facturi, quod verſionem maximæ antiquitatis jam demum Typis evulgatam damus; verſionem, inquam, quæ vel initium ſexti ſeculi vetuſtate attingit, et quæ textum Græcum tam preſſe ubique ſequitur, ut fere ſingula quæque particula conſervata ſit, et tam accurate expreſſa, ut nullus errori locus relinquatur. In illa igitur verſione Græcæ lectiones locum habeant neceſſe eſt, quas ſeculum quartum vel ſaltem quintum agnovit. Primo quidem, cum in verſione Syriaca Simplici ubique liberior interpretatio, et fere paraphraſtica, obtineret, aliam Græci Textus verſionem ad literam inſtituit Polycarpus, anno Chriſti 506, auſpiciis Philoxeni Epiſcopi Mabugenſis. Poſthinc uno circiter ſeculo elapſo, nempe anno æræ Chriſtianæ 616, Verſionem iſtam Thomas Epiſcopus Heracleenſis cum duobus accuratiſſimis exemplaribus, in Alexandria aſſervatis, conferendam curavit. Has Collationes in Textu et Margine Verſionis Philoxenianæ ſatis cum judicio exhibuit. Quam auro contra non carus hicce theſaurus? Quam pretioſa Lectionum antiquarum monumenta hic deprehenduntur? Eſt autem quod hujuſce operis pretium in majus amplificat; nimirum quod probatiſſima illa Exemplaria, cum quibus Thomas collationem inſtituit, poſtea periere,

cum Saraceni malo omine Bibliothecas Alexandrinas incendio consumerent. Horum itaque codicum Lectiones nobis profecto ex hoc Opere unice petendæ sunt.

Quoad ætatem et indolem Archetypi Græci quo Polycarpus usus est, credibile est eum accuratissimum quod adipisci potuit, selegisse Exemplar. Et si statuamus Exemplar hocce duo secula aut tria habuisse, hoc est, seculo tertio aut quarto exaratum fuisse, eam præ se feret antiquitatis laudem, quam in Codicibus hodie asservatis frustra requiras. Ad Collationes quod attinet in textu et margine Versionis Philoxenianæ a Thoma Episcopo Heracleensi annotatas, ipsum auctorem habemus eas ex optimis Codicibus petitas esse, ex iis scilicet qui in Alexandria præcipuæ auctoritatis erant; Alexandriam vero iis temporibus summa eruditionis laude floruisse satis omnibus notum est. Denique, ut verbo dicam, Polycarpianæ interpretationis ratio, ætas item et selectio Græcorum, quibus ipse et Thomas Heracleensis usi sunt, exemplarium, erudito cuipiam versionem hanc penitus commendant. Superest ut hoc loco Editionis nostræ historiam breviter tradam; quod et idcirco etiam faciendum est, ne mihimet ipsi vitio vertatur ingrata illa plurium annorum mora.

Postquam Codex Heracleensis ex Amida Mesopotamiæ urbe in Angliam transmissus, et celeberrimo Ridleyo dono datus esset, Viri eruditi mire flagitaverunt ut totum, vel saltem aliquam ejus partem, publici juris faceret. Et ille vir optimus, non aliter sese Religioni et bonis Literis satisfacere posse agnovit, quam si hunc variarum Lectionum thesaurum, quem ut divinitus oblatum sibique concreditum habebat, cum iis communicaret. Capto igitur Codicis excudendi consilio, cum ætas ejus jam ad senium deflexisset, ad linguam Syriacam discendam se convertit incredibili fere labore, cum et præceptore, et etiam libris idoneis prorsus careret: sed pervicit tamen; et jam continuo quatuor Evangelia Syriace ex Codice Heracleensi descripsit, adjecitque ad imas paginas Collationem alterius libri manuscripti, quem Barsalibæi nomine insignivit. Latinam Interpretationem non adjecit: quippe quod ipsum Græcum fontem Syriacorum optimum interpretem esse arbitrabatur. Huc usque pervenerat vir summus,

cum ad opus edendum vires ei ob provectam ætatem deficerent. Itaque Apographum suum Academiæ Oxoniensi lubenter donavit. Statuerunt enim viri optimi, quibus res Typographica commissa est, tam præclaro operi sumptus sufficere. Quærebatur igitur qui illud ad umbilicum perduceret. Et optandum foret, ut duobus eruditissimis viris quibus ea primum opera demandata est, satis otii fuisset, quo se ad hanc Spartam exornandam accingerent. Quod ubi aliter evenerat, mihi tandem hoc munus attributum est ob humanissimam Commendationem ROBERTI LOWTH nuper Oxoniensis Episcopi, nunc Londinensis. Erat itaque apud eruditos summa expectatio Versionem Philoxenianam brevi in lucem emissam fore. Hoc quidem si ita evenisset, non minus mihi commodi quam omnibus voluptatis attulisset: sed prorsus aliter contigit. Si causas igitur ob quas tamdiu opus productum fuit, obiter attingam, non abs re facere videbor. Visum est itaque Rei Typographicæ curatoribus Textui Syriaco interpretationem latinam subjiciendam esse. Quod arduum fuisse et difficile experiundo didici: multo sane operosius quam Textus Syriaci exscriptionem, in qua tamen una celeberrimus Ridleyus plures annos consumpserat. Præterea textum ipsum Syriacum, quia exscriptum Ridleyanum, ob literarum nexus fere semper omissos, Typographi usui non satis commodum erat, multo cum labore totum ipse iterum exscripsi. Neque hoc de viro qui mihi amicissimus fuit, inique intelligi velim: quod ideo tantum a me dictum est, ut ignaviæ crimen a me ipso amoveam.

Sed et illud difficillimum erat, quod tamen apprime necessarium arbitratus sum, de lectionibus Asteriscis et Obelis notatis regulam quandam, et veluti Canonem Criticum statuere, unde de Lectionum istarum auctoritate accuratius decerneretur. Neminem in hac re adjutorem habui, ne antecessorem quidem, si Wetstenium excipiam, cujus tamen sententia a nostra longe diversa est. De ea infra agetur.

Quod ad Notulas attinet, quas ad calcem Evangeliorum adjeci, quamvis paucæ sint, et præcipue ad Grammaticam spectent, multum omnino in iis temporis consumpsi; quod æqui rerum æstimatores, spero, facile agnoscent. Accedit, quod posterioribus duobus annis

adeo infirma usus fuerim valetudine, ut sæpe typographicis erroribus corrigendis morosam operam impendere vix potuerim. Hæc fere sunt quæ de nimia Editionis hujusce mora breviter notanda arbitratus sum. Jam vero, priusquam de singulis quæ ad Versionem Philoxenianam spectant disserere aggrediar, pauca de Versione Syriaca priori, vulgo Simplici, dicenda sunt; ut pateat quam ab ea diversa sit Versio Philoxeniana, quam etiam eo ipso nomine utilis futura sit: simul et illud agam, ut qui Versionem priorem parum satis cognitam habeant, uno tamen intuitu de utriusque usu et indole rectius judicare possint.

SECTIO I.

De Simplicis Verſionis Antiquitate. †

QUO anno æræ Chriſtianæ, aut a quo prodibat authore Verſio hæc Syriaca, quæ ‡ Simplex appellatur, non facile eſt dictu. Referunt eam Syri nonnulli, ut a Poſtello traditur *, ad ipſum Marcum Evangeliſtam, qui, ſecundum hos, poſteaquam Evangelium ſuum Latine ſcripſiſſet, non id ſolum, ſed et cæteros Novi T. libros Syriace tranſtulit: at cum Marcus ſupremum diem obiit octavo Neronis anno, et æræ Chriſtianæ ſexageſimo tertio, nondum ſuum Evangelium ſcripſerat Joannes.

At inter omnes fere Orientales magis increbuit, Thaddæum, vel Apoſtolum, vel e Diſcipulis LXX unum, a Divo Thoma ad Abgarum, Edeſſæ Regem, ſtatim a Chriſti in cœlum aſcenſu, miſſum, ibi Evangelium prædicaſſe, et ſacros codices in Syriacum Sermonem tranſtuliſſe. Et quidem Evangelium quoddam memoratur Edeſſenum pervetuſtum, ad cujus calcem hæc adnotatio ſubnectitur Syriace, quæ Latine ſonat, " abſolutus eſt ſanctus iſte Liber Feria 5ta " die 18vo Canun prioris (hoc eſt Decemb.) anno Græcorum " CCCLXXXIX° (æræ Chriſtianæ LXXVIII°) propria manu Achæi

† Hanc, et quatuor quæ proxime ſequuntur Sectiones, excerpſi ex Cl. Ridleii Diſſertatione *de Syriacis Novi Fœderis Verſionibus:* neque opus erat ut ipſe de proprio multa adjicerem, ubi ille vir Clariſſimus omnia tam penitus excuſſerat. WH.

‡ Verſionem Simplicem primum edidit Viennæ Widmanſtadius, A. D. 1555. ex qua Editione natæ ſunt plures aliæ. Ultimam et decimam tertiam in lucem emiſit Carolus Schaaf Lugd. Bat. A. 1708: quæ quanquam prioribus longe præſtet, multa tamen adhuc habet quæ ulteriorem emendationem requirunt. WH.

* Syri conſtanter aſſerunt S. Marcum, S. Petri Apoſtolorum Coriphæi diſcipulum, et in cujus domo initio coaluiſſe Eccleſiam credunt plurimi, Latine primum ſcripſiſſe Evangelium ſuum, quod etiamnum aſſervari dicunt in inclyta Venetorum urbe. Deinde eundem ipſum Marcum lingua patria, hoc eſt, Galilæa Syra, non modo Evangelium ſuum tranſtuliſſe, ſed etiam cæteros omnes N. T. Libros. Id mihi literis ſignificavit Gulielmus Poſtellus, affirmavitque ſe ita a Syris ipſis accepiſſe. Boderiani Præfat. ad N. T. Syriac.

" Apostoli, socii Mar-Maris, Discipuli Mar-Adæi Apostoli, cujus " oratio nobiscum sit †."

Si hic Achæus idem sit, ut videtur, ac Aghæus ille Thaddæi Edessæ Successor, et Mar-Maris Præcessor, non scripsit ille Evangelium Edessenum anno æræ Christianæ LXXVIII°, mortuus quippe est anno XLVIII°. Et quale quale sit hoc testimonium, dicitur de Evangelio quodam, nescio quo, Edesseno, non de omnium Novi Fœderis Tabularum versione. Nondum tempore Thaddæi vel Achæi, utroque anno XLVIII° defuncto, scripta sunt vel Evangelia vel Epistolæ.

Versio sacrorum Codicum in Syriacum sub Abgaro, (si ulla) fuit veteris Fœderis librorum ex Hebræo. Si esset ab Apostolo vel a viro Hierosolymitano Novi Fœderis Traductio verisimile est eam fuisse in Dialecto Chaldaica, quam Galilæam Syram Postellus appellat, non in Antiochena, ut est hodierna Simplex.

Si hanc Versionem ad originem nimis altam referant Syri ipsi, inter Europæos reperiuntur qui ab iis multum discedentes eam nimium velint dejicere, ad sextum nimirum vel septimum seculum.

Fullerus, et post hunc Grotius et Vossius hoc colligunt ex voce *Quæstionarius* Matth. xxvii. 65, 66. xxviii. 11. infimæ Latinitatis vocabulo. At Error est plane graphicus, litera ܪ (r) pro ܕ (d) mutata, punctulo imposito pro subjecto, et ܝ (i) paulo evectiori in ܢ (n) grandescente. In plurimis quidem legitur ܩܣܛܘܢܪܐ duplici errore, quasi esset *Quæstionarius:* at in Polyglottis Anglicanis unica tantum mutata litera ܩܣܛܘܢܕܐ; in codice Gabrielis Sionitæ literis transpositis ܩܣܛܘܕܢܐ; et in nostrorum utroque ܩܘܣܛܘܕܝܐ, *κουστωδια.*

Pergit Grotius, et ex Doxologia Matth. vi. 13. colligit hanc Versionem non prius fuisse factam, quam Ecclesiarum Liturgia formam certam accepisset; ex qua Liturgia hoc additamentum in textum irrepsisse contendit. Num ergo nudius tertius, ex quo Ecclesiarum Liturgia certam acceperat formam? aut quid obstat quo minus Versio sit antiqua, si doxologia inseratur? Siquidem si in Græcis, quidni et in Syriacis etiam codicibus addi potuit Liturgicum hoc *επιφωνημα*?

† Asseman. Bibl. Orient. Tom. II. in indice Codd. MS. p. 446.

Si modo additio sit ulla: quod fortasse pepercerat dixisse, Vir in primis doctus, si meminisset hanc Doxologiam e Kaddish Judaica sumptam, inde in precibus Apostolicis ex præscripto Domini fuisse usurpatam, indidemque ad Liturgias Græcas profluxisse.

Sed multo plura disseruit, quæ hujusce Versionis antiquitatem infirmare n, inter Remonstrantes Amstelodami Philosophiæ et Historiæ Ecclesiasticæ nuper Professor, Joannes Jacobus Wetstenius, in Prolegomenis ad N.T. Editionem &c. denuo procurandam, MDCCXXX°. Is, postquam observasset Versionem Syriacam a Thoma Heracleensi Alexandriæ in Ægypto in monasterio Antonii cum tribus codicibus Græcis diligenter collatam atque emendatam esse A. D. DCXV°; adjecit, "hodieque non alios exstare Syriacos codices, quam eos qui "ex hac editione descripti et correcti sunt."

Gravis sane error, sed non est ipsius Wetstenii deliramentum. Eo primum imbutus est a Renaudotio et Lelongio, et tandem ab amico nostro Joanne Kippax S. S. Th. Professore liberatus, ut ex literis Caspari Wetstenio datis ut mihi communicarentur, didici. "Gratias, "inquit, habeo maximas Rev. Ridleio pro transmissa notitia codi-"cum, quos possidet, Syriacorum N. T. Utinam quam primum "accurate Editos conspiceremus. Multum inde bonæ frugis ad "veram lectionem eruendam rediret. Jam aliquot elapsi sunt anni, "ex quo Amicus Ridleii me liberavit ab errore, in quem confi-"dentia Renaudoti et Lelongii me induxerat, asseverantium unicam "esse Versionem Syriacam. Uti hoc gratus agnosco, ita nolim "mihi imputari errorem, quem erravi non prius, sed post alios, "cum copia non esset codices MSS. consulendi, quod solum rem "extricare potuisset."

Hæc candidus Professor scripsit anno MDCCXLIV° ineunte; nec hujus Erroris meminissem, nisi in Prolegomenis MDCCLI° editis huic retractationi repugnans reperissem argumentum, et eundem errorem altius radices egisse quam ut potuerint evelli. Opponit enim Simplicis antiquitati, Ptolemaida vocari Acco, "quod nomen, in-"quit, ista urbs sub imperio demum Saracenorum, h. e. post septimum

"seculum recuperasse videtur." At quomodo hoc stare possit, quum ipse concesserit, Simplicem ab ea Heracleensi seculo sexto collata, non modo aliam esse, sed etiam priorem? ad Simplicem sub nomine PRIORIS refert Editio Heracleensis: atque etiam Wetstenius *illam* ut PRIOREM, *hanc* ut POSTERIOREM distinguit.

Ad ipsum argumentum dissolvendum sufficit Ammianum Marcellinum adire, a quo docemur urbium nomina, a Græcis Imperatoribus indita, apud Indigenas non obtinuisse: Urbem igitur quam Lucas Graece scribens Ptolemaida vocaverat, Interpres Syrus, in rudiorum et indigenarum gratiam exponens, per nomen illis notius Acco reddidit, priusquam sub Saracenis vetus nomen publice restitueretur.

Objicit porro Vir Cl. "MSS^os Codices Evangeliorum Syriacos habere Canones Eusebii, ejusque Epistolam ad Carpianum." *Codices* igitur *isti* sunt Eusebii ætate recentiores: Continuone sequetur *Versionem* quoque posteriorem esse, cui perinde ac Græco Textui, hi Canones et Epistolæ, in recentiori seculo, comites et ministri adjungi potuerint?

Attentatum vero nolens deserere argumentum, subtiliores quasdam temporum notas profert, quæ plerumque adeo sunt lubricæ et incertæ, ut nisi Critico acumine non possint aut perspici aut refelli. Hujusmodi est argumentum ex Joannis v. 27. petitum. "*Quod ipse sit filius hominis* jungit cum sequentibus *ne miremini hoc*; non cum præcedentibus, quæ distinctio videtur sapere argutias ævi posterioris." An vera sit hæc distinctio, an secus, non est hujus loci; an argumentum sit versionem hanc ævo posteriori esse factam, necne, quæstio est. Ut argutias ævi missas faciam, quas omnino non sapio, argumento utar apertiori, manifesto Chrysostomi testimonio, quo teste constat Syram illam distinctionem fuisse recepta *priorem*; receptam enim Paulo Samosatonensi adscribit medio seculi tertii. Syra igitur distinctio approbata erat seculo 4to exeunte, et judicio Chrysostomi recepta (seculo tertio ficta) verior et antiquior est judicata.

Ejusdem generis est hæc quæ sequitur conjectura. "Loca ex Veteri Test. citata, inquit, non prout in Græco Textu juxta

" Græcam των ὀ versionem, sed juxta Hebraicum Textum in Syro " legi: qui etiam non *Beelzebul* sed *Beelzebub* scribit: quæ ακριβεια a " temporum Apostolicorum ratione remota est: alicubi etiam vim " argumenti Apostolici enervat." Sed quænam ista Syri tam admiranda ακριβεια, quæ a temporum Apostolicorum ratione remota sit, si istius ævi Authores, Græce scribentes Græce peritis, V. T. Scripturas juxta Græcorum Versionem citarent, et ejusdem ævi explanatores eadem testimonia, Chaldaice peritis, juxta Chaldæam paraphrasin protulerint? Eadem est utriusque ratio, eadem ακριβεια. Nil igitur obstat hactenus, quo minus Versio Syrorum Simplex ad secundum referatur seculum.

SECTIO II.

De Simplicis Versionis Utilitate.

* IN Græcis verbis vel phrasibus inusitatioribus vetus hæc Versio in Ecclesia Antiochena, ubi primum Discipuli cognominati sunt Christiani †, non contemnendus est Interpres. De vocabulo *τω επιουσιον*, Matth. vi. 11. ambigis quis sit ejus significatus? a nullo Græcorum usurpatur hæc vox, inquit Origines ‡, *παρ' ουδενι των Ελληνων ουτε των σοφων ωνομασται*. Latinus interpres *supersubstantialem* reddit, quasi esset *υπερουσιον*. Alii exponunt *quotidianum*, quasi deduceretur a *τω επιεναι*, a *succedendo*; hinc Athanasius, *τον επιουσιον αρτον, τουτ' εστι τον μελλοντα* §. Latinus hunc panem *quotidianum* dixit, inquit Ambrosius ||, quem Græci dicunt *advenientem*. Quia Græci dicunt *την επιουσαν ημεραν advenientem diem*. At huic interpretationi obstare videtur verbum *σημερον*, quod tum esset otiosum. Syrus vertit *panem indigentiæ*, vel *necessitatis nostræ*, ܠܚܡܐ ܕܣܘܢܩܢܢ, *αρτον τον επι τη ουσια ημων αρμοζοντα*, ut Suidas explicat.

Si quid sibi velit Divus Historicus inquiramus per *τη κοινωνια και τη κλασει του αρτου, και ταις προσευχαις*, Act. ii. 42. lucem circumfundit interpres Syrus, qui reddit, *associabant se in precatione, et in fractione Eucharistiæ*.

Si argumentum pro Christi Deitate a Matth. xxviii. 19. petitum, quod *εις το ονομα του υιου* baptizari jubemur, dilui posse confidunt nonnulli, quoniam 1 Cor. x. 2. *εις τον Μωσην* baptizari dicuntur Judæorum proavi; adeant simplicem Syrorum Versionem, et invenient *εις τον Μωσην* significare *per ministerium Mosis* baptizari. Si aliud argumentum ex Stephano precante petitum, *Domine Jesu suscipe spiritum meum* *, infirmare velint, verba ex appositionis constructione ad regiminis syntaxin detorquendo, *Domine του Jesu, suscipe* — ab hac Paraphrasi aperte refelluntur, quæ ita se habet, *Domine noster, Jesu, suscipe*. —

* Ridl. Differt. p. 17. † Act. xi. 26. ‡ περι ευχης. ις. § De assumpta carne humana. || P. 380. * Act. vii. 59.

[Ad hæc Exempla a Cl. Ridleio allegata, quibus nimirum probatur Versionem Simplicem paraphrastica nonnunquam licentia uti, adjiciam adhuc duo aut tria. Luc. ix. 34. Gr. εφοβηθησαν δε εν τῳ εκεινους εισελθειν εις την νεφελην. Simplex ܘܕܚܠܘ ܟܕ ܚܙܘ ܠܡܘܫܐ ܘܠܐܠܝܐ ܕܥܠܘ ܒܥܢܢܐ.---*et timuerunt* quum viderent Mosem et Eliam *quod ingrederentur nubem.* Act. v. 4. Gr. ουχι μενον σοι εμενε, και πραθεν εν τη ση εξουσια υπηρχε; τι οτι εθου εν τη καρδια σου το πραγμα τουτο; Simpl. ܠܐ ܗܐ ܕܝܠܟ ܗܘܐ ܥܕ ܠܐ ܙܒܢܬܗ܂ ܘܡܢ ܕܙܒܢܬܗ ܬܘܒ ܠܘܬܟ ܐܝܬ ܗܘܐ ܫܘܠܛܢܐ ܥܠ ܕܡܘܗܝ܂ ܠܡܢܐ ܣܡܬ ܒܠܒܟ ܕܬܥܒܕ ܨܒܘܬܐ ܗܕܐ *Nonne erat tuus antequam venderetur? et quum venditus est, rursus tu potestatem habebas super* pretium ejus: *quare posuisti in corde tuo,* ut faceres * *voluntatem hanc?* Cap. vii. 45. Gr. Ἡν και εισηγαγον διαδεξαμενοι οἱ πατερες ἡμων μετα Ιησου εν τη κατασχεσει των εθνων, ὡν εξωσεν ὁ θεος απο προσωπου των πατερων ἡμων ἑως των ἡμερων Δαβιδ. Simpl. ܘܗܕܐ ܡܫܟܢܐ ܐܦ ܟܕ ܡܥܠܝܢ ܐܥܠܘܗ̇ ܐܒܗܝܢ ܥܡ ܝܫܘܥ܂ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܝܪܬܘܬܐ ܡܢ ܥܡܡܐ ܗܢܘܢ ܕܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܦܪܨܘܦܗܘܢ܂ ܘܐܫܬܩܠ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܬܗ ܕܕܘܝܕ܂ *Et hoc tabernaculum etiam* introducendo *introduxerunt Patres nostri cum Jesu in terram quam dedit eis Deus hæreditatem ex Gentibus illis quas ejecit a conspectu eorum,* et deportatum est *usque ad dies Davidis.* Multa hujusmodi Paraphraseωs exempla in Versione hac occurrunt. †]

‡ Si vis igitur Syrorum Doctorum sententias, Evangelistarum et Apostolorum sensum explicantium intelligere, adi *Simplicem:* Sin quis fuerit GERMANUS TEXTUS CODICUM GRÆCORUM IN QUINTO ET SUPERIORIBUS SECULIS inquiras, *Heracleensem Philoxenianæ Versionis Recensionem* pervolve atque scrutare: de qua nunc restat dicendum.

* Perperam reddidit SCHAAFIUS verbum ܨܒܘܬܐ per *voluntatem,* cui respondet vox Syriaca ܨܒܝܢܐ---ܨܒܘܬܐ vero significat *res, negotium, &c.* Eadem incuria occurrit supra Cap. ii. 12. WH. † WH. ‡ Ridl. Dissert. pag. 72.

SECTIO III.

De Versione, ut dicitur, Philoxeniana.

* CUM multi sint aggressi, ut loquitur Lucas †, qui ipsi audierint, et ministri fuerint sermonis, narrationem componere earum rerum, quarum plena inter Christianos fides facta est; pluresque eorum narrationes exscripserint, et ex iis inter se collatis Alii novas ausi sint excudere; Harum optimas secernendi, et canone quasi sigillandi cura nascenti incumbebat Ecclesiæ. Secundo ineunte seculo, canone completo, quum quisque pro ingenii sui modulo, quæ sibi visa fuerint, explicaverit, reformaverit, suppleverit, non fieri poterat quin varia et diversa passim divulgarentur Sacrorum Codicum exemplaria; ut in proximo seculo testatur Origines, conquestus, se multam differentiam inter exemplaria reperisse, sive per negligentiam describentium, sive ex temeritate quorundam, sive propter eos, qui negligunt emendare Scripturas, vel propter eos, qui, quod ipsis videtur, in emendationibus vel adjiciunt vel subducunt ‡. Hinc illi, Pierio, Pamphilo, et Eusebio curæ optimos codices corradendi, emendatissimisque bibliothecas Alexandrinam et Cæsariensem instruendi, eodem seculo 3tio et proximo ineunte.

Ab istis circumforaneis et vulgatioribus Evangeliis factam fuisse Vulgatam Versionem Latinam, testatur Hieronymus; Eamque editam partim a præsumptoribus imperitis, partim a Librariis dormitantibus, eousque vitiatam esse, præsertim in Evangeliis, ubi mixta et confusa omnia, ut necesse jam fuerit totam ad fontes Græcos exigere et reformare §. Hunc pium in se suscepit laborem hortatu Damasi seculo quarto jam excurrente. Novum Testamentum, ut ipse de se testatur ||, Græcæ fidei reddidit: at quoniam Græci codices ipsi essent corrupti, optimos selegit, et emendatissimos Origenis, Pierii, Pamphili, et Eusebii consuluit; quare in Præfatiuncula ad Evange-

* Ridl. Differt. p. 36. † Luc. i. 1, 2. ‡ Homil. viii. in Matth. § Præfat. ad Damasum. || Libro de Scriptoribus Ecclesiasticis.

listas pollicetur Evangelia, codicum Græcorum emendata collatione, sed veterum. At non omnino ad hos emendare ausus est Versionem ab istis tam immane discrepantem, quæ ne multum a lectionis Latinæ consuetudine abhorrere videretur, ita calamum temperavit, ut his tantum, quæ sensum videbantur mutare, correctis, reliqua manere pateretur ut fuerant.

Si Græci igitur ipsi codices adeo erant in secundo et tertio seculo corrupti, ut Eusebius, qui optimos selegit et corrasit, meritus sit vocari *Scripturarum Clavis, et N. T. custos*; si quarto jam desinente, Latina Versio Græcis probatissimis tam dissimilis erat, ut necesse esset eam ad fontes reformare; nec tamen minus necesse, tanta erat discrepantia! ut calamum temperaret Hieronymus, ne alienam Scripturarum faciem inducere videretur, quid de Syriaca Versione in seculo proximo vel etiam sexto ineunte judicandum? num eam Græcis ipsis præstantiorem? num Alexandrinorum vel Cæsariensium codicum lectionibus probatiorem? num tot ætatum fluxu, per tot imperitorum et dormitantium manus traditam, incorruptissimam evasisse? mirum sane, si huic uni Versioni licuisset adeo esse felici. Creditu quidem proclivius est eam longius quam vel ipsam Latinam, jam ab Hieronymo castigatam, a Græcis recessisse, et non tantum ad eos emendari, sed etiam denuo recudi debuisse.

Et sexto quidem seculo dilucescente prodibat nova Evangeliorum, pariter ac cæterarum Novi Fœderis Scripturarum apud Syros Versio. De qua ad finem hujusce Versionis Evangeliorum subjicitur hæc notatio; "Est Liber hic quatuor Evangelistarum qui versus est e "lingua Græca in Syriacam accuratissime Mabugi civitate anno "MCCCXIX° Alexandri Macedonici in diebus Domini Philoxeni "Confessoris, istius civitatis Episcopi." Et Bar-Hebræus de Novo Fœdere verba faciens, dicit, "Deinde accuratius a Græco in Syriacum versum fuit in urbe Mabug diebus Religiosi Philoxeni *."

* In Horreo mysteriorum.

Adeo igitur tum temporis erat deformata Syriaca quæ vulgo terebatur Novi Fœderis Verſio, ut Nova, quæ a Græcis fontibus accuratius deduceretur opus eſſet. Et ne conjecturis tantum videar augurari, ex Moſe Aghelæo, qui hortatu Paphnutii, Glaphyra Sancti Cyrilli Alexandrini e Græco in Syriacum convertit, teſtimonium proferam: qui in Præfatione ſic Lectorem adloquitur; "ſiqua vero "ex ſacris Scripturis petita teſtimonia in hac Verſione occurrant, "quæ Syriacis exemplaribus non conſentiant, ne animi pendeat; "nam in Biblidrum verſionibus magnam eſt reperire diſcrepantiam: "idque palam deprehendes ſi verſionem N. T. et Davidis a Poly-"carpo claræ memoriæ Chorepiſcopo ad beatum, fidelem, et doc-"torem Xenaiam Mabugenſem Syriace elaboratam evolvas; ubi "mirari eſt tot varietates, quæ in Verſione, e Græco confecta, "cernuntur *."

Hinc patet Textum Novi Fœderis in Græcis codicibus, et qui a Patribus, Græce ſcribentibus, citari ſolet, a vulgata Syrorum verſione mirum in modum diſcrepare.

Annus, quo hoc prodibat opus, deſcribitur Alexandri Macedonici DCCCXIX°, qui juxta computum Chaldaicum incipiebat 12° Martii anno æræ Chriſtianæ DVIII°. At cum calculos ſubducit Polycarpus, vel alius quivis, in præfatione ad Epiſtolas Paulinas, ponit Pauli Martyrium anno Chriſti adventus LXIX°, quinto ſabbato in menſe Thamuz (noſtro Julio magna ex parte reſpondente:) ex quo, inquit, ad annum DCCCXIX[m] Alexandri Macedonici, quum Liber hic a Græco in Syriacum verſus eſt, ſunt anni CCCCXXXVI[i]: at hi numeri conficiunt ſummam non ultra DV. Natales igitur Chriſti triennio ſerius ponit.

At his annis invenimus Philoxenum aliter occupatum. Epiſcopatum inierat anno CCCCLXXXV°, in exilium pulſus eſt DXVIII°. Ab anno CCCCXCVIII° Flavianum Antiochiæ Patriarcham exagitare cœpit, et anno proxime ſequenti ab eodem ſimul exagitatus eſt. Mox (DVI°) ad urbem regiam Conſtantinopolin proficiſci coactus

* Aſſem. Bibl. Orient. Tom. II. Cap. x.

eſt; et exinde in Syriam reverſus a DVII ad DX, frequentibus apud Anaſtaſium Imperatorem calumniis Flavianum vexare non deſtitit. Ipſe interea temporis, ut in Epiſtola ad Monachos Senennenſes queritur, ſæpe mortem effugit; quam Hæretici Gentilibus conjuncti ſibi machinabantur.

Non erat otii ſatis Philoxeno turbidis iſtis temporibus tanto, atque a curis ſecularibus tam alieno, ſtudio vacare. At hoc opus, quod ſibi viſum ſit neceſſarium, alteri demandare ſibi ſubjecto, Epiſcopum, literarum fautorem, et ſiquis alius Scriptorem elegantiſſimum, necnon in ſacras ſcripturas Commentatorem, decebat omnino. Eo præcipue temporis intervallo, quum nihil ab Antiſtite Romano, ſuæ Vulgatæ, Simplici Syriacæ ſimillimæ, propugnatore opponendum fore timebat.

Xenaiæ igitur ſive Philoxeni Chorepiſcopus Polycarpus hanc e Græco elaboravit verſionem; eamque Philoxeno inſcripſit anno æræ Chriſtianæ DVIII°, Eccleſiis Orientali et Occidentali graviter inter ſe diſſidentibus ab anno CCCCLXXXIV° ad annum DXIX^m^.

Hic omnes libros N. T tranſtulit, quatuor Evangelia, Actus Apoſtolicos, ſeptem Epiſtolas Catholicas, et quatuordecim Paulinas; necnon, ut ex dialecto, et verſionis indole judicare poſſimus, Apocalypſin. Neque ex opinionis tantum arbitrio pendet hoc judicium, ſed teſte confirmatur; in Bibliotheca enim S. Marci Florentiæ codex eſt Syriacam Apocalypſeos verſionem continens, quam Amanuenſis ſcribit ſe ab Autographo antiquiſſimo deſcripſiſſe Romæ MDLXXXII; autographum vero exaratum fuiſſe a Thoma de Charkel ſeu Heracleenſi.

Dialectus eſt non Antiochena, ſed Babylonica, qua fere per idem tempus, vel paululum prius, prodibat Talmud iſto nomine inſignitum. Græcum Textum *κατα ποδα*, ut fidus Interpres, ſequitur Polycarpus, verborum etiam collocatione, ipſiſque articulis emphaticis retentis: non in rudiorum gratiam paraphraſtice interpretatus eſt, ſed ipſiſſimam Græci Textus faciem exprimit; explicationibus igitur abſtinet, quæ in Simplici frequentes; (in margine quidem nonnullas

offendimus, sed a recentiori forsan interprete adjectas:) voces Syriacas in Textum Græcum admissas, et ibi Græce quoque redditas, quas (ut apud Syros notissimas) neglexit iterum interpretari Simplex, huic est religio quo minus præteriret: Græca verba, quæ vel ipse parum intellexerat, vel æquipollentibus Syris reddere desperaverat, vel retinet in textu, Syriacis characteribus exarata, vel horridius aliquando ad etymologiam vertere conatus est, potius quam fucum Græcis obducere. Hujusmodi sunt, Matth. viii. 5. et passim, εκατονταρχος. Simplex vertit per ܩܢܛܪܘܢܐ *Centurio*. Polycarpus, nunc ܩܐܛܘܢܛܪܟܘܣ, nunc ܪܒܡܐܐ. Matth. xii. 4. αρτους προθεσεως. Simplex explicat *panem mensæ Domini*. Polycarpus ܠܚ̈ܡܐ ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܕܡܝܐ, et in margine explicat *qui positi erant coram Domino*. Luc vi. 1. δευτεροπρωτῳ. Simplex prorsus omittit. Polycarpus ad verbum reddidit ܠܬܪܝܢܝܬܐ ܕܩܕܡܝܬܐ; et notatur in margine non in omni exemplari hæc verba legi. Johan. v. 2. επι προβατικῃ κολυμβηθρᾳ. Simplex, *quidam locus Baptisterii*. Polycarpus vero ܥܠ ܦܪܘܒܐܛܝܩܝ ܡܥܡܘܕܝܬܐ. In margine Græcis literis scribitur προβατικη, quam Syriace interpretatus est *pecuaria*. Act. xix. 38. αγοραιοι αγονται. Simplex iterum præterit. Polycarpus ܫܘ̈ܩܝܐ ܐܓܘܪܝܘܢ, a ܫܘܩܐ *forum*.*

Aliquando quidem reddit, ut objicit Wetstenius, satis imperite. At nescio an in ullo alio loco nisi in his duobus subjectis. Jud. comm. 6. δεσμοις αϊδιοις, vertit *vinculis ignotis*; ac si putasset quod ιδιος ab ειδω *scio* deduci potuisset. Non tamen ignorabat αϊδιος ab αει aliquando deduci, Rom. enim i. 20. vertit *sempiterna*, ܠܥܠܡܝܐ a ܠܥܠܡ *semper*: sed ad tenebras refert vincula; quasi inde *ignota* dici mererentur, quoniam essent *invisibilia*, et quod in loco huic cognato

* Sæpe verbum aliquod Græcum compositum per duplex Syriacum exprimit Polycarpus. E. g. Matt. x. 26. Gr. ευδοκια reddit ܫܦܝܪܘܬ ܨܒܝܢܐ *bonitas voluntatis*. xiv. 8. Gr. προβιβασθεισα vertit ܡܩܕܡܐ ܗܘܬ ܡܠܦܐ *præibat edocta*. xxi. 33. Gr. περιεθηκε reddit ܐܚܕܪ ܣܡ *cinxit posuit*. Hujusmodi periphrases non semper ad literam verti: tales enim loquendi formulas lingua latina respuit. WH.

2 Pet. ii. 4. *σειραις ζοφȣ* ſervari dicuntur Angeli. Apoc. viii. 13. *εν μεσȣρανηματι* tranſtulit perinde ac ſi decompoſitum eſſet ex *μεσος*, *ȣρα*, et *αιμα*. Cap. xiv. 6. quaſi eſſet compoſitum ex *ȣρανος* et *αιμα*. At recte tandem cap. xix. 17. *in medio cæli.* *

Graviſſimi ſane errores ſi interpretationem ſpectes: ſed qui Græco Textui non officiunt; pellucet ille. Patet enim hinc in Caleritano defectus, ubi deeſt *ἀϊδίοις*: et *αλυτοις* non legi, ut habemus in Colb. 7. Et utcunque ſit ridiculum, verbum in Apocalypſi vertiſſe per *medio caudæ quæ habet ſanguinem,* at ex hoc corrigere poſſimus Eraſmi codices qui legunt *μεσȣρανισματι*. Ridere quidem licet, germanam vero formam originis tenemus. Ut non verius Syllæ faciem depinxiſſe videatur Plutarchus, in qua, ut dicit, efflореſcebat aſpera rubedo albedine ſparſim interfuſa, quam Sannio ille qui eandem deſignavit in hunc ridiculum modum,

Mora ſi ſpargas farina, talis eſt forma Syllæ.

Uſus igitur hujus Verſionis eſt, non ut Syrorum Doctorum de N. T. locis interpretationes referret, ſed ut in ea probatiſſimi Græci exemplaris ſynceram faciem poſſemus intueri.

* Vide et Matt. ix. 14. ubi Gr. *πολλα* adverbium reddit per adjectivum plurale ܣܓܝ̈ܐܬܐ *multa*: et Matt. xxiii. 25. ubi vocem *παροψιδος* inepte interpretatur *faciem exteriorem*, quaſi a *παρα* et *οψις* compoſita eſſet. WH.

SECTIO IV.

De ejuſdem Recenſione Heracleenſi.

*QUUM jam hortante Philoxeno ſuam N. T. Verſionem edidiſſet Polycarpus, ſive quis alius, anno poſt Chriſti natales DVIII°, ut ex notatione *prima* ad calcem Evangeliorum in noſtro codice adſcripta patet; eo animo ut Græci textus fontes jam olim inter Syros turbidi, et diuturna obſcuritate latentes, aperirentur: Quoniam ipſi Græci codices aliquantulum inter ſe diſſiderent, Thomas quidam, qui ſe Maſcino, hoc eſt, *Pauperem* vel *Miſerum* appellat, Orientalium ſe deprimentium more, hanc Polycarpi Verſionem cum probatiſſimis Græcis exemplaribus voluit comparare, ut, quæ verior ſibi viſa ſit lectio, perpenderet veritatis indagator, et amplecteretur.

Hoc conſilio Alexandriam petiit, ut bibliothecas ibi cura Pierii atque Origenis optimis codicibus inſtructas conſuleret, ut ex notatione quæ priorem excipit, conſtat. "Poſtea vero collatus eſt mea "ipſius Thomæ Maſcino multa dedita opera cum duobus exempla-"ribus Græcis probatiſſimis, et accuratiſſimis, in Antonia magnæ "civitatis Alexandriæ, in ſancto cœnobio Antonianorum." Sed quo anno hæc facta eſt Collatio non patet: et quis fuerit ille Thomas, aut quo floreret ſeculo ipſi ambigunt Syri. Sed tertia ſequitur adnotatio in hunc modum;

"Denuo deſcriptus eſt et collatus in loco prædicto anno nongente-"ſimo viceſimo ſeptimo ipſius Alexandri Indictione quarta. Quanta "autem moleſtia, et quantus erat mihi labor in eo, ſociiſque ejus "(Actibus nimirum Apoſtolicis, et Epiſtolis) Dominus ſolus novit: "Qui .... &c. ....". Et ad calcem Actuum Apoſtolicorum, et Epiſtolarum Catholicarum legimus, "Deſcriptus eſt vero ex exem-"plari accurato eorum [librorum] qui verſi ſunt diebus Piæ Memo-"riæ Philoxeni Confeſſoris, Epiſcopi Mabugenſis: Collatus autem

* Ridl. Diſſert. p. 41.

" multa dedita opera mea ipſius Thomæ Maſcino cum exemplari " Græco valde accurato et probato, in Antonia Alexandriæ magnæ " civitatis, in ſancto cœnobio Antonianorum, ſicut reliqui libri ſocii." His addenda eſt adnotatio in altero codice, Barſalibæi nomine inſignito, Evangeliis ſubſcripta, " Liber Evangeliorum ſecundum Editi- " nem veram et accuratam Thomæ Heracleenſis cum quatuor pro- " batis exemplaribus collatus, atque etiam manibus Barſalibæi con- " firmatus et editus."

Ex his omnibus teſtimoniis, ni fallor, habemus ubi ponamus pedem et quæ apud Syros ſunt confuſa, dilucide poſſunt explicari. Patet igitur primo, eandem verſionem quæ facta eſt diebus Philoxeni bis fuiſſe collatam Alexandriæ. Deinde, has Collationes ab eodem Thoma Maſcino eſſe inſtitutas, quippe qui (in not. 2da) loquitur in prima perſona *mea ipſius Thomæ Maſcino opera*, (et not. 3.) in eadem perſona *quantus erat mihi labor*, &c. quum narraverat verſionem ipſam ab alio quopiam quem non nominat (in not. 1.) prodiiſſe: Tum, Hanc verſionem ita collatam, dictam eſſe Editionem (ܡܦܩܬܐ) Thomæ Heracleenſis: Eundem igitur fuiſſe Thomam Heracleenſem et Thomam Maſcino: Necnon Evangelia collata fuiſſe cum duobus probatiſſimis Græcis exemplaribus, vel etiam tribus, ut quidam Romæ et Florentiæ teſtantur codices. Poſtremo, Actus Apoſtolicos, et ſeptem Catholicas Epiſtolas cum uno tantum exemplari collatas eſſe. Non conſtat vero quot adhibuit in conferendis Epiſtolis Paulinis, quoniam finis ad Hebræos Epiſtolæ deeſt; at in notis margini adſcriptis ad Philip. iii. 18. duorum Græcorum meminit exemplarium.

Hunc Thomam fuiſſe Epiſcopum teſtatur Barſalibæus, in Præfatione ad ſecundam Petri Epiſtolam, quam dicit, " non fuiſſe ver- " ſam in linguam Syram cum libris qui diebus antiquis redditi ſunt, " ideoque non inveniri niſi in Tranſlatione Thomæ Epiſcopi, qui " cognominatus eſt Heracleenſis, ſecundum nomen Heracleæ civita- " tis ſuæ *." Et Bar-Hebræus in Chronico ſuo de eodem narrat " ſub

* Præfat. Pocokii ad 4. Epiſt. Catholic.

" hæc tempora (anno Græcorum DCCCCXXVII°) floruit Thomas " Heracleensis Cœnobii Taril Monachus, qui a puero in Kenserinensi monasterio literis Græcis excultus, postea Mabugi Episcopus " fuit: exagitatus autem a Domitiano Melitinensi in Ægyptum profectus est, habitavitque in Anton. Alexandriæ in sacro Antonianorum Monasterio; ubi memorabili diligentia sacrum Evangeliorum " codicem et reliquos N. T. libros admodum exacta et accurata " emendatione restituit, post primam Versionem Philoxeni Mabugensis studio elaboratam *."

Hanc Versionem a Thoma recensitam idem Bar-Hebræus Simplici, ut accuratiorem et Græcis melius respondentem, prætulit. " Hæc " autem, inquit, omissis pluribus quæ efferre poteram, non eo huc " congessi, ut gentilibus meis insultarem, sed ut veritatem funditus " edocti, Simplicem versionem numeris omnibus absolutam esse, " cum cæteris populis non contendant †."

Altero ab hac editione absoluta anno, Alexandria est a Persis capta; et post annos viginti tres a Saracenis occupata; quorum efferata immanitate de industria consumpta est et deleta flammis instructissima illa Bibliotheca. Qua ruina omnes Editionis Heracleensis codices ibi repositi, omnia probatissima illa Græca exemplaria quibus collata est nova hæc Tralatio, magno Christianæ literaturæ dispendio perierunt; neque ullibi, nisi in codicibus hujus Recensionis transcriptis, et per Syriacas Ecclesias dispersis, jam supersunt, in quorum marginibus lectiones eæ variantes collocantur: neque tamen in pauxillo temporis intervallo annorum 25, plurimi potuerint transcribi codices; et qui transcripti sunt, per Saracenos oppressa Syrorum libertate, religione, et eruditione, in abditis Cœnobitarum et Eremitarum recessibus neglecti latuere.

Tandem Dionysius Barsalibæus corrasis aliquot exemplaribus Heracleensem Recensionem restituit, et denuo edidit ante seculi duodecimi exitum; et circiter hoc tempus bini nostri codices videntur exarati fuisse.

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. II. p. 334. † Bibl. Orient. Tom. II. cap. 42. p. 282.

Sed priusquam alterum maturuerat ævum, et medium sui cursus spatium confecerat, Mamlucis per totam Syriam vagantibus et vastantibus, destructæ sunt tum Nestorianorum tum Jacobitarum Ecclesiæ: eas vero in Mosulana regione ab excidio evasisse dicit Abulpharagius, pro quibus ingens pecuniæ summa persoluta fuit: Quumque Magnates Ducesque urbem Mosul intrassent, continuo viri pietate insignes sanctarum Ecclesiarum ruinam ægre ferentes, ut hanc averterent, et sacros codices redimerent, ingentem auri vim pro earum indemnitate sponderunt. Et quoniam de hujus seculi opibus nihil possidebant, earumdem Ecclesiarum instrumenta, vasaque omnia collegerunt; quamobrem nec Crucem, nec Iconem, nec Thuribulum aut Evangeliorum codicem auro argentove tectum reliquere.

Hi sunt hujusce Tralationis ortus, fortunæque; in turbidissimis temporibus, sævientibus in Philoxenum Mabugensem Episcopum, ejusque asseclas Nestorianis, prodiit: Philoxeno, tot procellis tantisque periculis non demisso, suadente; et Polycarpo ejus Chorepiscopo, iisdem tempestatibus minime conturbato, mandata exequente: hanc Thomas Heracleensis, alius Mabugensis Episcopus, profugus, Alexandriæ bis recensuit: quæ fere simul ac ad umbilicum ducta est, vix ac ne vix quidem e Saracenorum flammis erepta est: exinde elapsa, diu in cœnobitarum latebris abdita delituit: e quibus, doctissimo Barsalibæo procurante, tandem eruta et restituta, in usum Ecclesiarum transcripta est: inter quæ exemplaria unum, ut videtur, pro Ecclesia Episcopali apud Mosulanos Sancto Georgio dicata exscriptum est: quod mox, Mamlucis urbem obsidentibus et occupantibus, pii incolæ magni redemerunt: hoc, fide Christiana, omnique fere literatura a Mesopotamia exulantibus, linguaque domestica cum Arabica commutata, cum codices Syriaci a plerisque legi sunt desiti, iterum in cœnobitarum claustris iners et inutile delituit: ab his non levi pretio coemptum a Samuele Palmer, Indos itinere terrestri petente, mihi, amicitiæ ergo, transmissum est ab eo, donoque donatum.

SECTIO V.

Noſtrorum Codicum deſcriptio.

*NON levi artificio componitur noſter Codex Heracleenſis. Matthæi Evangelio præfiguntur genealogiarum conciliationes, et Euſebii Cæſarienſis ad Carpianum Epiſtola; quas excipiunt Tabulæ decem Canonum, deinde Tituli Capitum in Matthæi Evangelio, quæ numerantur LXVIII: Tum Evangelium binis columnis deſcriptum, et ad imam paginam ſub utraque ſubtexitur Harmonia: margini adſcribuntur ſeriatim numeri Ammoniani, et ſub ſingulis minio notatur tabula ad quam iſta Pericope referenda eſt: minio quoque tituli Capitum diſtinguuntur, ut et teſtimonia quæ ex Veteri Fœdere adferuntur. Charactere exaratur duplici, ut monuit Wetſtenius †, *eſtrangulo* nimirum ſeu rotundo, et Neſtoriano illo minuſculo inde profecto; utroque ab editione C. Schaaf diverſo, "ita quidem ut librarius inconſtans in una eademque pagina modo hoc, modo illo charactere alternis uteretur." Propriis nominibus, et Græcis verbis Syriace ſcriptis appinguntur vocales, ad formam Græcarum vocalium effictæ. Hæ non ſunt Thomæ Heracleenſis artificio adſcribendæ, nondum enim puncta, vel ſigna vocalia ſunt inventa; quarum origo Græcis vocalibus deberi videtur. Quidam enim hanc artem referunt Theophilo Edeſſeno, qui circiter annum Chriſti DCCLXX^m^ claruit, et Homeri opera in Syrum tranſtulit ſermonem: unde non improbabili conjectura, accedente potiſſimum communiſſima recentiorum Syrorum opinione, quinque vocalium Syriacarum figuræ ad ſimilitudinem Græcarum a Theophilo noſtro fuerint efformatæ ‡. Alii vero ad Jacobum Edeſſenum, qui anno DCCVIII° obiit, et ſeptem novas vocalium figuras ad Paulum Antiochenum miſiſſe dicitur; cujus in Bib-

* Ridl. Diſſert. p. 47. † Prolegom. p. 112. ‡ Aſſeman. Bibl. Orient. Tom. I. cap. 44. p. 521.

liotheca Vaticana notatur recensio et punctatio vocum N. T. juxta Versionem Thomæ Heracleensis, ubi in margine Græcis uncialibus vocibus appositis difficiliora vocabula Syriaca elucidantur*. Eodem modo in nostri codicis margine exarantur quædam Græca vocabula Syriacas in textu voces explicantia: notantur quoque variantes lectiones in exemplaribus Alexandrinis. Eodem artificio Marci, Lucæ, et Joannis Evangelia conficiuntur. Joannis Evangelio præfigitur Cosmæ Indicopleustæ præfatiuncula; deest capite octavo Historia Adulteræ; et in fine adjiciuntur tres illæ adnotationes quas prius descripserim.

Absolutis Evangeliis incipit Pars altera, quæ Actus Apostolicos et septem Canonicas Epistolas complectitur. Actibus Apostolicis capitum argumenta potius quam titulos præposuit; cujus sunt, nescio: a Græco plane sermone in Syrum fuerint conversa. Non sunt Euthalii; neque numero conveniunt, ille enim habet capita 40, at noster tantum 33: neque eodem consilio dispertiuntur capita, neque iisdem verbis proponuntur argumenta. Nullam habet στιχομετριαν quam in Euthalio reperimus, neque Textus vel Margo cum Euthalii lectionibus singularibus concinit. Ex. gr. Act. i. 12. τοτε υπεστρεψαν [Euthal. οι αποστολοι] εις Ιερουσαλημ απο ορους του καλουμενου ελαιωνος, ο εστιν εγγυς Ιερουσαλημ σαββατου εχον οδον: at pro σαββατου εχον οδον legit Euthalius τοσουτον ων (pro ον) το διαστημα, οσον δυνατον Ιουδαιον περιπατειν εν σαββατω. Textum suum se comparasse dicit Thomas cum *uno* probo exemplari Græco: verum ad cap. iv. 30. reperio annotatum "sunt exemplaria "in quibus non est του ονοματος." Quænum autem erant exemplaria illa? Syriacane, an Græca? si Græca, vel erant circumforanea; vel plura videtur Alexandriæ contulisse. Comma 7 in Joannis Epistolæ primæ capite quinto non legitur. Contextus ita se habet: ουτος εστιν ο ελθων δι υδατος και αιματος, και πνευματος, Ιησους ο Χριστος. ουκ εν υδατι μονον αλλ' εν αιματι και εν υδατι. Και πνευμα εστι το μαρτυρουν, οτι πνευμα εστιν αληθεια. Οτι τρεις εισιν οι μαρτυρουντες, πνευμα, και υδωρ, και αιμα, και οι τρεις το εν. Ad verbum reddidi, articulosque omnes omisi, nisi qui in Syro

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. I. cap. 40. p. 478.

exprimuntur. Ubi plurima ſunt notanda: in commate ſexto, additio και πνευματος, et αλλα και εν υδατι, et eorum quæ ſequi debent omiſſio; defectus commatis ſeptimi; et in noſtro octavo οτι pro και, verba εν τη γη non leguntur, et in commatis exitu non εις το εν εισιν, aut εν εισι, ſed οι τρεις το εν, ܚܕ ܗܘ, et in margine Græce ſcribitur το εν. Ex quibus patet quam proclive erat ob voces ſæpe iteratas Amanuenſibus labi, et codices qui conveniunt in defectu ſeptimi commatis non tamen convenire in legendo commata vel ſextum vel octavum. At MSS. omnibus pervetuſtis conſentientibus comma ſeptimum abeſſe potius quam deeſſe cenſeo. Explicit Pars illa cum adnotatione quarta prius memorata.

Subinde ſequitur Pars Tertia; et in ea præmittitur Prologus Euthalii, in quo locantur Epiſtolarum argumenta non eadem prorſus ſerie ac in Euthălio, ubi decimum eſt Epiſtolæ ad Hebræos argumentum, ſed in conſueto Epiſtolarum ordine: at duplo longior eſt eo Prologo quem edidit Millius vel Zacagnius. Hunc excipit Martyrium Pauli; deinde numerantur in ſingulis Epiſtolis lectiones, et in ſingulis capita, teſtimonia, et verſiculi: tum in quaque Epiſtola numerat quot teſtimonia ex quoque libro afferuntur; poſtremo ipſa teſtimonia ſeorſum recitantur.

Epiſtolæ ad Romanos præmittitur capitum tabula, quæ ſunt numero 19: inter xiv et xv capita (ut in editis dividuntur) inſeruit commata 25, 26, 27 capitis xvi. Sequuntur cæteræ Epiſtolæ conſueto ordine. Ad Phil. iii. 2. adtexit commentaria quædam ex Homiliis Chryſoſtomi et Epiſtola Timothei cujuſdam ad Claudium contra Concilium Chalcedonenſe. In 1 Epiſt. Timothei, comma decimum ſextum tertii capitis ita ſe habet; ܘܡܘܕܝܢܐܝܬ ܪܒ ܐܝܬܘܗܝ ܐܪܙܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ * ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪܐ . . . .
Ubi obſervandum eſt quod in omnibus fere locis ubicunque occurrit ευσεβεια, vel ευσεβης, vel ευσεβως, vel ευσεβεω, ſimplex et unius modi

* Marg. ܗܘ

est Polycarpi versio, redditque per ܫܘܦܪܐ ܕܕܚܠܬܐ, quod est ad literam ευσεβεια: Prior autem Syrorum Versio plerumque per ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ, quod est *timor* vel *cultus Dei:* at neutra ambas conjunxit loquendi formas ܫܘܦܪܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ, quod est ευσεβεια Θεȣ, quo sensu difficile est intellectu. Sequitur ܕܐܬܓܠܝ ubi præterea est observandum, morem esse Polycarpi, Relativum ο, vel ος, vel η, vel ο in Græco textu (cujus vim *Simplex* per dolath præfixam rependit) in Syriaco per ܗܘ vel ܗܝ sequente dolath exprimere. Ut Λεββαιος ὁ επικληθεις Θαδδαιος. Matth. x. 3. *Simplex* reddit ܠܠܒܝ ܕܐܬܟܢܝ ܬܕܝ Polycarpus vero plenius, et ὁ expresso, ܠܠܒܒܝܐܘܣ ܗܘ ܕܐܬܟܢܝ ܬܕܕܝܐܘܣ. Si igitur ex hoc textu Θεος exulat, neque ος vel ο ibi reperies, contra omnium Manuscriptorum fidem. Deficit Codex ad comma vicesimum septimum Capitis ad Hebræos Epistolæ.

In Codice Barsalibæi, quatuor priora quæ supersunt pergamena, lacera et exesa sunt. Singulæ paginæ in quindecim quadras dispescuntur variis coloribus depictas. Exhibent tabulam Evangeliorum in singulis Missis vel diebus festis legendorum, et referunt singulæ ad quinternionem, vel schedarum fasciculum, et ad schedam in fasciculo ubi Evangelium legendum reperies. Exempli gratia; * ܕܣܛܦܢܘܣ ܘܣܗܕܐ ܩܘܪ ܝܐ ܟܬ ܕ. Hoc est (Missa) *Stephani Martyrumque, quinternione undecima, scheda quarta.* Post hanc tabulam incipit Evangelium Matthæi sine lemmate capitum, at deest quinternio secunda, vel decem folia, a cap. ix. 2. ad cap. xv. 20. excidit totum Marci Evangelium, et usque ad Lucæ cap. ix. com. 9. Lucam sequitur Joannes, in quo legitur Historia adulteræ a Mara conversa anno Domini DXXII°, cum adnotatione superius allata, qua patet Evangelia fuisse descripta ex Editione Heracleensi, et a Barsalibæo cum 4. Exemplaribus comparata et edita. Dein Lec-

* ܩܘܪܣܐ ܝܐ ܟܬܒܢܐ ܕ

tiones collectæ ex 4. Evangeliſtis, ſingulis ſabbatis Paſſionis legendæ juxta editionem Thomæ Heracleenſis. Sequuntur, ſecundum verſionem Syrorum Simplicem Apoſtolorum Acta, atque Tres Epiſtolæ Canonicæ. E 1 Joannis Epiſtola, cap. v. abeſt teſtium cœleſtium pericope. Has excipiunt quatuordecim Paulinæ, 1 Tim. iii. 16. ita legitur . . . . ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܪܒ ܗܘ ܐܪܙܐ ܗܢܐ ܕܟܐܢܘܬܐ. ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪ *Vere magnum eſt myſterium hoc pietatis, quod manifeſtatum eſt carne.* Deficit ad Hebræos Epiſtola medio commatis 7. capitis duodecimi. †

† Manuſcriptus Bodleianus, cujus Collatio ad finem Evangeliorum additur, nullos habet Aſteriſcos aut Obelos, et tantummodo unam atque alteram variantem lectionem in margine. Illum MStum parvi valere mihi quidem videtur. Vide Storrii *Obſervatt. ſuper N. T. verſionibus Syriacis*, p. 59. WH.

SECTIO VI.

De Asteriscis, Obelis, et Lectionibus Marginalibus.

CUM Cl. Ridleius in Codicis Heracleensis descriptione de * Asteriscis et Obelis agere non instituerit, de iis nonnulla dicturus sum, et quidem tanta cum brevitate quanta perspicuitati non officit: in omnibus enim rebus in quibus unicus est scopus homines docere, Methodum brevissimam puto esse optimam.

De usu Asteriscorum et Obelorum in nostro Codice hæc habet Cl. Wetstenius: "Habet porro Collationem Versionis Syriacæ prioris "cum posteriore, quam in ipso contextu exprimit præponendo Obe-"lum verbis quæ in priori abundant, et Asteriscum iis, quæ in priori "desunt." Hæc ille: cujus sententiæ minime assentior, quamque memorare nollem, nisi ut viros ab eo deceptos in viam reducerem, et Heracleensis recensionis auctoritatem ab eo immerito, ut arbitror, imminutam in gratiam eruditorum restituerem.

Multis quidem in locis fateor, lectiones Asteriscis notatas in Versione Syra priori desiderari, et illas Obelis inclusas superesse; sed tam multa exempla in contrarium afferri possunt, ut aliam excudere conjecturam necesse sit. E. g. Matt. xii. 13. *Tunc dicit illi homini, Extende manum tuam: et extendit ⁜ manum suam ✓.* Sic legit Syra prior. xiii. 10. *Et quum accepissent discipuli ⁜ ejus ✓.* Sic Syra prior. Com. 29. *— ne seligentes zizania, eradicetis cum iis ⁜ etiam triticum.* Sic Syra prior. xix. 14. *Ipse autem Jesus dixit ⁜ iis ✓.* Sic Syra prior: et alia hujusmodi exempla passim occurrunt, quibus in locis secundum Wetstenii conjecturam Asteriscus est omnino supervacaneus. Iterum de Obelis utramque Versionem comparemus. Matt. xiii. 30. *Sinite ÷ igitur ✓.* Deest vox obelo notata in Syra priori. xviii. 35.

* Asteriscus cum nota finali sic pingitur ⁜ ✓, Obelus hoc modo ÷ ✓. Parenthese*ω*s duo sunt signa, quorum primum uncum angularem [ ], alterum lunatum ( ) quodammodo refert.

nisi remiseritis unusquisque ÷ *ex vobis* ✓. Desunt verba *ex vobis* in Syra priori. xxiii. 34. ÷ *et* ✓ *ex iis*. Deest vocabulum *et* in Syra priori. His in locis censet Wetstenius Asteriscos ponendos esse. Quid dicam de clausulis aut verbis, quæ in Versione Simplici desunt, at in nostro Codice nec Asteriscis nec Obelis notantur? Matt. viii. 13. Simplex. — *et sanatus est puer ejus in illa hora*. Versio Philox addit, *Et quum reversus esset Centurio in domum suam, in illa hora invenit puerum sanum*. Hæc omnia in Syra priori desiderantur. xiii. 30. *et in tempore Messis dicam Messoribus meis*. Deest vocabulum *meis* in Syra priori. xiv. 19. *et quum fregisset, dedit illos panes discipulis*. Verba *illos panes* in Syra priori desiderantur. Wetstenius vero inquit, "aliquoties in "ponendis istis signis a librario aberratum fuisse videtur." Librarium tam fœde errasse rationi repugnat, nec verisimile est Thomam versionem nostram cum Syra priori contulisse: quandoquidem in Annotationibus scriptis ad calcem Evangelii Johannis, nihil de hac Versione memoraverit. Itaque concludo Thomam verba et loca Asteriscis notata non ex Versione Simplici sed ex Græcis MS[tis], quos contulerat, inseruisse.

Ex his Græcis Exemplaribus duo præcipue Lectionum Variantium genera colligere potuit; *unum*, cum vox aliqua pro alia substituebatur, ut Matt. iv. 8. επικαλȣμενον pro λεγομενον; *alterum*, cum Textui aliquid addebatur, ut Matt. I. 11. *Josias autem genuit* [*Joakim. Joakim autem genuit*] *Jechoniam*. Hujus posterioris generis sunt omnes lectiones Asteriscis notatæ. Jam vero probabile videtur Thomam, cum primum Versionem conferret, et hoc et illud genus in margine scripsisse; et cum secunda vice conferret et describeret, hoc genus Asteriscis notatum in Textum recepisse, illud in margine retinuisse.

Cum Asteriscis in Textu Polycarpi uteretur Thomas ut quid ipse addiderit designaret, nil habebat, ni fallor, quo quædam, in Versione Philoxeniana extantia, in Græcis suis deficere indicaret, nisi ut Obelum iis præponeret: quem et in hunc usum adhibuisse plane

videtur.* Ex gr. Matt. viii. 7. Versio Philox. *Ego veniam ÷ et ✓ sanabo eum.* Deest *et* in Græcis. xiii. 30. *Sinite ÷ igitur ✓ crescere simul.* Deest *igitur* in pluribus Codicibus Græcis. xv. 4. *Honora patrem ÷ tuum ✓ et Matrem.* Deest *tuum* in Græcis. xviii. 28. *Redde mihi id quod debes ÷ mihi ✓.* Deest *mihi* in Græcis. Plura addere exempla supervacaneum esse duco; res enim clara satis et liquida mihi videtur. Hac admissa de Asteriscis et Obelis conjectura, discrepantias Codicum quinti et superiorum seculorum uno intuitu conspicimus.

Sed quædam fortasse in contrariam partem opponi possunt. Si Asteriscis usus fuit Thomas Heracleensis ut suam in integro Polycarpi textu Emendationem indicaret, et Lectiones quæ Textus erant Additamenta iis notavit, quomodo contigit ut omnia ea Additamenta, quæ in margine hodie videmus, in Textum Asteriscis notata non receperit? Hoc non magnopere me movet; nam ratio ejusdem facile reddi potest. Lectiones istæ marginales quæ Textus sunt Additamenta, a Thoma exarari potuerunt, cum de earum auctoritate non satis sibi constaret; hoc est, cum has lectiones in uno, non in altero codice, quo usus est, inveniret. Sed probabilius mihi videtur, Criticum aliquem Thoma posteriorem eas exarasse; Criticum, inquam, qui non omnino Codicum Græcorum, quibus usus est Thomas, auctoritati confisus fuit, sed et ipse Versionem hanc cum Exemplaribus nonnullis Græcis et Syra priori contulit. Et hoc ex paucis exemplis clarius patebit. Ad Matt. XXV. 1. occurrit Nota quæ monet *verbum* ⁜ sponsæ ✓ *non inveniri in omnibus Exemplaribus.* Hujus Notæ auctorem non fuisse Thomam Heracleensem manifeste patet: nam si verbum ⁜ *sponsæ* ✓ in exemplaribus suis Græcis defuerit, quomodo in Textum Asterisco notatum recepit? Ad Matt. xxvii. 35. monet Criticus *hanc pericopen prophetæ non inveniri in duobus Exemplaribus Græcis, neque in antiqua, vel Simplici, Syriaca.* Nec hujus

* Præter hunc primarium Obeli usum, aliquoties usurpatur ad significandam aliquam Syriacæ dialecti redundantiam, eo fere modo quo *Italici Characteres* in vernacula nostra Bibliorum versione usurpantur. Id genus Obelos in Latina Interpretatione de industria, ut plurimum, omisi. WH.

Notæ auctor fuit Thomas: quia si hanc pericopen in textu Polycarpi invenerit, et non in Exemplaribus suis Græcis, quomodo non Obelo illam damnavit? Ad XXVIII. 5. item exaratur Nota, in qua monet Criticus *vocem ⁜ Nazarenum ✓ non inveniri in tribus Exemplaribus Græcis, neque in Antiqua Syriaca.* Hæc etiam nota Thomæ atrribui non debet: nam si in Codicibus Græcis, quibus usus est, vox *Nazarenum* defuerit, quare in Textum Asterisco notata recepta est? Ex his exemplis patet Criticum aliquem Thoma Heracleensi posteriorem hanc Versionem tractasse; quem existimo non solum omnia textus Additamenta, quæ in margine reperiuntur, scripsisse, sed et nonnullas ex variis lectionibus, proprie sic dictis. Lectiones nonnullas, a quodam Thoma Heracleensi posteriori additas fuisse, Nota ad Joh. ii. 1. sit testimonio. Comma hoc modo se habet: *Et die tertio nuptiæ factæ sunt in Cana Galileæ.* Margo addit—*et vinum non habebant, quia defecit vinum convivii.* Cui subjicitur hæc nota manu recentiori: *Hæc clausula non est in omnibus exemplaribus Heracleensibus, sed in nonnullis exemplaribus Græcis invenitur.* Quis fuerit Criticus, de quo agimus, non satis constat: licet autem conjicere Jacobum Edessenum fuisse, cui attribuitur *Recensio et punctatio vocum Novi Testamenti juxta versionem Thomæ Heracleensis* *. Quicunque demum fuerit, constat tamen eum varia Exemplaria consuluisse, cum locum aliquem, ea præsertim Additamenta quæ Thomas asteriscis notaverat, in dubium vocaret.

* Asseman. Bibl. Orient. Tom. I. p. 478.

CONCLUSIO.

HACTENUS conatus fui brevem operis hujuſce hiſtoriam oculis publicis ſubjicere. Utcunque multo plura de hoc argumento ſupereſſent dicenda, tamen cum rem admodum difficilem comperirem illud dilucidius exponere, ſatius mihi viſum eſt illa ſolummodo capita attingere de quibus clare mihi conſtabat. Qui perfectiorem Verſionis Philoxenianæ cognitionem aſſequi cupiunt, Evangelia attentis animis legant oportet: Iidem ſapienter facient, ſi conſuluerint eruditam Storrii Diſſertationem anno 1772 Stuttgardiæ vulgatam.* Præcipuas Ridleianæ Diſſertationis partes jam antea excerpſi, iis ſolummodo omiſſis quæ minus utilia cenſebam poſtquam Opus ipſum in publicum prodiiſſet. Hic loci neceſſarium mihi videtur paucis excuſare brevitatem annotationum, ad quas in ima pagina Lectorem aliquoties remitto; quaſque in modum longe ampliorem dilatare in animo fuit. Opus profecto Commentarium poſtulat Verſioni ipſi magnitudine fere parem. Et plurima quidem a me notata ſcripto commiſi, præter ea quæ Typis imprimenda curavi. Verum cum neminem familiarem haberem hujus argumenti compotem, quocum de annotationibus meis conſilia communicarem, potius habui premere ea quæ mente conceperam, quam ſeveræ reprehenſionis fortunam experiri. Quod ſi Univerſitati placuerit, ut ſecundum volumen conficiatur, atque illius in publicum edendi mihi conceſſa fuerit facultas, adhuc plura ad Argumentum generatim ſpectantia annotabo, et loca quædam difficiliora illuſtrare conabor.

In hac Evangeliorum Editione Textum Syriacum fideliter imprimendum curavi ex Codice *Heracleenſi*, exceptis paucis quibuſdam locis quæ mendum aliquod aperte præ ſe ferebant, quæque ex Co-

* Hæc Diſſertatio benigne ad me miſſa eſt a viro amiciſſimo, linguarumque orientalium peritiſſimo *Chriſtiano Frederico Schnurrer*, Academiæ Tubingenſis ornamento eximio.

dicibus *Barſalibæi* et *Bodleiano* dedi correctiora. De his Emendationibus in Notis mentionem feci, ſimulque lectorem quomodo ſe loca haberent in Noſtro Codice ſedulo monui. Porro quæcunque vocabula Græcis characteribus exarata erant in noſtri MS[ti] margine, ea in Textus impreſſi margine retinui. Quicquid vero Syriace conſcriptum erat, ut ſunt omnes variantes lectiones, in margine noſtri MS[ti], id in imis paginis ob inopiam Typorum Syriacorum minutiorum, imprimendum feci. His variantibus lectionibus quædam nonnunquam e Textu, uncis lunatis incluſa, ſenſus complendi cauſa addidi.* Latinam Interpretationem, quantum in me fuit, ad literam formavi, nulla elegantiæ ratione habita. Genealogiarum Conciliationes, et Euſebii Cæſarienſis ad Carpianum Epiſtolam, nec non Tabulas decem Canonum, quæ Matthæi Evangelio præfiguntur, ut minime neceſſarias, conſulto omiſi, ne in nimiam molem liber accreſceret. Hæc fere ſunt quæ Lectorem monitum volui.

Prius quam finem fecero, liceat mihi grates dignas Preli Clarendoniani Delegatis perſolvere; quod Munus adeo honorificum mihi demandaverint. Simul Reipublicæ literariæ gratulor, quod hoc Prelum hominum candore et doctrina primariorum ductu hodie regatur: illorum, inquam, hominum, qui operibus utiliſſimis publicandis ſtrenue patrocinantur, et quorum unicum votum eſſe videtur venerandum Oxonii nomen amplificare, et Doctrinæ ac Religioni quam plurimum prodeſſe. Item Cuſtodi et Sociis Coll. Nov. gratias refero, quorum in manu ſunt Cl. Ridleii MSS. quod eoſdem mihi privatim, magno meo commodo, benigniſſime mutuo crediderint. Ex hac etiam occaſione gratias omnibus reddo qui in me Beneficia contulerunt, iis præſertim Viris digniſſimis qui unanimi ſuffragio in Cathedræ Arabicæ Præſidem me cooptarunt.

* Præter Var. Lect. ſunt alia quædam in margine aſcripta, quæ Latine non ſemper verti, quoniam nihil aliud eſſe videntur niſi Emendationes Verſionis Polycarpi, et ad Syriacæ Dictionis proprietatem præcipue ſpectant.

Hic vero in principum amicorum numero mihi omnino est memorandus JOHANNES MOORE Episcopus Bangorensis, qui Parentis benignissimi atque amantissimi semper erga me functus est Officio. Liberali Illius subsidio acceptum refero quod mihi in Academia commorandi fuerit facultas, in qua sedè unica illi quo delector studio licuit felicem operam dare. Igitur si quid utile in Literis Orientalibus jam antea ex me profectum fuit, vel posthac fuerit, id omne Illi debetur. Quod si Patronus meus Dignissimus publicam hanc suorum in me meritorum prædicationem improbaverit, offensæ veniam enixe oro: nempe internis grati animi sensibus alias satisfacere non poteram.

Illud vehementer opto, ut et Ipse et cæteri omnes qui de me bene sunt meriti, sentiant hoc quod elaboravi Opus beneficentia sua ac liberalitate non usquequaque indignum.

J. WHITE,

Dabam OXONII,
13 *Cal. Aug.* M DCC LXX VIII.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ
ܕܡܬܝ.

1 ܟܬܒܐ ܕܝܠܝܕܘܬܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܕܒܪܗ ܕܐܒܪܗܡ. CAP. I.
2 ܐܒܪܗܡ ܐܘܠܕ ܠܐܝܣܚܩ. ܐܝܣܚܩ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ.
3 ܝܥܩܘܒ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܕܐ ܘܠܐܚܘܗܝ. ܝܗܘܕܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ
ܠܦܐܪܨ ܘܠܙܐܪܐ ܡܢ ܬܐܡܐܪ. ܦܐܪܨ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܚܨܪܘܡ. ܚܨܪܘܢ
4 ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܪܡ. ܐܪܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܥܡܝܢܕܒ. ܥܡܝܢܕܒ
ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܢܐܣܣܘܢ. ܢܚܫܘܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܫܠܡܘܢ.
5 ܫܠܡܘܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܒܘܥܙ ܡܢ ܪܚܒ. ܒܥܙ ܕܝܢ ܐܘܠܕ
6 ܠܥܘܒܝܕ ܡܢ ܪܥܘܬ. [1]ܥܘܒܝܕ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܝܫܝ. ܐܝܫܝ ܕܝܢ

EVANGELIUM SANCTUM MATTHÆI.

1 LIBER Nativitatis Jesu Christi, filii Davidis, filii Abrahami. CAP. I.
2 Abrahamus genuit Isaacum. Isaacus autem genuit Jacobum.
3 Jacobus autem genuit Judam et fratres ejus. Judas autem genuit
Phares et Zaram e Thamar. Phares autem genuit Esrom. Esrom
4 autem genuit Aram. Aram autem genuit Aminadab. Aminadab
5 autem genuit Naasson. Naasson autem genuit Salmon. Salmon
autem genuit Booz e Rachab. Booz autem genuit Obed e Ruth.
6 † Obed autem genuit Jesse. Jesse autem genuit Davidem regem.

1 ܥܘܒܝܕ] In margine MSti ܥܘܒܝܕ܆
† Vide notas ad calcem Evangeliorum.

ܐܘܠܕ ܠܕܘܝܕ ܗܘ ܡܠܟܐ ܀ ܕܘܝܕ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܟܐ ܐܘܠܕ
7 ܠܫܠܝܡܘܢ ܡܢ ܗܝ ܕܐܘܪܝܐ. ܫܠܝܡܘܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ
ܠܪܚܒܥܡ. ܪܚܒܥܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܒܝܐ. ܐܒܝܐ[1] ܕܝܢ ܐܘܠܕ
8 ܠܐܣܐ[2]. ܐܣܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܗܘܫܦܛ. ܝܗܘܫܦܛ ܕܝܢ ܐܘܠܕ
9 ܠܝܘܪܡ. ܝܘܪܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܥܘܙܝܐ. ܥܘܙܝܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ
ܠܝܘܬܡ. ܝܘܬܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܚܙ. ܐܚܙ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܚܙܩܝܐ.
10 ܚܙܩܝܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܡܢܫܐ. ܡܢܫܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܡܘܢ.
11 ܐܡܘܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܫܝܐ. ܝܘܫܝܐ ܕܝܢ ܐܘܠܕ # ܠܝܘܝܩܝܡ.
ܝܘܝܩܝܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܟܢܝܐ ܘܠܐܚܘܗܝ ܒܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ.
12 ܒܬܪ ܕܝܢ ܓܠܘܬܐ ܕܒܒܠ ܝܘܟܢܝܐ ܐܘܠܕ ܠܫܠܬܐܝܠ
13 ܫܠܬܐܝܠ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܙܪܘܒܒܠ. ܙܪܘܒܒܠ ܕܝܢ ܐܘܠܕ
ܠܐܒܝܘܕ. ܐܒܝܘܕ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܩܝܡ. ܐܠܝܩܝܡ ܕܝܢ ܐܘܠܕ

David autem rex genuit Solomonem ex ea quæ *fuit uxor* Uriæ.
Solomon autem genuit Roboam. Roboam autem genuit Abiam. 7
† Abias autem genuit ‡ Asam. Asa autem genuit Josaphat. Josa- 8
phat autem genuit Joram. Joram autem genuit Oziam Ozias 9
autem genuit Joatham. Joatham autem genuit Achaz. Achaz
autem genuit Ezechiam. Ezechias autem genuit Manasse. Ma- 10
nasses autem genuit Amon. Amon autem genuit Josiam. Josias 11
autem genuit # Joakim. Joakim autem genuit ✓ Jechoniam et fra-
tres ejus in exilio Babylonis. Post autem exilium Babylonis, Jecho- 12
nias genuit Salathiel. Salathiel autem genuit Zorobabel. Zoro- 13
babel autem genuit Abiud. Abiud autem genuit Eliachim. Elia-

1 ܐܒܝܐ] In margine MSti ܐܒܝܘܕ
2 ܠܐܣܐ] ܠܐܣܦ
† Abias] Lectio marg. Abiud.
‡ Asam] Asaph.

14 ܠܐܙܘܪ. ܐܙܘܪ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܨܕܘܩ. ܨܕܘܩ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܟܝܡ.
15 ܐܟܝܡ¹ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܘܕ. ܐܠܝܘܕ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܐܠܝܥܙܪ. ܐܠܝܥܙܪ
16 ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܡܬܢ. ܡܬܢ ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܥܩܘܒ. ܝܥܩܘܒ
ܕܝܢ ܐܘܠܕ ܠܝܘܣܦ ܗܘ ܓܒܪܗ ܕܡܪܝܡ. ܕܡܢܗ ܗܘ
17 ܐܬܝܠܕ ܝܫܘܥ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ܀ ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܫܪ̈ܒܬܐ ܡܢ
ܐܒܪܗܡ ܥܕܡܐ ܠܕܘܝܕ ܫܪ̈ܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ܀ ܘܡܢ ܕܘܝܕ ܥܕܡܐ ܠܓܠܘܬܐ
*ܠܡܛܘܐܝܩܝܣܝܣ ܕܒܒܠ. ܫܪ̈ܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ܀ ܘܡܢ ܒܬܪ ܓܠܘܬܐ * μετοικεσίας
18 ܕܒܒܠ ܥܕܡܐ ܠܡܫܝܚܐ. ܫܪ̈ܒܬܐ ܐܪܒܥܣܪܐ܀ ܕܝܫܘܥ ܕܝܢ
ܡܫܝܚܐ ܗܘܝܐ ܗܟܢܐ ܗܘܬ. ܟܕ ܡܟܝܪܐ ܗܘܬ ܡܪܝܡ ܐܡܗ *ܡܢܐܣܛܝܐ * μνείας
ܐܝܬ ܗܘܬ ܠܝܘܣܦ. ܥܕܠܐ ܢܬܚܠܛܘܢ. ܐܫܬܟܚܬ ܒܟܪܣܐ
19 ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܀ ܝܘܣܦ ܕܝܢ ܒܥܠܗ ܟܐܢܐ ܗܘܐ
ܒܥܠܗ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܟܐܢܐ: ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ *ܠܡܦܪܣܝܘ ܠܗ. * παραδειγματίσαι

14 chim autem genuit Azor. Azor autem genuit Sadoc. Sadoc au-
15 tem genuit Achim. † Achin autem genuit Eliud. Eliud autem
genuit Eleazar. Eleazar autem genuit Matthan. Matthan autem
16 genuit Jacobum. Jacobus autem genuit Josephum virum Mariæ,
17 ex qua natus est Jesus, qui dictus *est* Christus. Omnes igitur ge-
nerationes ab Abrahamo usque ad Davidem, generationes quatuor-
decim: et a Davide usque ad exilium Babylonis, generationes qua-
tuordecim: et ab exilio Babylonis usque ad Christum, generationes
18 quatuordecim. Jesu autem Christi nativitas ita fuit. Quum de-
sponsata esset Maria mater ejus Josepho, antequam consociarentur,
19 inventa est habere in utero e Spiritu Sancto. Josephus autem vir
ejus, quod justus esset et nollet diffamare eam, cogitavit clam

1 ܐܟܝܡ] In margine MSti ܐܟܝܢ
† Achin] Lectio marg. Achim.

20 ܐܬܚܫܒ ܕܒܛܘܫܝܐ ܢܫܪܝܗ̇. ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܗܘ ܐܬܪܥܝ܆ ܗܐ ܡܠܐܟܗ
ܕܡܪܝܐ ܒܚܠܡܐ ܐܬܚܙܝ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܝܘܣܦ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ܆ ܠܐ
ܬܕܚܠ ܠܡܩܒܠܘ ܠܡܪܝܡ ܐܢܬܬܟ ܕܝܠܟ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܒܗ̇ ܐܬܝܠܕ
21 ܡܢ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܬܐܠܕ ܕܝܢ ܒܪܐ܆ ܘܬܩܪܐ ܐܢܬ ܫܡܗ
ܕܝܠܗ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܓܝܪ ܢܦܪܘܩܝܘܗܝ ܠܥܡܐ ܕܝܠܗ ܡܢ
22 ܚܛܗ̈ܝܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ̇ ܗܘܬ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܡܠܐ ܗܘ
23 ܕܐܬܐܡܪ ܡܢ ܡܪܝܐ ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ܃ ܗܐ
ܒܬܘܠܬܐ ܒܟܪܣܐ ܬܩܒܠ ܘܬܐܠܕ ܒܪܐ܆ ܘܢܩܪܘܢ ܫܡܗ
ܕܝܠܗ ܥܡܢܘܐܝܠ܆ ܗܘ ܕܐܬܦܫܩܗ ܕܡܬܦܫܩ ܥܡܢ ܐܠܗܐ܀
24 ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܡܢ ܫܢܬܐ܆ ܥܒܕ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗ
25 ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ܆ ܘܕܒܪܗ̇ ܠܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܘܠܐ ܝܕܥܗ̇ ܗܘܐ ܠܗ̇܆
ܥܕܡܐ ܕܝܠܕܬ ܠܒܪܐ ܕܝܠܗ̇ ܗܘ ܒܘܟܪܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܕܝܠܗ
Cap. II. 1 ܝܫܘܥ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܝܠܕ ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕܐ܆ ܒܝܘܡܬܐ

dimittere eam. Quum autem hæc ille meditaretur, ecce angelus 20
Domini in ſomnio apparuit ei, dicens, Joſephe fili Davidis, ne metue
accipere Mariam uxorem tuam; id enim quod in ea genitum eſt,
e Spiritu Sancto eſt. Pariet autem filium, et vocabis nomen ejus 21
JESUM: ipſe enim ſervabit populum ſuum a peccatis eorum.
Hoc autem totum factum eſt, ut impleretur id quod dictum eſt a 22
Domino per Eſaiam prophetam, dicentem, Ecce virgo in utero 23
concipiet, et pariet filium, et vocabunt nomen ejus Emmanuel:
quod exponitur, Nobiſcum Deus. Quum ſurrexiſſet autem Joſe- 24
phus ex ſomno, fecit ſicut mandaverat ei angelus Domini, et ac-
cepit uxorem ſuam. Et non cognovit eam donec perperiſſet filium 25
ſuum primogenitum: et vocavit nomen ejus JESUM. Quum 1
Cap. II. autem Jeſus natus eſſet in Bethlehem Judææ, diebus Herodis

ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ. ܗܐ ܡܓܘܫܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܐܬܘ ܠܐܘܪܫܠܡ
2 ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܝܟܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܬܝܠܕ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ.
ܚܙܝܢ ܓܝܪ ܟܘܟܒܐ ܕܝܠܗ ܒܡܕܢܚܐ: ܘܐܬܝܢ ܠܡܣܓܕ ܠܗ.
3 ܟܕ ܕܝܢ ܫܡܥ ܗܪܘܕܣ ܡܠܟܐ ܐܬܕܠܚ: ܘܟܠܗ ܐܘܪܫܠܡ
4 ܥܡܗ. ܘܟܕ ܟܢܫ ܠܟܠܗܘܢ ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦ̈ܪܐ ܕܥܡܐ:
5 ܡܫܬܐܠ ܗܘܐ ܡܢܗܘܢ: ܕܐܝܟܐ ܡܫܝܚܐ ܡܬܝܠܕ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܘ ܠܗ: ܒܒܝܬܠܚܡ ܕܝܗܘܕ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܟܬܝܒ
6 ܒܝܕ ܢܒܝܐ܀ ܘܐܢܬ ܒܝܬܠܚܡ ܐܪܥܐ ܕܝܗܘܕܐ: ܠܐ ܗܘ
ܟܕ ܙܥܘܪܬܐ ܐܝܬܝܟ ܒܗܓܡܘܢܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܡܢܟ ܓܝܪ ܢܦܘܩ
ܡܕܒܪܢܐ. ܗܘ ܕܢܪܥܐ ܠܥܡܝ ܐܝܣܪܐܝܠ܀
7 ܗܝܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܒܛܘܫܝܐ ܟܕ ܩܪܐ ܠܡܓܘܫܐ: *ܒܚܦܛ * ἠκρίβωσεν
8 ܝܠܦ ܐܝܠܦ ܡܢܗܘܢ ܠܗܘ ܙܒܢܐ ܕܟܘܟܒܐ ܗܘ ܕܐܬܚܙܝ. ܘܟܕ
ܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܝܬܠܚܡ ܐܡܪ ܕܐܙܠܝܢ. *ܒܚܦܛܘ ܥܩܒܐܝܬ * ἐξέλθοντες

2 regis, ecce Magi ab oriente venerunt Hierofolymam, dicentes, Ubi
eft ille qui natus eft rex Judæorum? vidimus enim ftellam ejus
3 in oriente, et venimus ad adorandum eum. Quum autem audiviffet
4 Herodes rex, turbatus eft, et tota Hierofolyma cum eo. Et quum
congregaffet omnes principes facerdotum, et fcribas populi, per-
5 contabatur ab iis ubinam Chriftus nafciturus effet. Ipfi autem dixe-
runt ei, In Bethlehem Judææ: fic enim fcriptum eft per pro-
6 phetam. Et tu Bethlehem terra Judææ, non omnino minima es
inter duces Judææ: ex te enim prodibit dux qui pafcet populum
7 meum Ifrael. Tunc Herodes clam quum vocaffet Magos, perqui-
8 fivit diligenter ab iis tempus ftellæ quæ vifa eft. Et quum mi-
fiffet eos Bethlehem, dixit, Quum profecti fueritis, exquirite

ܡܬܚܦܛܐܝܬ ܥܠ ܛܠܝܐ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܐܫܟܚܬܘܢܝܗܝ ܐܘܕܥܘܢܝ܀
9 ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܬܐ ܐܣܓܘܕ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ
ܠܡܠܟܐ ܐܙܠܘ. ܘܗܐ ܟܘܟܒܐ ܗܘ ܕܚܙܘ ܒܡܕܢܚܐ ܩܕܡ
ܗܘܐ ܡܕܒܪ ܠܗܘܢ܆ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܩܡ ܠܥܠ ܡܢ ܐܝܟܐ
10 ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܛܠܝܐ܂ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܝܢ ܠܟܘܟܒܐ܆ ܚܕܝܘ
11 ܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ ܛܒ. ܘܟܕ [1]ܥܠܘ ܠܒܝܬܐ܆ ܚܙܐܘܗܝ ܠܛܠܝܐ
ܥܡ ܡܪܝܡ ܐܡܗ ܕܝܠܗ܆ ܘܢܦܠܘ ܣܓܕܘ ܠܗ. ܘܟܕ
ܦܬܚܘ ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܩܪܒܘ ܠܗ ܩܘܪܒܢܐ܆ ܕܗܒܐ.
12 ܘܠܒܘܢܬܐ. ܘܡܘܪܐ. ܘܟܕ ܐܬܓܠܝ ܠܗܘܢ ܒܚܠܡܐ ܕܠܐ
ܢܗܦܟܘܢ ܠܘܬ ܗܪܘܕܣ܆ ܒܐܘܪܚܐ ܐܚܪܬܐ ܗܦܟܘ ܠܐܬܪܐ
13 ܕܝܠܗܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܦܟܘ܆ ܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ ܡܬܚܙܐ
ܠܝܘܣܦ ܒܚܠܡܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܩܘܡ ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ

diligenter de puero: quum autem inveneritis, renunciate mihi, ut
etiam ego veniam *et* adorem eum. Ipſi autem quum audiviſſent 9
regem, profecti ſunt: et ecce ſtella, quam viderant in Oriente, præ-
ibat ducens eos, donec venit *et* ſtetit ſupra *locum* ubi erat puer.
Quum vidiſſent autem ſtellam, gaviſi ſunt gaudio magno valde. Et 10 11
quum † ingreſſi eſſent domum, viderunt puerum cum Maria matre
ejus: et prociderunt *et* adoraverunt eum. Et quum aperuiſſent
theſauros ſuos, obtulerunt ei oblationes, aurum, et thus, et myr-
rham. Et quum revelatum fuiſſet iis in ſomnio, ne reverterentur 12
ad Herodem, per aliam viam regreſſi ſunt in regionem ſuam.
Quum autem regreſſi eſſent, ecce angelus Domini apparet Joſepho 13
in ſomnio, dicens, Surge, accipe puerum et matrem ejus, et

1 ܠܒܝܬܐ] In margine MSti ܒܝܬܐ

† Vide notas.

[Syriac text]
[Syriac text]
14 [Syriac text]
15 [Syriac text]
[Syriac text]
16 [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
17 [Syriac text]
18 [Syriac text] * ἐν Ῥαμᾷ
[Syriac text] * Ῥαχὴλ

fuge in Ægyptum: et eſto illic uſquedum dicam tibi: futurum
14 eſt enim *ut* Herodes quærat puerum ut perdat eum. Ipſe autem
ſurrexit *et* accepit puerum et matrem ejus nocte, et receſſit in
15 Ægyptum. Et erat ibi uſque ad obitum Herodis: ut imple-
retur id quod dictum eſt a Domino per prophetam, dicentem,
16 Ex Ægypto vocavi filium meum. Tunc Herodes quum videret
quod illuſus eſſet a Magis, iratus eſt valde: et miſit *et* interfecit
omnes pueros qui *erant* in Bethlehem, et in omnibus finibus ejus,
a nato duos annos, et infra, juxta tempus quod exquiſiverat dili-
17 genter a Magis. Tunc impletum eſt id quod dictum eſt † per Jere-
18 miam prophetam, dicentem, Vox in Rama audita eſt, ejulatus et
fletus, et luctus multus: Rachel flens *propter* filios ſuos, et nole-

1 [Syriac text]] In margine MSti ὑπὸ τοῦ Ἰερεμίου.
[Syriac text]

† Vide notas.

* παρακληθῆναι ܥܠ ܒܢܝ̈ܗ̇. ܘܠܐ ܨܒܝܐ ܗܘܬ *ܠܡܬܒܝܐܘ ܡܛܠ ܕܠܐ
* Ηρῴδου ܐܝܬܝܗܘܢ.. ܟܕ ܡܝܬ ܕܝܢ *ܗܪܘܕܝܣ. ܗܐ ܡܠܐܟܐ ܕܡܪܝܐ 19
ܒܚܠܡܐ ܡܬܚܙܐ ܠܝܘܣܦ ܒܡܨܪܝܢ. ܟܕ ܐܡܪ. ܩܘܡ ܕܒܪ 20
ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܘܙܠ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܝܬܘ
ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ[1] ܕܒܥܝܢ ܗܘܘ ܢܦܫܗ ܕܛܠܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܩܡ 21
ܕܒܪ ܠܛܠܝܐ ܘܠܐܡܗ ܘܐܬܐ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܟܕ 22
* Αρχέλαος * βασιλεύει ܫܡܥ ܕܝܢ *ܕܐܪܟܠܐܘܣ *ܡܡܠܟ ܒܝܗܘܕ: ܚܠܦ ܗܪܘܕܝܣ
ܐܒܘܗܝ. ܕܚܠ ܠܡܐܙܠ ܠܬܡܢ. ܟܕ ܐܬܓܠܝ ܠܗ ܕܝܢ
ܒܚܠܡܐ. ܫܢܝ ܠܐܬܪ̈ܘܬܐ ܕܓܠܝܠܐ. ܘܟܕ ܐܬܐ. ܥܡܪ 23
ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܢܨܪܬ[2]. ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ

Cap. III.

* Ναζωραῖος ܒܝܕ ܢܒܝ̈ܐ. ܕܢܨܪܝܐ ܢܬܩܪܐ: ܒܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡܬܐ ܐܬܐ ܝܘܚܢܢ 1
ܡܥܡܕܢܐ. ܟܕ ܡܟܪܙ ܒܡܕܒܪܐ ܕܝܗܘܕ. ܘܐܡܪ ܬܘܒܘ: 2

bat admittere consolationem, propterea quod non sunt. Quum 19
mortuus esset autem Herodes, ecce angelus Domini in somnio
apparet Josepho in Ægypto, Dicens, Surge, accipe puerum et ma- 20
trem ejus, et proficiscere in terram Israel: mortui sunt enim † illi qui
quærebant animam pueri. Ipse autem surrexit *et* accepit puerum 21
et matrem ejus, et venit in terram Israel. Quum audivisset au- 22
tem, quod Archelaus regnaret in Judæa loco Herodis patris sui,
timuit ire illuc. Quum revelatum fuisset ei autem in somnio, se-
cessit in loca Galilææ. Et quum venisset, habitavit in civitate quæ 23
vocatur Nazaret; ut impleretur id quod dictum est per prophe-

Cap. III.

tas: Nazaræus vocabitur. In illis autem diebus venit Johannes 1
Baptista prædicans in deserto Judææ, Et dicens, Resipiscite: ap- 2

1 ܗܢܘܢ] In margine MSti ܟܠܗܘܢ
2 ܢܨܪܬ] ܢܨܪܬ
† Illi] Lectio marg. Omnes illi.

3 ܬܘܒܘ. ܩܪܒܬ ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܀ ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘ ܕܐܬܐܡܪ ܡܢ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܩܠܐ ܗܘ ܕܩܥܐ
ܒܡܕܒܪܐ. ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ. ܬܪ̈ܝܨܐ ܥܒܕܘ ܠܫܒܝ̈ܠܐ
4 ܕܝܠܗ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܘܫܐ ܕܝܠܗ
ܡܢ ܣܥܪ̈ܐ ܕܓܡܠܐ. ܘܐܣܪܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ ܚܨܘܗܝ ܕܝܠܗ.
ܡܐܟܘܠܬܗ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ. *ܩܡܨܐ. ܘܕܒܫܐ ܕܕܒܪܐ. * ἀκρίδες
5 ܗܝܕܝܢ ܢܦܩܐ ܗܘܬ ܠܘܬܗ. *ܐܝܪܘܣܘܠܘܡܐ ܘܟܠܗ *ܝܗܘܕ: * Ἱεροσόλυμα * Ἰουδαία
6 ܘܟܠܗ *ܐܬܪܐ ܕܚܕܪ̈ܝ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܡܥܡܕܝܢ ܗܘܘ ܒܝܘܪܕܢܢ * περίχωρος
7 ܢܗܪܐ ܡܢܗ. ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܚܛܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
ܠܣܓܝܐܐ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘܩ̈ܝܐ ܕܐܬܝܢ ܠܘܬ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܠܗ.
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. *ܝܠܕ̈ܐ ܕܐܟܕ̈ܢܐ. ܡܢܘ ܚܘܝ ܠܟܘܢ ܠܡܥܪܩ * Γεννήματα ἐχιδνῶν
8 ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܕܥܬܝܕ. ܥܒܕܘ ܗܟܝܠ ܦܐܪ̈ܐ ܕܫܘܝܢ ܠܬܝܒܘܬܐ:
9 ܘܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܠܡܐܡܪ ܒܝܢܬܟܘܢ ܒܟܘܢ. ܐܒܐ ܐܝܬ ܠܢ ܐܒܪܗܡ.

3 propinquavit enim regnum cœlorum. Hic enim eſt ille qui dic-
tus eſt ab Eſaia propheta, dicente; Vox clamantis in deſerto, Parate
4 viam Domini, rectas facite ſemitas ejus. Ipſe autem Johannes ha-
bebat veſtimentum ſuum e pilis camelinis, et zonam pelliceam
ſupra lumbos ſuos: cibus autem ejus erat locuſtæ, et mel agreſte.
5 Tunc exibat ad eum Hieroſolyma, et tota Judæa, et tota regio
6 circumjacens Jordanem: Et baptizabantur in Jordane fluvio ab eo,
7 confitentes peccata ſua. Quum vidiſſet autem multos ex Phariſæis
et Sadducæis venientes ad baptiſmum ſuum, dixit illis, Progenies
8 viperarum, quis commonſtravit vobis fugere ab ira ventura? Fa-
9 cite igitur fructum dignum reſipiſcentia: Et ne cogitetis dicere
apud vos ipſos, Pater eſt nobis Abrahamus: dico enim vobis,

ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܇ ܕܡܫܟܚ ܐܠܗܐ ܡܢ ܟܐܦܐ ܗܠܝܢ
ܠܡܩܡܘ ܒܢܝܐ ܠܐܒܪܗܡ. ܗܐ ܕܝܢ ܐܦ ܢܪܓܐ ܥܠ ܥܩܪܐ 10
ܕܐܝܠܢܐ ܣܝܡ. ܟܠ ܗܟܝܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ ܦܐܪܐ ܛܒܐ܇
ܡܬܦܣܩ܇ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܬܪܡܐ܀ ܐܢܐ ܡܢ ܡܥܡܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ 11
ܒܡܝܐ ܠܬܝܒܘܬܐ܇ ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܬܪܝ ܐܬܐ܇ ܚܝܠܬܢ ܗܘ
ܡܢܝ ܗܘ܇ ܗܘ ܕܠܐ ܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܫܩܘܠ
ܡܣܢܘܗܝ. ܗܘ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܘܒܢܘܪܐ܀ ܗܘ 12
ܕܪܦܫܐ ܒܐܝܕܗ. ܘܡܕܟܐ ܐܕܪܗ. ܘܟܢܫ ܚܛܐ ܠܐܘܨܪܐ
ܕܝܠܗ܇ ܠܬܒܢܐ ܕܝܢ ܢܘܩܕ ܒܢܘܪܐ ܕܠܐ ܕܥܟܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ 13
ܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܠܝܘܪܕܢܢ܇ ܠܘܬ ܝܘܚܢܢ ܕܢܥܡܕ
ܡܢܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܚܢܢ ܟܠܐ ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܡܪ܇ ܐܢܐ ܣܢܝܩ 14
ܐܢܐ ܕܡܢܟ ܐܬܥܡܕ: ܘܐܢܬ ܐܬܐ ܐܢܬ ܠܘܬܝ܇ ܥܢܐ ܕܝܢ 15
ܝܫܘܥ. ܐܡܪ ܠܗ. ܫܒܘܩ ܗܫܐ. ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܝܐܝܐ

quod poteſt Deus ex lapidibus iſtis excitare filios Abrahamo. Ecce 10
autem etiam ſecuris ad radicem arborum poſita eſt: omnis igitur
arbor quæ non facit fructum bonum, exſcinditur, et in ignem con-
jicitur. Ego quidem baptizo vos aqua ad reſipiſcentiam, ille au- 11
tem, qui poſt me venit, validior me eſt, cujus non ſum dignus ut
calceamenta portem: ipſe baptizabit vos Spiritu Sancto et igne.
Cujus ventilabrum *eſt* in manu ipſius, et purgabit aream ſuam: et 12
congregabit triticum in horrea ſua; paleam autem comburet igne
inextincto. Tunc venit Jeſus a Galilæa ad Jordanem ad Johan- 13
nem, ut baptizaretur ab eo. Ipſe autem Johannes prohibebat 14
eum, dicens, Ego opus habeo ut abs te baptizer, et tu venis ad
me? Reſpondens autem Jeſus dixit ad eum, Omitte nunc: ſic enim 15

ܐܝܐܘ ܠܢ ܠܡܫܠܡܐ ܟܠܗ ܙܕܩܘܬܐ. ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ ܀
16 ܘܟܕ ܐܬܥܡܕ ܗܘ ܝܫܘܥ: ܣܠܩ ܡܚܕܐ ܡܢ ܡܝܐ. ܘܗܐ ܐܬܦܬܚܘ
ܠܗ ܫܡܝܐ: ܘܚܙܐ ܠܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܢܚܬ ܐܝܟ ܝܘܢܐ ܡܢ
17 ܫܡܝܐ. ܘܐܬܐ ܥܠܘܗܝ. ܘܗܐ ܩܠܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܕܐܡܪ: ܗܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ. ܗܘ ܕܒܗ ܐܨܛܒܝܬ ܀
1 ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܫܬܕܠ ܠܡܕܒܪܐ ܡܢ ܪܘܚܐ: ܠܡܬܢܣܝܘ ܡܢ Cap. IV.
2 ܡܫܛܢܐ ܀ ܘܟܕ ܨܡ ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܠܘܬܐ:
3 ܒܬܪܟܢ ܟܦܢ. ܘܟܕ ܐܬܩܪܒ ܠܗ ܗܘ ܡܢܣܝܢܐ ܐܡܪ. ܐܢ
ܒܪܐ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ: ܐܡܪ ܕܟܐܦܐ ܗܠܝܢ ܠܚܡܐ ܝܗܘܝܢ.
4 ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ. ܐܡܪ. ܟܬܝܒ: ܕܠܐ ܒܠܚܡܐ ܒܠܚܘܕ
ܢܚܐ ܒܪܢܫܐ: ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܕܢܦܩܐ ܡܢ ܦܘܡܗ ܕܐܠܗܐ.
5 ܗܝܕܝܢ ܕܒܪ ܠܗ ܡܫܛܢܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܩܕܝܫܬܐ: ܘܐܩܝܡܗ
6 ܠܗ ܥܠ ܟܢܦܐ ܕܗܝܟܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܒܪܐ ܐܢܬ

16 decet nos implere omnem justitiam. Tunc omisit eum. Et quum
baptizatus esset Jesus, ascendit statim ex aqua: et ecce, aperti sunt
ei cœli, et vidit Spiritum Dei descendentem, sicut columbam, de
17 cœlo, et venientem super ipsum: Et ecce, vox de cœlis, dicens,
1 Hic est filius meus dilectus, in quo complacitum est mihi. Tunc Cap. IV.
Jesus assumptus est in desertum a Spiritu, ut tentaretur a diabolo.
2 Et quum jejunasset dies quadraginta et noctes quadraginta, postea
3 esuriit. Et quum accessisset ad eum tentator, dixit, Si filius es
4 Dei, dic ut lapides isti panis fiant. Ipse autem respondens dixit,
Scriptum est, Non pane solo vivet homo; sed omni verbo proce-
5 dente per os Dei. Tunc assumit eum diabolus in civitatem sanc-
6 tam, et statuit eum super pinnaculum templi: Et dicit, Si filius es

ܕܐܠܗܐ܂ ܐܪܡܐ [1]ܐܢܬ ܠܟ ܠܬܚܬ܂ ܟܬܝܒ ܓܝܪ
ܕܠܡܠܐܟܘܗܝ ܢܦܩܘܕ ܡܛܠܬܟ ⁜ ܕܢܛܪܘܢܟ ↙܂ ܘܥܠ ܐܝܕܝܐ
ܢܫܩܠܘܢܟ܂ ܕܠܐ ܡܬܘܡ ܬܬܬܩܠ ܒܟܐܦܐ ܪܓܠܟ܀ ܐܡܪ ܠܗ 7
ܝܫܘܥ. ܬܘܒ ܟܬܝܒ܂ ܕܠܐ ܬܢܣܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ܀ ܬܘܒ 8
ܕܒܪ ܠܗ ܐܟܠܩܪܨܐ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܛܒ܂ ܘܚܘܝܗ ܠܗ
ܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܪܥܐ ܘܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗܝܢ܂ ܘܐܡܪ ܠܗ. 9
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܠܟ ܐܬܠ܂ ܐܢ ܟܕ ܢܦܠ ܬܣܓܘܕ ܠܝ܀
ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܙܠ ܠܟ ⁜ ܠܒܣܬܪܝ ↙ 10
ܣܛܢܐ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ܂ ܕܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ ܬܣܓܘܕ܂
ܘܠܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܬܦܠܘܚ܀ ܗܝܕܝܢ ܫܒܩܗ ܐܟܠܩܪܨܐ܂ 11
ܘܗܐ ܡܠܐܟܐ ܩܪܒܘ. ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܟܕ ܫܡܥ 12
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܕܝܘܚܢܢ ܐܫܬܠܡ܂ ܫܢܐ ܠܓܠܝܠܐ܀ ܘܟܕ ܫܒܩܗ . 13

Dei, projice † teipſum deorſum: ſcriptum eſt enim, Quod angelis
ſuis mandabit de te ⁜ ut cuſtodiant te ↙ et in manus ſuas tollent
te, nequando impingat ad lapidem pes tuus. Dicit ei Jeſus, Rur- 7
ſum ſcriptum eſt, Non tentabis Dominum Deum tuum. Rurſum 8
aſſumit eum diabolus in montem ſublimem valde, et oſtendit ei
omnia regna terræ, et gloriam eorum: Et dicit ei, Hæc omnia 9
tibi dabo, ſi procidens adoraveris me. Tunc dicit ei Jeſus, Abi ⁜ 10
poſt me ↙ Satana: ſcriptum eſt enim, Dominum Deum tuum ado-
rabis, et eum ſolum coles. Tunc omiſit eum accuſator: et ecce, 11
angeli accedebant, et miniſtrabant ei. Quum audiviſſet autem 12
Jeſus, quod Johannes traditus eſſet, migravit in Galilæam: Et re- 13

1 ܐܢܬ ܠܟ] In margine MSti ܡܢ ܗܪܟܐ

† teipſum deorſum] Lectio marg. Teipſum hinc deorſum.

ܠܢܨܪܬ. ܐܬܐ ܥܡܪ ܒܟܦܪܢܚܘܡ ܗܝ ܕܠܘܬ ܝܡܐ. ܒܬܚܘܡܐ
14 ܕܙܒܘܠܘܢ ܘܕܢܦܬܠܝܡ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ
15 ܒܝܕ ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܐܪܥܐ ܕܙܒܘܠܘܢ. ܘܐܪܥܐ
ܕܢܦܬܠܝܡ. ܐܘܪܚܐ ܕܝܡܐ. ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܓܠܝܠܐ ܕܥܡܡܐ.
16 ܥܡܐ ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܚܫܘܟܐ. ܚܙܐ ܢܘܗܪܐ ܪܒܐ. ܘܠܗܢܘܢ
ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܬܪܐ ܘܒܛܠܠܐ ܕܡܘܬܐ. ܢܘܗܪܐ ܕܢܚ ܠܗܘܢ܀
17 ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܝܫܘܥ ܠܡܟܪܙܘ ܘܠܡܐܡܪ. ܬܘܒܘ.. ܩܪܒܬ
18 ܓܝܪ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܟܕ ܡܗܠܟ ܕܝܢ ܠܘܬ ܝܡܐ ܗܘ
ܕܓܠܝܠܐ. ܚܙܐ ܬܪܝܢ ܐܚܐ. ܠܫܡܥܘܢ ܗܘ [1] ܕܡܬܐܡܪ
ܟܐܦܐ. ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܐ ܕܝܠܗ. ܕܪܡܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ.
19 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܨܝܕܐ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܘ ܒܬܪܝ.
20 ܘܐܥܒܕܟܘܢ ܨܝܕܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܫܒܩܘ

licta Nazaret, venit *et* habitavit in Capernaum, quæ *est* juxta mare,
14 in finibus Zabulon et Naphtali. Ut impleretur id quod dictum est
15 per Esaiam prophetam, dicentem, Terra Zabulon, et terra Naph-
16 tali, via maris, transitus Jordanis, Galilæa gentium: Populus, qui
sedebat in tenebris, vidit lucem magnam; et illis, qui sedebant in
17 regione et umbra mortis, lux orta est. Ex eo tempore cœpit Jesus
prædicare, et dicere, Resipiscite: appropinquavit enim regnum cœ-
18 lorum. Quum ambularet autem juxta mare Galilææ, vidit duos
fratres, Simonem, † qui dicitur Petrus, et Andræam fratrem ejus,
19 jacientes rete in mare: erant enim piscatores. Et dixit iis, Venite
20 post me, et faciam vos piscatores hominum. Ipsi autem statim re-

1 ܕܡܬܐܡܪ] In margine MSti ܕܡܬܩܪܐ

† Qui dicitur] Lectio marg. Qui vocatur.

21 ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܩܠܝܠ ܀ ܚܙܐ
ܐܚܪ̈ܢܐ ܬܪܝܢ ܐܚ̈ܐ ܀ ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ ܀ ܒܐܠܦܐ ܥܡ ܙܒܕܝ ܐܒܘܗܘܢ ܀ ܟܕ ܡܬܩܢܝܢ
22 ܡܨܝܕ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܘܩܪܐ ܐܢܘܢ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܚܕܐ ܟܕ
23 ܫܒܩܘ ܠܐܠܦܐ ܘܠܐܒܘܗܘܢ ܀ ܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܀ ܘܡܚܕܪ ܗܘܐ ܝܫܘܥ
ܒܟܠܗ ܓܠܝܠܐ ܀ ܟܕ ܡܠܦ ܒܟܢܘܫ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀
ܘܡܟܪܙ ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܀ ܘܡܐܣܐ ܗܘܐ ܠܟܠ ܟܘܪܗܢ ܘܠܟܠ
24 ܡܚܝܠܘܬܐ ܒܥܡܐ ܀ ܘܐܙܠ [1] ܫܡܥܐ ܕܝܠܗ ܒܟܠܗ ܣܘܪܝܐ ܀
ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ
ܒܟܘܪ̈ܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ ܘܒܬܫܢܝܩܐ ܐܚܝܕܝܢ ܀ ܘܠܕܝܘܢܝܢ
25 ܘܠܕܡܫܬܢܩܝܢ ܘܠܡܫܪ̈ܝܐ ܀ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ ܀ ܘܐܬܢܩܦܘ ܠܗ
ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܀ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܀ ܘܡܢ ܥܣܪܐ ܡܕܝ̈ܢܬܐ ܀ ܘܡܢ

lictis retibus sequuti sunt eum. Et quum progressus esset illinc 21
paululum, vidit alios duos fratres, Jacobum *filium* Zebedæi, et
Johannem fratrem ejus, in navigio cum Zebedæo patre eorum,
sarcientes retia sua: et vocavit eos. Ipsi autem statim relicto na- 22
vigio, et patre suo, sequuti sunt eum. Et circumibat Jesus totam 23
Galilæam, docens in synagogis eorum, et prædicans Evangelium
regni: et sanabat omnem morbum, et omnem infirmitatem in
populo. Et † ivit fama ejus in totam Syriam: et obtulerunt ei 24
omnes male habentes, morbis variis et angustia affectos, et dæ-
moniacos, et lunaticos, et paralyticos: et sanavit eos. Et se- 25
quutæ sunt eum turbæ multæ a Galilæa, et a Decapoli, et ab

1 ܘܐܙܠ] In margine MSti ܘܢܦܩ

† ivit] Lectio marg. exivit.

1 ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢ ܀ ܟܕ ܚܙܐ CAP. V.
ܕܝܢ ܠܟܢ̈ܫܐ: ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ. ܘܟܕ ܝܬܒ: ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
2 ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܀ ܘܟܕ ܦܬܚ ܦܘܡܗ ܕܝܠܗ: ܡܠܦ ܗܘܐ
3 ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܣܟ̈ܢܐ ܒܪܘܚܐ:
4 ܡܛܠ ܕܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝ̈ܐ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܗܢܘܢ
5 ܕܐܒܝܠܝܢ. ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܬܒܝܐܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܡܟܝ̈ܟܐ.
6 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܐܪܬܘܢ ܠܐܪܥܐ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܟܦܢܝܢ ܘܨܗܝܢ
7 ܠܟܐܢܘܬܐ: ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܣܒܥܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܡܪ̈ܚܡܢܐ
8 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܢܬܪ̈ܚܡܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܕܟܝܢ ܒܠܒܐ:
9 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܠܐܠܗܐ ܢܚܙܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܥܒ̈ܕܝ ܫܝܢܐ:
10 ܡܛܠ ܕܗܢܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܠܗܐ ܢܬܩܪܘܢ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܗܢܘܢ
ܕܪܕܝܦܝܢ ܡܛܠ ܟܐܢܘܬܐ: ܡܛܠ ܕܕܝܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ
11 ܕܫܡܝ̈ܐ ܀ ܛܘܒܢ̈ܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܐܡܬܝ ܕܡܚܣܕܝܢ ܠܟܘܢ

1 Hierofolyma, et a Judæa, et a tranfitu Jordanis. Quum vidiffet CAP. V.
autem turbas, afcendit in montem: et cum fediffet, acceflerunt
2 ad eum difcipuli ejus. Et aperiens os fuum, docebat eos, dicens,
3 Beati funt pauperes fpiritu: quoniam illorum eft regnum cœlorum.
4 Beati illi qui lugent: quoniam ipfi confolationem accipient.
5 6 Beati mites: quoniam ipfi hæreditatem capient terræ. Beati illi
qui efuriunt et fitiunt juftitiam: quoniam ipfi faturabuntur.
7 Beati misericordes: quoniam ipfi mifericordiam confequentur.
8 Beati illi qui mundi *funt* in corde: quoniam ipfi Deum videbunt.
9 10 Beati pacifici: quoniam ipfi filii Dei vocabuntur. Beati illi qui
perfequutionem patiuntur propter juftitiam: quoniam illorum eft
11 regnum cœlorum. Beati eftis quum probro affecerint vos, et per-

ܘܪܕܦܝܢ܆ ܘܐܡܪܝܢ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠ ܡܠܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܛܠܬܝ
ܟܕ ܡܕܓܠܝܢ܂ ܚܕܘ ܘܪܘܙܘ܂ ܡܛܠ ܕܐܓܪܟܘܢ ܣܓܝܐܐ ܗܘ 12
ܒܫܡܝܐ܂ ܗܟܢܐ ܓܝܪ ܪܕܦܘ ܠܢܒ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ܀
ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܡܠܚܗ ܕܐܪܥܐ.. ܐܢ ܕܝܢ ܡܠܚܐ ܬܦܟܗ܆ 13
ܒܡܢܐ ܬܬܡܠܚ܂ ܘܠܐ ܠܡܕܡ [1]ܡܫܬܟܚܐ ܬܘܒ܆ ܐܠܐ ܕܬܬܪܡܐ
ܠܒܪ ܘܬܬܕܝܫ ܡܢ ܐܢܫ̈ܐ܀ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܢܘܗܪܗ 14
ܕܥܠܡܐ܂ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܬܬܛܫܐ܆ ܕܠܥܠ ܡܢ ܛܘܪܐ
ܣܝܡܐ܂ ܘܠܐ ܡܢܗܪܝܢ ܫܪܓܐ ܘܣܝܡܝܢ ܬܚܝܬ ܡܘܕܝܘܢ܂ ܐܠܐ 15
ܥܠ ܡܢܪܬܐ܂ ܘܡܢܗܪ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܒܝܬܐ܂ ܗܟܢܐ ܢܢܗܪ 16
ܢܘܗܪܟܘܢ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܙܘܢ ܥܒ̈ܕܝܟܘܢ ܛܒ̈ܐ܆
ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܀ ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܠܡܫܪܐ 17
ܠܢܡܘܣܐ ܐܘ ܠܢܒ̈ܝܐ܂ ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܫܪܐ܂ ܐܠܐ ܠܡܫܡܠܝܘ܀

ſequuti fuerint, et dixerint adverſus vos omne verbum malum
propter me, mentientes. Gaudete et exultate, quoniam merces 12
veſtra multa *eſt* in cœlis: ſic enim perſequuti ſunt prophetas qui
fuerunt ante vos. Vos eſtis ſal terræ: ſi autem ſal infatuatus fue- 13
rit, quo ſalietur? ad nihil valet amplius, niſi ut projiciatur foras,
et conculcetur ab hominibus. Vos eſtis lux mundi. Non poteſt 14
urbs abſcondi quæ ſupra montem poſita *eſt*. Neque accendunt 15
lucernam, et ponunt *eam* ſubter modium; ſed ſupra candela-
brum, et lucet omnibus qui in domo *ſunt*. Sic luceat lux veſtra 16
coram hominibus, ut videant opera veſtra bona, et glorificent
Patrem veſtrum qui *eſt* in cœlis. Ne exiſtimetis quod venerim ad 17
diſſolvendum legem, aut prophetas: non veni ad diſſolvendum, ſed

1 ܡܫܬܟܚܐ] In margine MSti ܚܫܝܚܐ

18 ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܥܕܡܐ ܕܠܡܥܒܪ ܢܥܒܪ ܫܡܝܐ
ܘܐܪܥܐ. ܝܘܕ ܚܕܐ ܐܘ ܚܕ ܣܪܛܐ. ܠܐ ܢܥܒܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ.
19 ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ܀ ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܚܕ ܡܢ
ܦܘܩܕ̈ܢܐ ܗܠܝܢ ܒܨܝ̈ܪܐ. ܘܢܠܦ ܗܟܢܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܒܨܝܪܐ
ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܥܒܕ ܘܢܠܦ. ܗܢܐ
20 ܪܒܐ ܢܬܩܪܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ.
ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܝܬܪ ܟܐܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ.
21 ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ *ܠܩܕ̈ܡܝܐ * ἀρχαίοις
ܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܩܛܠ. *ܡܚܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ * ἔνοχος
22 ܠܕܝܢܐ܀ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܟܠ ܡܢ ܕܪܓܝܙ ܠܐܚܐ
ܕܝܠܗ ܐܝܩܝ. ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܠܕܝܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܐܡܪ
ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ [1] ܪܐܩܐ. ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܠܟܢܘܫܬܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ

18 ad complendum. Amen enim dico vobis, quod donec tranſierit
cœlum et terra, Jud unum aut unus apex non tranſibit ex lege,
19 donec omnia fiant. Quiſquis igitur ſolverit unum ex mandatis
iſtis minimis, et docuerit ſic homines, minimus vocabitur in regno
cœlorum: quiſquis autem fecerit et docuerit, iſte magnus voca-
20 bitur in regno cœlorum. Dico enim vobis, quod niſi abunda-
verit juſtitia veſtra plus quam Scribarum et Phariſæorum, non
21 intrabitis in regnum cœlorum. Audiſtis quod dictum fuerit ve-
teribus, Non occides: qui autem occiderit, reus erit judicii.
22 Ego autem dico vobis, quiſquis iratus fuerit fratri ſuo temere,
reus erit judicii: quiſquis autem dixerit fratri ſuo, Racca, reus
erit Synedrii: quiſquis autem dixerit, Fatue, reus erit ge-

1 ܪܐܩܐ] In margine MSti ῥακκα.
ܚܕܐ ܩ̄ ܒܪܝܫ

23 [illegible]
[illegible]
24 [illegible]
[illegible]
25 [illegible]
[illegible]
[illegible]
26 [illegible]
* κοδραντην [illegible]
27 28 [illegible]
[illegible]
29 [illegible]
[illegible]

hennæ ignis. Si igitur offeras oblationem tuam ſuper altari, et 23
illic recorderis quod frater tuus habet aliquid contra te, Relinque 24
illic oblationem tuam coram altari, et abi: primum reconciliare
fratri tuo, et tunc, quum veneris, offer oblationem tuam. Eſto 25
benevolus adverſario tuo cito, dum es in via cum eo: ne tradat
te adverſarius tuus judici, et judex tradat te miniſtro, et in do-
mum cuſtodiæ conjiciaris. Amen dico tibi, quod non exibis il- 26
linc donec reddideris chalcum ultimum. Audiſtis quod dictum 27
fuerit ※ veteribus ↙, Non mœchaberis. Ego autem dico vobis, 28
quicunque aſpexerit mulierem, ut concupiſcat eam, jam adulte-
ravit eam in corde ſuo. Si autem oculus tuus dexter offendat te, 29
erue eum, et abjice abs te: expedit tibi enim ut pereat unum ex

ܚܕ ܡܢ ܗܕܡܝܟ܆ ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܬܪܡܐ ܠܓܝܗ
30 ܢܐ܀ ܘܐܢ ܐܝܕܟ ܝܡܝܢܝܬܐ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܆ ܦܣܘܩܝܗ̇.
ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ. ܦܩܚ ܠܟ ܓܝܪ ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܗܕܡܝܟ
31 ܘܠܐ ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܢܬܪܡܐ ܠܓܝܗܢܐ܀ ܐܬܐܡܪ
ܕܝܢ ܕܡܢ ܕܫܪܐ ܐܢܬܬܗ܆ ܢܬܠ ܠܗ̇ ܟܬܒܐ
32 ܕܫܘܒܩܢܐ܀* ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܡܢ ܕܫܪܐ * αποστασιον
ܐܢܬܬܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܙܢܝܘܬܐ܆ ܥܒܕ ܠܗ̇
33 ܕܬܓܘܪ܆ ܘܡܢ ܕܠܫܒܝܩܬܐ ܢܣܒ܆ ܓܐܪ܀ ܬܘܒ
ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ ܠܩܕܡܝܐ ܕܠܐ ܬܕܓܠ ܒܡܘܡܬܐ. ܬܫܠܡ
34 ܕܝܢ ܠܡܪܝܐ ܡܘܡܬܟ܆ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܠܐ ܬܐܡܘܢ ܟܠܗ. ܠܐ ܒܫܡܝܐ ܡܛܠ ܕܟܘܪܣܝܐ ܗܘ ܕܐܠܗܐ.
35 ܘܠܐ ܒܐܪܥܐ܆ ܡܛܠ ܕܟܘܒܫܐ ܗܝ ܕܪܓܠܘܗܝ. ܘܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ
ܘܠܐ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܡܛܠ ܕܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܡܠܟܐ

membris tuis, et non totum corpus tuum conjiciatur in gehen-
30 nam. Et ſi manus tua dextera offendat te, amputa eam, et ab-
jice abs te: expedit tibi enim, ut pereat unum ex membris tuis,
31 et non totum corpus tuum conjiciatur in gehennam. Dictum eſt
autem, Quiſquis dimiſerit uxorem ſuam, det ei libellum abſceſ-
32 ſionis. Ego autem dico vobis, quiſquis dimiſerit uxorem ſuam,
excepta cauſa fornicationis, facit eam mœchari: et qui dimiſſam
33 duxerit, adulterium committit. Rurſum audiſtis quod dictum fue-
rit veteribus, Non mentieris in juramentis, perſolves autem Do-
34 mino juramenta tua. Ego autem dico vobis, Ne juretis omnino:
35 non per cœlum, quia thronus eſt Dei. Neque per terram, quia
ſcabellum eſt ſub pedibus ejus: neque per Hieroſolymam, quia urbs

36 ܪܒܐ. ܐܦܠܐ ܒܪܫܟ ܬܐܡܐ: ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܬ
37 ܣܥܪܬܐ ܚܕܐ ܚܘܪܬܐ ܐܘ ܐܘܟܡܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܢܗܘܐ ܕܝܢ ܡܠܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ:· ܐܝܢ ܐܝܢ. ܠܐ ܠܐ. ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܝܬܝܪ ܡܢ
38 ܗܠܝܢ. ܡܢ ܒܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ :· ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ:· ܥܝܢܐ
39 ܚܠܦ ܥܝܢܐ. ܘܫܢܐ ܚܠܦ ܫܢܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ:· ܠܐ ܬܩܘܡܘܢ ܠܘܩܒܠ ܒܝܫܐ :· ܐܠܐ ܠܡܢ ܕܡܚܐ
ܠܟ ܥܠ ܦܟܐ ܕܝܡܝܢܐ ܕܝܠܟ. ܐܦܢܐ ܠܗ ܘܐܦ
40 ܗܝ ܐܚܪܢܝܬܐ. ܘܠܡܢ ܕܨܒܐ ܠܡܬܕܝܢܘ ܥܡܟ ܘܟܘܬܝܢܟ
41 ܠܡܣܒ:· ܫܒܘܩ ܠܗ ܐܦ ܡܪܛܘܛܐ :· ܘܡܢ ܕܢܕܒܪ ܠܟ
42 * ܐܢܓܪܝܐ ܡܝܠܐ ܚܕ:· ܙܠ ܥܡܗ ܬܪܝܢ. ܠܗܘ ܕܫܐܠ ܠܟ
ܗܒ. ܘܡܢ ܕܨܒܐ ܠܡܬܝܙܦ ܡܢܟ. ܠܐ ܬܗܦܘܟ ܐܦܝܟ :·
43 ܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܐܡܪ:· ܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܘܬܣܢܐ ܠܒܥܠܕܒܒܟ:·
44 ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ:· ܐܚܒܘ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ.

* ἀγγαρεύσῃ

est Regis magni. Neque per caput tuum jurabis, quia non po- 36
tes unum capillum album aut nigrum facere. Sit autem ſermo 37
veſter, Etiam, etiam; Non, non: quicquid autem excedit hæc,
a malo eſt. Audiſtis quod dictum fuerit, Oculum pro oculo, et 38
dentem pro dente. Ego autem dico vobis, Ne ſurgatis contra 39
malum: ſed qui percutit te ſuper maxillam tuam dexteram, ob-
verte ei etiam alteram. Et qui vult contendere tecum, et tuni- 40
cam tuam capere, relinque ei etiam pallium. Et qui angariabit 41
te *ad* milliarium unum, abi cum eo duo. Illi, qui petit abs te, 42
da: et qui vult mutuari abs te, ne averte *ab eo* faciem tuam.
Audiſtis quod dictum fuerit, Diliges proximum tuum, et odio ha- 43
bebis inimicum tuum. Ego autem dico vobis, Diligite inimicos 44

[illegible]
[illegible]
45 [illegible]
[illegible]
46 [illegible]
[illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
[illegible]
1 [illegible] CAP. VI.
[illegible]
[illegible]

vestros; benedicite iis qui maledicunt vobis; benefacite iis qui
oderunt vos; et orate pro iis qui diripiunt vos, et persequuntur
45 vos: Ut sitis filii Patris vestri qui *est* in cœlis: qui oriri facit
solem suum super malos et bonos; et pluit super justos et in-
46 justos. Si enim dilexeritis eos qui diligunt vos, quod præmium
47 est vobis? nonne etiam publicani id ipsum faciunt? Et si sa-
lutaveritis amicos vestros tantum, quid amplius facitis? nonne
48 etiam ethnici ita faciunt? Estote igitur vos perfecti, sicut Pater
1 vester cœlestis perfectus est. Attendite autem eleemosynam ves- CAP. VI.
tram, ne faciatis eam coram hominibus, ut spectemini ab iis:
alioqui merces non est vobis apud Patrem vestrum qui *est* in

1 [illegible]] In margine MSti ἐλεημοσύνην.
[illegible]

2 ܕܒܫܡܝܐ ܀ ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܡܪܚܡܢܘܬܐ܂ ܠܐ
ܬܝܒܒ ̄ ܒܫܝܦܘܪܐ ܩܕܡܝܟ܂ ܐܝܟ ܕܢܣܒ̈ܝ ܐ̈ܦܐ ܥܒܕܝܢ
ܒܟܢܘ̈ܫܬܐ ܘܒܫ̈ܘܩܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܒܚܘܢ ܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ.
3 ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܩܒܠܘ ܠܐܓܪܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܢܬ
ܕܝܢ ܡܐ ܕܥܒܕ ܐܢܬ ܡܪܚܡܢܘܬܐ܂ ܠܐ ܬܕܥ ܣܡܠܟ ܡܢܐ
4 ܥܒܕܐ ܝܡܝܢܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܐ ܡܪܚܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟ
ܒܟܣܝܐ܂ ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ܂ ܗܘ ܦܪܥ ܠܟ
5 ܒܓܠܐ ܀ ܘܐܡܬܝ [1] ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܂ ܠܐ ܬܗܘܐ ܐܝܟ ܢܣܒ̈ܝ
ܐ̈ܦܐ܂ ܕܪܚܡܝܢ ܕܒܟܢܘ̈ܫܬܐ ܘܒܩܪ̈ܢܬܐ ܕܦܠܛ̈ܝܬܐ ܢܩܘܡܘܢ
ܠܡܨܠܝܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
6 ܠܟܘܢ܂ ܕܩܒܠܘ ܠܐܓܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܡܬܝ
ܕܡܨܠܐ ܐܢܬ܂ ܥܘܠ ܠܬܘܢܐ ܕܝܠܟ܂ [2] ܘܟܕ ܐܚܕ ܐܢܬ ܬܪܥܐ

cœlis. Quando igitur facis eleemoſynam, ne clanxeris ⁻ buccina ✓ 2
ante te, ſicut hypocritæ faciunt in ſynagogis et in vicis, ut glori-
ficentur ab hominibus: amen dico vobis, quod acceperunt mer-
cedem ſuam. Tu autem quum facis eleemoſynam, ne ſciat ſini- 3
ſtra tua quid facit dextera tua: Ut ſit eleemoſyna tua in occulto: 4
et Pater tuus qui videt in occulto, ipſe rependet tibi in propa-
tulo. Et † quum oras, non eris ſicut hypocritæ: quia amant 5
in ſynagogis et angulis platearum ſtare ad orandum, ut conſpi-
ciantur ab hominibus: amen dico vobis quod acceperunt mer-
cedem ſuam. Tu autem quum oras, intra in conclave tuum; 6
et ‡ quum clauſeris oſtium tuum, ora Patrem tuum, qui *eſt* in

1 In margine MSti ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܀

2 ܘܐܚܘܕ ܬܪܥܟ ܘܨܠܐ ܀

† Lectio marg. Quum oratis, non eritis.

‡ Claude oſtium tuum, et ora.

ܕܝܠܟ܆ ܨܠܝ ܠܐܒܘܟ ܗܘ ܕܒܟܣܝܐ܆ ܘܐܒܘܟ ܗܘ ܕܚܙܐ
7 ܒܟܣܝܐ܆ ܢܦܪܘܥ ܠܟ ܒܓܠܝܐ܀ ܡܐ ܕܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ܆
* ܠܐ ܬܦܩܩܘܢ ܐܝܟ ܚܢ̈ܦܐ ܐܝܟ ܕܥܡ̈ܡܐ܂ ܣܒܪܝܢ ܓܝܪ μη βαττολογησητε
8 ܕܒܣܘܓܐܐ ܕܡܡܠܠܐ ܕܝܠܗܘܢ ܡܫܬܡܥܝܢ܂ ܠܐ ܗܟܝܠ
ܬܬܕܡܘܢ ܠܗܘܢ܂ ܝܕܥ ܓܝܪ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܫܡܝܢܝܐ ܗܠܝܢ
9 ܕܣܢܝܩܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܂ ܩܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢܝܗܝ܂ ܗܟܢܐ
ܗܟܝܠ ܨܠܘ ܐܢܬܘܢ܀ ܐܒܘܢ ܕܝܠܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝ̈ܐ܆ ܢܬܩܕܫ
10 ܫܡܐ ܕܝܠܟ܂ ܬܐܬܐ ܡܠܟܘܬܟ܂ ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ܂ ܐܝܟ
11 ܕܒܫܡܝ̈ܐ܂ ܐܦ ܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܠܚܡܐ ܕܝܠܢ ܗܘ ܣܘܢܩܢܝܐ
12 ܗܒ ܠܢ ܝܘܡܢܐ܂ ܘܫܒܘܩ ܠܢ ܚܘ̈ܒܐ ܕܝܠܢ܆ ܐܝܟ ܕܐܦ
13 ܚܢܢ ܫܒܩܝܢ ܠܚܝ̈ܒܐ ܕܝܠܢ܂ ܘܠܐ ܬܥܠܢ ܠܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܆ ܐܠܐ
ܦܨܐ ܠܢ ܡܢ ܒܝܫܐ܆ ܡܛܠ ܕܕܝܠܟ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܚܝܠܐ
14 ܘܬܫܒܘܚܬܐ܆ ܠܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܬܫܒܩܘܢ

occulto: et Pater tuus qui videt in occulto, rependet tibi in pro-
7 patulo. Quum oratis autem, ne loquamini multa, ficut ethnici:
putant enim quod in multitudine fermonis eorum exaudiantur.
8 Ne igitur affimilemini illis: novit enim Pater vefter cœleftis qui-
9 bus opus fit vobis, antequam petatis ipfum. Sic igitur orate
vos: Pater nofter qui *es* in cœlis, fanctificetur nomen tuum:
10 Veniat regnum tuum: fiat voluntas tua, ficut in cœlis, etiam in
11 12 terra. Panem noftrum neceffarium da nobis hodie. Et remitte
nobis debita noftra, ficut etiam nos remittimus debitoribus no-
13 ftris. Et ne inducas nos in tentationem, fed libera nos a malo.
Quia tuum eft regnum, et potentia, et gloria in fecula. Amen.
14 Si enim remiferitis hominibus delicta eorum, remittet etiam

ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܣܟܠܘܬܗܘܢ ܢܫܒܘܩ ܐܦ ܠܟܘܢ ܐܒܘܟܘܢ
15 ܕܒܫܡܝܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܣܟܠܘܬܗܘܢ
ܐܦ ܠܐ ܐܒܘܟܘܢ ܫܒܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ܀
16 ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܨܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܟܡܝܪ̈ܐ
ܐܝܟ ܢܣ̈ܒܝ ܒܐܦ̈ܐ. ܡܚܒܠܝܢ ܓܝܪ ܐܦ̈ܝܗܘܢ ܕܢܬܚܙܘܢ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܕܨܝܡܝܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܩܒܠܘ ܐܓܪܗܘܢ܀
17 ܐܢܬ ܕܝܢ ܡܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ. ܐܫܝܓ ܐܦܝܟ ܘܡܫܘܚ ܪܫܟ܀
18 ܐܝܟ ܕܠܐ ܬܬܚܙܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܕܨܐܡ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܠܐܒܘܟ
ܕܒܟܣܝܐ. ܘܐܒܘܟ ܕܚܙܐ ܒܟܣܝܐ ܗܘ ܢܦܪܥܟ
19 ܒܓܠܝܐ. ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ ܠܟܘܢ ܣܝܡ̈ܬܐ ܒܐܪܥܐ. ܐܝܟܐ ܕܣܐܣܐ
ܘܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ. ܘܐܝܟܐ ܕܓܢ̈ܒܐ ܦܠܫܝܢ ܘܓܢܒܝܢ܀
20 ܣܝܡܘ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܣܝܡ̈ܬܐ ܒܫܡܝܐ. ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܣܐܣܐ
ܘܠܐ ܐܟܠܐ ܡܚܒܠܝܢ. ܘܐܝܟܐ ܕܓܢ̈ܒܐ ܠܐ ܦܠܫܝܢ ܘܠܐ ܓܢܒܝܢ܀

vobis Pater vester cœlestis : Si autem non remiseritis hominibus 15
delicta eorum, neque Pater vester remittet vobis delicta vestra.
Quando autem jejunatis, ne estote atrati, sicut hypocritæ : cor- 16
rumpunt enim facies suas, ut conspiciantur hominibus, quod je-
junent : amen dico vobis, quod acceperunt mercedem suam. Tu 17
autem quum jejunas, unge caput tuum, et faciem tuam lava :
Ut non conspiciaris hominibus quod jejunes, sed Patri tuo, 18
qui *est* in occulto : et Pater tuus, qui videt in occulto, re-
pendet tibi. Ne reponatis vobis thesauros in terra, ubi tinea 19
et ærugo corrumpit ; et ubi fures perfodiunt, et furantur. Re- 20
ponite vobis autem thesauros in cœlis, ubi neque tinea neque
ærugo corrumpit, et ubi fures non perfodiunt, neque furan-

21 ܕܓܢ̈ܒܐ ܠܐ ܦܠܫܝܢ. ܘܠܐ ܓܢܒܝܢ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬܘܗܝ
22 ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܟܘܢ: ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܐܦ ܠܒܟܘܢ܀ ܫܪܓܐ ܕܦܓܪܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܥܝܢܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܥܝܢܟ ܕܝܠܟ ܬܗܘܐ ܦܫܝܛܬܐ: ܟܠܗ
23 ܦܓܪܟ ܢܗܝܪܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܥܝܢܟ ܕܝܠܟ ܒܝܫܬܐ ܬܗܘܐ:
ܟܠܗ ܦܓܪܟ ܚܫܘܟܢܐ ܢܗܘܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܢܘܗܪܐ ܕܒܟ
24 ܚܫܘܟܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܚܫܘܟܐ ܟܡܐ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܬܪܝܢ ܡܪ̈ܘܢ
ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ. ܐܘ ܓܝܪ ܠܚܕ ܢܣܢܐ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܪܚܡ:
ܐܘ ܕܝܢ ܚܕ ܢܝܨܦ ܘܠܐܚܪܢܐ ܢܫܘܛ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ
25 ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ ܘܠܡܡܘܢܐ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ: ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܠܢܦܫܟܘܢ ܡܢܐ ܬܐܟܠܘܢ ܘܡܢܐ ܬܫܬܘܢ:
ܘܠܐ ܠܦܓܪܟܘܢ ܡܢܐ ܬܠܒܫܘܢ. ܠܐ ܗܐ ܢܦܫܐ ܝܬܝܪܐ ܐܝܬܝܗ̇
26 ܡܢ ܬܪܣܝܬܐ: ܘܦܓܪܐ ܡܢ ܠܒܘܫܐ: ܚܘܪܘ ܒܦܪ̈ܚܬܐ
ܕܫܡܝܐ: ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܘܠܐ ܚܨܕܝܢ ܘܠܐ ܟܢܫܝܢ ܠܐܘܨܪ̈ܐ. ܘܐܒܘܟܘܢ

21 tur. Ubi enim eſt theſaurus veſter, illic erit etiam cor veſtrum.
22 Lucerna corporis eſt oculus: ſi igitur oculus tuus fuerit ſimplex, to-
23 tum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus malus fue-
rit, totum corpus tuum tenebroſum erit. Si ergo lumen quod
24 *eſt* in te, tenebræ ſunt, tenebræ quantæ? Nemo poteſt duobus
dominis ſervire ſervitutem: aut enim unum odio habebit, et alte-
rum diliget; aut unius curam habebit, et alterum contemnet.
25 Non poteſtis Deo ſervire ſervitutem, et mammonæ. Propterea
dico vobis, ne eſtote ſoliciti animæ veſtræ, quid comedetis, et
quid bibetis: neque corpori veſtro, quid induetis. Nonne anima
præſtantior eſt quam alimentum, et corpus quam veſtimentum?
26 Intuemini volucres cœlorum, quia non ferunt, neque metunt,

[illegible]
27 [illegible]
[illegible]
28 [illegible]
[illegible]
29 [illegible]
[illegible]
30 [illegible]
[illegible]
31 [illegible]
[illegible]
32 [illegible]
[illegible]
33 [illegible]

neque congregant in horrea, et Pater veſter cœleſtis alit eas:
nonne vos multo præſtantiores eſtis illis. Quis autem ex vobis, 27
dum ſolicitus eſt, poteſt addere ad ſtaturam ſuam cubitum unum?
Et de veſtimento quid ſoliciti eſtis? conſiderate lilia deſerti, quo- 28
modo creſcant, quæ non laborant, neque nent. Dico vobis autem, 29
quod ne Solomon quidem in univerſa gloria ſua amictus fuit, ſicut
unum ex iſtis. Si autem gramen agri, quod hodie eſt, et cras in 30
clibanum conjicitur, Deus ſic veſtit, nonne multo magis vos,
puſilli fide. Ne igitur eſtote ſoliciti, dicentes, Quid comedemus, 31
aut quid bibemus, aut quo operiemur? Omnia enim hæc gentes 32
quærunt: novit enim Pater veſter cœleſtis, quod indigeatis his
omnibus. Quærite autem primum regnum Dei, et juſtitiam ejus, 33

34 ܘܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܬܬܘܣܦܢ ܠܟܘܢ ܀ ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܐܨܦܘܢ ܕܡܚܪ.
ܗܘ ܓܝܪ ܡܚܪ ܢܐܨܦ ܕܝܠܗ. ܣܦܩ ܠܗ ܠܝܘܡܐ
1 2 ܒܝܫܬܗ ܀ ܠܐ ܬܕܘܢܘܢ ܕܠܐ ܬܬܕܝܢܘܢ. ܒܗܘ Cap. VII.
ܓܝܪ ܕܝܢܐ ܕܕܐܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܬܕܝܢܘܢ. ܘܒܗܘ ܟܝܠܐ ܕܟܝܠܝܢ
3 ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܓܠܐ
ܕܒܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ. ܩܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܒܥܝܢܟ ܠܐ ܡܬܒܩܐ
4 ܐܢܬ. ܐܘ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ. ܫܒܘܩ ܐܦܩ ܓܠܐ
5 ܡܢ ܥܝܢܟ. ܘܗܐ ܩܪܝܬܐ ܒܥܝܢܟ. ܢܣܒ ܐܦܐ. ܐܦܩ
ܠܘܩܕܡ ܩܪܝܬܐ ܡܢ ܥܝܢܟ. ܘܗܝܕܝܢ ܚܙܐ ܐܢܬ
6 ܠܡܦܩܘ ܓܠܐ ܡܢ ܥܝܢܗ ܕܐܚܘܟ ܀ ܠܐ ܬܬܠܘܢ ܩܘܕܫܐ
ܠܟܠܒܐ[1]. ܘܠܐ ܬܪܡܘܢ ܡܪܓܢܝܬܟܘܢ ܩܕܡ ܚܙܝܪܐ.
ܕܠܡܐ ܢܕܝܫܘܢ ܐܢܝܢ ܒܪܓܠܝܗܘܢ ܘܢܗܦܟܘܢ ܢܚܒܠܘܢܟܘܢ ܀
7 ܫܐܠܘ ܘܢܬܝܗܒ ܠܟܘܢ. ܒܥܘ ܘܬܫܟܚܘܢ. ܩܘܫܘ

34 et hæc omnia adjicentur vobis. Ne igitur estote soliciti in crasti-
num: ipsum enim crastinum curam habebit sui ipsius: sufficit
1 ipsi diei malum suum. Ne judicaveritis, ut ne judicemini. Cap. VII.
2 Quo enim judicio judicatis, judicabimini; et qua mensura me-
3 timini, metietur vobis. Quid autem vides festucam quæ *est* in
oculo fratris tui, trabem autem quæ *est* in oculo tuo, non animad-
4 vertis? Aut quomodo dices fratri tuo, sine ejiciam festucam ex oculo
5 tuo, et ecce trabs in oculo tuo? Hypocrita, ejice primum tra-
bem ex oculo tuo, et tunc videbis ejicere festucam ex oculo fra-
6 tris tui. Ne detis sanctum canibus: neque projiciatis margaritas
vestras ante porcos, ne forte conculcent eas pedibus suis, et con-
7 vertantur *et* lacerent vos. Petite, et dabitur vobis; quærite, et in-

1 ܠܟܠܒܐ] Vide notas.

8 ܘܡܬܦܬܚ ܠܟܘܢ܂ ܟܠ ܓܝܪ ܗܘ ܕܫܐܠ ܢܣܒ܂ ܘܗܘ
9 ܕܒܥܐ ܡܫܟܚ܂ ܘܠܗܘ ܕܢܩܫ ܡܬܦܬܚ܂ ܐܘ ܡܢܘ
ܡܢܟܘܢ ܒܪܢܫܐ ܠܗܘ ܕܐܢ ܢܫܐܠ ܒܪܗ ܕܢܬܠ ܠܗ ܠܚܡܐ܂
10 ܠܡܐ܂ ܟܐܦܐ ܡܩܪܒ ܠܗ܂ ܘܐܢ ܢܘܢܐ ܢܫܐܠ܆ ܠܡܐ܂
11 ܚܘܝܐ ܡܩܪܒ ܠܗ܂ ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܕܒܝ̈ܫܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܆
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܘܗ̈ܒܬܐ ܛܒ̈ܬܐ ܠܡܬܠ ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܝܠܟܘܢ܂
ܟܡܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝ̈ܐ܂ ܢܬܠ ܛܒ̈ܬܐ
12 ܠܗܢܘܢ ܕܫܐܠܝܢ ܠܗ܀ ܟܠܗܝܢ ܗܟܝܠ ܐܝܠܝܢ ܕܐܢ ܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܢܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘ
13 ܠܗܘܢ܂ ܗܟܢܐ[1] ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒ̈ܝܐ܀ ܥܘܠܘ
ܒܬܪܥܐ ܐܠܝܨܐ܂ ܡܛܠ ܕܦܬܝܐ ܗܘ ܬܪܥܐ ܘܪܘܝܚܬܐ ܐܘܪܚܐ
ܗܝ ܕܡܘܒܠܐ ܠܐܒܕܢܐ܂ ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܐܠܝܢ

8 venietis; pulsate, et aperietur vobis. Omnis enim qui petit, ac-
cipit; et is qui quærit, invenit; et illi qui pulsat, aperietur.
9 Aut quisnam est ex vobis homo, quem si petierit filius ejus pa-
10 nem, num lapidem porriget ei? Et si piscem petierit, num serpen-
11 tem porriget ei? Si igitur vos, qui mali estis, nostis dona bona
dare filiis vestris, quanto magis Pater vester, qui *est* in cœlis, da-
12 bit bona iis qui petunt ab ipso? Quæcunque igitur vultis ut fa-
ciant vobis homines, sic etiam vos facite illis: † sic enim est lex
13 et prophetæ. Introite per portam angustam: quia lata est porta et
spatiosa via quæ ducit in exitium, et multi sunt ii qui ingrediuntur

1 ܗܟܢܐ] In margine MSti οὕτως. ܗܢܐ

† Sic]. Lectio marg. Hæc.

14 ܒܗ ܀ ܡܐ ܐܠܝܨ ܗܘ ܬܪܥܐ ܘܥܩܝܣܐ ܐܘܪܚܐ ܗܝ ܕܡܘܒܠܐ
15 ܠܚܝܐ. ܘܙܥܘܪܝܢ ܐܢܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܫܟܚܝܢ ܠܗ ܀ ܐܙܕܗܪܘ
ܕܝܢ ܡܢ ܢܒܝܐ ܕܓܠܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܬܝܢ ܠܘܬܟܘܢ ܒܠܒܘܫܐ
16 ܕܐܡܪܐ. ܡܢ ܠܓܘ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܒܐ ܚܛܘܦܐ. ܡܢ
ܦܐܪܝܗܘܢ ܬܫܬܘܕܥܘܢ ܐܢܘܢ ܀ ܕܠܡܐ ܡܠܩܛܝܢ ܡܢ
17 ܟܘܒܐ ܥܢܒܐ: ܐܘ ܡܢ ܩܘܪܛܒܐ ܬܐܢܐ ܀ ܗܟܢܐ ܟܠ ܐܝܠܢܐ
ܛܒܐ ܦܐܪܐ ܛܒܐ ܥܒܕ. ܐܝܠܢܐ ܕܝܢ ܒܝܫܐ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ
18 ܥܒܕ ܀ ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܦܐܪܐ ܒܝܫܐ ܠܡܥܒܕ. ܘܠܐ
19 ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܦܐܪܐ ܛܒܐ ܠܡܥܒܕ. ܟܠ ܐܝܠܢܐ ܕܠܐ ܥܒܕ
20 ܦܐܪܐ ܛܒܐ. ܡܬܦܣܩ ܘܒܢܘܪܐ ܡܬܪܡܐ. * ܐܪܐ ܗܟܝܠ ܡܢ * ἄραγε
21 ܦܐܪܝܗܘܢ ܬܫܬܘܕܥܘܢ ܐܢܘܢ ܀ ܠܘ ܟܠ ܕܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝ
ܡܪܝ. ܥܐܠ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܨܒܝܢܗ ܕܐܒܝ
22 ܕܒܫܡܝܐ ܀ ܣܓܝܐܐ ܢܐܡܪܘܢ ܠܝ ܒܗܘ ܝܘܡܐ.

14 per eam. Quam! angusta est porta, et arcta via quæ ducit ad
15 vitam: et pauci sunt illi qui inveniunt eam. Cavete autem vobis
a prophetis mendacibus, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium,
16 intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognos-
cetis eos: num colligunt de spinis uvas, aut de carduis ficus?
17 Sic omnis arbor bona fructus bonos facit: arbor autem mala fruc-
18 tus malos facit. Non potest arbor bona fructus malos facere,
19 neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor quæ non
20 facit fructum bonum, exscinditur, et in ignem conjicitur. Igitur
21 ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi,
Domine, Domine, introibit in regnum cœlorum, sed qui facit
22 voluntatem Patris mei qui *est* in cœlis. Multi dicent mihi in illo

ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ. ܠܘ ܒܫܡܟ ܕܝܠܟ ܐܬܢܒܝܢ. ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܟ
ܕܝܘܐ ܐܦܩܢ: ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܟ ܚܝ̈ܠܐ ܣܓܝܐ̈ܐ ܥܒܕܢ.
23 ܘܗܝܕܝܢ ܐܘܕܐ ܠܗܘܢ. ܕܠܐ ܡܬܘܡ ܝܕܥܬܟܘܢ. ܐܬܦܪ̈ܩܘ
24 ܡܢܝ. ܦ̈ܥܠܝ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ. ܟܠ ܗܟܝܠ ܡܢ ܕܫܡܥ
ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ. ¹ܐܕܡܝܘܗܝ ܐܢܐ ܠܗ
ܠܓܒܪܐ ܚܟܝܡܐ. ܗܘ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܕܝܠܗ ܥܠ
25 ܫܘܥܐ. ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ. ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܘܬܐ. ܘܢܫܒ ܪ̈ܘܚܐ.
*ܘܐܬܪܡܝܘ ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܠܐ ܢܦܠ. ܡܫܬܐܣ ܗܘܐ ܓܝܪ ܥܠ   * προσέπεσον
26 ܫܘܥܐ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܡܥ ܡ̈ܠܐ ܕܝܠܝ ܗܠܝܢ ܘܠܐ ܥܒܕ
ܠܗܝܢ. ܢܬܕܡܐ ܠܓܒܪܐ ܣܟܠܐ. ܗܘ ܕܒܢܐ ܒܝܬܗ ܕܝܠܗ
27 ܥܠ ܚܠܐ. ܘܢܚܬ ܡܛܪܐ ܘܐܬܘ ܢܗܪ̈ܘܬܐ. ܘܢܫ̈ܒܝ
ܪ̈ܘܚܐ. ²ܘܐܬܛܪܦܘ ܒܒܝܬܐ ܗܘ ܘܢܦܠ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ

die, Domine, Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus, et
in nomine tuo dæmonia ejecimus, et in nomine tuo virtutes multas
fecimus? Et tunc confitebor illis, quod nunquam novi vos: dif- 23
cedite a me operarii iniquitatis. Omnis igitur qui audit fermones 24
meos iftos, et facit eos, † affimilabo eum viro fapienti, qui ædi-
ficavit domum fuam fuper petram: Et defcendit pluvia, et ve- 25
nerunt flumina, et flaverunt venti, et irruerunt in domum illam, et
non cecidit: fundata erat enim fuper petram. Et omnis qui audit 26
fermones meos iftos, et non facit eos, affimilabitur viro fatuo, qui
ædificavit domum fuam fuper arenam: Et defcendit pluvia, et ve- 27
nerunt flumina, et flaverunt venti, et impegerunt in domum illam,

1 ܐܕܡܝܘܗܝ] In margine MSti ܢܬܕܡܐ
2 ܘܐܬܛܪܦܘ] ܘܐܬܛܪܦܘ ܒܬܘܩܦܬܐ
ܘܐܬܪܡܝܘ
προσέκοψαν.

† affimilabo eum] Lectio marg. Affimilabitur.

28 ܡܦܘܠܬܐ ܕܝܠܗ ܪܒܬܐ ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡ̈ܠܐ
ܗܠܝܢ ܀ ܐܬܕܡܪܘ ܗܘܘ ܟܢ̈ܫܐ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܗ.
29 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܠܦ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
1 ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܀ ܟܕ ܢܚܬ Cap. VIII.
2 ܕܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ ܢܩܦܘܗܝ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܗܐ ܓܪܒܐ
ܩܪܒ ܣܓܕ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝܐ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ. ܡܨܐ
3 ܐܢܬ ܠܡܕܟܝܘܬܝ. ܘܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܩܪܒ ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ
ܐܡܪ: ܨܒܐ ܐܢܐ. ܐܬܕܟܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܬܕܟܝܬ ܓܪܒܐ ܕܝܠܗ.
4 ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܚܙܝ: ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ. ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܐ ܢܦܫܟ
ܠܟ [1]ܠܟܗܢܐ: ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܗܘ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܣܗܕܘܬܐ
5 ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܗܘ ܠܟܦܪܢܚܘܡ ܩܪܒ ܠܗ [2]ܪܝܫ ܡܐܐ
6 ܟܕ ܡܦܝܣ ܠܗ ܘܐܡܪ: ܡܪܝܐ: ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ ܪܡܐ ܡܫܪܝܐ

28 et cecidit: et fuit ruina ejus magna. Et factum eſt, quum fini-
viſſet Jeſus ſermones iſtos, obſtupeſcerent turbæ ſuper doctrina
29 ejus. Erat enim docens eos ſicut habens poteſtatem, et non ſicut
1 Scribæ eorum et Phariſæi. Quum autem deſcendiſſet de monte, Cap. VIII.
2 ſequutæ ſunt eum turbæ multæ. Et ecce leproſus venit, *et* ado-
3 ravit eum, dicens, Domine, ſi vis, potes mundare me. Et
quum extendiſſet manum, tetigit eum Jeſus, dicens, Volo; mun-
4 dus eſto. Et ſtatim mundata fuit lepra ejus. Et dicit ei Jeſus,
Vide ne ulli dicas: ſed abi, oſtende teipſum Sacerdoti, et offer
5 oblationem quam juſſit Moſes, in teſtimonium eorum. Quum
ingreſſus eſſet autem ipſe Capernaum, acceſſit ad eum † Cen-
6 turio, rogans eum, Et dicens, Domine, puer meus jacet para-

1 ܠܟܗܢܐ] In margine MSti ܠܟܗܢܐ ܚܕ
2 ܪܝܫ ܡܐܐ] ἑκατοντάρχος. ܪܝܫ ܐܠܦܐ

† Centurio] Lectio marg. Chiliarchus.

ܒܒܝܬܐ܆ ܟܕ ܒܫܢܝܩܐܝܬ ܡܫܬܢܩ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢܐ 7
ܐܬܐ. ܘ‾ ܐܣܝܘܗܝ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܗܘ ܩܢܛܪܘܢܪܟܘܣ ܐܡܪ. ܡܪܝ. 8
ܡܕܝܢ܆ ܠܐ ܐܢܐ ܫܘܐ ܕܬܥܘܠ ܬܚܝܬ ܛܠܠܐ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ
ܒܡܠܬܐ ܐܡܪ܆ ܘܡܬܐܣܐ ܛܠܝܐ ܕܝܠܝ. ܐܦ ܓܝܪ 9
ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܐܢܐ ܕܬܚܝܬ ܫܘܠܛܢܐ. ܕܐܝܬ ܠܝ ܬܚܝܬ ܐܝܕܝ
ܐܣܛܪܛܝܘܛܐ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܗܢܐ ܙܠ ܘܐܙܠ. ܘܠܐܚܪܢܐ ܬܐ
ܘܐܬܐ. ܘܠܥܒܕܝ ܕܝܠܝ ܥܒܕ ܗܕܐ ܘܥܒܕ. ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ 10
ܝܫܘܥ ܐܬܕܡܪ܆ ܘܐܡܪ ܠܗܢܘܢ ܕܢܩܦܝܢ ܠܗ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ[1] ܐܫܟܚܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟܢܐ܀
ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܆ ܕܣܓܝܐܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪܒܐ 11
ܢܐܬܘܢ܆ ܘܢܣܬܡܟܘܢ ܥܡ ܐܒܪܗܡ ܘܐܝܣܚܩ ܘܥܡ ܝܥܩܘܒ
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܒܢܝܐ ܕܝܢ ܕܡܠܟܘܬܐ ܢܫܬܕܘܢ 12

lyticus domi, male tortus. Et dicit ei Jesus, Ego veniam ‾ et ✓ 7
sanabo eum. Et respondens Centurio dixit, Domine, non sum 8
dignus ut sub tectum meum ingrediaris: sed tantum dic verbo,
et sanabitur puer meus. Etiam enim ego homo sum, sub potest- 9
ate *constitutus*, habens sub me milites: et dico huic, Vade, et
vadit; et alii, Veni, et venit; et servo meo, Fac hoc, et facit.
Quum audivisset autem Jesus admiratus est, et dixit iis qui 10
sequebantur eum, Amen dico vobis, † neque in Israel ta-
lem fidem inveni. Dico autem vobis, quod multi ab Oriente 11
et Occidente venient, et accumbent cum Abrahamo, et Isaaco,
et Jacobo in regno cœlorum: Filii autem regni ejicientur in te- 12

1 ܕܐܦܠܐ ܒܐܝܣܪܐܝܠ] In margine MSti ܕܐܦܠܐ܆ ܘܠܐ ܠܟܠ ܐܢܫ

† neque in Israel] Lectio marg. Neque apud quenquam in Israel.

13 ܠܚܫܘܟܐ ܓܘܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢ̈ܐ ܀ ܘܐܡܪ
ܝܫܘܥ ܠܩܢܛܪܘܢ ܙܠ. ܘܐܝܟ ܕܗܝܡܢܬ ܢܗܘܐ ܠܟ.
ܘܐܬܐܣܝ ܛܠܝܐ ܕܝܠܗ ܒܫܥܬܐ ܗܝ. ܘܟܕ ܗܦܟ ܗܘ
ܐܩܛܘܢܛܪܟܘܣ ܠܒܝܬܗ ܕܝܠܗ. ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܫܟܚܗ
14 ܠܛܠܝܐ ܟܕ ܚܠܝܡ ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ ܕܦܛܪܘܣ.
15 ܚܙܐ *ܠܚܡܬܗ ܕܪܡܝܐ ܘܡܫܬܚܠܦܐ ܒܐܫܬܐ. ܘܩܪܒ * πυρεσσ
ܠܐܝܕܗ ܘܫܒܩܬܗ *ܐܫܬܐ. ܘܩܡܬ ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ ܠܗ ܀ * ὁ πυρετός
16 ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ. ܩܪܒܘ ܠܗ ܕܝܘܢ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܐܦܩ
ܐ̈ܢܝܢ ܠܪ̈ܘܚܐ ܒܡܠܬܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ
17 ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܣܝ ܀ ܐܝܟ ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ
ܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܕܗܘ *ܠܟܘܪܗܢܝܢ ܕܝܠܢ ܢܣܒ. * ἀσθενείας
18 ܘܟܘܪܗܢܐ ܫܩܠ ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ

13 nebras exteriores: illic erit fletus et ſtridor dentium. Et dixit
Jeſus Centurioni, Abi: et ſicut credidiſti, fiat tibi. Et ſanatus eſt
puer ejus in hora illa. Et quum reverſus eſſet Centurio in do-
14 mum ſuam, in illa hora invenit puerum ſanum. Et quum ve-
niſſet Jeſus in domum Petri, vidit ſocrum ejus decumbentem, et
15 inflammatam febri. Et tetigit manum ejus, et reliquit eam febris:
16 et ſurrexit, et miniſtrabat ei. Quum autem veſpera eſſet, ob-
tulerunt ei dæmoniacos multos: et ejecit ſpiritus verbo, et omnes
17 male habentes ſanavit. Ut impleretur id quod dictum eſt per
Eſaiam prophetam, dicentem, Ipſe infirmitates noſtras ſuſcepit,
18 et morbos portavit. Quum vidiſſet autem Jeſus turbas multas

1 [ܐ̈ܢܝܢ ܠܪ̈ܘܚܐ] In margine MSti τὰ πνεύματα.

19 ܠܘܬܗ. ܦܩܕ ܠܡܐܙܠ ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܚܕ ܣܦܪܐ
20 ܐܡܪ ܠܗ ܡܠܦܢܐ. ܐܬܐ ܒܬܪܟ ܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܬ. ܘܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. *ܠܬܥܠܐ* ܢܩܥܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܘܠܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܫܒܝܬܐ ܡܛܠܠܐ. ܒܪܗ ܕܝܢ ܕܐܢܫܐ. ܠܝܬ ܠܗ ܐܝܟܐ ܕܢܣܡܘܟ
21 ܪܫܗ܀ ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝܐ.
22 ܐܦܣ ܠܝ ܠܘܩܕܡ ܕܐܙܠ ܐܩܒܘܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܬܐ ܒܬܪܝ. ܘܫܒܘܩ ܠܡܝ̈ܬܐ ܕܢܩܒܪܘܢ ܠܡܝ̈ܬܐ
23 ܕܝܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܗܘ ܠܐܠܦܐ ܢܩܦܘܗܝ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ.
24 ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܪܒܐ ܗܘܐ ܒܝܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܠܦܐ ܬܬܟܣܐ ܡܢ
25 ܓܠܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܟ ܗܘܐ. ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܐܝܥܪܘܗܝ
26 ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܪܢ. ܦܪܘܩ ܠܢ. ܐܒܕܝܢܢ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܕܚܠܬܢܐ ܐܢܬܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ܀
ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܡ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܒܝܡܐ. ܘܗܘܐ ܫܠܝܐ ܪܒܐ

* ἀλώπεκες
* φωλεοὺς

apud se, jussit ire in ulteriorem ripam. Et quum accessisset 19
Scriba quidam, dixit ei, Magister, sequar te quocunque abieris. Et 20
dicit ei Jesus, Vulpes foveas habent, et volucres cœli nidos;
Filius autem hominis non habet ubi fulciat caput. Alius autem 21
ex discipulis ejus dixit ei, Domine, permitte mihi primum *ut*
abeam et sepeliam patrem meum. Jesus autem dixit ei, Sequere 22
me, et sine mortuos sepelire mortuos suos. Et quum ascen- 23
disset ipse in navem, sequuti sunt eum discipuli ejus. Et ecce, 24
motus magnus factus est in mari, ita ut navis operiretur a
fluctibus: ipse vero dormiebat. Et accesserunt discipuli ejus, 25
et excitaverunt eum, dicentes, Domine serva nos, perimus.
Et dicit illis, Cur timidi estis, pusilli fide? Tunc quum sur- 26
rexisset, objurgavit ventos et mare: et facta est tranquillitas

27 [Syriac text]
28 [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text]
29 [Syriac text]
[Syriac text]
30 [Syriac text]
31 [Syriac text]
[Syriac text]
32 [Syriac text]

27 magna. Homines autem mirati sunt, dicentes, Qualis est hic?
28 quia et venti et mare obediunt ei. Et quum venisset ad ulteriorem
ripam, in regionem † Gadaræorum, occurrerunt ei duo dæmo-
niaci, exeuntes e sepulchris, sævi valde, adeo ut non posset quis-
29 quam transire per viam illam. Et ecce clamaverunt, dicentes,
Quid nobis et tibi, Jesu Fili Dei? venisti huc ante tempus tor-
30 quere nos? Erat autem longe ab iis grex porcorum multorum
31 pascens: Illi autem dæmones rogabant eum, dicentes, Si ejicis nos,
32 permitte nobis abire in gregem porcorum. Et dixit iis, Abite. Ipsi

1 [Syriac text]] In margine MSti [Syriac text]
[Syriac text]
Γεργεσηνῶν.

2 [Syriac text]] [Syriac text]
† Gadaræorum] Marg. Gerasenorum.
Gergesenorum.
Γεργεσηνῶν.

ܐܙܠܘ ܠܒܩܪܐ ܕܚܙܝܪܐ: ܘܗܐ ܪܗܛܗ ܒܥܫܢܐ ܒܩܪܐ ܟܠܗ
33 ܠܫܩܝܦܐ ܠܝܡܐ ܘܡܝܬܘ ܒܡܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܪܥܝܢ
ܗܘܘ ܥܪܩܘ. ܘܟܕ ܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܐܘܕܥܘ ܟܠܡܕܡ:
34 ܘܥܠ ܕܗܢܘܢ ܕܕܝܘܐ: ܘܗܐ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܢܦܩܬ ܠܐܘܪܥܗ
ܕܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ: ܐܬܟܫܦܘܗܝ ܕܢܫܢܐ ܡܢ
Cap. IX. 1 ܬܚܘܡܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ: ܥܒܪ ܘܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
* ἰδίαν 2 ܕܝܠܗ*. ܘܗܐ ܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܡܫܪܝܐ ܟܕ ܪܡܐ ܥܠ ܥܪܣܐ.
ܘܟܕ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ: ܐܡܪ ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ:
3 ܐܬܠܒܒ ܒܪܝ: ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ. ܘܗܐ ܐܢܫܝܢ
4 ܡܢ ܣܦܪܐ ܐܡܪܘ ܒܢܦܫܗܘܢ. ܗܢܐ ܡܓܕܦ. ܘܟܕ ܝܕܥ
ܝܫܘܥ ܡܚܫܒܬܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܛܠܡܢܐ ܐܢܬܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ
5 ܒܝܫܬܐ ܒܠܒܘܬܟܘܢ. ܐܝܕܐ ܓܝܪ ܗܝ ܡܠܬܐ
ܦܫܝܩܐ ܠܡܐܡܪ. ܫܒܝܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ. ܐܘ ܠܡܐܡܪ

autem quum egreſſi eſſent, abierunt in gregem porcorum: et
ecce, cucurrit cum impetu grex totus per rupem in mare, et mor-
tui ſunt in aquis. Illi autem qui paſcebant, fugerunt: et quum 33
iviſſent in urbem, nunciaverunt omnia, et illa dæmoniaco-
rum. Et ecce, tota civitas exivit in occurſum Jeſu: et quum 34
Cap. IX. vidiſſent eum, rogaverunt eum ut tranſiret a finibus eorum. Et 1
quum aſcendiſſet in navem, trajecit, et venit in urbem ſuam.
Et ecce, offerebant ei paralyticum jacentem in lecto: et quum vi- 2
diſſet Jeſus fidem eorum, dixit paralytico, Bono ſis animo, fili mi,
remiſſa ſunt tibi peccata tua. Et ecce quidam ex Scribis dixerunt 3
intra ſe, Hic blaſphemat. Et quum cognoviſſet Jeſus cogitationes 4
eorum, dixit, Quid vos cogitatis mala in cordibus veſtris. Quid 5
enim eſt facilius, dicere, Remiſſa ſunt tibi peccata tua, aut dicere,

6 ܩܘܡ ܘܗܠܟ: ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܗ
ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܡܫܒܩܘ ܚܛܗ̈ܐ: ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܘ ܡܫܪܝܐ. ܩܘܡ ܫܩܘܠ ܥܪܣܐ ܕܝܠܟ. ܘܙܠ
7 8 ܠܒܝܬܟ. ܘܟܕ ܩܡ ܐܙܠ ܠܒܝܬܗ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܢ̈ܫܐ
ܐܬܕܡܪܘ. ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ: ܠܗܘ ܕܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ ܕܐܝܟ
9 ܗܢܐ ܠܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ: ܚܙܐ
ܓܒܪܐ ܕܝܬܒ ܒܝܬ ܡܟܣܐ. ܕܡܬܐܡܪ ܡܬܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
10 ܢܩܦܝܢܝ. ܘܟܕ ܩܡ ܢܩܦܗ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘܐ
ܒܒܝܬܐ: ܘܗܐ ܣܓܝܐܐ ܡܟܣ̈ܐ ܘܚܛ̈ܝܐ: ܐܬܘ ܐܣܬܡܟܘ
11 ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܦܪ̈ܝܫܐ. ܐܡܪܘ
ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܥܡ ܡܟܣ̈ܐ ܘܚܛ̈ܝܐ ܐܟܠ
12 ܡܠܦܢܟܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܫܡܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

6 Surge et ambula. Ut autem cognoſcatis quod poteſtatem habet
Filius hominis in terra remittendi peccata, tunc dicit paralytico,
7 Surge, tolle lectum tuum, et abi domum tuam. Et quum ſur-
8 rexiſſet abiit domum ſuam. Quum vidiſſent autem turbæ, mi-
ratæ ſunt, et glorificaverunt Deum, qui dediſſet poteſtatem talem
9 hominibus. Et quum tranſiret Jeſus illinc, vidit hominem ſeden-
tem in telonio, dictum Matthæum: et dicit ei, Sequere me: et
10 ſurgens ſequutus eſt eum. Et factum eſt, quum accumberet in
domo, ecce multi publicani et peccatores venerunt *et* accubuerunt
11 cum Jeſu et cum diſcipulis ejus. Et quum vidiſſent Phariſæi dix-
erunt diſcipulis ejus, Quare cum publicanis et peccatoribus edit
12 magiſter veſter? Ipſe autem Jeſus quum audiviſſet, dixit iis,

ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܢܝܩܘܬܐ ¹ܠܚܠܝ̈ܡܐ ܠܘܬ ܐܣܝܐ܂ ܐܠܐ ܠܗܠܝܢ
13 ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܂ ܙܠܘ ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܚܢܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ܂ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܐ
14 ܠܙܕܝ̈ܩܐ܂ ܐܠܐ ²ܠܚܛܝ̈ܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܝܢ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ
ܕܝܘܚܢܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܀ ܡܛܠ ܡܢܐ ܚܢܢ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܨܝܡܝܢܢ
15 ܣܓܝܐܬ܀ ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܕܝܢ ܠܐ ܨܝܡܝܢ܂ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ܂ ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ ܒܢ̈ܘܗܝ ܕܓܢܘܢܐ ³ܠܡܬܐܒܠܘ܀ ܟܡܐ
ܕܥܡܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ ܚܬܢܐ܀ ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘ̈ܡܬܐ܀ ܐܡܬܝ
16 ܕܢܫܬܩܠ ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ܂ ܘܗܝܕܝܢ ⁴ܢܨܘܡܘܢ܂ ܠܐ ܐܢܫ ܕܝܢ
ܪܡܐ ܪܘܩܥܐ ܕܓܘܡܕܬܐ ܠܐ ܡܦܪܙܐ ܥܠ ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ܂ ܫܩܠ
17 ܓܝܪ *ܡܫܠܡܘܬܗ ܡܢ ܗܘ ܡܐܢܐ܀ ܘܣܕܩܐ ܒܝܫܐ ܗܘܐ܀ ܘܠܐ

* πληρωμα αυτȣ

Non habent opus sani medico, sed male habentes. Ite vero, 13
discite quid sit, Misericordiam volo, et non sacrificium: non
enim veni vocare justos, sed † peccatores. Tunc accedunt ad 14
eum discipuli Johannis, dicentes, Quare nos et Pharisæi jejunamus
multum, discipuli tui autem non jejunant? Et dixit illis Jesus, 15
Num possunt filii thalami ‡ lugere, quamdiu cum illis est sponsus?
venient autem dies quum auferetur ab iis sponsus, et tunc
|| jejunabunt. Nemo autem injicit injectionem panni impexi 16
in vestimentum vetus: aufert enim plenitudo ejus de illo vestimento,
et fissura pejor fit. Neque immittunt vinum novum 17

1 ܠܚܠܝ̈ܡܐ] In margine MSti ܠܚܠܝܡܐ
2 ܠܚܛܝ̈ܐ] ܠܬܝܒܘܬܐ
3 ܠܡܬܐܒܠܘ] ܠܡܨܡ
4 ܢܨܘܡܘܢ] ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ

† peccatores] Lectio marg. (Peccatores) ad pœnitentiam.
‡ lugere] jejunare.
|| jejunabunt] (jejunabunt) in illis diebus.

ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩ̈ܐ ܥܬܝܩ̈ܐ. ܘܐܠܐ ܠܐ ܡܬܦܪ̈ܬܝܢ ܙܩ̈ܐ.
ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ ܘܙܩ̈ܐ ܐܒܕܝܢ. ܐܠܐ ܪܡܝܢ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩ̈ܐ
18 ܚܕ̈ܬܐ: ܘܬܪ̈ܬܝܗܘܢ ܐܟܚܕܐ ܡܬܢܛܪܝܢ ܀ ܟܕ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ: ܗܐ ܐܪܟܘܢ ܚܕ ܟܕ ܐܬܐ: ܣܓܕ ܗܘܐ ܠܗ
ܟܕ ܐܡܪ: ܕܒܪܬܝ ܗܫܐ ܡܝܬܬ. ܐܠܐ ܬܐ ܣܝܡ ܐܝܕܟ
19 ܥܠܝܗ ܘܬܚܐ. ܘܟܕ ܩܡ ܝܫܘܥ ܢܩܦ ܠܗ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܀
20 ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܕܪܕܝܬ ܕܡܐ ܫܢ̈ܝܐ ܬܪ̈ܬܥܣܪܐ: ܟܕ ܩܪܒܬ ܡܢ
21 ܒܣܬܪܗ. ܩܪܒܬ [1]ܒܩܪܢܐ ܕܠܒܘܫܗ. ܐܡܪܐ ܗܘܬ
ܓܝܪ ܗܝ ܒܗ: ܕܐܢ ܒܠܚܘܕ ܐܬܩܪܒ ܒܢܚ̈ܬܐ ܕܠܒܘܫܗ
22 ܡܬܦܪܩܐ ܐܢܐ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܘܚܙܝܗ: ܐܡܪ.
ܐܬܠܒܒܝ ܒܪܬܝ: ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܝ ܦܪܩܬܟܝ. ܘܐܬܦܪܩܬ
23 ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܗܝ ܫܥܬܐ ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܒܝܬܗ

in utres veteres: alioquin rumpuntur utres, et vinum effunditur,
et utres pereunt: ſed mittunt vinum novum in utres novos, et
18 utraque ſimul conſervantur. Quum hæc loqueretur illis, ecce
princeps quidam quum veniſſet, adoravit eum, dicens, Filia mea
jam mortua eſt: ſed veni, pone manum tuam ſuper eam, et vivet.
19 Et quum ſurrexiſſet Jeſus, ſequutus eſt eum, et diſcipuli ejus.
20 Et ecce mulier laborans profluvio ſanguinis annos duodecim,
quum acceſſiſſet a tergo illius, tetigit extremitatem veſtimenti
21 ejus. Dicebat enim in ſeipſa, Si tantum tetigero veſtimenta ejus,
22 ſervabor. Jeſus autem quum converſus eſſet et vidiſſet eam,
dixit, Bono ſis animo, Filia; fides tua ſervavit te. Et ſer-
23 vata eſt mulier ab illa hora. Et quum veniſſet Jeſus in do-

1 ܒܩܪܢܐ] In margine MSti ܫܘ̈ܦܠܐ κρασπέδου.

24 ܕܐܪܟܘܢ: ܘܚܙܐ ܠܙ̈ܡܪܐ ܘܠܟܢܫܐ ܕܡܫܬܓܫ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܫܢܘ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܝܬܐ ܛܠܝܬܐ ܐܠܐ ܕܡܟܐ. ܘܡܓܚܟܝܢ ܗܘܘ
25 ܒܗ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐܦܩ ܠܒܪ ܗܘ ܟܢܫܐ: ܥܠ ܐܚܕܗ
26 ܒܐܝܕܗ. ܘܩܡܬ ܛܠܝܬܐ. ܘܢܦܩ ܛܒܐ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ
27 ܗܝ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܝܫܘܥ ܡܢ ܬܡܢ. ܢܩܦܘܗܝ ܬܪܝܢ ܣܡ̈ܝܐ
28 ܟܕ ܩܥܝܢ. ܘܐܡܪܝܢ: ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܟܕ ܕܝܢ
ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ: ܩܪܒܘ ܠܗ ܗܢܘܢ ܣܡ̈ܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ
ܝܫܘܥ. ܡܗܝܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܗܕܐ ܠܡܥܒܕ:
29 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܝܐ. ܗܝܕܝܢ ܩܪܒ ܒܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ:
30 ܐܝܟ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܐܬܦܬܚ̈ܝ ܥܝ̈ܢܐ
ܕܝܠܗܘܢ: ܘܐܬܟܐܝ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ: ܚܙܘ. ܠܐ ܐܢܫ
31 ܢܕܥ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ ܐܘܕܥܘܗܝ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܗܝ ܀
32 ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ: ܗܐ ܩܪܒܘ ܠܗ ܒܪܢܫܐ ܕܐܠܡܐ

mum principis, et vidiſſet tibicines et turbam tumultuantem,
Dicit illis, Secedite: non enim mortua eſt puella; ſed dormit. 24
Et deridebant eum. Quum autem ejecta eſſet turba, ingreſſus 25
eſt, *et* apprehendit eam manu ejus: et ſurrexit puella. Et exivit 26
fama hæc in totam terram illam. Et quum digreſſus eſſet Jeſus 27
illinc, ſequuti ſunt eum duo cæci, clamantes, et dicentes, Miſe-
rere noſtri fili Davidis. Quum autem veniſſet domum, acceſſe- 28
runt ad eum illi cæci; et dicit illis Jeſus, Creditis quod poſſum
hoc facere? dicunt ei, Etiam Domine. Tunc tetigit oculos eo- 29
rum, dicens, Secundum fidem veſtram fiat vobis. Et aperti ſunt 30
oculi eorum: et graviter interminatus eſt iis Jeſus, dicens, Videte
ne quis ſciat. Illi vero quum exiviſſent, divulgaverunt famam ejus 31
in tota terra illa. Quum autem illi egreſſi eſſent, ecce obtulerunt 32

33 ei hominem mutum, dæmoniacum. Et poſtquam exiviſſet dæ-
monium, loquutus eſt mutus: et admiratæ ſunt turbæ, dicentes,
34 Nunquam apparuit ſic in Iſrael. Phariſæi autem dicebant, Per
35 principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Et circumibat Jeſus civi-
tates omnes et vicos, docens in ſynagogis eorum, et prædicans
Evangelium regni, et ſanans omnem morbum, et omnem infir-
36 mitatem. Quum vidiſſet autem ⁜ Jeſus ✓ turbas, miſericordia af-
fectus eſt propter eas, quia erant attriti et disjecti, ſicut oves quibus
37 non eſt paſtor. Tunc dicit diſcipulis ſuis, Meſſis quidem multa,
38 operarii autem pauci. Orate igitur Dominum meſſis, ut emittat
1 operarios in meſſem ſuam. Et quum vocaſſet ad ſe duodecim diſ- Cap. X.
cipulos ſuos, dedit illis poteſtatem adverſus ſpiritus immundos, ut

1] In margine MSti

ܘܢܐܣܘܢ ܟܠ ܟܘܪܗܢܐ ܘܟܠ ܡܟܐܘܒܘܬܐ ܀ ܕܬܪܥܣܪ ܕܝܢ 2
ܫܠܝܚܐ܆ ܫܡܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܠܝܢ. ܩܕܡܝܐ. ܫܡܥܘܢ ܗܘ
ܕܡܬܐܡܪ ܦܛܪܘܣ. ܘܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܝܥܩܘܒܘܣ[1] ܗܘ
ܕܙܒܕܝ. ܘܐܝܘܐܢܢܝܣ[2] ܐܚܘܗܝ. ܦܝܠܝܦܦܘܣ[3]. ܘܒܪ 3
ܬܘܠܡܐܘܣ. ܬܐܘܡܐܣ. ܘܡܬܬܐܝܘܣ ܗܘ ܡܟܣܐ.
ܝܥܩܘܒܘܣ ܗܘ ܕܚܠܦܝ܆ ܘܠܒܒܐܘܣ[4] ܗܘ ܕܐܬܟܢܝ
ܬܕܕܐܘܣ[5]. ܫܡܥܘܢ ܗܘ ܩܢܢܝܛܝܣ. ܘܝܗܘܕܐ 4
ܐܣܟܪܝܘܛܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ܀ ܠܗܠܝܢ ܬܪܥܣܪ ܫܕܪ 5
ܝܫܘܥ܆ ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܒܐܘܪܚܐ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܠܐ
ܬܐܙܠܘܢ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܪ̈ܝܐ. ܠܐ ܬܥܠܘܢ. ܙܠܘ ܕܝܢ 6

ejicerent eos, et sanarent omnem morbum et omnem infirmita-
tem. Duodecim autem Apostolorum nomina sunt hæc. Primus, 2
Simon qui dicitur Petrus, et Andreas frater ejus; † Jacobus *filius*
Zebedæi, et Johannes frater ejus; Philippus, et Bartholomæus; 3
Thomas, et Matthæus publicanus; Jacobus *filius* Alphæi, et Leb-
bæus qui cognominatus est Thaddæus; Simon Cananites, et Ju- 4
das Iscariotes, qui tradidit eum. Hos duodecim misit Jesus, et 5
præcepit iis, dicens, In viam gentium ne abieritis, et in urbem
Samaritanorum ne introieritis. Ite autem potius ad oves per- 6

1 ܝܥܩܘܒܘܣ] In margine MSti (ܝܥܩܘܒܘܣ) ܘ
2 ܘܐܝܘܐܢܢܝܣ] ܣܪ ܕ̄ ܦܬܝ
3 ܦܝܠܝܦܦܘܣ] ܣܪ ܗ̄ ܦܬܝ
4 ܘܠܒܒܐܘܣ] ܣܪ ܕ̄ ܦܬܝ
5 ܬܕܕܐܘܣ] ܣܪ ܙ̄ ܦܬܝ
† Jacobus] Marg. Et (Jacobus)

7 ܠܥܪ̈ܒܐ܆ ܗܠܝܢ ܐܒ̈ܝܕܬܐ ܕܡܢ ܒܝܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܟܕ
ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ܆ ܐܟܪܙܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܩܪܒܬ
8 ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܟܪ̈ܝܗܐ ܐܣܘ. ܓܪ̈ܒܐ ܕܟܘ. ܕܝ̈ܘܐ
ܐܦܩܘ. ܡܝ̈ܬܐ ܐܩܝܡܘ. ܡܓܢ ܢܣܒܬܘܢ. ܡܓܢ ܗܒܘ.
10 9 ܠܐ ܬܩܢܘܢ ܕܗܒܐ. ܘܠܐ ܣܐܡܐ. ܘܠܐ ܢܚܫܐ *ܒܐܣܘܪ̈ܝܟܘܢ. ܠܐ * ζωναν
*ܡܙܘܕܘܬܐ ܠܐܘܪܚܐ. ܠܐ ܬܪܬܝܢ ܟܘܬܝܢ̈ܝܢ. ܘܠܐ ܡܣܐܢ̈ܐ. ܘܠܐ * πηραν
11 ܫܒ̈ܛܐ. ܕܫܘܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܦܥܠܐ ¹ܠܬܘܪܣܝܬܐ ܕܝܠܗ܀
ܠܟܠ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܐܘ ܩܪܝܬܐ ܕܬܥܠܘܢ ܠܗ̇܆ ܒܨܘ ܡܢܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ ܒܗ̇. ܘܬܡܢ ܩܘܘ ܥܕܡܐ ܕܬܦܩܘܢ܀
13 12 ܟܕ ܕܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܒܝܬܐ. ܫܐܠܘ ܫܠܡܗ. ܘܐܢ ܡܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܬܐ ܕܫܘܐ܆ ܬܐܬܐ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܠܘܗܝ. ܐܢ ܕܝܢ
14 ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܘܐ܆ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܘܬܟܘܢ ܢܗܦܘܟ܀ ܘܗܘ

7 ditas de domo Iſraelis. Dum proficiſcimini autem, prædicate,
8 dicentes, Appropinquavit regnum cœlorum. Morbidos ſanate,
leproſos mundate, dæmonia ejicite, mortuos ſuſcitate: gratis ac-
9 cepiſtis, gratis date. Ne comparetis aurum, neque argentum,
10 neque æs in zonis: Non peram ad iter, non binas tunicas, neque
calceamenta, neque virgas: dignus enim eſt operarius † ali-
11 mento ſuo. In quamcunque autem urbem aut vicum introie-
ritis, exquirite quis ſit dignus in ea: et illic manete donec ex-
12 13 eatis. Quum ingrediemini autem domum, ſalutate eam. Et ſi
quidem fuerit domus digna, veniet pax veſtra ſuper eam: ſi
14 autem non fuerit digna, pax veſtra ad vos revertetur. Et qui-

1 ܠܬܘܪܣܝܬܐ] In margine MSti ܠܐܓܪܐ

† alimento] Lectio marg. Mercede.

ܕܠܐ ܢܩܒܠܟܘܢ܆ ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܠܡ̈ܠܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܟܕ ܢܦܩܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܒܝܬܐ ܐܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܆ ܢܦܨܘ ܚܠܠ
* ἀνεκτότερον 15 ܕܪ̈ܓܠܝܟܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܢܗܘܐ *ܢܝܚ ܝܬܝܪ
ܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ ܘܕܥܡܘܪܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܐܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܝ܀
16 ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟ ¹ܥܪ̈ܒܐ ܒܡܨܥܬܐ ܕܕܐ̈ܒܐ.
ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܚܟܝ̈ܡܐ ܐܝܟ ܚܘ̈ܘܬܐ܆ ܘܬܡܝ̈ܡܐ ܐܝܟ ܝܘ̈ܢܐ܀
17 ܐܙܕܗܪܘ ܕܝܢ ܡܢ ܒ̈ܢܝܢܫܐ. ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܓܝܪ ܠܟܢ̈ܘܫܬܐ܆
18 ܘܒܟܢ̈ܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܢܓܕܘܢܟܘܢ. ܘܩܕܡ ܐ̄ܝܓܡܘܢܘܣ
* και βασιλεις ܕܝܢ *ܘܡܠܟܐ ܬܬܩܪ̈ܒܘܢ ܡܛܠܬܝ܆ ܠܣܗܕܘܬܐ ܠܗܘܢ
19 ܘܠܥܡ̈ܡܐ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܢܫܠܡܘܢܟܘܢ܆ ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܐܝܟܢܐ ܐܘ
ܡܢܐ ܬܡܠܠܘܢ. ܡܬܝܗܒ ܠܟܘܢ ܓܝܪ ܒܗܝ ܫܥܬܐ ܡܢܐ
20 ܬܡܠܠܘܢ. ܠܘ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܡܠܠܝܢ܆
21 ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܟܘܢ. ܢܫܠܡ ܕܝܢ ܐܚܐ

cunque non exceperit vos, neque audierit ſermones veſtros, quum
exieritis e domo aut ex urbe illa, excutite pulverem pedum veſt-
rorum. Amen dico vobis, quod erit tolerabilius terræ Sodom 15
et Gomorræ in die judicii, quam civitati illi. Ecce ego mitto 16
vos ſicut † oves in medium luporum : eſtote igitur prudentes ſicut
ſerpentes, et ſimplices ſicut columbæ. Cavete autem ab homi- 17
nibus : tradent enim vos in concilia, et in ſynagogis flagellabunt
vos. Et ante præſides autem et reges adducemini propter me, in 18
teſtimonium illis et gentibus. Quum autem tradiderint vos, ne 19
eſtote ſoliciti quomodo, aut quid, loquamini : dabitur vobis enim
in illa hora quid loquamini. Non enim vos eſtis qui loquimini, 20
ſed Spiritus Patris veſtri, qui loquitur in vobis. Tradet enim fra- 21

1 ܥܪ̈ܒܐ] In margine MSti ܐܡܪ̈ܐ
† oves] Marg. Agnos.

[Syriac text]
22 [Syriac text]
[Syriac text]
23 [Syriac text]
[Syriac text]
24 [Syriac text]
[Syriac text]
25 [Syriac text]
[Syriac text]
[Syriac text] * βεελζεβουλ
26 [Syriac text]
27 [Syriac text]

ter fratrem ad mortem, et pater filium: et insurgent filii adver-
22 sus parentes, et morte afficient eos. Et eritis exosi ab omnibus
propter nomen meum: is autem qui perseveraverit usque ad finem,
23 ipse servabitur. Quum autem persequentur vos in urbe hac, fu-
gite in aliam: amen enim dico vobis, quod non absolveritis urbes
24 Israelis, donec venerit Filius hominis. Non est discipulus præ-
25 stantior magistro suo, neque servus supra dominum suum. Sufficit
discipulo ut sit sicut magister suus; et servo, sicut dominus suus. Si
dominum domus Beelzebul vocarunt, quanto magis domesticos
26 ejus? Ne igitur metuatis ab iis: non enim est quicquam opertum,
27 quod non revelabitur; et occultum, quod non scietur. Quod

1 [Syriac text]] In margine MSti [Syriac text] οἰκιακοὺς.

ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܚܫܘܟܐ܆ ܐܡܪܘ ܒܢܘܗܪܐ. ܘܗܘܡܐ
28 ܕܠܐܕܢܐ ܫܡܥܝܬܘܢ܆ ܐܟܪܙܘ ܥܠ ܐܓܪ̈ܐ. ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ
ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܝܢ ܠܦܓܪܐ܆ ܠܢܦܫܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܠܡܩܛܠܘ. ܕܚܠܘ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ܆ ܡܢ ܗܘ ܕܡܫܟܚ ܕܠܢܦܫܐ
29 ܘܠܦܓܪܐ ܢܘܒܕ ܒܓܗܢܐ܀ ܠܐ ܬܪܝܢ ܨܦܪ̈ܐ *ܒܐܣܐܪܝܘܢ
ܡܙܕܒܢܝܢ܆ ܘܚܕ ܡܢܗܘܢ. ܠܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ ܒܠܥܕ ܡܢ
30 ܐܒܘܟܘܢ. ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܣܥܪ̈ܐ ܕܪܫܐ ܟܠܗܘܢ ܡܢܝ̈ܢܐ
31 ܐܢܘܢ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܕܚܠܘܢ܆ ܡܢ ܨܦܪ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܝܬܪܝܢ
32 ܐܢܬܘܢ. ܟܠ ܡܢ ܗܟܝܠ ܕܢܘܕܐ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܘܕܐ
33 ܐܦ ܐܢܐ ܒܗ. ܩܕܡ ܐܒܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܡܢ ܕܝܢ
ܕܢܟܦܘܪ ܒܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܐܟܦܘܪ ܒܗ ܐܦ ܐܢܐ ܩܕܡ
34 ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ܀ ܠܐ ܬܣܒܪܘܢ ܕܐܬܝܬ ܠܡܪܡܝܘ ܫܝܢܐ
35 ܥܠ ܐܪܥܐ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܪܡܝܘ ܫܝܢܐ. ܐܠܐ ܣܝܦܐ. ܐܬܝܬ ܓܝܪ

* ασσαριου

dico vobis in tenebris, dicite in luce; et quod in aurem auditis,
prædicate in tectis. Et ne metuatis ab iis qui occidunt corpus, 28
animam autem non poſſunt occidere: metuite autem potius ab
eo, qui potens eſt ut animam et corpus perdat in gehenna.
Nonne duo paſſeres aſſario venduntur? et unus ex illis non cadet 29
ſuper terram ſine Patre veſtro. Veſtri autem etiam capilli ca- 30
pitis omnes numerati ſunt. Ne igitur metuatis: paſſeribus mul- 31
tis præſtantiores eſtis. Quiſquis igitur confitebitur me coram 32
hominibus, confitebor etiam ego eum coram Patre meo qui eſt
in cœlis. Qui autem negaverit me coram hominibus, negabo 33
eum quoque ego coram Patre meo qui eſt in cœlis. Ne arbi- 34
tremini quod venerim mittere pacem in terram: non veni mit-
tere pacem, ſed gladium. Veni enim ut diſſidere faciam virum 35

ܕܐܦܠܓ ܒܪܢܫܐ ܥܠ ܐܒܘܗܝ܆ ܘܒܪܬܐ ܥܠ ܐܡܗ܂ ܘܟܠܬܐ
36 ܥܠ ܚܡܬܐ ܕܝܠܗ܂ ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܕܒܪܢܫܐ ܗܢܘܢ
37 *ܒܢ̈ܝ ܒܝܬܗ܀ ܗܘ ܕܪܚܡ ܐܒܐ ܐܘ ܐܡܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܕܝܠܝ܆ * οικιακοι
ܠܐ ܫܘܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܠܝ܂ ܘܗܘ ܕܪܚܡ ܒܪܐ ܐܘ ܒܪܬܐ ܝܬܝܪ
38 ܡܢ ܕܝܠܝ܆ ܠܐ ܫܘܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܠܝ܀ ܘܗܘ ܕܠܐ ܢܣܒ ܠܙܩܝܦܗ
39 ܘܐܬܐ ܒܬܪܝ܆ ܠܐ ܫܘܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܠܝ܀ ܗܘ ܕܐܫܟܚ
ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܗ܂ ܢܘܒܕܝܗ܂ ܘܗܘ ܕܢܘܒܕ ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܗ
40 ܡܛܠܬܝ܆ ܢܫܟܚܝܗ܀ ܗܘ ܕܡܩܒܠ ܠܟܘܢ܂ ܠܝ ܡܩܒܠ܂
41 ܘܗܘ ܕܠܝ ܡܩܒܠ܆ ܡܩܒܠ ܠܗܘ ܕܫܕܪܢܝ܀ ܗܘ
ܕܡܩܒܠ ܢܒܝܐ ܒܫܡܐ ܕܢܒܝܐ܆ ܐܓܪܐ ܕܢܒܝܐ ܢܣܒ܂ ܘܗܘ
42 ܕܡܩܒܠ ܙܕܝܩܐ ܒܫܡܐ ܕܙܕܝܩܐ܆ ܐܓܪܐ ܕܙܕܝܩܐ ܢܣܒ܀ ܘܗܘ
ܕܐܢ ܢܫܩܐ ܠܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪ̈ܐ ܗܠܝܢ ܟܣܐ ܕܩܪ̈ܝܪܐ܆ ܒܠܚܘܕ
ܒܫܡܐ ܕܬܠܡܝܕܐ܆ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܠܐ ܢܘܒܕ

adverſus patrem ſuum, et filiam adverſus matrem ſuam, et nu-
36 rum adverſus ſocrum ſuam. Et inimici hominis *erunt* domeſtici
37 ejus. Qui diligit Patrem, aut matrem plus quam me, non eſt
dignus me: et qui diligit filium aut filiam plus quam me, non
38 eſt dignus me. Et qui non accipit crucem ſuam, et ſequitur me,
39 non eſt dignus me. Qui invenit animam ſuam, perdet eam: et
40 qui perdiderit animam ſuam propter me, inveniet eam. Qui
recipit vos, me recipit: et qui me recipit, recipit eum qui miſit
41 me. Qui recipit prophetam in nomine prophetæ, mercedem
prophetæ accipit: et qui recipit juſtum in nomine juſti, merce-
42 dem juſti accipit. Et quiſquis ab bibendum præbet uni ex pu-
ſillis iſtis poculum frigidarum *aquarum* tantum nomine diſcipuli,

CAP. XI. ܐܓܪܐ ܕܝܠܗ ⁘ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܠܡܦܩܕܘ ܠܬܪܥܣܪ 1
ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ ⁘ ܡܛܠ ܕܢܠܦ ܘܢܟܪܙ
ܒܡܕܝ̈ܢܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ⁘ ܝܘܚܢܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥ ܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ 2
ܥܒ̈ܕܐ [1]ܕܡܫܝܚܐ ⁘ ܟܕ ܫܕܪ [2]ܒܝܕ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ. [3]ܐܡܪ 3
ܠܗ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܕܐܬܐ ⁘ ܐܘ ܠܐܚܪܢܐ ܡܣܟܝܢܢ. ܘܥܢܐ 4
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܘܕܥܘ ܠܝܘܚܢܢ ⁘ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܘܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܘ̈ܝܪܐ ܚܙܝܢ. ܘܚܓ̈ܝܪܐ ܡܗܠܟܝܢ. 5
ܘܓܪ̈ܒܐ ܡܬܕܟܝܢ. ܘܚܪ̈ܫܐ ܫܡܥܝܢ. ܘܡܝ̈ܬܐ ܩܝܡܝܢ.
ܘܡܣܟ̈ܢܐ ܡܣܬܒܪܝܢ ⁘ ܘܛܘܒܘܗܝ ܠܐܝܢܐ ܕܗܘ ܕܠܐ 6
ܢܬܟܫܠ ܒܝ. ܟܕ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ⁘ ܫܪܝ ܝܫܘܥ 7

CAP. XI. amen dico vobis, quod non perdet mercedem suam. Factum est 1
autem quum finem fecisset Jesus præcipiendi duodecim discipulis
suis, progressus est illinc ad docendum et prædicandum in civi-
tatibus eorum. Johannes autem quum audivisset in carcere opera 2
† Christi, mittens ‡ per discipulos suos, Dixit ei, Tune es is 3
qui venit, aut alium expectabimus? Et respondens Jesus dixit 4
iis, Ite, renunciate Johanni ea quæ audistis et videtis. Cæci 5
vident, et claudi ambulant, et leprosi mundantur, et surdi audiunt,
et mortui resurgunt, et pauperes evangelizantur. Et beatus est is 6
qui non offensus fuerit in me. Quum autem illi abirent, cœpit 7

1 ܕܡܫܝܚܐ] In margine MSti ܕܝܠܗ

2 ܒܝܕ] ܬܪܝܢ ܡܢ (ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ)

3 ܐܡܪ] ܠܡܐܡܪ

† Christi] Lectio marg. Ejus.

‡ per] duos ex (discipulis suis.)

Jeſus dicere turbis de Johanne: Quid exiiſtis in deſertum ad
8 videndum? arundinem quæ a vento agitatur? Sed quid ex-
iiſtis ad videndum? hominem qui veſtibus mollibus veſtitur?
9 ecce illi qui mollibus veſtiuntur, in domibus regum ſunt. Sed
quid exiiſtis ad videndum? Prophetam? Etiam dico vobis,
10 excellentiorem quam prophetam. Hic enim eſt ille de quo ſcrip-
tum eſt: Ecce, ego mitto nuncium meum ante faciem tuam, et
11 præparabit viam tuam ante te. Amen dico vobis, quod non ſur-
rexit inter natos mulierum, qui major *ſit* Johanne Baptiſta: is
12 autem qui minimus *eſt* in regno cœlorum, major eo eſt. A die-
bus autem Johannis Baptiſtæ uſque nunc, regnum cœlorum cum
13 violentia accipitur, et violenti rapiunt illud. Omnes enim pro-
14 phetæ et lex uſque ad Johannem prophetaverunt. Et ſi vultis

ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܒܠܘ܁ ܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܝܐ ܗܘ ܕܥܬܝܕ
16 ܠܡܐܬܐ܂ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ܂ ܢܫܡܥ܀ ܠܡܢܐ 15
ܕܝܢ ܐܕܡܝܘܗ̈ܝ ܠܫܪܒܬܐ ܗܕܐ܂ ܕܡܝܐ ܠܛܠܝ̈ܐ ܕܝܬܒܝܢ
17 ܒܫܘܩܐ܂ ¹ܘܩܥܝܢ ܠܚܒܪ̈ܝܗܘܢ܂ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܙܡܪܢ ܠܟܘܢ
18 ܘܠܐ ܪܩܕܬܘܢ܂ ܐܠܝܢ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܐܪܩܕܬܘܢ܂ ܐܬܐ ܓܝܪ ܠܘܬܟܘܢ
ܝܘܚܢܢ ܟܕ ܠܐ ܐܟܠ ܘܠܐ ܫܬܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܕܝܘܐ ܐܝܬ ܠܗ܂
19 ܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܟܕ ܐܟܠ ܘܫܬܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܗܐ ܓܒܪܐ
ܐܟܠܐ ܘܫܬܐ ܚܡܪܐ܂ ܪܚܡܐ ܕܡܟ̈ܣܐ ܘܕܚܛܝ̈ܐ܂ ܘܐܙܕܕܩܬ
20 ܚܟܡܬܐ ܡܢ ²ܦܠܚ̈ܝܗ܀ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܗܘ ܝܫܘܥ
ܠܡܚܣܕܘ ܠܡܕܝܢ̈ܬܐ܂ ܒܗܝܢ ܕܗܘܘ ܚܝ̈ܠܐ ܕܝܠܗ ܣܓܝ̈ܐܐ
21 ܡܛܠ ܕܠܐ ܬܒܘ܀ ܘܝ ܠܟܝ ܟܘܪܙܝܢ܂܂ ܘܝ ܠܟܝ ܒܝܬ

accipere; ipſe eſt Elias, qui venturus erat. Is cui ſunt aures ad 15
audiendum, audiat. Cui autem aſſimilabo generationem hanc? 16
Similis eſt pueris ſedentibus in foris, † et acclamantibus ſoda-
libus ſuis, Et dicentibus, Cecinimus vobis, et non ſaltaſtis; ulu- 17
lavimus vobis, et non planxiſtis. Venit enim ad vos Johannes 18
non comedens neque bibens, et dicunt, Dæmonium eſt illi.
Venit Filius hominis comedens et bibens, et dicunt, Ecce homo 19
edax et potor vini, amicus publicanorum et peccatorum. Et
juſtificata eſt ſapientia a ‡ cultoribus ſuis. Tunc cœpit Jeſus ex- 20
probare civitatibus in quibus factæ fuerant virtutes ejus plurimæ,
quia non reſipuiſſent. Væ tibi Corazin, væ tibi Bethſaida, quo- 21

1 ܘܩܥܝܢ] In margine MSti ܗܩܥܝܢ ?
2 ܦܠܚ̈ܝܗ] ܒܢ̈ܝܗ
† et acclamantibus] Marg. Qui acclamantes (ſodalibus ſuis, Dicunt)
‡ cultoribus] Filiis.

ܨܝܕܐ.. ܡܛܠ ܕܐܠܘ ܒܨܘܪ ܘܒܨܝܕܢ. ܗܘܘ ܚܝܠܐ ܗܠܝܢ
ܕܗܘܘ ܒܟܘܢ: ܟܒܪ ܡܢ ܩܕܡ ܒܣܩܐ ܘܒܩܛܡܐ ܟܕ ܝܬܒܝܢ ܗܘܘ
22 ܐܬܬܘܝܘ ܗܘܘ ܕܠܩܘܒܠ. ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܨܘܪ
ܘܠܨܝܕܢ. ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܝܬܝܪ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܟܘܢ—
23 ܘܐܢܬܝ ܟܦܪܢܚܘܡ ܗܝ ܕܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ *ܐܬܬܪܝܡܬܝ: ܥܕܡܐ
ܠܫܝܘܠ ܬܬܚܬܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܠܘ ܒܣܕܘܡ ܗܘܘ ܚܝܠܐ ܗܠܝܢ
ܕܗܘܘ ܒܟܝ: ܐܟܘܬ ܗܘܬ ܕܡܩܘܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ:
24 ܒܪܡ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝ: ܕܠܐܪܥܐ ܕܣܕܘܡ ܢܗܘܐ ܢܝܚ ܝܬܝܪ
25 ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ. ܐܘ ܠܟܝ: ܒܗܘ ܙܒܢܐ: ܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ. ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܟ ܐܒܐ.. ܡܪܝܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܐܪܥܐ. ܡܛܠ
ܕܛܫܝܬ ܗܠܝܢ ܡܢ ܚܟܝܡܐ ܘܡܣܬܟܠܢܐ: ܘܓܠܝܬ ܐܢܝܢ
26 ܠܝܠܘܕܐ. ܐܝܢ ܐܒܐ: ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܗܘܬ ܫܘܦܪܐ ܨܒܝܢܐ
27 ܩܕܡܝܟ: ܟܠܡܕܡ ܐܫܬܠܡ ܠܝ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ: ܘܠܐ ܐܢܫ

* ὑψωθεῖσα

niam si in Tyro et Sidone factæ fuissent virtutes illæ quæ factæ sunt
22 in vobis, olim in sacco et in cinere sedentes resipuissent. Atta-
men dico vobis, quod Tyro et Sidoni erit tolerabilius in die ju-
23 dicii, quam vobis. Et tu Capernaum, quæ usque ad cœlum
exaltata fuisti, usque ad infernum deprimeris: quia si in Sodom
factæ fuissent virtutes illæ quæ factæ sunt in te, mansisset usque
24 in hunc diem. Verumtamen dico tibi, quod terræ Sodom erit
25 tolerabilius in die judicii, quam tibi. In illo tempore quum re-
spondisset Jesus, dixit, Confiteor tibi, Pater, Domine cœli et
terræ, quod absconderis hæc a sapientibus et prudentibus, et re-
26 velaveris ea infantibus: Etiam Pater, quia sic fuit beneplaci-
27 tum coram te. Omnia tradita sunt mihi a Patre meo: et nemo

ܡܫܬܘܕܥ ܠܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ. ܐܦܠܐ ܠܐܒܐ ܐܢܫ ܡܫܬܘܕܥ
28 ܐܠܐ ܐܢ ܒܪܐ. ܘܠܗܘ ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܒܪܐ ܠܡܓܠܝܘ. ܬܘ ܠܘܬܝ
29 ܟܠܟܘܢ ܠܠܐܝܐ ܘܫܩܝܠܝ ܡܘܒܠܐ ܘܐܢܐ ܐܢܝܚܟܘܢ. ܫܩܘܠܘ
ܢܝܪܝ ܥܠܝܟܘܢ. ܘܝܠܦܘ ܡܢܝ ܕܢܝܚܐ ܐܢܐ ܘܡܟܝܟܐ
30 ܒܠܒܐ. ܘܬܫܟܚܘܢ ܢܝܚܐ ܠܢܦܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܗܘ ܓܝܪ
ܢܝܪܐ ܕܝܠܝ ܒܣܝܡ ܗܘ. ܘܡܘܒܠܐ ܕܝܠܝ ܡܩܠܩܠܐ ܐܝܬܘܗܝ
CAP. XII. 1 ܒܗܘ ܙܒܢܐ. ܡܗܠܟ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܫܒܬܐ ܒܝܢ ܒܝܬ
ܙܪ̈ܥܐ. ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܢ ܟܦܢܘ. ܘܫܪܝܘ ܡܦܪܟܝܢ ܫܒ̈ܠܐ
2 ܘܐܟܠܝܢ. ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܘ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܐ ܬܠܡܝܕܝܟ
3 ܥܒܕܝܢ ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܥܒܕ ܒܫܒܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ. ܟܕ [1] ܟܦܢ
4 ܘܗܠܝܢ ܕܥܡܗ. ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܠܚܡܐ

novit Filium nisi Pater: neque Patrem quisquam novit, nisi Fi-
lius, et cuicunque voluerit Filius revelare. Venite ad me omnes 28
vos laborantes, et sustinentes onera, et ego refocillabo vos. Tol- 29
lite jugum meum super vos, et discite a me, quod mitis sim et
humilis corde: et invenietis requiem animabus vestris. Jugum 30
CAP. XII. enim meum suave est, et onus meum leve est. In illo tempore 1
ibat Jesus in sabbatho per locum seminum; et discipuli ejus esu-
rierunt, et cœperunt vellere spicas, et comedere. Pharisæi autem 2
quum vidissent, dixerunt ei, Ecce discipuli tui faciunt id quod
non licet facere in sabbatho. Ipse autem dixit iis, Non legistis 3
quid fecerit David, quum † esuriret, et illi qui *erant* cum
eo? Quomodo ingressus sit domum Dei, et panes propositionis 4

1 ܟܦܢ In margine MSti ܗܘ (ܟܦܢ)

† esuriret] Lectio marg. (esuriret) ipse.

ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܘܕܡܐ[1] ܐܟܠ : ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܠܗ ܠܡܐܟܠ
5 ܘܠܐ ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܗ̈ܢܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܀ ܐܘ ܠܐ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܢܡܘܣܐ. ܕܒܫ̈ܒܐ ܟܗ̈ܢܐ ܒܗܝܟܠܐ *ܡܛܢܦܝܢ * βεβηλοῦσι
6 ܠܗ ܠܫܒܬܐ. [2]ܘܕܠܐ ܥܕܠܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
7 ܕܝܢ. ܕܪܒ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܝܬ ܗܪܟܐ. ܐܠܘ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܡܢܐ ܐܝܬܝܗ. ܕܪ̈ܚܡܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܘܠܐ ܕܒܚܬܐ. ܠܐ ܡܚܝܒܝܢ
8 ܗܘܝܬܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܠܐ ܚ̈ܝܒܐ. ܡܪܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܐܦ ܕܫܒܬܐ
9 ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ. ܐܬܐ ܠܟܢܘܫܬܗܘܢ.
10 ܘܗܐ ܒܪܢܫܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ. ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܝܕܐ
ܝܒܝܫܬܐ. ܘܫܐܠܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܒܫ̈ܒܐ
11 ܠܡܐܣܝܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܡܢܘ ܢܗܘܐ ܡܢܟܘܢ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܐܡܪܐ ܚܕܐ ܀

comederit, quem non licebat ei comedere, neque illis qui *erant*
5 cum eo, nisi sacerdotibus solis? Aut non legistis in lege, quod
sabbathis sacerdotes in templo prophanant ipsum sabbathum, et
6 sine reprehensione sunt? Dico vobis autem, quod major templo
7 est hic. Si autem sciretis quid sit, Misericordiam volo, et non
8 sacrificium, non condemnaretis inculpatos. Dominus enim est
9 et sabbathi Filius hominis. Et quum progressus esset illinc,
10 venit in synagogam eorum. Et, ecce, homo erat illic cui erat
manus arida. Et interrogaverunt eum, dicentes, Si licet sab-
11 bathis sanare? ut accusarent eum. Ipse autem dixit iis, Quis
erit ex vobis homo, cui sit ovis una, et si ceciderit hæc in

1 ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܘܕܡܐ] In margine MSti προθέσεως. ܕܣܝܡܘܬܐ ܩܘܕܡܐ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܣܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܠܗܐ.

2 ܘܕܠܐ ܥܕܠܬܐ] ܕܠܐ ܥܕܠܬܐ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܚܘܒܐ ܀

[illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
[illegible] * ἠκολούθησαν
16 [illegible] 17
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
19 [illegible]

sabbathis in foveam, nonne apprehendat eam, et erigat? Quanto 12
igitur excellentior *est* homo quam ovis? Quapropter licitum est
in sabbathis facere bonum. Tunc dicit illi homini, Extende ma- 13
num tuam. Et extendit ⋕ manum ejus ✓; et restituta est sana, sicut
altera. Pharisæi autem consilium ceperunt adversus eum, quum 14
egressi essent, quomodo perderent eum. Ipse autem Jesus quum cog- 15
novisset, secessit illinc: et sequutæ sunt eum turbæ multæ, et sana-
vit eos omnes. Et prohibuit iis ne manifestum facerent ipsum. 16
Ut impleretur id quod dictum *erat* per Esaiam prophetam, di- 17
centem, Ecce servus meus, quem elegi; dilectus meus, in quo 18
complacitum est animæ meæ: ponam Spiritum meum super eum,
et judicium gentibus indicabit. Non contendet, neque clamabit, 19

20 ܩܠܗ. ܩܢܝܐ ܪܥܝܥܐ ܠܐ ܢܬܒܪ. ¹ܘܦܬܝܠܐ ܕܡܬܛܦܛܦ
21 ܠܐ ܢܕܥܟ ܥܕܡܐ ܕܢܦܩ ܠܙܟܘܬܐ ܕܝܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܒܫܡܐ ܕܝܠܗ
22 ܥܡ̈ܡܐ ܢܣܒܪܘܢ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܠܗ ܠܡܕܝܘܢܐ ܣܡܝܐ
ܘܚܪܫܐ. ܘܐܣܝܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܣܡܝܐ ܘܢܡܠܠ ܘܢܚܙܐ܀
23 ܘܡܬܗܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܟܢ̈ܫܐ ܘܐܡܪܝܢ܆ ܕܠܡܐ܆ ܗܢܐ
24 ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ — ܦܪ̈ܝܫܐ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܡܪܘ܆
ܗܢܐ ܠܐ ܡܦܩ ܫܐ̈ܕܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܪܫܐ ܕܫܐ̈ܕܐ܀
25 ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܚܫ̈ܒܬܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܠ
ܡܠܟܘܬܐ ܕܡܬܦܠܓܐ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܡܬܚܪܒܐ. ܘܟܠ ܡܕܝܢܬܐ
26 ܐܘ ܒܝܬܐ ܕܡܬܦܠܓ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܠܐ ܢܩܘܡ. ܘܐܢ ܣܛܢܐ
ܠܣܛܢܐ ܡܦܩ܆ ܥܠ ܢܦܫܗ ܐܬܦܠܓ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ

20 neque audiet quiſquam in plateis vocem ejus. Arundinem quaſſa-
tam non confringet, et linum fumigans non extinguet, donec
21 proferat ad victoriam judicium ſuum: Et in nomine ejus gentes
22 ſperabunt. Tunc obtulerunt ei dæmoniacum, cæcum, et mutum:
et ſanavit eum, adeo ut cæcus et mutus et loqueretur et videret.
23 Et admirabantur univerſæ turbæ, et dicebant, Nonne hic eſt
24 filius Davidis? Phariſæi autem quum audiviſſent, dixerunt, Hic
non ejicit dæmonia niſi per Beelzebul principem dæmoniorum.
25 Quum cognoviſſet autem Jeſus cogitationes eorum, dixit iis, Omne
regnum quod dividitur adverſus ſeipſum, deſtruetur: et omnis ci-
26 vitas aut domus quæ dividitur adverſus ſeipſam, non ſtabit. Et ſi
ſatanas ejicit ſatanam, adverſus ſeipſum diviſus eſt; quomodo igitur

1 ܘܦܬܝܠܐ] In margine MSti ܦܬܝܠܐ ܕܦܬܝܠܬܐ ܕܫܪܓܐ ܦܪܐ.

ܩܝܡܐ ܡܠܟܘܬܗ . ܘܐܢ ܐܢܐ ܒܒܥܠܙܒܘܒ ܡܦܩ ܐܢܐ
ܕܝܘܐ܆ ܒܢܝܟܘܢ܂ ܒܡܢܐ ܡܦܩܝܢ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܢܘܢ 27
ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܕܝܢܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܡܦܩ ܐܢܐ 28
* ܐܟܝ ܕܝܘܐ܆ * ܐܪܐ ܡܛܬ ܠܗ ܥܠܝܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ . ܐܘ 29
ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܠܡܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܚܣܝܢܐ ܘܡܐܢܘܗܝ
ܠܡܒܙ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܩܕܡ ܢܐܣܘܪܝܘܗܝ ܠܚܣܝܢܐ܆ ܘܗܝܕܝܢ
ܒܝܬܗ ܢܒܘܙ . ܡܢ ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܡܝ ܠܘܩܒܠܝ 30
ܐܝܬܘܗܝ . ܘܡܢ ܕܠܐ ܡܟܢܫ ܥܡܝ ¹ܡܒܕܪ܆ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ 31
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܟܠ ܚܛܗܐ ܘܓܘܕܦܐ. ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝܢܫܐ.
ܓܘܕܦܐ ܕܝܢ ܕܥܠ ܪܘܚܐ ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܒܢܝܢܫܐ. ܘܗܘ ܕܐܢ 32
ܢܐܡܪ ܡܠܬܐ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܢܫܬܒܩ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ
ܕܢܐܡܪ ܥܠ ܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܠܐ ܢܫܬܒܩ ܠܗ: ܘܠܐ ܒܥܠܡܐ

ſtabit regnum ejus? Et, ſi ego per Beelzebul ejicio dæmonia, 27
filii veſtri in quo ejiciunt *ea?* propterea ipſi erunt veſtri ju-
dices. Si autem per Spiritum Dei ejicio dæmonia, utique ap- 28
propinquavit ad vos regnum Dei. Aut quomodo poteſt quiſquam 29
intrare in domum potentis, et vaſa ejus diripere, niſi prius vinx-
erit ipſum potentem? et tunc domum illius diripiet. Qui non 30
eſt mecum, contra me eſt: et qui non congregat mecum, † ſpargit.
Propterea dico vobis, quod omne peccatum et blaſphemia remit- 31
tetur hominibus: blaſphemia autem quæ *eſt* contra Spiritum,
non remittetur hominibus. Et quiſquis dixerit verbum adverſus 32
Filium hominis, remittetur ei: quiſquis autem dixerit adverſus
Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in ſeculo hoc, ne-

1 ܡܒܕܪ] In margine MSti ܟܢ
† Spargit] Lectio marg. (Spargit) mihi.

33 ܗܢܐ . ܘܠܐ ܒܗܘ ܕܥܬܝܕ . ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܛܒܐ ܘܦܐܪܘܗܝ
ܛܒܐ ܀ ܐܘ ܥܒܕܘ ܐܝܠܢܐ ܒܝܫܐ ܘܦܐܪܘܗܝ ܕܝܠܗ ܒܝܫܐ . ܡܢ
34 ܓܝܪ ܦܐܪܘܗܝ ܡܬܝܕܥ ܐܝܠܢܐ ܀ ܝ̈ܠܕܐ ܕܐܟܕ̈ܢܐ ܀ ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܛܒ̈ܬܐ ܠܡܡܠܠܘ . ܟܕ ܒ̈ܝܫܐ ܐܢܬܘܢ . ܡܢ
35 ܓܝܪ ܬܘܬܪܐ ܕܠܒܐ ܦܘܡܐ ܡܡܠܠ ܀ ܓܒܪܐ ܛܒܐ ܀ ܡܢ
ܣܝܡܬܐ ܛܒܬܐ ܡܦܩ ܛܒ̈ܬܐ . ܘܓܒܪܐ ܒܝܫܐ ܀ ܡܢ
36 ܣܝܡܬܐ ܒܝܫܬܐ ܡܦܩ ܒ̈ܝܫܬܐ ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܀
ܕܟܠ ܡܠܬܐ ܒܛܝܠܬܐ ܗܝ ܕܐܢ ܢܡܠܠܘܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܀ ܢܬܠܘܢ
37 ܥܠܝܗ̇ ܡܠܬܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܀ ܡܢ ܓܝܪ ܡ̈ܠܝܟ ܕܝܠܟ
38 ܬܙܕܕܩ . ܘܡܢ ܡ̈ܠܝܟ ܕܝܠܟ ܬܬܚܝܒ ܀ ܗܝܕܝܢ ܥܢܘ ܠܗ ܐܢܫܝܢ
ܡܢ ܣܦ̈ܪܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ ܡܠܦܢܐ ܀ ܨܒܝܢ ܕܢܚܙܐ
39 ܡܢܟ * ܐܬܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܕܪܐ ܒܝܫܐ * σημειον
ܘܓܝܪܐ . ܐܬܐ ܒܥܐ . ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ ܀ ܐܠܐ ܐܢ

33 que in futuro. Aut facite arborem bonam, et fructum ejus bo-
num; aut facite arborem malam, et fructum ejus malum: ex
34 enim fructu cognoſcitur arbor. Progenies viperarum, quomodo
poteſtis bona loqui, quum mali ſitis? ex enim abundantiis cordis
35 os loquitur. Homo bonus ex theſauro bono profert bona; et
36 homo malus ex theſauro malo profert mala. Dico autem vobis,
quod omne verbum otioſum quod loquuti fuerint homines, red-
37 dent de eo rationem in die judicii: Ex enim verbis tuis juſ-
38 tificaberis, et ex verbis tuis condemnaberis. Tunc reſponderunt
ei quidam ex Scribis et Phariſæis, dicentes, Magiſter, volu-
39 mus videre ex te ſignum. Ipſe autem reſpondens dixit iis, Ge-
neratio mala et adultera ſignum quærit, et ſignum non dabitur

40 ܐܬܐ ܕܝܘܢܐܣ ܗܘ ܢܒܝܐ. ܐܝܟ ܓܝܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
* κητους ܝܘܢܢ ܒܟܪܣܗ *ܕܩܝܛܘܣ: ܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܬܐ ܘܬܠܬܐ ܠܠܘ̈ܬܐ:
ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܠܒܗ ܕܐܪܥܐ. ܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܬܐ
41 ܘܬܠܬܐ ܠܠܘ̈ܬܐ. ܓܒܪ̈ܐ ܢܝܢܘܝ̈ܐ ܢܩܘܡܘܢ ܒܕܝܢܐ ܥܡ
ܕܪܐ ܗܢܐ ܘܢܚܝܒܘܢܗ̇: ܡܛܠ ܕܬܒܘ ܒܟܪܘܙܘܬܗ ܕܝܘܢܢ:
* νοτου 42 ܘܗܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܝܘܢܢ ܗܪܟܐ. ܡܠܟܬܐ *ܕܬܝܡܢܐ ܬܩܘܡ
ܒܕܝܢܐ ܥܡ ܕܪܐ ܗܢܐ ܘܬܚܝܒܝܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܐܬܬ ܡܢ
ܣܘ̈ܦܝܗ ܕܐܪܥܐ ܠܡܫܡܥ ܚܟܡܬܗ ܕܣܘ̊ܠܘ̊ܡܘ̊ܢܘ̊ܣ: ܘܗܐ
43 ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܫܠܝܡܘܢ ܗܪܟܐ ⁘ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ
ܢܦܩܬ ܡܢ ܒܪܢܫܐ: ܡܬܟܪܟܐ ܒܝܬ ܕܘܟܝܬܐ ܕܠܐ ܡ̈ܝܐ:
44 ܠܡܒܥܐ ܢܝܚܐ. ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܐ: ܐܗܦܘܟ
ܠܒܝܬܝ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܢܦܩܬ. ܘܟܕ ܐܬܬ: [1]ܡܫܟܚܐ

ei, nisi signum Jonæ prophetæ. Sicut enim erat Jonas in ventre 40
ceti tres dies et tres noctes, sic erit Filius hominis in corde terræ
tres dies et tres noctes. Viri Ninivitæ surgent in judicio cum 41
generatione hac, et condemnabunt eam: quia resipuerunt per
prædicationem Jonæ; et ecce, plus quam Jonas *est* hic. Regina Au- 42
stri surget in judicio cum generatione hac, et condemnabit eam:
quia venit a finibus terræ audire sapientiam Solomonis; et ecce,
plus quam Solomon *est* hic. Quum autem spiritus immundus 43
egreditur ab homine, circumambulat per loca quæ *sunt* sine aqua
ad quærendum requiem, et non invenit. Tunc dicit, Revertar 44
domum meam, unde egressus sum. Et quum venit, † invenit

1 ܡܫܟܚܐ] In margine MSti ܠܣܟܘܠܬܐ (ܡܫܟܚܐ)

† invenit] Lectio marg. (invenit) Locum.

45 [illegible]
[illegible]
[illegible]
46 [illegible]
[illegible]
[illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
[illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
[illegible]

* χολαζοντα
* σεσαρωμενον
* και κοσμημενον

45 *eam* vacantem, et verſam, et ornatam. Tunc abit, et accipit ſecum ſeptem ſpiritus alios qui deteriores *ſunt* ſe, et ingreſſi habitant illic: et fiunt noviſſima hominis illius pejora
46 prioribus: ſic erit etiam generationi huic malæ. Quum adhuc autem ipſe loqueretur turbis, ecce, mater ejus et fratres ejus
47 ſtabant foris, quærentes loqui ei. Dixit autem quidam ei, Ecce mater tua, et fratres tui foris ſtant, quærentes loqui tibi.
48 Ipſe autem reſpondens dixit illi qui dixerat ſibi, Quæ eſt mater
49 mea, et qui ſunt fratres mei? Et quum extendiſſet manum ſuam
50 in diſcipulos ſuos, dixit, Ecce mater mea et fratres mei. Quiſquis enim fecerit voluntatem Patris mei qui *eſt* in Cœlis, † ipſe eſt frater

1 ܗܘ] In margine MSti ܗܘܐ
† ipſe] Lectio marg. Hic.

CAP. XIII.
1 ܘܐܡܐ ܀ ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܗܘ. ܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܒܝܬܐ.
2 ܝܬܒ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܡܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ.
ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܢܬܒ ܒܗ ܒܐܠܦܐ: ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܥܠ
3 ܣܦܪ ܝܡܐ ܩܐܡ ܗܘܐ. ܘܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
4 ܒܦ̈ܠܐܬܐ. ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܗܐ ܢܦܩ ܗܘ ܙܪܘܥܐ ܠܡܙܪܥ. ܘܟܕ ܗܘ
ܙܪܥ: ܗܠܝܢ ܡܢ ܢܦܠܘ ܠܘܬ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܬܝ̈ ܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ
5 ܘܐܟܠܘ ܐܢܝܢ. ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ ܢܦܠܘ ܥܠ ܫܘܥܐ: ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ
ܗܘܐ *ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܡܚܕܐ ܢܒܥܘ: ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ

* γῆν

6 ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ. ܟܕ ܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ ܐܬܚܡܡܘ.
7 ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܥܩܪܐ ܝܒܫܘ. ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ ܢܦܠܘ
8 ܥܠ ܟܘ̈ܒܐ: ܘܣܠܩܘ ܟܘ̈ܒܐ. ܘܚܢܩܘ ܐܢܝܢ. ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ
ܢܦܠܘ ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ: ܘܝܗܒܘ ܦܐܪ̈ܐ. ܗܕܐ ܡܢ ܡܐܐ.

CAP. XIII.
1 meus, et foror, et mater. In die autem illo, quum egreffus effet Je-
2 fus domo, fedebat juxta mare. Et congregatæ funt ad eum turbæ
multæ, adeo ut confcenderet *et* federet in navi: et tota turba fu-
3 pra littus maris ftabat. Et loquebatur iis multa in parabolis,
4 dicens, Ecce, exiit fator ad feminandum. Et quum ipfe femi-
naret, hæc quidem ceciderunt juxta viam, et venerunt volu-
5 cres cœli et devoraverunt ea: Alia autem ceciderunt fuper pe-
6 tram, ubi non erat terra multa: et ftatim exorta funt, propterea
quod non effet ei profunditas terræ: Quum autem ortus effet
7 fol, exufta funt; et quia non erat iis radix, exaruerunt. Alia
autem ceciderunt in fpinas: et afcenderunt fpinæ, et fuffo-
8 caverunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam, et de-
derunt fructus: aliud quidem centum, aliud autem fexaginta,

9 ܗܘ ܕܝܢ ܬܠܬܝܢ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܝܢ ܠܡܫܡܥ. ܗܘ ܕܝܢ ܫܡܥ.
10 ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪܘ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ
11 ܠܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܒܡܬܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܬ ܥܡܗܘܢ ⁘ ܗܘ ܕܝܢ
ܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪܙܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
12 ܕܫܡܝܐ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܗܝܒ ⁘ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܢܬܝܗܒ ܠܗ ܘܢܬܝܬܪ. ܘܡܢ ܕܠܝܬ ܠܗ ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ
13 ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ ⁘ ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܡܬܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ
ܥܡܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܚܙܝܢ ܘܠܐ ܚܙܝܢ. ܘܫܡܥܝܢ ܘܠܐ
ܫܡܥܝܢ. ܘܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ.
14 ܘܡܫܬܡܠܝܐ ܒܗܘܢ ܢܒܝܘܬܗ ܕܐܫܥܝܐ ܕܐܡܪ. ܕܫܡܥܐ
ܬܫܡܥܘܢ ܘܠܐ ܬܣܬܟܠܘܢ. ܘܚܙܝܢ ܬܚܙܘܢ ܘܠܐ
15 ܬܚܙܘܢ. ܐܬܥܒܝ ܓܝܪ ܠܒܗ ܕܥܡܐ ܗܢܐ. ܘܒܐܕܢܝܗܘܢ
ܝܩܝܪܐܝܬ ܫܡܥܘ. ܘܥܝܢܝܗܘܢ ܥܡܨܘ. ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ

9 aliud autem triginta. Qui habet aures ad audiendum, audiat.
10 Et quum acceſſiſſent diſcipuli # ejus ✓, dixerunt ei, Quare in para-
11 bolis loqueris iis? Ipſe autem reſpondens dixit iis, Quia vobis
datum eſt noſſe myſteria regni cœlorum, illis autem non eſt da-
12 tum. Quiſquis enim habet, dabitur ei, et abundabit; quiſquis
13 autem non habet, etiam id quod habet, auferetur ab eo. Propte-
rea in parabolis illis loquor, quia videntes non vident, et audientes
14 non audiunt, neque intelligunt. Et completur iis vaticinium
Eſaiæ, quod dixit, Auditu audietis, et non intelligetis; et viden-
15 tes videbitis, et non cernetis. Incraſſatum eſt enim cor populi
hujus, et auribus graviter audierunt, et oculos ſuos clauſe-
runt; ne videant oculis ſuis, et auribus audiant, et corde intelli-

gant, et convertantur, et ſanem eos. Veſtri autem beati ſunt 16
oculi, quia vident; et aures veſtræ, quia audiunt. Amen enim 17
dico vobis, quod multi prophetæ et juſti concupiverunt vi-
dere ea quæ videtis, et non viderunt; et audire ea quæ auditis,
et non audiverunt. Vos igitur audite parabolam ſeminantis. 18
Omnis qui audit ſermonem regni, et non intelligit, venit Malus 19
et rapit id quod ſeminatum eſt in corde ejus: hic eſt qui juxta
viam ſeminatus erat. Qui autem ſupra petram ſeminatus eſt, hic eſt 20
qui ſermonem meum audit, et ſtatim cum gaudio excipit illum:
Non habet autem radicem in ſeſe, ſed temporarius eſt: quum 21
facta eſt autem afflictio aut perſecutio propter ſermonem, conti-
nuo offenditur. Qui autem in ſpinas ſeminatus eſt, hic eſt qui 22

ܕܟܕ ܫܡܥ ܠܡܠܬܐ. ܘܝܨܝܦܘܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ ܘܛܥܝܘܬܐ
ܕܥܘܬܪܐ. ܚܢܩܐ ܠܡܠܬܐ. ܘܕܠܐ ܦܐܪܐ ܗܘܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ
23 ܐܪܥܐ ܗܝ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥ. ܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܠܡܠܬܐ
ܫܡܥ ܘܡܣܬܟܠ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܝܗܒ ܦܐܪܐ ܘܥܒܕ. ܗܘ
ܡܢ ܡܐܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܫܬܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܬܠܬܝܢ ܀ ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ
24 ܣܡ ܩܕܡܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ.
25 ܠܒܪܢܫܐ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܒܚܩܠܗ. ܟܕ ܕܝܢ ܕܡܟܝܢ ܐܢܫܐ.
ܐܬܐ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܗ. ܘܙܪܥ ܙܝܙܢܐ ܒܡܨܥܬܐ ܕܚܛܐ ܘܐܙܠ.
26 ܟܕ ܕܝܢ [1]ܢܒܬ ܥܣܒܐ ܘܦܐܪܐ ܥܒܕ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܚܙܝܘ ܐܦ
27 ܙܝܙܢܐ. ܟܕ ܩܪܒܘ ܕܝܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܡܪܐ ܒܝܬܐ ܐܡܪܘ
ܠܗ. ܡܪܢ. ܠܐ ܙܪܥܐ ܛܒܐ ܙܪܥܬ ܒܚܩܠܟ ܕܝܠܟ. ܡܢܝܢ
28 ܐܝܟܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬ [2]ܒܗ ܙܝܙܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

quum audit sermonem, et cura seculi hujus, et deceptio divitiarum
23 suffocat sermonem, et sine fructibus est. Qui autem in terram bonam
seminatus est, hic est qui sermonem audit et intelligit; qui igitur
edit fructus, et facit; alius centum, alius autem sexaginta, alius
24 autem triginta. Aliam parabolam proposuit illis, dicens, Simile
est regnum cœlorum homini qui seminavit semen bonum in agro
25 suo. Quum autem dormirent homines, venit inimicus ejus, et se-
26 minavit zizania in medio tritici, et abiit. Quum autem † germi-
nasset herba, et fructum fecisset, tunc apparuerunt etiam zizania.
27 Quum accessissent autem servi domini domus, dixerunt ei, Do-
mine noster, nonne semen bonum seminasti in agro tuo? unde
28 igitur sunt in eo ‡ zizania? Ipse autem dixit iis, Homo inimi-

1 ܢܒܬ ܥܣܒܐ] In margine MSti ܢܒܬ ܚܛܬܐ

2 ܒܗ] ܗܠܝܢ (ܒܗ)

† germinasset herba] Marg. Germinasset triticum.
‡ zizania] Hæc (zizania.)

ܒܥܠܕܒܒܐ ܗܢܐ ܥܒܕ. ܥܒܕܘܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
29 ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܐܙܠ ܢܓܒܝ ܐܢܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ. ܕܠܡܐ ܟܕ ܡܓܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܙܝܙܢܐ. ܬܥܩܪܘܢ
30 ܥܡܗܘܢ ⁜ ܐܦ ܠ ܚܛܐ. ܫܒܘܩܘ ¯ ܗܟܝܠ ܠ ܢܪܒܘܢ ܬܪܬܝܗܘܢ
ܐܟܚܕܐ ܥܕܡܐ ܠܚܨܕܐ. ܘܒܙܒܢܐ ܕܚܨܕܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܚܨܘܕܐ
ܕܝܠܝ. ܓܒܘ ܠܘܩܕܡ ܙܝܙܢܐ. ܘܐܣܘܪܘ ܐܢܘܢ ܡܥܙܒܬܐ.
ܐܝܟ ܕܢܬܝܩܕܘܢ. ܚܛܐ ܕܝܢ ܟܢܫܘ ܠܐܘܨܪܐ ܕܝܠܝ.
31 ܐܚܪܢܐ * ܡܬܠܐ ܣܡ ܩܕܡܝܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܠܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܗܝ ܕܢܣܒ ܓܒܪܐ ܙܪܥ ܒܩܪܝܬܗ
32 ܘܗܝ ܙܥܘܪܐ ܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪܥܘܢܐ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܪܒܬ. ܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܝܪܩܐ. ܘܗܘܝܐ ܐܝܠܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܐܬܐ ܦܪܚܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܬܩܢ ܒܣܘܟܝܗ. ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ ܡܠܠ ܠܗܘܢ ⁜ ܝܫܘܥ ܠ. ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ
33 ܕܫܡܝܐ

* παραβολην

cus hoc fecit. Servi autem dixerunt ei, Vis igitur ut eamus *et*
ſeligamus ea? Ipſe autem dixit, Non: ne ſeligentes zizania, 29
eradicetis cum iis ⁜ etiam ✓ triticum. Sinite ¯ igitur ✓ creſcere 30
ſimul ambo uſque ad meſſem: et in tempore meſſis dicam meſ-
ſoribus meis, Seligite primum zizania, et ligate ea in faſciculos,
ad comburendum ea; triticum autem colligite in horrea mea.
Aliam parabolam propoſuit iis, dicens, Simile eſt regnum cœ- 31
lorum grano ſinapis, quod quum accepiſſet homo ſeminavit in agro
ſuo: Quod minimum quidem eſt omnium ſeminum, quum autem 32
creverit, maximum eſt omnium olerum, et fit arbor: adeo ut
veniant volucres cœlorum et habitent in ramis ejus. Aliam pa- 33
rabolam loquutus eſt iis ⁜ Jeſus ✓. Simile eſt regnum cœlorum

ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܚܡܝܪܐ. ܗܘ ܕܟܕ ܢܣܒܬ
ܐܢܬܬܐ ܛܡܪܬ ܒܬܠܬܐ *ܣܐ̈ܬܐ ܕܩܡܚܐ. ܥܕܡܐ ܕܟܠܗ * σατα
34 ܢܚܡܥ ⁘ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܒܡܬ̈ܠܐ ܠܟܢ̈ܫܐ.
35 ܘܒܠܥܕ ܡܢ ¹ܡܬܠܐ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ
ܕܢܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ. ܐܦܬܚ ܒܡܬ̈ܠܐ
36 ܦܘܡܝ. ܐܒܥ ܡܛܫܝ̈ܬܐ ܕܡܢ ²ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ ⁘ ܗܝܕܝܢ
ܟܕ ܫܒܩ ܠܟܢ̈ܫܐ ܐܬܐ ܠܒܝܬܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܦܫܩ ܠܢ ܠܡܬܠܐ ܗܘ ܕܙܝ̈ܙܢܐ
37 ܕܚܩܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܙܪܥ ܙܪܥܐ
38 ܛܒܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. *ܚܩܠܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠܡܐ. * αγρω
ܙܪܥܐ ܕܝܢ ܛܒܐ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܝ̈ܗ ܕܡܠܟܘܬܐ. ܙܝ̈ܙܢܐ
39 ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܘ̈ܗܝ ܕܒܝܫܐ. ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܙܪܥ ܐܢܘܢ

fermento, quod quum accepiſſet mulier, recondidit in tribus ſatis
34 farinæ, donec totum fermentaretur. Hæc omnia loquutus eſt
Jeſus in parabolis turbis, et ſine parabola, nihil loquebatur
35 iis: Ut compleretur id quod dictum fuit per prophetam, dicen-
tem, Aperiam in parabolis os meum; eructabo occultata, quæ
36 *fuerunt* a fundatione mundi. Tunc quum dimiſiſſet turbas, ve-
nit domum Jeſus: et acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes,
37 Explica nobis parabolam illam zizaniorum agri. Ipſe autem
reſpondens dixit iis, Is qui ſeminavit ſemen bonum eſt Filius
38 hominis. Ager autem eſt mundus; ſemen autem bonum, hi ſunt
39 filii regni; zizania autem ſunt filii Mali; Inimicus autem qui

1 ܡܬܠܐ] In margine MSti ܡܬܠܐ ܣܘܪܝܬ
2 ܬܪܡܝܬܗ] ܬܪܡܝܬܗ ܣܘܪܝܬ

ܐܝܬܘܗܝ ܐܟܠܩܪܨܐ. ܚܨܕܐ ܕܝܢ ܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ ܐܝܬܘܗܝ.
ܚܨܘ̈ܕܐ ܕܝܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܐܢܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܡܬܠܩܛܝܢ 40
ܙܝܙ̈ܢܐ ܘܒܢܘܪܐ ܝܩܕܝܢ: ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ. ܢܫܕܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܠܐܟ̈ܘܗܝ: ܘܢܠܩܛܘܢ ܡܢ 41
ܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܟܫ̈ܠܐ ܘܠܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܝ ܠܐ
ܢܡܘܣܘܬܐ: ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ 42
ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ. ܗܝܕܝܢ ܙܕܝ̈ܩܐ ܢܢܗܪܘܢ ܐܝܟ 43
ܫܡܫܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܘܗܘܢ. ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܕ̈ܢܐ ܠܡܫܡܥ
ܢܫܡܥ ܀ ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ: ܠܣܝܡܬܐ 44
ܕܡܛܫܝܐ ܒܚܩܠܐ. ܗܝ ܕܟܕ ܐܫܟܚܗ̇ ܓܒܪܐ ܛܫܝܗ̇.
ܘܡܢ ܚܕܘܬܗ: ܐܙܠ ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܡܙܒܢ: ܘܙܒܢ ܠܗ ܠܚܩܠܐ ܗܘ. ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܡܠܟܘܬܐ 45
ܕܫܡ̈ܝܐ ܠܓܒܪܐ ܬܓܪܐ: ܕܒܥܐ ܗܘܐ ܡܪ̈ܓܢܝܬܐ
ܛܒ̈ܬܐ. ܗܘ ܕܟܕ ܐܫܟܚ ܡܪܓܢܝܬܐ ܚܕܐ *ܣܓܝܐܬ ܛܝ̈ܡܐ: ܐܙܠ 46

* πολυτιμον

ſeminavit ea eſt accuſator; meſſis autem conſummatio mundi eſt;
meſſores autem angeli ſunt. Sicut igitur colliguntur zizania, et 40
igni comburuntur, ſic erit in conſummatione mundi hujus.
Mittet Filius hominis angelos ſuos, et colligent e regno ipſius omnia 41
ſcandala, et omnes facientes iniquitatem; Et conjicient eos in for- 42
nacem ignis: ibi erit fletus, et ſtridor dentium. Tunc juſti ful- 43
gebunt ſicut ſol in regno Patris ſui. Qui habet aures ad audien-
dum, audiat. Rurſus ſimile eſt regnum cœlorum theſauro ab- 44
ſcondito in agro: quem quum inveniſſet homo, abſcondidit; et
præ gaudio ſuo abit, et omnia quæ habet vendit, et emit agrum
illum. Rurſus ſimile eſt regnum cœlorum homini mercatori, qui 45
quærebat margaritas optimas: Qui quum inveniſſet margaritam 46

ܙܒܢ ܟܠܗܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܘܙܒܢܗ̇ ܀ ܬܘܒ ܕܡܝܐ ܐܝܬܝܗ̇
47 ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܆ ܠܡܨܝܕܬܐ ܕܐܬܬܪܡܝܬ ܒܝܡܐ܆ ܘܡܢ ܟܠ
48 ܓܢܣܐ ܟܢܫܬ. ܗܝ ܕܝܢ ܕܐܬܡܠܝܬ ܐܣܩܘܗ̇ ܥܠ *ܣܦܪܐ. * αιγιαλον
ܘܟܕ ܝܬܒܘ܆ ܓܒܘ ܗܠܝܢ ܛܒ̈ܬܐ ܒܡ̈ܐܢܐ܆ ܗܠܝܢ ܕܝܢ
49 ܒܝ̈ܫܬܐ. ܠܒܪ ܫܕܘ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܒܫܘܠܡܐ ܕܥܠܡܐ.
ܢܦܩܘܢ ܡܠܐ̈ܟܐ ܘܢܦܪܫܘܢ ܠܒܝ̈ܫܐ ܡܢ ܡܨܥܬܐ ܕܙܕܝ̈ܩܐ܆
50 ܘܢܪܡܘܢ ܐܢܘܢ ܒܐܬܘܢܐ ܕܢܘܪܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ
51 ܕܫ̈ܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܣܬܟܠܬܘܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ܆
52 ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܐܝܢ ܡܪܝܐ. [1]ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ
ܗܢܐ ܟܠ ܣܦܪܐ ܕܐܬܬܠܡܕ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ ܕܡܐ ܠܓܒܪܐ
ܐܢܫܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ܆ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܡܦܩ ܡܢ
53 [2]ܣܝܡܬܐ ܕܝܠܗ ܚܕ̈ܬܬܐ ܘܥܬܝ̈ܩܬܐ ܀ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ

unam pretiosam, abiit *et* vendidit omnia quæ habebat, et emit
47 eam. Rursus simile est regnum cœlorum verriculo quod projec-
48 tum est in mare, et ex omni genere congregavit: Quod quum
impletum esset, subduxerunt ad littus: et quum sedissent, sele-
49 gerunt bona in vasa, mala autem foras projecerunt. Sic erit
in consummatione mundi: exibunt angeli, et separabunt malos
50 e medio justorum; Et projicient eos in fornacem ignis: ibi erit
51 fletus, et stridor dentium. Dicit iis Jesus, Intellexistis hæc omnia?
52 Dicunt ei, Etiam, Domine. † Ipse autem dixit iis, Propterea om-
nis scriba edoctus ad regnum cœlorum, similis est homini domino
53 domus; qui profert e thesauro suo nova et vetera. Et factum est,

1 ܗܘ ܕܝܢ] In margine MSti (ܗܘ ܕܝܢ) ܝܫܘܥ

2 ܣܝܡܬܐ] ܚܕܐ ܣܝܡܬܐ

† Ipse autem] Lectio marg. (Ipse autem) Jesus.

ܦܠܐܬܐ ܗܠܝܢ ܫܢܐ ܡܢ ܬܡܢ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܝܠܗ܆ ܡܠܦ 54
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܢܘܫܬܗܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ܆ ܡܢ
ܐܝܟܐ ܠܗܢܐ ܚܟܡܬܐ ܗܕܐ ܘܚܝܠܐ. ܠܘ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ 55
ܕܢܓܪܐ܆ ܠܘ ܐܡܐ ܕܝܠܗ ܡܬܐܡܪܐ ܡܪܝܐܡ: ܘܐܚܘܗܝ
ܝܥܩܘܒܘܣ [1]ܘܝܘܣܐ ܘܫܡܥܘܢ ܘܐܝܘܕܐܣ܆ ܘܐܚܘܬܐ ܕܝܠܗ 56
ܠܘ ܟܠܗܝܢ ܠܘܬܢ ܐܝܬܝܗܝܢ܆ ܡܢ ܐܝܟܐ ܗܟܝܠ ܠܗܢܐ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ 57
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܝܬ ܢܒܝܐ ܕܫܝܛ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܒܐܬܪܐ ܕܝܠܗ
ܘܒܒܝܬܗ. ܘܠܐ ܥܒܕ ܬܡܢ ܚܝܠܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܡܛܠ ܠܐ 58
CAP. XIV. ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܒܗܘ ܙܒܢܐ܆ ܫܡܥ ܐܗܪܘܕܝܣ *ܗܘ 1
* τετραρχης
ܛܛܪܐܪܟܐܣ ܫܡܥܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܐܡܪ ܠܥܒܕܘܗܝ. 2
ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ. ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ܆

quum finiisset Jesus parabolas has, discessit illinc. Et quum ve- 54
nisset in regionem suam, docebat eos in synagoga eorum, adeo
ut mirarentur, et dicerent, Unde huic sapientia hæc et virtutes?
Nonne hic est filius fabri? nonne mater ejus dicitur Maria, et 55
fratres ejus, Jacobus, † et Joses, et Simon, et Judas? Et sorores 56
ejus, nonne omnes apud nos sunt? Unde igitur huic hæc om-
nia? Et offendebantur in eo. Ipse autem Jesus dixit iis, Non 57
est propheta contemptus, nisi in regione sua et in domo sua. Et 58
non fecit ibi virtutes multas, propter incredulitatem eorum.
CAP. XIV. In illo tempore audivit Herodes tetrarcha famam Christi Jesu. 1
Et dixit servis suis, Hic est Johannes Baptista: ipse surrexit a 2

1 ܘܝܘܣܐ] In margine MSti ܘܝܘܣܦ

† et Joses] Lectio marg. Et Joseph.

3 ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܚܝ̈ܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ ܀ ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܝܣ܆
ܟܕ ܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ ܐܣܪܗ ܘܣܡܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ.
4 ܡܛܠ ܗܪܘܕܝܐ ܐܢܬܬܐ ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ
5 ܓܝܪ ܗܘ ܝܘܚܢܢ܆ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܐܚܕܝܗ̇. ܘܟܕ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܠܡܩܛܠܗ܆ ܕܚܠ ܡܢ ܟܢܫܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܕܠܢܒܝܐ ܐܚܝܕܝܢ
6 ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܟܕ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܝܠ̈ܕܐ ܕܗܪܘܕܝܣ܆ ܪܩܕܬ
7 ܒܪܬܗ ܕܗܪܘܕܝܐ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܫܦܪܬ ܠܗܪܘܕܝܣ. ܡܢ ܗܪܟܐ
ܒܡܘ̈ܡܬܐ ܐܫܬܘܕܝ ܠܡܬܠ ܠܗ܆ ܗܘ ܡܐ ܕܐܢ
8 ܬܫܐܠܝܘܗܝ. ܗܝ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܡܩܕܡ ܡܬܠܡܕܐ ܗܘܬ ܡܢ
ܐܡܗ̇܆ ܗܒ ܠܝ ܐܡܪܐ ܗܪܟܐ ܥܠ ܦܝܢܟܐ܆ ܪܫܗ
9 ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ. ܘܐܬܥܝܩ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ
ܡܘ̈ܡܬܐ ܘܗܢܘܢ ܕܤܡܝܟܝܢ ܥܡܗ܆ ܦܩܕ ܕܢܬܝܗܒ ܠܗ̇.
11 10 ܘܫܕܪ ܦܣܩܗ ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪ̈ܐ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܪܫܐ

3 mortuis, et propterea virtutes operantur in eo. Ipse enim Hero-
des quum apprehendisset Johannem, vinxit eum, et posuit eum in
domo custodiæ, propter Herodiadem uxorem Philippi fratris
4 5 sui. Dicebat ei enim Johannes, Non licet tibi habere eam. Et
quum cuperet occidere eum, timuit turbam; quia sicut prophe-
6 tam habebant eum. Quum autem † essent natalitia Herodis, sal-
7 tavit filia Herodiadis in medio, et placuit Herodi: Unde cum
8 juramentis pollicitus est dare ei quicquid petierit. Ipsa autem,
quia prædocta erat a matre sua, Da mihi, inquit, hic in patina
9 caput Johannis Baptistæ. Et contristatus est rex: propter autem
10 juramenta, et illos qui cum eo accumbebant, jussit dari. Et
11 misit et amputavit caput Johannis in carcere: Et allatum est caput

1 ܗܘܘ] In margine MSti ܐܬܝ ܗܘܘ
† essent] Lectio marg. Venirent.

ܪܫܗ ܥܠ ܦܝܢܟܐ܇ ܘܐܬܝܗܒ ܠܛܠܝܬܐ܂ ܘܐܝܬܝܬܗ ܠܐܡܐ
12 ܕܝܠܗ܂ ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܫܩܠܘ ܠܦܓܪܐ ܘܩܒܪܘܗܝ܂
13 ¹ܘܐܬܘ ܐܘܕܥܘ ܠܝܫܘܥ܀ ܘܟܕ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܫܢܝ ܡܢ ܬܡܢ
ܒܐܠܦܐ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ ܠܚܘܕܘܗܝ܂ ܘܟܕ ܫܡܥܘ
14 ܟܢܫܐ܆ ܢܩܦܘܗܝ ²ܪܓܠܐܝܬ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܟܕ ܢܦܩ
ܝܫܘܥ܂ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ܆ ܘܐܣܝ
15 ܟܪܝܗܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܪܡܫܐ܆ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܇ ܚܪܒܐ ܐܬܪܐ ܗܘ ܘܥܕܢܐ܆
ܘܥܒܪܐ ܡܢ ܟܒܪ ܠܗ܂ ܠ ³ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܐ܂ ܐܝܟܢܐ
16 ܕܟܕ ܢܐܙܠܘܢ ⁴ܠܩܘܪܝܐ ܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܡܐܟܘܠܬܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ

ejus in patina, et datum eſt puellæ : et attulit matri ſuæ. Et 12
acceſſerunt diſcipuli ejus, *et* ſuſtulerunt corpus, et ſepelierunt
illud : † et venerunt et renunciaverunt Jeſu. Et quum audi- 13
viſſet Jeſus, ſeceſſit illinc in navi in locum deſertum ipſe ſolus.
Et quum audiviſſent turbæ, ſequutæ ſunt eum ‡ pedibus ab ur-
bibus. Et quum egreſſus eſſet Jeſus, vidit turbas multas ; et mi- 14
ſertus eſt eorum, et ſanavit ægrotos eorum. Quum autem eſſet 15
veſpera, acceſſerunt ad eum diſcipuli ejus, dicentes, Deſertus eſt
locus, et tempus jam præteriit ; ‖ dimitte turbas, ut quum abi-
erint § in vicos, emant ſibi eſcas. Ipſe autem Jeſus dixit iis, non 16

1 ܘܐܬܘ] In margine MSti ܬܠܡܝܕܘܗܝ (ܘܐܬܘ)
2 ܪܓܠܐܝܬ] ܪ̈ܓܠܝܐ
3 ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܐ] (ܫܪܝ) ܗܟܝܠ (ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܐ)
4 ܠܩܘܪܝܐ] (ܠܩܘܪܝܐ) ܕܚܘܕܪܐ
† et venerunt] Lectio marg. (et venerunt) Diſcipuli ejus.
‡ Pedibus] pedeſtres.
‖ dimitte turbas] (dimitte) Igitur (turbas)
§ in vicos] (in vicos) Qui *ſunt* in circuitu.

ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܐ ܠܡܐܙܠ.
17 ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܗܪܟܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܝܢ ܘܬܪܝܢ ܢܘܢܐ.
19 18 ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܬܘ ܐܢܘܢ ܠܝ ܠܗܪܟܐ. ܘܟܕ ܦܩܕ
ܠܟܢܫܐ ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ ¹ܥܡܝܪܐ. ܢܣܒ ܐܢܘܢ ܠܚܡܫܐ
ܠܚܡܝܢ ܘܠܬܪܝܢ ܢܘܢܐ. ܘܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ ܒܪܟ. ܘܟܕ ܩܨܐ
ܝܗܒ ܐܢܘܢ ܠܠܚܡܐ ܠܬܠܡܝܕܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ
20 ܠܟܢܫܐ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ ܠܝܬܪܐ ܕܩܨܝܐ
21 ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝܢܐ ܡܠܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܟܠܘ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ: ܓܒܪܐ ܐܝܟ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܣܛܪ ܡܢ ܢܫܐ
22 ܘܛܠܝܐ ܀ ܘܡܚܕܐ ܐܠܨ ܠܬܠܡܝܕܐ ܕܝܠܗ ܠܡܣܩ
ܠܐܠܦܐ. ܘܠܡܩܕܡܘܬܗ ܠܥܒܪܐ: ܥܕ ܡܫܪܐ ܗܘ ܠܟܢܫܐ ܀

17 habent neceſſe abire : date iis vos ad comedendum. Ipſi autem
dicunt ei, Non habemus hic niſi quinque panes et duos piſces.
18 19 Ipſe autem dixit iis, Afferte eos mihi huc. Et quum juſſiſſet
turbas diſcumbere † ſuper herbas, accepit illos quinque panes et
duos piſces, et quum aſpexiſſet in cœlum, benedixit ; et quum
fregiſſet, dedit illos panes diſcipulis, ipſi autem diſcipuli turbis.
20 Et comederunt omnes, et ſaturati ſunt : et ſuſtulerunt reliquias
21 fragmentorum duodecim cophinos plenos. Illi autem qui comede-
rant, erant viri quaſi quinque millia, præter mulieres et pueros.
22 Et ſtatim compulit diſcipulos ſuos conſcendere in navim, et præ-
cedere eum in ulteriorem ripam, dum dimitteret ipſe turbas.

1 ܥܠ ܥܡܝܪܐ] In margine MSti (ܥܠ) ܥܡܝܪܐ

† ſuper herbas] Lectio marg. (ſuper) Herbam.

23 ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ ܠܟܢܫܐ܆ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ
ܠܡܨܠܝܘ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܝܬܘܗܝ
24 ܗܘܐ ܬܡܢ܂ ܐܠܦܐ ܕܝܢ ܗܫܐ ܒܡܨܥܬܗ ܕܝܡܐ ܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ܆ ܟܕ ܡܬܢܚܫܐ ܗܘܬ ܡܢ ܓܠܠܐ܂ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ
25 ܕܠܩܘܒܠܐ ܗܘ ܪܘܚܐ܂ ܒܡܛܪܬܐ ܕܝܢ ܪܒܝܥܝܬܐ ܕܠܠܝܐ܆
26 ܐܙܠ[1] ܠܘܬܗܘܢ܆ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܂ ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ
ܬܠܡܝܕܐ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܆ ܐܬܕܠܚܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂
27 ܕܦܢܛܣܡܐ* ܐܝܬܘܗܝ܂ ܘܡܢ ܕܚܠܬܐ ܩܥܘ܂ ܡܚܕܐ ܕܝܢ   * φαντασμα
ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܬܠܒܒܘ ܐܢܐ ܐܢܐ ܠܐ
28 ܬܕܚܠܘܢ ܀ ܟܕ ܦܢܐ ܠܗ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ܂ ܡܪܝܐ܆
29 ܐܢ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ܆ ܦܩܘܕ ܠܝ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟ ܥܠ ܡܝܐ܂ ܗܘ
ܕܝܢ ܐܡܪ ܬܐ܂ ܘܟܕ ܢܚܬ ܡܢ ܐܠܦܐ ܦܛܪܘܣ܆ ܗܠܟ
30 ܥܠ ܡܝܐ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܂ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܠܪܘܚܐ ܥܫܝܢܬܐ

Et quum dimisisset turbas, ascendit in montem solus ad orandum: 23
quum autem vespera esset, solus erat illic. Navis autem jam in 24
medio maris erat, vexata a fluctibus: erat enim contrarius ven-
tus. Custodia autem quarta noctis, † abiit ad illos, ambulans 25
super mare. Et quum vidissent eum discipuli ambulantem super 26
mare, turbati sunt, dicentes, quod spectrum esset: et præ metu
clamaverunt. Statim autem loquutus est iis Jesus, dicens, Bono 27
animo sitis: ego sum, ne timeatis. Respondens ei autem Petrus 28
dixit, Domine, si tu es, jube me venire ad te super aquas. Ipse 29
autem dixit, Veni. Et quum descendisset e navi Petrus, ambu-
lavit super aquas, ut veniret ad Jesum. Quum vidisset autem 30

1 ܐܙܠ] In margine MSti ܐܬܐ

† abiit] Lectio marg. Venit.

ܕܚܠ. ܘܟܕ ܫܪܝ ܠܡܬܛܒܥܘ: ܩܥܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܪܝܐ
31 ܦܪܘܩܝܢܝ. ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܘܐܚܕܗ. ܘܐܡܪ
32 ܠܗ، ܙܥܘܪ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܡܢܐ ܐܬܦܠܓܬ ܀ ܘܟܕ ܣܠܩܘ
33 ܠܗܘܢ ܠܐܠܦܐ: ܢܚ ܪܘܚܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܒܐܠܦܐ: ܐܬܘ
ܣܓܕܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬ ܀
35 34 ܘܟܕ ܥܒܪܘ ܐܬܘ ܥܠ ܐܪܥܐ *ܠܓܢܢܝܣܪܐ ܀ ܘܟܕ *εἰς Γεννησαρετ
ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ ܓܒܪ̈ܐ ܕܐܬܪܐ ܗܘ: ܫܕܪܘ ܠܟܠܗ ܦܪܝܟܘܪܘܣ
ܗܘ: ܘܩܪܒܘ ܠܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ.
36 ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ: ܐܝܟܢܐ ܕܒܠܚܘܕ ܢܓܥܘܢ ܒܟܢܦܐ
1 ܕܡܐܢܗ ܕܝܠܗ. ܘܗܠܝܢ ܕܩܪܒܘ ܐܫܬܘܙܒܘ ܀ ܗܝܕܝܢ CAP. XV.
ܩܪܒܝܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܕܡܢ ܐܝܪܘܣܘܠܘܡܘܢ
2 ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܛܠ ܡܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܟ:
ܥܒܪܝܢ ܠܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝ̈ܫܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܫܝܓܝܢ

ventum validum, timuit: et quum cœpiſſet demergi, clamavit;
31 dicens, Domine, Serva me. Statim autem Jeſus extendit ma-
num, et apprehendit eum; et dixit ei, Puſille fide, quare du-
32 33 bitaſti? Et quum conſcendiſſent navim, quievit ventus. Illi
autem qui *erant* in navi, venerunt *et* adoraverunt eum; dicentes,
34 Vere Filius Dei es. Et quum tranſiiſſent, venerunt in terram
35 Genniſaret. Et quum agnoviſſent eum viri loci illius, miſerunt in
totam circumjacentem regionem illam, et obtulerunt ei omnes
36 male habentes; Et rogabant eum, ut ſolum tangerent fimbriam
1 veſtimenti ipſius: et qui tetigerunt liberati ſunt. Tunc accedunt CAP. XV.
ad Jeſum Scribæ et Phariſæi qui *erant* ex Hieroſolyma, dicentes,
2 Quare diſcipuli tui tranſgrediuntur traditionem ſeniorum? non

ܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܐܡܬܝ ܕܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܢ ܦܢܝܐ ܐܡܪ 3
ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܦܩܕ 4
[1] ܡܢ ܐܡܪ. ܕܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ. ܘܗܘ ܕܐܡܪ
ܒܝܫܬܐ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ. ܒܡܘܬܐ ܢܡܘܬ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ 5
ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܘ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ. ܩܘܪܒܢܐ ܗܘ
ܡܐ ܕܐܢ ܡܢܝ ܬܬܗܢܐ. ܘܠܐ ܢܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܗ ܐܘ ܠܐܡܗ.
ܘܒܛܠܬܘܢ [2] ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܛܠ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. 6
* ὑποκριταί * ܢܣܒܝ ܐܦܐ. ܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ ܥܠܝܟܘܢ ܐܫܥܝܐ ܟܕ ܐܡܪ. 7
ܕܩܪܝܒ ܠܝ ܥܡܐ ܗܢܐ ܒܦܘܡܗ ܕܝܠܗ. ܘܒܣܦ̈ܘܬܐ ܠܝ 8
ܡܝܩܪ. ܠܒܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢ ܪܚܝܩ ܡܢܝ. ܣܪܝܩܐܝܬ 9
ܕܝܢ ܕܚܠܝܢ ܠܝ. ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܠܘ̈ܦܘܬܐ ܦܘܩ̈ܕܢܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܀

enim lavant manus ſuas, quum comedunt panem. Ipſe autem 3
reſpondens dixit iis, Quare etiam vos tranſgredimini mandatum
Dei, propter traditionem veſtram? Deus enim mandavit, † di- 4
cens, Honora patrem ÷ tuum ✓ et matrem; et qui maledixerit
patri aut matri, morte moriatur. Vos [illegible] m dicitis, Quicunque 5
dixerit patri aut matri, Donum *eſt* quodcunque a me lucraberis: et
non honorabit patrem ſuum aut matrem ſuam. Et irritum feciſtis 6
‡ mandatum Dei propter traditionem veſtram. Hypocritæ, bene 7
prophetavit de vobis Eſaias, dicens, Appropinquat mihi populus hic 8
ore ſuo, et labiis me honorat; cor eorum autem longe abeſt a me:
Fruſtra autem timent me, docentes doctrinas, mandata hominum. 9

1 ܡܢ ܐܡܪ] In margine MSti ܐܡܪ
2 ܦܘܩܕܢܐ] ܡܠܬܐ

† dicens] Lectio marg. *et* Dixit.
‡ mandatum] Verbum.

10 ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܘܬܗ ܠܟܢܫܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘ ܘܐܣܬܟܠܘ.
11 ܠܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ: ܐܠܐ ܗܘ ܡܕܡ
12 ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܐ: ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ
ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܦܪ̈ܝܣܝܐ
13 ܕܫܡܥܘ ܠܗܕܐ ܡܠܬܐ ܐܬܟܫܠܘ: ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ.
ܟܠ ܢܨܒܬܐ ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܠܐ ܢܨܒܗ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܫܡܝܢܐ
14 ܬܬܥܩܪ܀ ܫܒܘܩܘ ܐܢܘܢ. ܣ̈ܡܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܕܒܪ̈ܢܐ
ܕܣ̈ܡܝܐ. ܣܡܝܐ ܕܝܢ ܠܣܡܝܐ ܐܢ ܢܕܒܪ: ܬܪ̈ܝܗܘܢ
15 ܒܓܘܡܨܐ ܢܦܠܝܢ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ.
16 ܦܫܘܩ ܠܢ ܡܬܠܐ ܗܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ※ ܠܗ ↙.
17 ܥܕܟܝܠ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܝܬܝܟܘܢ: ܠܐ ܥܕܟܝܠ
ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܦܘܡܐ ܠܟܪܣܐ
18 ܐܙܠ: ※ ܘܠܒܝܬ ܙܒܠܐ ܢܦܩ: ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܢܦܩܢ ܡܢ * εἰς ἀφεδρῶνα

10 Et quum vocaſſet ad ſe turbam, dixit iis, Audite et intelligite.
11 Non quod ingreditur in os contaminat hominem; ſed quod egre-
12 ditur ex ore, hoc contaminat hominem. Tunc quum acceſſiſſent
ad eum diſcipuli ejus, dixerunt ei, Scis quod Phariſæi, qui au-
13 dierunt iſtum ſermonem, offenſi ſunt? Ipſe autem reſpondens
dixit, Omnis planta, quam non plantavit Pater meus cœleſtis, era-
14 dicabitur. Omittite illos: cæci ſunt duces cæcorum. Cæcus au-
15 tem cæcum ſi duxerit, ambo in foveam cadent. Reſpondens au-
16 tem Petrus dixit ei, Explica nobis parabolam iſtam. Ipſe autem
17 Jeſus dixit ※ ei ↙, Adhuc etiam vos non intelligentes eſtis? Non-
dum intelligitis, quod quicquid ingreditur in os, in ventrem abit, et
18 in locum ſtercoris ejicitur? Quæ autem egrediuntur ex ore, de

ܦܘܡܐ ܡܢ ܠܒܐ ܢܦܩ̈ܢ . ܘܗܢܝܢ ܡܛܢ̈ܦܢ ܠܒܪܢܫܐ . ܡܢ 19
ܓܝܪ ܠܒܐ ܢܦܩܝܢ ܚܘܫܒ̈ܐ ܒܝ̈ܫܐ . ܩܛܠ̈ܐ . ܓܘܪ̈ܐ . ܙܢܝܘ̈ܬܐ .
ܚܣܡ̈ܐ . ܓܢܒ̈ܘܬܐ . ܣܗܕ̈ܘܬܐ ܕܕܓ̈ܠܬܐ . ܓܘܕܦ̈ܐ . ܗܠܝܢ 20
ܐܝܬܝܗܝܢ ܕܡܛܢ̈ܦܢ ܠܒܪܢܫܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܐܝ̈ܕܝܐ ܠܐ ܡܫܝ̈ܓܬܐ
ܠܡܐܟܠ . ܠܐ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ ∴ ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ 21
ܝܫܘܥ . ܫܢܝ *ܠܡܢ̈ܬܐ ܕܨܘܪ ܘܕܨܝܕܢ ∴ ܘܗܐ ܐܢܬܬܐ ܟܢܥܢܝܬܐ 22
ܡܢ ܬܚܘ̈ܡܐ ܗܢܘܢ ܟܕ ܢܦܩܬ . ܩܥܬ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܐ ∴
ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ ܡܪܝܐ . ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ . ܒܪܬܐ ܕܝܠܝ
ܒܝܫܐܝܬ ܡܬܕܝܘܢܐ . ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ ܦܢܝ ܠܗ 23
ܡܠܬܐ . ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ . ܫܪܝܗ ܡܛܠ ܕܩܥܝܐ ܒܬܪܢ ∴ ܗܘ 24
ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ . ܠܐ ܐܫܬܕܪܬ . ܐܠܐ ܐܢ ܠܥܪ̈ܒܐ
ܗܠܝܢ ܐܒ̈ܝܕܬܐ ܕܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ ∴ ܗܝ ܕܝܢ 25
ܐܬܬ ܣܓܕܬ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܐ ∴ ܡܪܝܐ ܥܕܪܝܢܝ .

* εις τα μερη

corde egrediuntur, et illa contaminant hominem. Ex enim corde 19
egrediuntur cogitationes malæ, cædes, adulteria, ſcortationes, in-
vidiæ, furta, teſtimonia falſa, convitia. Hæc ſunt quæ contami- 20
nant hominem: manibus autem illotis comedere, non contami-
nat hominem. Et quum egreſſus eſſet illinc Jeſus, ſeceſſit in 21
partes Tyri et Sidonis. Et ecce, mulier Chananæa ex finibus illis 22
quum egreſſa eſſet, clamavit, ei dicens, Miſerere mei, Domine,
fili Davidis: filia mea male a dæmonio vexatur. Ipſe autem non 23
reſpondit ei verbum. Et quum acceſſiſſent ad eum diſcipuli ejus,
rogabant eum, dicentes, Dimitte eam; quia clamat poſt nos.
Ipſe autem reſpondens dixit, Non miſſus ſum, niſi ad oves perdi- 24
tas e domo Iſraelis. Ipſa autem venit, *et* adoravit eum, dicens, 25

26 ܗܘ ܕܝܢ ܡܢ ܥܢܐ ܐܡܪ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܫܦܝܪܐ ·: ܠܡܣܒ
27 ܠܚܡܐ ܕܒܢܝܐ ܘܠܡܫܕܝܘ ܠܟܠܒܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ. ܐܝܢ
ܡܪܝܐ: ܐܦ ܓܝܪ ܟܠܒܐ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܦܪ̈ܬܘܬܐ ܕܢܦܠܝܢ ܡܢ
28 ܦܬܘܪ̈ܐ ܕܡܪ̈ܝܗܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ.
ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܪܒܐ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܝ. ܢܗܘܐ ܠܟܝ ܐܝܟ* * ω
ܕܨܒܝܐ ܐܢܬܝ. ܘܐܬܐܣܝܬ ܒܪܬܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܫܥܬܐ ܐܗܝ ·:·
29 ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܝܫܘܥ ·: ܐܬܐ ܠܘܬ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ.
30 ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܛܘܪܐ. ܝܬܒ ܗܘܐ ܬܡܢ ·:· ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ
ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ: ܚ̈ܪܫܐ: ܚ̈ܓܝܣܐ:
ܣ̈ܡܝܐ: ܦ̈ܫܝܓܐ ·. ܘܐ̈ܚܪܢܐ ܣ̈ܓܝܐܐ ·. ܘܫܕܘ ܐܢܘܢ
31 ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܕܝܫܘܥ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܢ̈ܫܐ
ܢܬܕܡܪܘܢ. ܟܕ ܚܙܝܢ ܠܚ̈ܪܫܐ ܕܡܡܠܠܝܢ[1] ·. ܘܠܦ̈ܫܝܓܐ

26 Domine, adjuva me. Ipſe autem reſpondens dixit, Non eſt bo-
27 num accipere panem filiorum, et projicere canibus. Ipſa autem
dixit, Ita, Domine: etenim canes comedunt de micis quæ
28 cadunt e menſis dominorum ſuorum. Tunc reſpondens Jeſus
dixit ei, O mulier, magna eſt fides tua: fiat tibi ſicut vis. Et
29 ſanata eſt filia ejus ex hora illa. Et quum tranſiiſſet illinc Jeſus,
venit juxta mare Galilææ; et quum aſcendiſſet in montem, ſe-
30 debat illic. Et acceſſerunt ad eum turbæ multæ, quæ habebant
ſecum mutos, claudos, cæcos, mutilos, et alios multos; et ab-
31 jecerunt eos ad pedes Jeſu: et ſanavit eos: Adeo ut turbæ mi-
rarentur, quum viderent † mutos loquentes, et mutilos ſanos, et

1 ܕܡܡܠܠܝܢ] In margine MSti ܕܫܡܥܝܢ

† mutos loquentes] Lectio marg. (*ſurdos*) Audientes.

ܕܚܠܝܡܝܢ܀ ܘܡܗܠܟܝܢ ܕܚܓܝܪ̈ܐ܀ ܘܡܚܙܝܢ ܕܣܡܝ̈ܐ܀
32 ܘܫܒܚܘ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܠܘܬܗ
ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܐܡܪ. ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ ܥܠ ܟܢܫܐ܀ ܕܗܐ
ܝܘ̈ܡܬܐ ܬܠܬܐ ܡܩܘܝܢ ܠܘܬܝ܀ ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܢܐ
ܕܢܐܟܠܘܢ. ܘܠܡܫܪܐ ܐܢܘܢ ܨܝ̈ܡܐ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ܀ ܕܠܡܐ [1] ܢܫܬܪܘܢ
33 ܒܐܘܪܚܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܢ ܒܡܕܒܪܐ
ܠܚ̈ܡܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܀ ܐܝܟ ܕܢܣܒܥ ܠܟܢܫܐ ܕܐܝܟ ܗܢܐ.
34 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܡܐ ܠܚ̈ܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. [2] ܘܐܡܪܝܢ
35 ܠܗ. ܫܒܥܐ܀ ܘܩܠܝܠ ܢܘ̈ܢܐ. ܘܦܩܕ ܠܟܢܫܐ
36 ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܘܟܕ ܢܣܒ ܠܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܠܚ̈ܡܐ
ܘܠܗܠܝܢ ܢܘ̈ܢܐ܀ ܐܘܕܝ. ܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ. ܗܢܘܢ
37 ܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܟܢܫܐ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ

claudos ambulantes, et cæcos videntes: et glorificaverunt Deum
Iſraelis. Ipſe autem Jeſus quum vocaſſet ad ſe diſcipulos ſuos, 32
dixit, Miſeret me turbæ: quia ecce dies tres permanent apud
me, et non habent quod comedant: et dimittere eos jejunos
nolo, ne deficiant in via. Et dicunt ei diſcipuli ejus, Unde no- 33
bis in deſerto panes tanti, ut ſaturemus turbam tantam? Et 34
dicit iis Jeſus, Quot panes habetis? † Et dixerunt ei, Septem:
et paucos piſciculos. Et juſſit turbam diſcumbere ſuper terram. 35
Et quum accepiſſet illos ſeptem panes, et illos piſces; gratias egit, 36
et fregit, et dedit diſcipulis ſuis; ipſi autem diſcipuli turbæ. Et 37
comederunt omnes, et ſaturati ſunt: et ſuſtulerunt reliquias

1 ܢܫܬܪܘܢ] In margine MSti ܢܫܬܪܘܢ ܒܡܫܪܝܬܐ
εκλυθωσιν

2 ܘܐܡܪܝܢ] ܗܢܘܢ ܕܝܢ (ܐܡܪܝܢ)

† Et dixerunt] Lectio marg. Ipſi autem (dixerunt)

38 ܬܘܬܪ̈ܐ ܕܩܨ̈ܝܐ ܫܒܥܐ ܐܣܦܘܪ̈ܝܕܣ ܡ̈ܠܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܐܟܠܘ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ· ܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܐ· ܣܛܪ ܡܢ
39 ܢܫ̈ܐ ܘܛܠܝ̈ܐ. ܘܟܕ ܫܪܐ ܠܟܢ̈ܫܐ· ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ ܘܐܬܐ
1 ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܓܕܠ ܀ ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܙܕܘ̈ܩܝܐ ܟܕ Cap. XVI.
ܡܢܣܝܢ· *ܫܐܠܘܗܝ ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܠܡܚܘܝܘ ܠܗܘܢ ܀ * ἐπηρώτησαν
2 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܐ ܕܗܘܐ ܪܡܫܐ ܐܡܪܝܢ
3 ܐܢܬܘܢ. ܨܚܘܐ ܗܘ. ܣܡܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ. ܘܨܦܪܐ ܝܘܡܢܐ
ܣܬܘܐ ܗܘ. ܣܡܩ ܓܝܪ ܫܡܝܐ ܟܕ ܟܡܝܪ. ܠܦܪܨܘܦܐ
ܡܢ ܕܫܡܝܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܦܪܫܘ· ܠܐܬܘ̈ܬܐ ܕܝܢ
4 ܕܙܒ̈ܢܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܀ ܕܪܐ ܒܝܫܐ ܘܓܝܪܐ ܐܬܐ
ܒܥܐ. ܘܐܬܐ ܠܐ ܬܬܝܗܒ ܠܗ· ܐܠܐ ܐܢ ܐܬܐ ܕܝܘܢܢ
5 ܗܘ ܢܒܝܐ. ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ ܐܙܠ. ܘܟܕ ܐܬܘ
6 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܠܥܒܪܐ· ܛܥܘ ܠܡܣܒ ܠܚܡ̈ܐ ܀ ܗܘ

38 fragmentorum, ſeptem ſportas plenas. Illi autem qui comede-
39 rant, erant quatuor mille viri, præter mulieres et pueros. Et
quum dimiſiſſet turbas, aſcendit in navim, et venit in fines Mag-
1 dala. Et quum acceſſiſſent ad eum Phariſæi et Sadducæi, tentan- Cap. XVI.
2 tes rogarunt eum ſignum e cœlo oſtendere iis. Ipſe autem reſ-
pondens dixit iis, Quum eſt veſpera, dicitis, Serenitas erit : ru-
3 bet enim cœlum. Et mane, Hodie hyemalis tempeſtas erit :
rubet enim cœlum triſte. Faciem quidem cœli noſtis diſcernere,
4 ſigna autem temporum non poteſtis. Generatio mala et adultera
ſignum quærit, et ſignum non dabitur ei, niſi ſignum Jonæ pro-
5 phetæ. Et quum reliquiſſet eos, abiit. Et quum veniſſent diſ-
6 cipuli ejus in ulteriorem ripam, obliti ſunt accipere panes. Ipſe

ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܘܐܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ
7 ܘܕܙܕܘ̈ܩܝܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀
8 ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ ܠܐ ܢܣܒܢ. ܟܕ ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܡܢܐ
ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܘܢ ܒܢܦܫܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ܃ ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ
9 ܠܐ ܢܣܒܬܘܢ. ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ ܕܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ: ܘܟܡܐ
10 ܩܘ̈ܦܝܢܐ ܫܩܠܬܘܢ: ܘܠܐ ܠܗܢܘܢ ܫܒܥܐ ܠܚܡܐ ܕܐܪܒܥܐ
11 ܐܠܦܝܢ: ܘܟܡܐ ܐܣܦܪ̈ܝܕܝܢ ܢܣܒܬܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ܂ ܕܠܘ ܡܛܠ ܠܚܡܐ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ܂ ܠܡܙܕܗܪܘ ܡܢ
12 ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܕܙܕܘ̈ܩܝܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ. ܕܠܐ ܐܡܪ
* διδαχης ܠܡܙܕܗܪܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܠܚܡܐ܂ ܐܠܐ ܡܢ *ܡܠܦܢܘܬܐ
13 ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܘܕܙܕܘ̈ܩܝܐ ܀ ܟܕ ܢܦܩ[1] ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܠܐܬܪܘܬܐ ܕܩܣܪܝܐ

autem Jesus dixit iis, Videte et cavete a fermento Pharisæorum et
Sadducæorum. Ipsi autem ratiocinabantur in seipsis, dicentes, 7
Quia panes non accepimus. Quum cognovisset autem Jesus, 8
dixit, Quid ratiocinamini in vobis ipsis, pusilli fide, quia panes
non accepistis? Nondum intelligitis? neque memores estis il- 9
lorum quinque panum quinque millium, et quot cophinos sustu-
leritis? Neque illorum septem panum quatuor millium, et quot 10
sportas acceperitis? Quomodo non intelligitis, quod non de 11
pane dixi vobis, ut caveretis a fermento Pharisæorum et Saddu-
cæorum? Tunc intellexerunt quod non dixisset ut caverent a 12
fermento panis, sed a doctrina Pharisæorum et Sadducæorum.
Quum † exivisset autem Jesus in regiones Cæsareæ Philippi, in- 13

1 ܢܦܩ] In margine MSti ܐܬܐ

† exivisset] Lectio marg. Venisset

ܕܦܝܠܝܦܦܘܣ*. ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘ̈ܗܝ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢ ܐܡܪܝܢ: * πλιππου
14 ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ: ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ:
ܗܢܘܢ ܡܢ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܠܝܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
15 ܕܝܢ ܐܪܡܝܐ. ܐܘ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ
16 ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܢܐ ܐܝܬܝ. ܥܢܐ ܕܝܢ ܫܡܥܘܢ ܦܛܪܘܣ
17 ܐܡܪ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ ܀ ܘܥܢܐ
ܝܫܘܥ ܗܘ ܐܡܪ ܠܗ. ܛܘܒܝܟ ܐܝܬܝܟ ܫܡܥܘܢ *ܒܪ * Βαρ ἰωνα
ܝܘܢܐ. ܡܛܠ ܕܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܠܐ ܓܠܐ ܠܟ: ܐܠܐ ܐܒܐ ܕܝܠܝ
18 ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܦ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܕܐܢܬ ܐܝܬܝܟ
ܦܛܪܘܣ. ܘܥܠ ܗܕܐ ܫܘܥܐ[1] ܐܒܢܝܗ ܠܥܕܬܝ. ܘܬܪ̈ܥܐ
19 ܕܫܝܘܠ ܠܐ ܢܚܣܢܘܢܗ̇. ܘܐܬܠ[2] ܠܟ ܩܠܝ̈ܕܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ. ܘܡܐ ܕܐܢ ܬܐܣܘܪ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܢܗܘܐ ܐܣܝܪܐ

terrogabat diſcipulos ſuos, dicens, Quem dicunt homines quod
14 ego ſim Filius hominis? Ipſi autem dixerunt, Hi quidem, Jo-
hannes Baptiſta, alii autem Elias, alii autem Jeremias, aut unus
15 ex prophetis. Dicit iis, Vos autem quem dicitis quod ego ſim?
16 Reſpondens autem Simon Petrus dixit, Tu es Chriſtus Filius
17 Dei viventis. Et reſpondens Jeſus dixit ei, Beatus es Simon Bar-
jona: quia caro et ſanguis non revelavit tibi, ſed pater meus qui
18 *eſt* in cœlis. Etiam ego autem tibi dico, quod tu es Petrus, et
ſuper hanc † petram ædificabo Eccleſiam meam, et portæ inferni
19 non prævalebunt ei. ‡ Et dabo tibi claves regni cœlorum: et
quicquid ligaveris ſuper terram, erit ligatum in cœlis; et quic-

1 ܫܘܥܐ] In margine MSti ܦܛܪܘܣ ܫܘܥܐ ܡܬܦܫܩ ܀

2 ܘܐܬܠ ܠܟ] (ܘܐܬܠ ܠܟ) ܕܝܢ

† petram] Marg. Petrus petra exponitur.

‡ Et dabo tibi] (dabo tibi) Autem.

ܒܫܡܝܐ. ܘܗܘ ܡܐ ܕܐܢ ܬܫܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܢܗܘܐ ܫܪܝܐ
20 ܒܫܡܝܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܦܩܕ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܐܢܫ
21 ܢܐܡܪܘܢ ܕܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܡܢ ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ
ܝܫܘܥ ܠܡܚܘܝܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܘܠܐ ܠܗ: ܕܢܐܙܠ ܠܗ ܠܡܐܙܠ
ܠܐܘܪܫܠܡ: ܘܣܓܝܐܬܐ ܠܡܚܫ ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܪܫܝ ܟܗܢܐ
22 ܘܣܦܪܐ. ܘܠܡܬܩܛܠ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ܀ ܘܟܕ ܕܒܪܗ
ܦܛܪܘܣ: ܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪ: ܚܣ ܠܟ ܡܪܝܐ:
23 ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟ ܗܕܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܦܢܝ. ܐܡܪ ܠܦܛܪܘܣ.
ܙܠ ܠܟ ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ. ܟܫܠܐ ܕܝܠܝ ܐܝܬܝܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ
24 ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܕܐܠܗܐ: ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܒܢܝܢܫܐ ܀ ܗܝܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܢ ܐܢܫ ܨܒܐ ܒܬܪܝ ܠܡܐܬܐ:
25 ܢܟܦܘܪ ܗܘ ܒܗ: ܘܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܗ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. ܗܘ ܓܝܪ
ܕܐܢ ܢܨܒܐ ܢܦܫܗ ܕܝܠܗ *ܠܡܦܪܩܘ ܢܘܒܕܝܗ. ܗܘ ܕܝܢ

* σωσαι

20 quid ſolveris ſuper terram, erit ſolutum in cœlis. Tunc præce-
pit diſcipulis ſuis, ut nemini dicerent quod ipſe eſſet Jeſus Chriſ-
21 tus. Exinde cœpit Jeſus indicare diſcipulis ſuis, quod oporteret
eum ire Hieroſolymam, et multa pati a Senioribus, et Principibus
22 Sacerdotum, et Scribis; et occidi, et die tertio reſurgere. Et aſ-
ſumens eum Petrus, cœpit objurgare eum, dicens; Propitius eſto
23 tibi, Domine; non erit tibi hoc. Ipſe autem convertens ſe dixit
Petro, Abi poſt me Satana, offendiculum meum es: quia non
24 cogitas quæ *ſunt* Dei, ſed quæ *ſunt* hominum. Tunc Jeſus dixit
diſcipulis ſuis, Si quis vult poſt me venire, abneget ſemetipſum;
25 et tollat crucem ſuam, et ſequatur me. Quiſquis enim voluerit
animam ſuam ſervare, perdet eam; quiſquis autem perdiderit ani-

26 ܢܘܒܕ ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܡܛܠܬܝ ܢܫܟܚܝܗ̇. ܡܢܐ ܓܝܪ
ܢܝܬܪ ܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܥܠܡܐ ܟܠܗ ܢܝܬܪ. ܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܕܝܢ
ܢܚܣܪ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܘܠܦܐ ܕܢܦܫܐ ܕܝܠܗ ܀
27 ܥܬܝܕ ܗܘ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܐܬܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܒܘܗܝ
ܥܡ ܡܠܐܟܘܗܝ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܪܘܥ ܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܥܒ̈ܕܐ
28 ܕܝܠܗ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܝܬ ܐܢܫܐ # ܡܢ
ܗܠܝܢ ✓ ܕܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ.
1 ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ [1] ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ ܀ ܘܒܬܪ CAP.XVII.
ܝܘ̈ܡܬܐ ܫܬܐ. ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ
ܐܚܘܗܝ. ܘܡܣܩ ܠܗܘܢ ܠܛܘܪܐ ܪܡܐ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ.
2 *ܘܐܫܬܚܠܦ ܒܕܡܘܬܐ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܢܗܪ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܐܝܟ * και μετεμορ-φωθη
3 ܫܡܫܐ. ܡܐ̈ܢܘܗܝ ܕܝܢ ܗܘܘ ܚܘ̈ܪܐ ܐܝܟ ܢܘܗܪܐ. ܘܗܐ ܐܬܚܙܝܘ

26 mam suam propter me, inveniet eam. Quid enim proderit ho-
mini, si mundum totum lucratus fuerit, animæ suæ autem dam-
num patiatur? aut quid dabit homo *in* commutationem animæ
27 suæ? Futurus est enim Filius hominis venire in gloria Patris sui
cum Angelis suis: et tunc rependet unicuique secundum opera
28 ejus. Amen dico vobis, quod sunt quidam # ex his ✓ qui hic
adstant, qui non gustabunt mortem, donec viderint Filium homi-
1 nis venientem † in regno suo. Et post dies sex assumit Jesus CAP.XVII.
Petrum, et Jacobum, et Johannem fratrem ejus, et subducit eos
2 in montem excelsum seorsum. Et mutatus est in forma coram
iis: et resplenduit facies ejus sicut sol; vestimenta ejus autem
3 facta sunt candida sicut lux. Et ecce, apparuerunt iis Moses et

1 ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܗ] In margine MSti ܒܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܒܘܗܝ ܀
† in regno suo] Lectio marg. In gloria Patris sui.

ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܐ ܥܡ ܗܘ ܡܡܠܠܝܢ. ܥܢܐ ܕܝܢ 4
ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܡܪܝܐ ∴ ܫܦܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܗܪܟܐ
ܢܗܘܐ ܐܝܬܝܢ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܢܥܒܕ ܗܪܟܐ ܬܠܬ ܡܛܠܐ.
ܠܟ ܚܕ. ܘܠܡܘܫܐ ܚܕ. ܘܠܐܠܝܐ ܚܕ. ܘܟܕ ܥܕܟܝܠ ܗܘ 5
ܡܡܠܠ ∴ ܗܐ ܥܢܢܐ ܢܘܗܪܢܝܬܐ ܐܛܠܠܬ ܥܠܝܗܘܢ ∴ ܘܗܐ ܩܠܐ
ܡܢ ܥܢܢܐ ܕܐܡܪ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܗܘ ܕܒܗ ܨܒܝܬ:
ܠܗܘ ܐܫܬܡܥܘ. ܠܗ ܫܡܥܘ. ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܐ 6
ܕܝܠܗ. ܢܦܠܘ ܥܠ ܦܪܨܘܦܗܘܢ. ܘܕܚܠܘ ܛܒ.
ܘܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗܘܢ ܝܫܘܥ: ܢܓܥ ܒܗܘܢ ܘܐܡܪ. ܩܘܡܘ 7
ܘܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܪܝܡܘ ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܚܙܘ: ܐܠܐ 8
ܠܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܢܚܬܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܛܘܪܐ: 9
ܦܩܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪܘܢ ܚܙܘܐ:
ܥܕܡܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝܬܐ ܢܩܘܡ ∴ ܘܫܐܠܘܗܝ 10

Elias, cum eo loquentes. Reſpondens autem Petrus dixit Jeſu, 4
Domine, bonum eſt ut hic ſimus: ſi vis, faciemus hic tria taber-
nacula, tibi unum, et Moſi unum, et Eliæ unum. Et quum 5
adhuc ipſe loqueretur, ecce nubes lucida obumbravit eos: et ecce
vox e nube, dicens, Hic eſt Filius meus dilectus, in quo compla-
citum eſt mihi: ipſum audite. Et quum audiviſſent diſcipuli 6
ejus, ceciderunt in faciem ſuam, et timuerunt valde. Et quum 7
acceſſiſſet ad eos Jeſus, tetigit eos, et dixit; Surgite, et ne timete.
Quum autem ſuſtuliſſent oculos ſuos, neminem viderunt niſi Je- 8
ſum ſolum. Et quum deſcenderent de monte, præcepit iis Jeſus, 9
dicens; Nemini dixeritis viſionem, donec Filius hominis a mor-
tuis reſurgat. Et interrogaverunt eum diſcipuli ejus, dicentes, 10

ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܣܦܪ̈ܐ ܐܡܪܝܢ܂
11 ܕܐܠܝܐ ܘܠܐ ܕܢܐܬܐ ܩܕܡܐܝܬ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܦܢܐ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܐܠܝܐ ܡܢ ܐܬܐ ܩܕܡܐܝܬ܂ ܘܡܬܩܢ ܟܠܡܕܡ
12 ※ ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ↙܂ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܠܝܐ ܗܐ
ܟܒܪ ܐܬܐ܂ ܘܠܐ ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ܂ ܐܠܐ ܥܒܕܘ [1]ܠܗ ܟܠܡܕܡ
ܕܨܒܘ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܬܝܕ ܠܡܚܫ ܡܢܗܘܢ܂
13 ܗܝܕܝܢ ܐܣܬܟܠܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܂ ܕܥܠ ܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ
14 ܐܡܪ ܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܐܬܘ ܠܘܬ ܟܢܫܐ܂ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܒܪܢܫܐ܂
15 ܟܕ ܡܬܟܪܟܥ ܥܠ ܒܘܪ̈ܟܐ ܩܕܡܘܗܝ܂ ܘܐܡܪ܂ ܡܪܝܐ
ܐܬܪܚܡ ܥܠ ܒܪܐ ܕܝܠܝ܂ ܡܛܠ ܕܣܗܪܢܝܘ ܘܒܝܫܐܝܬ
ܚܐܫ܂ ܙܒܢ̈ܝܢ ܓܝܪ ܣܓܝ̈ܐܢ ܢܦܠ ܒܢܘܪܐ܂ ܘܙܒܢ̈ܝܢ
16 ܣܓܝ̈ܐܢ ܒܡܝ̈ܐ܂ ܘܩܪܒܬܗ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ܂
17 ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܠܡܐܣܝܘܬܗ܂ ܟܕ ܦܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ

Quid igitur Scribæ dicunt, quod Eliam oporteat venire primum?
11 Jeſus autem reſpondens dixit iis, Elias quidem venit primum, et
12 reſtituit omnia, ※ ſicut ſcriptum eſt ↙. Dico autem vobis, quod
Elias jam venit, et non agnoverunt eum; ſed fecerunt † ei quæ-
cunque voluerunt: ſic etiam Filius hominis futurus eſt pati ab
13 iis. Tunc intellexerunt diſcipuli, quod de Johanne Baptiſta
14 dixiſſet iis. Et quum veniſſent ad turbam, acceſſit ad eum homo,
15 procidens ſuper genua ante eum; Et dicens, Domine, miſerere
filii mei, quia lunaticus eſt, et male patitur: vicibus enim mul-
16 tis cadit in ignem, et vicibus multis in aquas: Et obtuli eum
17 diſcipulis tuis, et non potuerunt ſanare eum. Reſpondens autem

1 ܠܗ] In margine MSti ܒܗ

† ei] Lectio marg. In eo.

* ܘ ܐܡܪ. * ܐܘ ܫܪܒܬܐ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܬܐ ܘܡܥܩܡܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܗܘܐ
ܥܡܟܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܐܣܝܒܪܟܘܢ. ܐܝܬܐܘܗܝ ܠܝ
ܠܗܪܟܐ. ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܘܢܦܩ ܡܢܗ ܫܐܕܐ. ܘܐܬܐܣܝ 18
ܛܠܝܐ ܡܢ ܫܥܬܐ ܗܝ ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝܕܐ ܠܘܬ 19
ܝܫܘܥ ܠܒܘܕܪܝܗ ܘܐܡܪܝܢ. ܡܛܠܡܢܐ ܚܢܢ ܠܐ ܐܫܟܚܢ
ܠܡܦܩܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܠܐ 20
ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ. ܐܡܝܢ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢ ܢܗܘܐ
ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܕܚܪܕܠܐ. ܬܐܡܪܘܢ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ
ܫܢܝ ܡܟܐ ܠܗܠ ܘܢܫܢܐ. ܘܠܐ ܡܕܡ ܠܐ ܢܬܥܛܠ ܠܟܘܢ.
ܗܢܐ ܕܝܢ ܓܢܣܐ ܠܐ ܢܦܩ. ܐܠܐ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܨܘܡܐ ܀ ܟܕ 22 21
ܡܬܗܦܟܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܓܠܝܠܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܥܬܝܕ
ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܬܠܡܘ ܒܐܝܕܝ ܒܢܝܢܫܐ.
ܘܢܩܛܠܘܢܗ ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ. ܘܐܬܟܪܝܘ ܛܒ ܀ 23

Jeſus dixit, O generatio incredula et perverſa: quouſque ero vo-
biſcum? quouſque tolerabo vos? adducite eum mihi huc. Et 18
increpavit eum Jeſus, et exiit ab eo dæmonium: et ſanatus eſt
puer ex hora illa. Tunc quum acceſſiſſent diſcipuli ad Jeſum pri- 19
vatim, dixerunt, Quare nos non potuimus ejicere illud? Ipſe 20
autem Jeſus dixit iis, Propter incredulitatem veſtram. Amen
enim dico vobis, Si eſſet vobis fides ſicut granum ſinapis, diceretis
monti huic, Diſcede hinc illuc, et diſcederet; et nihil impoſſi-
bile eſſet vobis. Hoc enim genus non egreditur niſi per precati- 21
onem et jejunium. Quum verſarentur autem in Galilæa, dixit 22
iis Jeſus, Futurus eſt Filius hominis tradi in manus hominum;
Et occident eum, et die tertio reſurget. Et contriſtati ſunt valde. 23

24 ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܠܟܦܪܢܚܘܡ· ܩܪܒܘ ܗܢܘܢ *ܕܬܪ̈ܬܝܢ ܙܘ̈ܙܐ * διδραχμα
ܢܣܒܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܦܛܪܘܣ ܘܐܡܪܘ. ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ
25 ܡܦܪܥ ܗܘܐ ܬܪ̈ܬܝܢ ܙܘ̈ܙܐ· ܐܡܪ ܐܝܢ. ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ·
ܩܕܡܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ *ܡܬܚܙܐ ܠܟ ܫܡܥܘܢ. * δοκει
ܡ̈ܠܟܘܗ ܕܐܪܥܐ· ܡܢ ܡܢܘ ܢܣܒܝܢ ܡܟܣܐ ܐܘ *ܩܢܣܘܢ. * κηνσου
26 ܡܢ ܒ̈ܢܝܗܘܢ· ܐܘ ܡܢ ܢܘܟܪ̈ܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܦܛܪܘܣ
ܡܢ ܢܘܟܪ̈ܝܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܪܐ ܗܟܝܠ ܒ̈ܢܝܐ ܚܐܪ̈ܐ
27 ܐܝܬܝܗܘܢ ܒ̈ܢܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܠܐ ܢܟܫܠ ܐܢܘܢ· ܟܕ
ܐܙܠܬ ܠܝܡܐ ܐܪܡܐ ܚܟܬܐ· ܘܢܘܢܐ ܩܕܡܝܐ ܕܣܠܩ
ܐܪܝܡ· ܘܟܕ ܦܬܚܬ ܦܘܡܗ ܡܫܟܚ ܐܢܬ *ܐܣܛܐܪܐ. * στατηρα
ܠܗܘ ܕܝܢ ܢܣܒ ܐܢܬ· ܗܒ ܠܗܘܢ ܚܠܦܝ ܘܚܠܦܝܟ ܀
1 ܒܗܝ ܫܥܬܐ· ܩܪܒܘ ܬܠܡ̈ܝܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪܝܢ· Cap. XVIII.
2 ܡܢܘ *ܐܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡ̈ܝܐ. ܘܟܕ ܩܪܐ * αρα
ܠܘܬܗ ܝܫܘܥ ܠܛܠܝܐ· ܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ

24 Quum veniſſent autem Capernaum, acceſſerunt illi qui duas
drachmas accipiebant ad Petrum, et dixerunt, Præceptor veſter
25 non ſolvit duas drachmas? Dicit, Etiam. Et quum ingreſſus
fuiſſet domum, prævenit eum Jeſus, dicens, Quid videtur tibi,
Simon; Reges terræ a quibus accipiunt tributum aut cenſum? a
26 filiis ſuis, an ab alienis? Dicit ei Petrus, Ab alienis. Dicit ei
27 Jeſus, Ergo liberi ſunt filii. Ut autem non offendamus eos, quum
abieris ad mare, projice hamum, et piſcem primum aſcendentem
tolle; et quum aperueris os ejus, invenies ſtaterem; ipſum aſſu-
1 mens, da iis pro me et pro te. In illa hora acceſſerunt diſcipuli Cap. XVIII.
ad Jeſum, dicentes, Quiſnam eſt maximus in regno cœlorum?
2 Et quum vocaſſet ad ſe Jeſus puerum, ſtatuit eum in medio eorum.

ܘܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܠܐ ܬܬܗܦܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ 3
ܐܝܟ ܛܠܝܐ܆ ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܡܢ ܗܘ ܡܟܝܠ 4
ܕܢܡܟܟ ܢܦܫܗ ܐܝܟ ܛܠܝܐ ܗܢܐ܆ ܗܢܐ ܢܗܘܐ ܪܒܐ
ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܡܢ ܕܢܩܒܠ ܛܠܝܐ ܚܕ ܕܐܝܟ 5
ܗܢܐ ܒܫܡܝ܆ ܠܝ ܗܘ ܡܩܒܠ܀ ܡܢ ܕܝܢ ܕܢܟܫܠ 6
ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝ܆ ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ
ܕܬܬܠܐ ܪܚܝܐ ܕܚܡܪܐ ܒܨܘܪܗ ܘܢܬܛܒܥ ܒܥܘܡܩܘܗܝ
ܕܝܡܐ. ܘܝ ܠܥܠܡܐ ܡܢ ܡܟܫܘܠܐ. ܐܢܢܩܐ ܓܝܪ ܕܢܐܬܘܢ 7
ܡܟܫܘܠܐ. ܒܪܡ ܘܝ ܠܓܒܪܐ ܕܒܐܝܕܗ ܐܬܐ ܡܟܫܘܠܐ܀
ܐܢ ܕܝܢ ܐܝܕܟ ܐܘ ܪܓܠܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܆ ܦܣܘܩ 8
ܐܢܝܢ. ܘܫܕܝ ܐܢܝܢ ܡܢܟ. ܛܒ ܗܘ ܠܟ ܓܝܪ ܕܬܥܘܠ ܠܚܝܐ
ܟܕ ܚܓܝܣܐ ܐܘ ܟܕ ܦܫܝܓܐ܆ ܐܘ ܟܕ ܬܪܬܝܢ ܐܝܕܝܢ ܐܘ
ܬܪܬܝܢ ܪܓܠܝܢ ܐܝܬ ܠܟ܆ ܘܬܬܪܡܐ ܒܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ܀

Et dixit, Amen dico vobis, nisi conversi fueritis, et fiatis sicut 3
pueri, non intrabitis in regnum cœlorum. Quisquis igitur humi- 4
liaverit seipsum sicut puer hic, is est maximus in regno cœlorum.
Et quisquis exceperit puerum unum talem in nomine meo, me 5
excipit. Quisquis autem offenderit unum ex pusillis istis, qui 6
credunt in me; utilius fuerit ei, ut sit suspensa mola asinaria ad
collum ejus, et demergatur in profundis maris. Væ mundo ab 7
offendiculis; necesse enim est ut veniant offendicula: attamen væ
homini per quem offendiculum venit. Si autem manus tua, aut 8
pes tuus offendit te, abscinde ea, et projice abs te: quia melius
est tibi, ut ingrediaris ad vitam claudus aut mutilus, quam, quum
duæ manus, aut duo pedes sint tibi, conjiciaris in ignem æternum.

9 ܘܐܢ ܥܝܢܟ ܡܟܫܠܐ ܠܟ܇ ܐܦܩܝܗ̇ ܘܫܕܝܗ̇ ܡܢܟ܂ ܕܦܩܚ
ܐܝܬܘܗ̇ ܠܟ ܕܚܕܥܝܢܝ ܚܕܐ ܠܚ̈ܝܐ ܬܥܘܠ܇ ܐܘ ܡܢ ܠܬܪܬܝܢ
10 ܥܝ̈ܢܐ ܐܝܬ ܠܟ܇ ܠܡܬܪܡܝܘ ܒܓܗܢܐ ܕܢܘܪܐ܀ ܚܙܘ ܠܐ ܬܒܣܘܢ
ܥܠ ܚܕ ܡܢ ܙܥܘ̈ܪܐ ܗܠܝܢ܂ ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܇
ܕܡܠܐܟ̈ܝܗܘܢ ܒܫܡ̈ܝܐ܇ ܒܟܠܙܒܢ ܚܙܝܢ ܦܪܨܘܦܗ ܕܐܒܝ
11 ܕܒܫܡ̈ܝܐ ܗܘ܂ ܐܬܐ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܇ ܠܡܒܥܐ
12 ܘܠܡܦܪܩܘ ܠܗܘ ܕܐܒܝܕ܀ ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ܇ ܐܢ
ܢܗܘܘܢ ܠܐܢܫ ܒܪܢܫܐ ܡܐܐ ܥܪ̈ܒܐ܇ ܘܢܛܥܐ ܚܕ ܡܢܗܘܢ܇
ܠܗ ܡܢ ܫܒܩ ܠܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ ܥܠ ܛܘܪ̈ܐ܇ ܐܙܠ ܒܥܐ
13 ܠܗ̇ ܛܥܝܐ܀ ܘܐܢ ܗܘܐ ܕܢܫܟܚܝܗ̇܇ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ܇ ܕܚܕܐ ܒܗ̇ ܝܬܝܪܐܝܬ܇ ܐܘ ܥܠ ܬܫܥܝܢ ܘܬܫܥܐ
14 ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܛܥܝܘ܂ ܗܟܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܨܒܝܢܐ ܩܕܡ

9 Et si oculus tuus offendit te, erue eum, et projice abs te; quia
melius est tibi, ut unoculus ad vitam ingrediaris, quam, quum
10 duo oculi sint tibi, conjiciaris in gehennam ignis. Videte ne
contemnatis unum ex pusillis istis; dico enim vobis, quod angeli
eorum in cœlis omni tempore vident faciem Patris mei qui *est* in
11 cœlis. Venit enim Filius hominis quærere et servare quod perie-
12 rat. Quid videtur vobis? Si fuerint alicui homini centum oves,
et erraverit una ex iis, nonne relinquens nonaginta novem in
13 monte, abit *et* quærit illam errantem? Et si evenerit ut inveniat
eam, amen dico vobis, quod gaudet super ea magis quam super
14 nonaginta novem quæ non erraverant. Sic non est voluntas coram

1 ܛܥܝܐ] In margine MSti ܛܥܝܝܐ

[1]ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ·. ܕܢܐܒܕ ܚܕ ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܗܠܝܢ .
15 ܐܢ ܕܝܢ ܢܚܛܐ ܒܟ ܐܚܘܟ ·. ܙܠ ܐܟܣܝܘܗܝ ܒܝܢܬ ܠܟ ܘܠܗ
16 ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܘܐܢ ܢܫܡܥܝܟ ܝܬܪܬ ܐܚܐ ܕܝܠܟ ·:· ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܢܫܡܥ ·. ܕܒܪ ܥܡܟ ܬܘܒ ܚܕ ܐܘ ܬܪܝܢ ·. ܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܦܘܡܐ
17 ܕܬܪܝܢ ܣܗܕܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ·. ܢܩܘܡ ܟܠ ܡܠܬܐ ·. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܢܫܡܥ ܐܢܘܢ ·. ܐܡܪ ܠܥܕܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ܠܐ ܠܥܕܬܐ ܢܫܡܥ ·.
18 ܢܗܘܐ ܠܟ ܐܝܟ ܥܡܡܝܐ ܘܡܟܣܐ. [2]ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ·.
ܕܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܬܐܣܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ ·. ܢܗܘܝܢ ܐܣܝܪܢ ܒܫܡܝܐ.
ܘܟܠ ܐܝܠܝܢ ܕܬܫܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܢܗܘܝܢ ܫܪܝܢ ܒܫܡܝܐ ·:·
19 ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ·. ܕܐܢ ܬܪܝܢ ܡܢܟܘܢ ܢܫܬܘܘܢ ܥܠ
ܐܪܥܐ ·. ܡܛܠ ܟܠ ܨܒܘܬܐ ܗܘ ܕܐܢ ܢܫܐܠܘܢ ·. ܢܗܘܐ
20 ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ

† Patre meo qui *est* in cœlis, ut pereat unus ex pusillis istis. Si 15
autem peccaverit in te frater tuus, vade, argue eum inter te et
ipsum solum; si audierit te, lucratus es fratrem tuum: Si au- 16
tem non audierit, accipe tecum adhuc unum aut duos; ut in ore
duorum testium aut trium consistat omne verbum: Si autem non 17
audierit eos, dic Ecclesiæ; si vero etiam non Ecclesiam audie-
rit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus: ‡ Amen dico vobis, 18
quæcunque ligaveritis in terra, erunt ligata in cœlo; et quæcun-
que solveritis in terra, erunt soluta in cœlo. Rursum autem dico 19
vobis, quod si duo ex vobis consenserint in terra de omni re quam-
cunque petierint, fiet iis a Patre meo qui *est* in cœlis. Ubi enim 20

1 ܐܒܐ ܕܝܠܝ] In margine MSti (ܐܒܐ) ܕܝܠܟܘܢ
2 ܐܡܝܢ] (ܐܡܝܢ) ܓܝܪ

† Patre meo] Lectio marg. (Patre) Vestro
‡ Amen] (Amen) Enim

ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܕܟܢܝܫܝܢ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ . ܬܡܢ
21 ܐܝܬܝ ܒܡܨܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܒ ܠܘܬܗ ܦܛܪܘܣ
ܐܡܪ . ܡܪܝܐ . ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܐܢ ܢܚܛܐ ܒܝ ܐܚܝ ܘܐܫܒܘܩ
22 ܠܗ . ܥܕܡܐ ܠܫܒܥ ܙܒܢܝܢ . ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ . ܠܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥ ܙܒܢܝܢ . ܐܠܐ ܥܕܡܐ ܠܫܒܥܝܢ ܙܒܢܝܢ
23 ܫܒܥ ܀ ܡܛܠܗܕܐ ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ . ܠܒܪܢܫܐ
ܡܠܟܐ ܗܘ ܕܨܒܐ ܠܡܫܩܠ ܚܘܫܒܢܐ ܥܡ ܥܒܕܘܗܝ .
24 ܟܕ ܫܪܝ ܕܝܢ ܠܡܫܩܠ . ܐܬܩܪܒ ܠܗ ܚܕ ܚܝܒܐ ܕܪܒܘ ܟܟܪܝܢ .
25 ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܕܝܢ ܠܡܦܪܥ . ܦܩܕ ܡܪܗ ܕܢܙܕܒܢ ܗܘ
26 ܘܐܢܬܬܗ ܘܒܢܝܐ ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ . ܘܢܬܦܪܥ . ܟܕ
ܢܦܠ [1] ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ . ܣܓܕ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ . ܡܪܝ
27 ܐܓܪ ܪܘܚܐ ܥܠܝ . ܘܟܠܡܕܡ ܐܦܪܥ ܐܢܐ ܠܟ . ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܪܚܡ

ſunt duo aut tres congregati in nomine meo, ibi ſum in medio
21 eorum. Tunc quum acceſſiſſet ad eum Petrus, dixit; Domine,
quoties, ſi peccaverit in me frater meus, et remittam ei? uſque
22 ad ſeptem vices? Dicit ei Jeſus, Non dico tibi uſque ad ſeptem
23 vices, ſed uſque ad ſeptuaginta vices ſeptem. Propterea aſſimila-
tum eſt regnum cœlorum homini regi, qui voluit conferre rationem
24 cum ſervis ſuis. Quum cœpiſſet autem conferre, oblatus eſt ei qui-
25 dam debitor myriadum talentorum. Quum non haberet autem
ad ſolvendum, juſſit dominus ejus ut venderetur ipſe, et uxor ejus,
26 et filii, et omnia quæ habebat, et *debitum* ſolveretur. Procidens
† autem ſervus ille adorabat eum, dicens, Domine mi, patiens eſto
27 erga me, et omnia ſolvam tibi. Miſertus autem dominus Servi

1 ܕܝܢ] In margine MSti ܗܟܝܠ

† autem] Lectio marg. Igitur

28 ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܫܪܝܗܝ܂ ܘܗܘ ܚܘܒܬܐ ܫܒܩ ܠܗ. ܟܕ
ܢܦܩ ܕܝܢ ܥܒܕܐ ܗܘ ܐܫܟܚ ܚܕ ܡܢ ܟܢ̈ܘܬܗ ܕܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ
ܡܐܐ ܕܝܢܪ̈ܝܢ܂ ܘܟܕ ܐܚܕܗ ܚܢܩ ܗܘܐ ܠܗ
29 ܟܕ ܐܡܪ܆ ܦܪܘܥ ܗܘ ܕܚܝܒ ܐܢܬ ÷ ܠܝ ↙. ܟܕ
ܢܦܠ ܗܘ ܟܢܘܬܗ ܥܠ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܆ ܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ
30 ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܓܪ ܪܘܚܐ ܠܘܬܝ܆ [1]ܘܦܪܘܥ ܐܦܪܘܥ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ
ܨܒܐ ܗܘܐ. ܐܠܐ ܐܙܠ ܐܪܡܝܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܢܦܪܘܥ
31 ܗܝ ܕܡܬܚܝܒܐ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܟܢ̈ܘܬܗ ܗܠܝܢ ܕܗܘܝ܆
ܐܬܟܪܝܘ ܛܒ. ܘܟܕ ܐܬܘ ܐܘܕܥܘ ܠܡܪܗܘܢ ܟܠܗܝܢ
32 ܗܠܝܢ ܕܗܘܝ. ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܩܪܝܗܝ ܡܪܗ ܐܡܪ ܠܗ
ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ܆ ܟܠܗ ܚܘܒܬܐ ܗܝ ܫܒܩܬ ܠܟ.
33 ܡܛܠ ܕܐܬܟܫܦܬܢܝ܆ ܠܐ ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܦ ܠܟ ܕܬܪܚܡ ܥܠ ܟܢܬܟ

illius absolvit eum, et mutuum remisit ei. Quum egressus esset 28
autem servus ille, invenit unum de conservis suis, qui debebat ei
centum denarios: et quum apprehendisset eum, strangulabat eum,
dicens, Redde mihi id quod debes ÷ mihi ↙. Procidens igitur con- 29
servus ejus ad pedes ejus, rogabat eum, dicens, Patiens esto erga
me, † et solvam tibi. Ipse autem nolebat, sed abiit *et* conjecit 30
eum in domum custodiæ, donec solveret id quod debitum erat.
Quum vidissent autem conservi ejus illa quæ facta fuerant, con- 31
tristati sunt valde: et quum venissent narraverunt domino suo
omnia quæ facta fuerant. Tunc quum vocasset eum ad se domi- 32
nus ejus, dixit ei, Serve male, totum debitum illud remisi tibi,
quia rogasti me; Nonne oportebat etiam te misereri conservi tui, 33

1 ܘܦܪܘܥ ܐܦܪܘܥ ܠܟ] In margine MSti ܘܟܠܡܕܡ (ܦܪܘܥ ܐܦܪܘܥ ܠܟ)

† Et solvam tibi] Lectio marg. Et omnia (solvam tibi)

34 ܕܚܢ: ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܐ ܠܟ ܚܢܬ܀ ܘܟܕ ܪܓܙ ܡܪܗ ܐܫܠܡܗ
ܠܡܫܢ̈ܩܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܢܦܪܘܥ ܟܠܡܕܡ ܕܡܬܚܝܒ ܗܘܐ ܠܗ.
35 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܫܡܝܢܐ ܢܥܒܕ ܠܟܘܢ܆ ܐܢ ܠܐ
ܬܫܒܩܘܢ ܟܠܢܫ ∸ ܡܢܟܘܢ ✓ ܠܐܚܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܠܒܘ̈ܬܟܘܢ
1 ܣܟܠ̈ܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ⁘ ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ܆ Cap. XIX.
ܫܢܝ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܘܐܬܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܝܗܘܕ ܠܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ.
3 2 ܘܢܩܦܘܗܝ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ ܬܡܢ ⁘ ܘܩܪܒܘ
ܠܘܬܗ ܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ܆ ܐܢ ܫܠܝܛ
4 ܠܒܪܢܫܐ ܠܡܫܒܩ ܠܐܢܬܬܗ ܕܝܠܗ ܒܟܠ ܥܠܬܐ ⁘ ܗܘ
ܕܝܢ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܩܪܝܬܘܢ ܕܗܘ ܕܥܒܕ
5 ܡܢ ܒܪܫܝܬ: ܕܟܪܐ ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ: ܘܐܡܪ:
ܡܛܠ ܗܕܐ ܢܫܒܘܩ ܓܒܪܐ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܐ
ܕܝܠܗ ܘܢܩܦ ܠܐܢܬܬܗ: ܘܢܗܘܘܢ ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܠܒܣܪܐ

34 ſicut etiam ego tui miſertus ſum ? Et iratus dominus ejus tradi-
dit eum tortoribus, uſque dum redderet omne quod debitum *erat*
35 ſibi : Sic etiam Pater meus cœleſtis faciet vobis, niſi remiſeritis
unuſquiſque ∸ ex vobis ✓ fratri ſuo ex cordibus veſtris delicta
1 eorum. Et factum eſt, quum compleviſſet Jeſus ſermones iſtos, Cap. XIX.
migravit a Galilæa, et venit in confinium Judææ trans Jordanem.
2 3 Et ſequutæ ſunt eum turbæ multæ : et ſanavit eos ibi Et acceſ-
ſerunt ad eum Phariſæi, tentantes eum, et dicentes ei ; An licet
4 homini dimittere uxorem ſuam qualibet occaſione ? Ipſe autem
reſpondens dixit iis, Nonne legiſtis, quod is qui fecit ab initio,
5 maſculum et fœminam fecerit eos ? Et dixit, Propterea derelin-
quet homo patrem ſuum et matrem ſuam, et adhærebit uxori ſuæ ;

ܚܕ ∴ ¹ܡܟܝܠ ܠܐ ܗܘܘ ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܠܬܪܝܢ ∴ ܐܠܐ ܚܕ ܒܣܪܐ܂ ܗܘ 6
ܡܕܡ ܗܟܝܠ ܕܐܠܗܐ ܙܘܓ ∴ ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܫ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ 7
ܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܡܘܫܐ ܦܩܕ ∴ ܕܢܬܠ ܟܬܒܐ ܕܦܘܪܫܢܐ
ܘܢܫܪܝܗ ∴ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܕܡܛܠ ܕܡܘܫܐ ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ ܠܒܐ 8
ܕܟܘܢ܂ ܦܣ ܠܟܘܢ ܠܡܫܪܐ ܢܫ̈ܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܡܢ ܫܘܪܝܐ ܕܝܢ
ܠܐ ܗܘܐ ܗܟܢܐ ∴ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ܂ ܕܡܢ ܕܐܢ ܢܫܪܐ ܐܢܬܬܗ 9
ܕܠܘ ܥܠ ܡܠܬ ܙܢܝܘܬܐ ∴ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ ܓܐܪ܂ ܘܗܘ
ܕܫܒܝܩܬܐ ܢܣܒ ܓܐܪ ∴ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ : ܐܢ 10
ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗ ²ܥܠܬܐ ܕܓܒܪܐ ܥܡ ܐܢܬܬܐ ∴ ܠܐ ܦܩܚܐ
ܠܡܙܕܘܓܘ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܠܘ ܟܠܗܘܢ ܚܙܝܢ 11
ܠܡܠܬܐ ܗܕܐ܂ ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܝܗܝܒܐ ܠܗܘܢ܂ ܐܝܬ ܓܝܪ 12
ܡܗܝ̈ܡܢܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܟܪܣܐ ܕܐܡܗܘܢ ܐܬܝܠܕܘ ܗܟܢܐ܂
ܘܐܝܬ ܡܗܝ̈ܡܢܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܐܬܡܗܝܡܢܘ܂ ܘܐܝܬ

et erunt duo illi caro una: Quapropter non amplius ſunt duo, 6
ſed una caro. Id igitur quod Deus conjunxit, homo non ſeparet.
Dicunt ei, Quare igitur Moſes mandavit dare libellum diſceſſio- 7
nis, et dimittere eam? Dicit iis, Quia Moſes propter duritiem 8
cordis veſtri permiſit vobis dimittere uxores veſtras: ab initio
autem non fuit ita. Dico autem vobis, quod quicunque dimiſerit 9
uxorem ſuam, niſi ob ſcortationem, et duxerit aliam, mœchatur;
et qui dimiſſam duxerit, mœchatur. Dicunt ei diſcipuli ejus, 10
Si ita ſit cauſa hominis cum uxore, non expedit uxorem ducere.
Ipſe autem dixit iis, non omnes capiunt ſermonem illum, ſed ii 11
quibus datum eſt. Sunt enim eunuchi, qui de utero matris ſuæ nati 12
ſunt ita; et ſunt eunuchi, qui ab hominibus caſtrati ſunt; et ſunt

1 ܡܟܝܠ] In margine MSti ܗܟܝܠ
2 ܥܠܬܐ] ܥܠܠܐ

ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܡܗܝܡܢܐ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܓܒܘ ܠܗܘܢ ܢܦܫܗܘܢ ܡܛܠ ܡܠܟܘܬܐ
13 ܕܫܡܝܐ. ܗܘ ܕܡܨܐ ܠܡܣܝܒܪܘ ܢܣܝܒܪ ÷ ܗܝܕܝܢ ܐܬܩܪܒܘ ܠܗ
ܛܠܝܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܕܝܐ ܢܣܝܡ ܥܠܝܗܘܢ ܘܢܨܠܐ. ܬܠܡܝܕܐ ܕܝܢ
14 ܟܠܘ ܐܢܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ⁜ ܠܗܘܢ ✓ ܫܒܘܩܘ
ܛܠܝܐ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܝ. ܕܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ
15 ܗܠܝܢ: ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܘܟܕ ܣܡ ܥܠܝܗܘܢ
16 ܐܝܕܝܐ: ܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ÷ ܘܗܐ ܚܕ ܟܕ ܩܪܒ ܐܡܪ ܠܗ.
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ: ܡܢܐ ܛܒܬܐ ܐܥܒܕ: ܐܝܟܢܐ [1]ܕܐܗܘܐ ܐܝܬ
17 ܠܝ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ: ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. [2]ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܝ
ܛܒܐ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܛܒܐ: ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܢܬ
18 ܠܡܥܠ ܠܚܝܐ ܛܪ ܦܘܩܕܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܝܠܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ÷ ܗܘ ܕܠܐ ܬܩܛܘܠ. ܠܐ ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܠܐ

eunuchi, qui ſeipſos caſtrarunt propter regnum cœlorum: Qui
13 poteſt capere, capiat. Tunc oblati ſunt ei pueri, ut manus po-
neret ſuper eos, et oraret: diſcipuli autem prohibuerunt eos.
14 Ipſe autem Jeſus dixit ⁜ iis ✓ Sinite pueros, et ne prohibete eos
15 venire ad me: talium enim eſt regnum cœlorum. Et quum po-
16 ſuiſſet ſuper eos manus, abiit illinc. Et ecce quidam quum ac-
ceſſiſſet, dixit ei, Magiſter bone, quid boni faciam, † ut habeam
17 vitam æternam? Ipſe autem dixit ei, ‡ Quid dicis me bonum?
nemo *eſt* bonus niſi unus, Deus. Si autem vis ingredi ad vitam,
18 ſerva mandata. Dicit ei, Quæ? Ipſe autem Jeſus dixit, hoc,
Non occides, non mœchaberis, non furaberis, non teſtaberis

1 ܕܐܗܘܐ ܐܝܬ ܠܝ] In margine MSti ܕܐܪܬ

2 ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܝ ܛܒܐ] ܡܢܐ ܡܫܐܠ ܐܢܬ ܠܝ ܥܠ ܛܒܐ

† ut habeam] Lectio marg. Ut hæreditem.

‡ Quid dicis me bonum] Quid interrogas de bono?

19 ܬܣܗܕ ܕܓܠܬܐ. ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ. ܘܬܚܒ ܠܩܪܝܒܟ
20 ܐܝܟ ܕܢܦܫܟ ܀ ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܥܠܝܡܐ. ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ
21 ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܝ. ܡܢܐ ܬܘܒ ܚܣܝܪ ܐܢܐ ܀ ܐܡܪ
ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܓܡܝܪܐ ܬܗܘܐ ܀ ܙܠ ܙܒܢ
ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܟ ܘܗܒ ܠܡܣܟܢܐ ܀ ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܣܝܡܬܐ
22 ܒܫܡܝܐ ܘܬܐ ܕܒܬܪܝ ܀ ܟܕ ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܘ ܥܠܝܡܐ ܠܡܠܬܐ ܀
ܐܙܠ ܟܕ ܟܡܝܪ. ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ ܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ.
23 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀
24 ܕܒܥܛܠܐ ܥܐܠ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ. ܬܘܒ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀ ܕܦܫܝܩ ܦܫܝܩܬܐ ܐܝܬܝܗ ܕܟܡܝܠܘܣ ܒܚܪܘܪܐ
ܕܡܚܛܐ ܢܥܘܠ ܀ ܐܘ ܥܬܝܪܐ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܡܥܠ.
25 ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܀ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ※ ܛܒ ✓ ܟܕ
26 ܐܡܪܝܢ ܀ ܡܢܘ ܐܦܘ ܡܫܟܚ ܠܡܬܦܪܩܘ. ܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܕܝܢ

falſo; Honora patrem tuum et matrem; et diliges proximum 19
tuum ſicut teipſum. Dicit ei adoleſcens, Hæc omnia ſervavi a 20
pueritia mea: quo adhuc indigeo? Dicit ei Jeſus, Si vis per- 21
fectus eſſe, abi, vende quæ habes, et da pauperibus; et erit tibi
theſaurus in cœlis: et veni, ſequere me. Quum audiviſſet au- 22
tem adoleſcens ſermonem, abiit mœſtitia affectus: habebat enim
poſſeſſiones multas. Jeſus autem dixit diſcipulis ſuis, Amen dico 23
vobis, quod difficulter introibit dives in regnum cœlorum. Rur- 24
ſum autem dico vobis, Facilius eſt *καμιλον* per foramen acus in-
trare, quam divitem in regnum Dei intrare. Quum audiviſſent 25
autem diſcipuli, mirabantur ※ valde ✓, dicentes, Quis ergo poteſt
ſervari. Intuitus eos autem Jeſus dixit iis, Apud homines hoc 26

ܚܘܪ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܬ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢܝܬܐ
27 ܐܝܬܝܗ̇. ܠܘܬ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܟܠܗܝܢ ܡܫܟܚܢܝ̈ܬܐ. ܗܝܕܝܢ
ܥܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ ܟܠܡܕܡ
28 ܘܐܬܝܢ ܒܬܪܟ. ܡܢܐ ܟܝ ܢܗܘܐ ܠܢ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܢܬܘܢ ܗܢܘܢ ܕܢܩܦܬܘܢܝ
ܐܝܢܛܝܦܠܝܓܓܢܣܝܐ ܡܐ ܕܝܬܒ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܥܠ
ܟܘܪܣܝܐ ܕܫܘܒܚܗ. ܬܬܒܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܬܪܬܥܣܪ
ܟܘܪ̈ܣܘܢ. ܟܕ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܪܬܥܣܪ ܫܒܛܝ̈ܢ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܀
29 ܘܟܠ ܡܢ ܕܫܒܩ ܒ̈ܬܐ ܐܘ ܐ̈ܚܐ ܐܘ ܐ̈ܚܘܬܐ: ܐܘ ܐܒܐ ܐܘ
ܐܡܐ: ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢܝ̈ܐ: ܐܘ ܐܓܘ̈ܪܣܐ: ܡܛܠ ܫܡܐ
ܕܝܠܝ: ܡܐܐ ܐܥܦ̈ܝܢ ܢܣܒ: ܘܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ ܢܐܪܬ ܀
30 ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܝܢ ܢܗܘܘܢ ܩܕ̈ܡܝܐ ܐܚܪ̈ܝܐ. ܘܐܚܪ̈ܝܐ ܩܕ̈ܡܝܐ ܀

27 impossibile est; apud autem Deum, omnia possibilia sunt. Tunc
respondens Petrus dixit ei, Ecce nos reliquimus omnia, et sequuti
28 sumus te; quid ergo erit nobis? Ipse autem Jesus dixit iis, Amen
dico vobis, quod vos qui sequuti estis me † entipaliggenesia,
quum sederit Filius hominis super thronum gloriæ suæ, sedebitis
etiam vos super duodecim thronos, judicantes duodecim tribus
29 Israelis. Et quisquis reliquerit domos, aut fratres, aut sorores,
aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros, prop-
ter nomen meum, centuplicia accipiet, et vitam æternam posside-
30 bit. Multi autem erunt primi, postremi; et postremi, primi.

1 ܐܝܢܛܝܦܠܝܓܓܢܣܝܐ] In Margine MSti εν τη παλιγγενεσια
ܗ̄ ܒܚܘܕܬܐ ܕܡܢ ܕܪܫ.

† entipaliggenesia] Marg. εν τη παλιγγενεσια, Hoc est, In regeneratione.

Cap. XX. ܕܕܡܝܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ܆ ܠܒܪܢܫܐ ܡܪܐ 1
ܒܝܬܐ܆ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܢܦܩ ܥܡ ܨܦܪܐ ܠܡܐܓܪ ܦܥܠܐ ܠܟܪܡܐ
ܕܝܠܗ. ܟܕ ܦܣܩ ܕܝܢ ܥܡ ܦܥܠܐ ܡܢ ܕܝܢܪܐ ܒܝܘܡܐ܆ ܫܕܪ 2
ܐܢܘܢ ܠܟܪܡܗ ·:· ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܘܬ ܫܥܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ܆ ܚܙܐ 3
ܐܚܪ̈ܢܐ ܟܕ ܩܝܡܝܢ ܒܫܘܩܐ ܒܛܝ̈ܠܐ. ܘܐܦ ܠܗܘܢ ܐܡܪ. 4
ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܙܕܩ ܠܡܗܘܐ ܐܬܠ
ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܙܠܘ ·:· ܬܘܒ # ܕܝܢ ✓ ܟܕ 5
ܢܦܩ ܠܘܬ ܫܥܬܐ ܫܬܝܬܝܬܐ ܘܬܫܝܥܝܬܐ܆ ܥܒܕ ܗܘ
ܗܟܘܬ. ܠܘܬ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܚܕܥܣܪܝܬܐ܆ ܟܕ ܢܦܩ ܐܫܟܚ 6
ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܩܝܡܝܢ ܒܛܝ̈ܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܪܟܐ ܩܝܡܝܢ
ܟܠܗ ܝܘܡܐ ܒܛܝ̈ܠܐ܆ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܓܪܢ. 7
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܠܟܪܡܐ. ܘܡܕܡ ܕܙܕܩ ܠܡܗܘܐ
ܬܣܒܘܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܐܡܪ 8

Cap. XX. Simile enim eſt regnum cœlorum homini domino domus, qui 1
exiit cum diluculo mercede conducere operarios in vineam ſuam.
Quum conveniſſet autem cum operariis de denario per diem, miſit 2
eos in vineam ſuam. Et quum exiviſſet circa horam tertiam, vi- 3
dit alios ſtantes in foris otioſos : Et etiam illis dixit, Ite etiam 4
vos in vineam, et quodcunque fuerit rectum, dabo vobis. Ipſi 5
autem abierunt. Rurſum # autem ✓ quum exiviſſet circa horam
ſextam et nonam, fecit ſimiliter. Circa autem horam undecimam, 6
quum exiviſſet, invenit alios ſtantes otioſos : et dixit iis, Quid hic
ſtatis totum diem otioſi ? Dicunt ei, Quia nemo mercede con- 7
duxit nos. Dixit iis, Ite etiam vos in vineam, et quicquid fuerit
rectum, accipietis. Quum autem veſpera eſſet, dixit dominus 8

ܗܘ ܡܪܐ ܕܟܪܡܐ ܠܐܦܝܛܪܘܦܐ ܕܝܠܗ. ܩܪܝ ܠܦܥܠܐ ܘܦܪܘܥ
ܠܗܘܢ ܐܓܪܐ: ܟܕ ܡܫܪܐ ܐܢܬ ܡܢ ܐܚܪܝܐ ܕܥܕܡܐ ܠܩܕܡܝܐ.
9 ܘܟܕ ܐܬܘ ܗܢܘܢ ܕܐܠܦܝ ܫܥܬܐ ܚܕܥܣܪܝܬܐ: ܢܣܒܘ ܟܠ ܚܕ
10 ܕܝܢܪܐ ∴ ܟܕ ܐܬܘ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܩܕܡܝܐ: ܣܒܪܘ ܕܝܬܝܪܐ ܢܣܒܘܢ
11 ܘܢܣܒܘ ܐܦ ܗܢܘܢ ܟܠ ܕܝܢܪܐ. ܟܕ ܢܣܒܘ ܕܝܢ: ܡܪܛܢܝܢ
12 ܗܘܘ ܥܠ ܡܪܐ ܒܝܬܐ: ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܕܗܢܘܢ ܐܚܪܝܐ ܚܕܐ
ܫܥܬܐ ܥܒܕܘ: ܘܫܘܝܐ ܠܢ ܥܒܕܬ ܐܢܘܢ: ܠܗܢܘܢ ܕܫܩܠܢ
13 ܝܘܩܪܐ ܕܝܘܡܐ ܘܫܘܒܐ: ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܠܚܕ
ܡܢܗܘܢ. ܚܒܪܝ ܠܐ ܡܥܘܠ ܐܢܐ ܒܟ. ܠܘ ܕܕܝܢܪܐ ܦܣܩܬ
14 ܥܡܝ: ܫܩܘܠ ܕܝܠܟ ܘܙܠ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܠܗܢܐ ܐܚܪܝܐ
15 ܠܡܬܠ ܐܝܟ ܕܐܦ ܠܟ. ܐܘ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܝ ܠܡܥܒܕ ܗܘ ܡܐ
ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܒܗܠܝܢ ܕܝܠܝ. ܐܘ ܥܝܢܐ ܕܝܠܟ ܒܝܫܬܐ ܐܝܬܝܗ.
16 ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܛܒܐ ܐܢܐ.. ܗܟܢܐ ܢܗܘܘܢ ܐܚܪܝܐ ܩܕܡܝܐ

vineæ procuratori ſuo, Voca operarios, et redde iis mercedem ;
9 incipiens ab ultimis uſque ad primos. Et quum veniſſent illi qui
circa horam undecimam *conducti fuerant*, acceperunt ſinguli de-
10 narium. Quum veniſſent autem primi, arbitrati ſunt quod plus
accepturi eſſent : et acceperunt etiam ipſi ſinguli denarium.
11 Quum accepiſſent autem, murmurabant adverſus dominum do-
12 mus ; Dicentes, Hi ultimi unam horam operati ſunt, et æquales
13 nobis feciſti eos, qui portavimus pondus diei, et æſtum. Ipſe au-
tem reſpondens dixit uni ex iis, Amice mi, non inique ago tibi :
14 nonne denario conveniſti mecum ? Tolle tuum, et abi : volo
15 autem huic ultimi dare ſicut etiam tibi. An non licet mihi fa-
cere quicquid volo in meis ? an oculus tuus malus eſt, quia ego
16 bonus ſum ? Sic erunt poſtremi, primi ; et primi, poſtremi :

ܘܩܕܡܝܐ ܐܚܪܝܐ܂ ܤܓܝܐܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ ܩܪܝܐ܂ ܙܥܘܪܝܢ ܕܝܢ
ܓܒܝܐ ܀ ܘܟܕ ܤܠܩ ܝܫܘܥ ܠܐܘܪܫܠܡ܂ ܕܒܪ ܠܬܪܥܤܪ 17
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܐ ܤܠܩܝܢ 18
ܠܐܘܪܫܠܡ܂ ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ
ܘܠܤܦܪܐ܂ ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ܂ ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ 19
ܠܥܡܡܐ܂ ܕܢܒܙܚܘܢ ܒܗ ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ ܘܢܙܩܦܘܢܝܗܝ܂ ܘܠܝܘܡܐ
ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ܀ ܗܝܕܝܢ ܩܪܒܬ ܠܘܬܗ ܐܡܗܘܢ ܕܒܢܝ 20
ܙܒܕܝ ܘܒܢܝܗ ܥܡܗ܂ ܘܤܓܕܐ ܠܗ ܘܫܐܠܐ ܡܢܗ ܡܕܡ
ܡܕܡ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܢܐ ܨܒܝܐ ܐܢܬܝ܂ ܘܐܡܪܐ 21
ܠܗ܂ ܐܡܪ ܕܢܬܒܘܢ ܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܒܢܝ܃ ܚܕ ܡܢ
ܝܡܝܢܟ ܘܚܕ ܡܢ ܤܡܠܟ ܒܡܠܟܘܬܟ܂ ܥܢܐ ܕܝܢ 22
ܝܫܘܥ ܐܡܪ܂ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܡܫܟܚܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܤܐ ܕܐܢܐ ܥܬܝܕ ܐܢܐ ܠܡܫܬܐ܂ ܐܘ
ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕܘ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܡܫܟܚܝܢܢ܂

Multi enim ſunt vocati, pauci vero electi. Et aſcendens Jeſus 17
Hieroſolymam, aſſumpſit duodecim diſcipulos privatim in via; et
dixit iis, Ecce aſcendimus Hieroſolymam, et Filius hominis tra- 18
detur Principibus Sacerdotum, et Scribis, et condemnabunt eum
ad mortem; Et tradent eum Gentibus, ut illudant, et flagellent, 19
et crucifigant ÷ eum ✓, et die tertio reſurget. Tunc acceſſit ad 20
eum mater filiorum Zebedæi, cum filiis ſuis, adorans et petens
aliquid ab eo. Ipſe autem dixit ei, Quid vis? Et dicit ei, dic 21
ut ſedeant hi duo filii mei, unus a dextera tua, et unus a ſiniſtra
tua, in regno tuo. Reſpondens autem Jeſus dixit, Neſcitis quid 22
petatis. Poteſtis bibere poculum quod ego bibiturus ſum; aut
baptiſmate quo ego baptizor, baptizabimini? Dicunt ei poſſumus.

23 ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܣܐ ܡܢ ܕܝܠܝ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ
ܗܝ ܕܐܢܐ ܡܬܥܡܕ ܐܢܐ ܬܬܥܡܕܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܬܒܘܢ ܡܢ
ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܘܡܢ ܣܡܠܐ ܕܝܠܝ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܠܝ ܗܢܐ ܠܡܬܠ.
24 ܐܠܐ ܠܗܢܘܢ ܕܡܛܝܒܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܥܣܪܐ
25 ܐܬܚܡܬܘ ܥܠ ܬܪܝܢ ܐܚ̈ܐ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ ܠܘܬܗ
ܐܡܪ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܪ̈ܟܘܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܡܪ̈ܘܬܗܝܢ ܐܢܘܢ.
ܘܪ̈ܘܪܒܢܝܗܘܢ ܡܫܠܛܝܢ ܥܠܝܗܝܢ.
26 ܠܐ ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܢܗܘܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܝܢܐ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ ܠܡܗܘܐ ܪܒܐ. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ.
27 ܘܐܝܢܐ ܕܨܒܐ ܒܟܘܢ ܠܡܗܘܐ ܩܕܡܝܐ. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܥܒܕܐ ܀
28 ܐܝܟܢܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܫܬܡܫܘ. ܐܠܐ
ܠܡܫܡܫܘ. ܘܠܡܬܠ * ܢܦܫܗ ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝ̈ܐܐ ܀ * ψυχην αυτου
29 ܘܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ. ܐܬܘ ܒܬܪܗ ܟܢ̈ܫܐ ܣܓܝ̈ܐܐ.

23 Et dicit iis, Poculum quidem meum bibetis, et baptiſmate quo
ego baptizor, baptizabimini: ut autem ſedeatis a dextera mea,
et a ſiniſtra mea, non eſt meum hoc dare, niſi illis quibus para-
24 tum eſt a Patre meo. Et quum audiviſſent decem, indignati ſunt
25 de duobus fratribus. Ipſe autem Jeſus quum vocaſſet eos ad ſe,
dixit; Scitis quod principes Gentium domini earum ſunt; et
26 magnates eorum poteſtatem exercent in eas. Non ita autem erit
inter vos: ſed quicunque voluerit inter vos eſſe magnus, ſit mi-
27 niſter veſter; Et quicunque voluerit inter vos eſſe primus, ſit
28 ſervus veſter: Sicut Filius hominis non venit miniſtrari, ſed mi-
29 niſtrare, et dare animam ſuam redemptionem pro multis. Et
quum egrederentur ex Jericho, ſequutæ ſunt eum turbæ multæ.

30 ܘܗܐ ܬܪܝܢ ܣܡܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ : ܟܕ ܫܡܥܘ
ܕܝܫܘܥ ܥܒܪ܆ ܩܥܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ ܡܪܝܐ܆
31 ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܟܐܐ ܒܗܘܢ ܐܝܟ ܕܢܫܬܩܘܢ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝܢ
32 ܡܪܝܐ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܘܟܕ ܩܡ ܝܫܘܥ. ܩܪܐ ܠܗܘܢ ܘܐܡܪ.
33 ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܪܝܐ
34 ܕܢܬܦܬܚܢ ܥܝܢܝܢ ܕܝܠܢ. ܟܕ ܐܬܪܚܡ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܢܓܥ
ܕܥܝܢܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܡܚܕܐ ܚܙܝܢ [1] ܥܝܢܝܗܘܢ ܘܐܬܢܩܦܘܗܝ܀
CAP. XXI. * εις βηθφαγη 1 ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܐܘܪܫܠܡ : ܘܐܬܘ *ܠܒܝܬ ܦܐܓܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ
ܕܙܝܬܐ܆ ܗܝܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܕܪ ܬܪܝܢ ܬܠܡܝܕܐ ܟܕ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
2 ܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ܆ ܘܡܚܕܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ
3 ܐܬܢܐ ܚܒܝܫܬܐ ܘܥܝܠܐ ܥܡܗ. ܫܪܘ ܐܝܬܘ ܠܝ. ܘܐܢ ܐܢܫ

30 Et ecce, duo cæci *qui* ſedebant juxta viam, quum audiviſſent quod
Jeſus tranſiret, clamaverunt, dicentes; Miſerere noſtri, Domine,
31 Fili Davidis. Turba autem objurgavit eos, ut tacerent: ipſi
autem magis clamabant, dicentes, Miſerere noſtri, Domine, Fili
32 Davidis. Et quum ſubſtitiſſet Jeſus, vocavit eos, et dixit, Quid
33 vultis ut faciam vobis? Dicunt ei, Domine, ut aperiantur oculi
CAP. XXI. 34 noſtri. Miſertus autem Jeſus tetigit oculos eorum: et ſtatim
1 viſum receperunt oculi eorum, et ſequuti ſunt eum. Et quum
appropinquaſſent Hieroſolymam, et veniſſent ad Bethphagen, ad
montem Olivarum, tunc Jeſus miſit duos diſcipulos, Dicens iis,
2 Ite in vicum qui *eſt* contra vos, et ſtatim invenietis aſinam al-
3 ligatam, et pullum cum ea: ſolvite *et* adducite mihi. Et ſi quis

1 ܚܙܝܢ ܥܝܢܝܗܘܢ] In margine MSti ܚܙܘ

ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܕܡ܆ ܬܐܡܪܘܢ ܕܡܪܝܐ ܣܢܝܩ ܠܗܘܢ.
4 ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܡܫܕܪ ܠܗܘܢ܀ ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ܆ ܐܝܟܢܐ
5 ܕܬܬܡܠܐ ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܒܝܕ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ: ܐܡܪܘ ܠܒܪܬ ܨܗܝܘܢ܆
ܗܐ ܡܠܟܟܝ ܐܬܐ ܠܟܝ܆ ܡܟܝܟܐ. ܘܪܟܝܒ ܥܠ ܚܡܪܐ
6 ܘ⁜ܥܠ ܥܝܠܐ *ܒܪܗ* ܕܐܬܢܐ܀ ܟܕ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܬܠܡܝܕܐ * υἱὸν ὑποζυγίου
7 ܘܥܒܕܘ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ܆ ܐܝܬܝܘ ܠܚܡܪܐ
ܘܠܥܝܠܐ. ܘܣܡܘ ܥܠܝܗܘܢ ܡܐܢܝܗܘܢ. ܘܝܬܒ
8 ܥܠܝܗܘܢ. ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܫܛܘ ܡܐܢܝܗܘܢ
ܒܐܘܪܚܐ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܣܘܟܐ ܡܢ ܐܝܠܢܐ ܘܡܫܘܝܢ
9 ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܀ ܟܢܫܐ ܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܗܠܝܢ ܕܢܩܦܝܢ܆
ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ [1]ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ. ܡܒܪܟܐ
10 ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪܘܡܐ܀ ܘܟܕ ܥܠ

dixerit vobis aliquid, dicite quod Dominus opus habet iis : ſtatim
4 autem dimittet eos. Hoc autem totum factum eſt, ut impleretur
5 id quod dictum eſt per prophetam, dicentem, Dic filiæ Sion,
Ecce, Rex tuus venit tibi mitis, et ſedens ſuper aſinam, et
6 ⁜ ſuper ✓ pullum filium aſinæ. Quum abiiſſent autem diſcipuli, et
7 feciſſent ſicut præceperat iis Jeſus, Adduxerunt aſinam et pullum,
8 et poſuerunt ſuper eos veſtimenta ſua, et inſedit iis. Turba autem multa ſtraverunt veſtimenta ſua in via; alii autem cædebant
9 ramos ex arboribus, et ſternebant in via. Turbæ autem quæ præibant eum, et quæ ſequebantur, clamabant dicentes, Hoſanna Filio Davidis : benedictus ſit ille qui venit in nomine Domini :
10 † Hoſanna in excelſis. Et quum introiſſent Hieroſolymam,

1 ܐܘܫܥܢܐ] In margine MSti ܚܙܐ ܠ ܦܢܝܬ
ܒܥܒܪܝܐ הושיענו ܦܪܘܩ ܠܢ ܐܡܪ
† Hoſanna] Marg. Hebræum הושיענו, Libera nos ſignificat.

ܠܐܘܪܫܠܡ : ܐܬܬܙܝܥܬ ܟܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܐܡܪܐ .· ܡܢܘ
11 ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ. ܟ̈ܢܫܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ : ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܫܘܥ
12 ܗ̇ܘ ܢܒܝܐ· ܗ̇ܘ ܕܡܢ ܢܨܪܬ ܕܓܠܝܠܐ ·:· ܘܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ
ܕܐܠܗܐ· ܘܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܘܙܒܢܝܢ
ܒܗܝܟܠܐ. ܘܦܬܘ̈ܪܐ [1]ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ ܗܦܟ. ܘܟܘܪ̈ܣܘܬܐ
13 ܕܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘ̈ܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܐ
ܕܝܠܝ ܒܝܬܐ ܕܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗܝ
14 ܡܥܪܬܐ ܕܓܝ̈ܣܐ ·:· ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܚܓܝ̈ܪܐ ܘܣ̈ܡܝܐ ܒܗܝܟܠܐ
15 ܘܐܣܝ ܐܢܘܢ ·:· ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦ̈ܪܐ ܠܬܕܡܪ̈ܬܐ
ܗܢܝܢ ܕܥܒܕ· ܘܠܛܠܝ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܩܥܝܢ ܒܗܝܟܠܐ ܘܐܡܪܝܢ·
16 ܐܘܫܥܢܐ ܠܒܪܗ ܕܕܘܝܕ· ܐܬܚܡܬܘ ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܫܡܥܬ
ܐܝܟ ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪܝܢ· ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.

commota eſt univerſa civitas, dicens, Quis eſt hic? Turbæ au- 11
tem dicebant, Hic eſt Jeſus Propheta, qui *eſt* ex Nazaret Galilææ.
Et ingreſſus eſt Jeſus templum Dei, et ejecit omnes vendentes et 12
ementes in templo; et menſas numulariorum evertit; et cathe-
dras vendentium columbas: Et dixit iis, Scriptum eſt, Domus 13
mea, domus orationis vocabitur; vos autem feciſtis eam ſpeluncam
latronum. Et acceſſerunt ad eum claudi et cæci in templo: et 14
ſanavit eos. Quum vidiſſent autem Principes Sacerdotum et Scribæ 15
mirabilia quæ fecit, et pueros clamantes in templo, et dicentes,
Hoſanna Filio Davidis, indignati ſunt. Et dixerunt ei, Audis 16
quid iſti dicunt? Ipſe autem Jeſus dixit iis, Etiam. Nunquam

1 ܕܡܥܪ̈ܦܢܐ] κολλυβιστων ܩܘܠܘܒܝܣܛܘܢ

ܐܝܟ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ: ܕܡܢ ܦܘܡܐ ܕܥܘܠܠ̈ܐ ܘܕܝܢܘܩ̈ܐ:
17 ܫܟܠܠܬ ܬܫܒܘܚܬܐ ܀ ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ܆ ܢܦܩ ܠܒܪ ܡܢ
18 ܡܕܝܢܬܐ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܘܒܬ ܬܡܢ. ܒܨܦܪܐ ܕܝܢ ܟܕ ܗܦܟ
19 ܠܡܕܝܢܬܐ ܟܦܢ. ܘܟܕ ܚܙܐ ܬܐܢܬܐ ܚܕܐ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܐܬܐ ܠܘܬܗ.
ܘܠܐ ܐܫܟܚ ܒܗ ܡܕܡ ܐܠܐ ܛܪ̈ܦܐ ܒܠܚܘܕ. ܘܐܡܪ ܠܗ܆
ܠܐ ܬܘܒ ܡܢܟܝ ܦܐܪܐ ܢܗܘܐ ܠܥܠܡ. ܘܝܒܫܬ ܡܚܕܐ ܬܐܢܬܐ
20 ܗܝ. ܘܟܕ ܚܙܘ ܬܠܡܝܕ̈ܐ ܐܬܕܡܪܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܐܝܟܢܐ *ܡܚܕܐ *παραχρῆμα
21 ܝܒܫܬ ܬܐܢܬܐ ܗܝ ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܠܐ ܬܬܦܠܓܘܢ܆ ܠܐ ܗܕܐ ܕܬܐܢܬܐ ܒܠܚܘܕ ܬܥܒܕܘܢ܆ ܐܠܐ ܐܦܢ
ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܬܐܡܪܘܢ܆ ܐܫܬܩܠ ܘܐܬܪܡܐ ܒܝܡܐ ܐܦ
22 ܬܗܘܐ ܀ ܘܟܠܡܕܡ ܕܬܫܐܠܘܢ ܒܨܠܘܬܐ ܟܕ ܡܗܝܡܢܝܢ
23 ܬܣܒܘܢ ܀ ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܗܝܟܠܐ. ܩܪܒܘ

legiſtis, Quod ex ore infantium et lactentium perfeciſti laudem?
17 Et quum reliquiſſet eos, exivit extra urbem in Bethaniam: et
18 diverſatus eſt illic. Mane autem quum rediret in urbem, eſuriit.
19 Et quum vidiſſet ficum quandam juxta viam, venit ad eam, et
nihil invenit in ea, niſi folia tantum: et dixit ei, Ne amplius ex
20 te fructus ſit in æternum. Et exaruit continuo ficus illa. Et
quum vidiſſent diſcipuli, mirati ſunt, dicentes; Quomodo conti-
21 nuo exaruit ficus illa! Reſpondens autem Jeſus, dixit iis, Amen
dico vobis, ſi habueritis fidem, et non hæſitaveritis; non tantum
hoc fici facietis, ſed etiam ſi monti huic dixeritis, Tollitor, et
22 projicitor in mare, etiam fiet. Et omnia quæcunque petieritis in
23 precatione, credentes, accipietis. Et quum veniſſet in templum,

ܠܘܬܗ ܟܕ ܡܠܦ ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܕܥܡܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀
ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ . ܘܡܢܘ ܝܗܒ ܠܟ
24 ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ .
ܐܫܐܠܟܘܢ ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ . ¹ܠܗܝ ܕܐܢ ܬܐܡܪܘܢ ܠܝ ܀
ܐܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ . ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ
25 ܐܢܐ . ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܝܘܚܢܢ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ . ܡܢ
ܫܡܝܐ ܐܘ ܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ : ܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܫܡܝܐ : ܐܡܪ ܠܢ :
26 ܡܛܠ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ . ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܢ
ܒܢ̈ܝܢܫܐ : ܕܚܠܝܢ ܚܢܢ ܠܟܢܫܐ . ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ
27 ܠܝܘܚܢܢ ܐܝܟ ܢܒܝܐ . ܘܥܢܘ ܠܝܫܘܥ ܐܡܪܝܢ : ܠܐ
ܝܕܥܝܢ . ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܐܦ ܗܘ . ܘܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
28 ܒܐܝܢܐ ܐܟܣܘܣܝܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ

acceſſerunt ad eum docentem Principes Sacerdotum et Seniores
populi, dicentes, Qua poteſtate hæc facis? et quis dedit tibi po-
teſtatem hanc? Reſpondens autem Jeſus dixit iis, Interrogabo 24
vos etiam ego verbum unum, † quod ſi dixeritis mihi, etiam ego
vobis dicam, qua poteſtate hæc facio. Baptiſmus Johannis unde 25
erat? e cœlo, an ex hominibus? Ipſi autem ratiocinabantur
apud ſe, dicentes; Si dixerimus, E cœlo, dicet nobis, Quare igi-
tur non crediditis ei? Si autem dixerimus, Ex hominibus, ti- 26
memus turbam: omnes enim habebant Johannem ſicut prophe-
tam. Et reſpondentes Jeſu dixerunt, Neſcimus. Dixit iis etiam 27
ipſe, Neque ego dicam vobis qua poteſtate hæc facio. Quid au- 28

1 ܠܗܝ ܕܐܢ] In margine MSti ܘܐܢ
† quod ſi] Lectio marg. Et ſi.

ܠܟܘܢ ܡܬܚܙܐ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ ܬܪܝܢ.
ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܩܕܡܝܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܪܝ ܙܠ ܝܘܡܢܐ ܦܠܘܚ
29 ܒܟܪܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ. ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ. ܠܚܪܬܐ
30 ܕܝܢ ܐܬܬܘܝ ܘܐܙܠ. ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܐܚܪܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ
ܗܟܘܬ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܡܪܝ. ܘܠܐ ܐܙܠ܀
31 ܡܢܘ ܡܢ ܬܪܝܗܘܢ ܥܒܕ ܨܒܝܢܐ ܕܐܒܘܗܝ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܗܘ
ܩܕܡܝܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܡܟܣܐ
32 ܘܙܢܝܬܐ ܩܕܡܝܢ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܬܐ ܓܝܪ
ܠܘܬܟܘܢ ܝܘܚܢܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܘܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢܝܗܝ.
ܡܟܣܐ ܕܝܢ ܘܙܢܝܬܐ ܗܝܡܢܘܗܝ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܦ ܟܕ ܚܙܝܬܘܢ
33 ܐܦܠܐ ܒܚܪܬܐ ܐܬܬܘܝܬܘܢ ܕܬܗܝܡܢܘܢ ܒܗ܀ ܐܚܪܢܐ ܡܬܠܐ
ܫܡܥܘ. ܓܒܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ. ܗܘ ܕܢܨܒ ܟܪܡܐ.
ܘܚܕܪܗ ܣܝܓܐ ܘܚܦܪ ܒܗ ܡܥܨܪܬܐ ܘܒܢܐ ܒܗ ܡܓܕܠܐ.

tem vobis videtur? Homini cuidam erant filii duo: et quum
acceſſiſſet ad priorem, dixit; Fili mi, abi, hodie operare in vi-
29 nea: Ipſe autem reſpondens dixit, Nolo: poſtea autem quum
30 reſipuiſſet, abiit. Et quum acceſſiſſet ad alterum, dixit ſimiliter.
Ipſe autem reſpondens dixit, Ego, Domine mi; et non abiit.
31 Quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei, Prior. Dicit
iis Jeſus, Amen dico vobis, quod publicani et meretrices præce-
32 dent vos in regnum Dei. Venit enim ad vos Johannes via juſti-
tiæ, et non crediditis ei; publicani autem et meretrices credi-
derunt ei: vos autem quum vidiſſetis, non poſtea reſipuiſtis,
33 ut crederetis ei. Aliam parabolam audite. Homo erat dominus
domus, qui plantavit vineam, et ſepem ei circumpoſuit, et fodit
in ea torcular, et ædificavit turrim, et tradidit eam agricolis, et

34 ܘܐܫܠܡܗ ܠܦ̈ܠܚܐ ܘܚܙܩ. ܟܕ ܕܝܢ ܩܪܒ ܙܒܢܐ ܕܦܐܪ̈ܐ܀
35 ܫܕܪ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܠܘܬ ܦ̈ܠܚܐ ܠܡܣܒ ܦܐܪ̈ܘܗܝ. ܘܟܕ
ܢܣܒܘ ܦ̈ܠܚܐ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ܆ ܠܗܢܘ ܡܢ ܡܚܘ. ܠܗܢܘ ܕܝܢ
36 ܩܛܠܘ. ܠܗܢܘ ܕܝܢ ܪܓܡܘ. ܬܘܒ ܫܕܪ ܐܚܪ̈ܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܕܝܬܝܪ
37 ܣܓܝ̈ܐܝܢ ܡܢ ܩܕ̈ܡܝܐ܆ ܘܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܗܘ ܗܟܘܬ܀ ܠܐܚܪܝܬܐ
ܕܝܢ ܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܠܒܪܗ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܢܒܗܬܘܢ ܡܢ
38 ܒܪܝ ܕܝܠܝ. ܦ̈ܠܚܐ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܠܒܪܐ܆ ܐܡܪܘ ܒܗܘܢ
ܒܗܘܢ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܝܪܬܐ. ܬܘ ܢܩܛܠܝܘܗܝ ܘܢܐܚܘܕ
39 ܝܪܬܘܬܗ. ܘܟܕ ܢܣܒܘܗܝ ܐܦܩܘ÷ܗܝ ✓ ܠܒܪ ܡܢ
40 ܟܪܡܐ ܘܩܛܠܘܗܝ܀ ܐܡܬܝ ܗܟܝܠ ܕܐܬܐ ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ܆
41 ܡܢܐ ܢܥܒܕ ܠܦ̈ܠܚܐ ܗܢܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܠܗ.
ܠܒ̈ܝܫܐ ܒܒܝܫܐܝܬ ܢܘܒܕ ܐܢܘܢ܆ ܘܠܟܪܡܐ
ܢܫܠܡ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܦ̈ܠܚܐ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܢܬܠܘܢ

peregre profectus eſt. Quum autem appropinquaſſet tempus fruc- 34
tuum, miſit ſervos ſuos ad agricolas accipere fructus ejus. Et 35
quum accepiſſent agricolæ ſervos ejus, hunc quidem cæciderunt,
hunc autem occiderunt, hunc autem lapidarunt. Rurſum miſit 36
alios ſervos qui plures *erant* quam priores: et fecerunt iis ſimili-
ter. Poſtremo autem miſit ad eos filium ſuum, dicens, Revere- 37
buntur filium meum. Agricolæ autem quum vidiſſent filium, 38
dixerunt in ſeipſis, Hic eſt hæres, venite, occidamus eum, et re-
tinebimus hæreditatem ejus. Et quum apprehendiſſent eum, eje- 39
cerunt ÷ eum ✓ extra vineam, et occiderunt eum. Quum igitur 40
venerit dominus vineæ, quid faciet agricolis illis? Dicunt ei, 41
Malos male perdet illos, et vineam tradet aliis agricolis, qui da-

42 ܠܗ ܦܐܪ̈ܐ ܒܙܒ̈ܢܝܗܘܢ ܀ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܡܡܬܘܡ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒ̈ܐ: ܕܟܐܦܐ ܗܝ ܕܐܣܠܝܘܗ̇ ܗܢܘܢ ܕܒܢܝܢ.
ܗܝ ܗܘܬ ܠܪܝܫܐ ܕܙܘܝܬܐ: ܡܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ ܘܗܝ:
43 ܘܐܝܬܝܗ̇ ܬܕܡܘܪܬܐ ܒܥܝ̈ܢܝܢ ܕܝܠܢ ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟܘܢ. ܕܬܫܬܩܠ ܡܢܟܘܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܬܬܝܗܒ
44 ܠܥܡܐ ܕܥܒܕ ܦܐܪ̈ܐ ܕܝܠܗ̇ ܀ ܘܟܠ ܕܢܦܠ ܥܠ ܟܐܦܐ
45 ܗܕܐ. ܢܬܪܥܥ. ܥܠ ܗܘ ܕܝܢ ܕܬܦܠ ܥܠܘܗܝ ܬܕܪܝܘܗܝ[1]. ܘܟܕ ܫܡܥܘ
ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܠܡܬ̈ܠܐ ܕܝܠܗ ܀ ܝܕܥܘ ܕܥܠܝܗܘܢ
46 ܐܡܪ ܀ ܘܟܕ ܒܥܘ ܠܡܐܚܕܗ ܀ ܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢ̈ܫܐ ܀ ܡܛܠ
1 ܕܐܝܟ ܢܒܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܬܘܒ | CAP. XXII.
2 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܒܡܬ̈ܠܐ. ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܐܬܕܡܝܬ ܡܠܟܘܬܐ
ܕܫܡܝܐ ܀ ܠܒܪܢܫܐ ܡܠܟܐ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܥܒܕ
3 ܡܫܬܘܬܐ ܠܒܪܗ ܕܝܠܗ ܀ ܘܫܕܪ ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܕܢܩܪܘܢ

42 bunt ei fructus in temporibus suis. Dicit iis Jesus, Nunquam
legistis in Scripturis, Lapis, quem reprobaverunt ædificantes, hic
factus est caput anguli? a Domino factum est illud, et est mira-
43 bile in oculis nostris. Propterea dico vobis, quod auferetur a
44 vobis regnum Dei, et dabitur populo, qui faciet fructus ejus. Et
quisquis ceciderit super lapidem istum, confringetur; super quem
45 autem ceciderit, disperget eum. Et quum audivissent Principes
Sacerdotum et Pharisæi parabolas ejus, intellexerunt quod de se
46 diceret. Et quum quæsivissent apprehendere eum, timuerunt
1 turbas, quoniam sicut prophetam habebant eum. Et respondens CAP. XXII.
2 Jesus, rursum dixit iis in parabolis, dicens; Simile est regnum
3 cœlorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos

1 ܬܕܪܝܘܗܝ] In margine MSti ܬܕܪܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܒܡܕܪܝܐ
λικμήσει αὐτον

4 ܠܥܒܕ̈ܘܗܝ ܕܢܩܪܘܢ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܠܐ ܨܒܝܢ ܗܘܘ ܠܡܐܬܐ. ܬܘܒ
ܫܕܪ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܥܒ̈ܕܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܡܪܘ ܠܗܢܘܢ ܕܡܙܡܢܝܢ܆ ܗܐ
ܫܪܘܬܐ ܕܝܠܝ ܛܝܒܐ. ܘܬܘܪ̈ܝ *ܘܡܦܛ̈ܡܢܐ ܕܝܠܝ ܕܒܝܚܝܢ. (* καὶ τὰ σιτιστά)
5 ܘܟܠܡܕܡ ܡܛܝ̈ܒܢ ܬܘ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܒܣܘ
ܐܙܠܘ. ܗܘ ܡܢ ܠܩܘܪܝܐ ܕܝܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܬܐܓܘܪܬܗ.
6 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܫܪܟܐ ܟܕ ܐܚܕܘ ܠܥܒ̈ܕܐ ܕܝܠܗ܆ ܨܥܪܘ ܘܩܛܠܘ܆
7 ܘܟܕ ܫܡܥ ܡܠܟܐ ܗܘ ܪܓܙ. ܘܫܕܪ ܚܝܠܘ̈ܬܐ ܕܝܠܗ ܘܐܘܒܕ
8 ܠܩܛܘ̈ܠܐ ܗܢܘܢ܆ ܘܠܡܕܝܢܬܗܘܢ ܐܘܩܕ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܥܒ̈ܕܐ
ܕܝܠܗ. ܗܝ ܡܢ ܡܫܬܘܬܐ. ܡܛܝܒܬܐ ܐܝܬܝܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
9 ܕܡܙܡܢܝܢ ܗܘܘ ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܫܘܝܢ. ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ ܥܠ
ܡܦܩ̈ܢܐ ܕܐܘܪ̈ܚܬܐ܆ ܘܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܬܫܟܚܘܢ ܩܪܘ
10 ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܥܒ̈ܕܐ ܗܢܘܢ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ܆ ܟܢܫܘ
ܐܝܬܝܘ ܠܟܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܫܟܚܘ ܒܝ̈ܫܐ ܘܛ̈ܒܐ܆ ܘܐܬܡܠܝܬ

4 ſuos ut vocarent invitatos ad nuptias, et nolebant venire. Rurſum
miſit alios ſervos, dicens, Dicite invitatis, Ecce prandium meum
paratum eſt, et tauri mei et ſaginata mea mactata ſunt; et omnia
5 ſunt parata: venite ad nuptias. Ipſi autem ſpernentes abierunt,
ille quidem in agrum ſuum, ille autem ad negotationem ſuam.
6 Reliqui autem quum apprehendiſſent ſervos ejus, contumeliis af-
7 fecerunt, et trucidarunt. Et quum audiviſſet Rex ille, iratus eſt,
et miſit exercitus ſuos, *et* perdidit homicidas illos, et urbem eo-
8 rum incendit. Tunc dicit ſervis ſuis, Convivium quidem para-
9 tum eſt, illi autem qui vocabantur non erant digni. Ite igitur ad
10 exitus viarum, et quoſcunque inveneritis, vocate ad nuptias. Et
quum egreſſi eſſent ſervi illi in vias, congregaverunt *et* adduxerunt
omnes quos invenerunt, et malos et bonos: et impletum eſt con-

11 ܡܣܬܡܟܢܘܬܐ ܡܢ ܡܫܬܝܐ ܀ ܟܕ ܥܠ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܟܐ ܠܡܚܙܐ
ܠܗܢܘܢ ܡܣܬܡܟܐ ܀ ܚܙܐ ܬܡܢ ܒܪܢܫܐ ܕܠܐ ܠܒܝܫ ܠܒܘܫܐ
12 ܕܡܫܬܘܬܐ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗ . ܚܒܪܝ ܐܝܟܢܐ ܥܠܬ ܠܗܪܟܐ ܀ ܟܕ
13 ܠܐ ܐܝܬ ܠܟ ܠܒܘܫܐ ܕܡܫܬܘܬܐ . ܗܘ ܕܝܢ *ܐܬܟܡܡ . ܗܝܕܝܢ * ἐφιμώθη
ܐܡܪ ܗܘ ܡܠܟܐ ܠܡܫܡܫܢܐ¹ ܟܕ ܐܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܕܘܗܝ
ܘܪܓܠܘܗܝ ܫܩܘܠܘܗܝ . ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܚܫܘܟܐ ܒܪܝܐ .
14 ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩ ܫܢܐ . ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ
15 ܩܪܝܐ . ܙܥܘܪܐ ܕܝܢ ܓܒܝܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠܘ ܦܪܝܫܐ ܡܠܟܐ
16 ܢܣܒܘ ܀ ܕܐܝܟܢܐ ܢܨܝܕܘܢܝܗܝ ܒܡܠܬܐ . ܘܡܫܕܪܝܢ ܠܘܬܗ
ܠܬܠܡܝܕܝܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ ܥܡ *ܗܪܘܕܝܢܐ ܀ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ ܡܠܦܢܐ ܀ * ἡρῳδιανῶν
ܝܕܥܝܢܢ ܕܫܪܝܪ ܐܢܬ ܀ ܘܐܘܪܚܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܪܪܐ ܡܠܦ
ܐܢܬ . ܘܠܐ ܪܢܝܐ ܠܟ ܘܠܐ ܡܛܠ ܐܢܫ . ܠܐ ܓܝܪ ܚܐܪ

11 vivium discumbentibus. Quum ingressus esset autem Rex, ut
videret discumbentes, vidit illic hominem qui non indutus erat
12 veste convivii: Et dicit ei, Amice mi, quomodo introisti huc
13 non habens vestem convivii? Ille autem obmutuit. Tunc dixit
ipse Rex † ministris, Ligantes manus ejus et pedes, tollite eum,
et ejicite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus et stridor
14 15 dentium. Multi enim sunt vocati, pauci autem electi. Tunc
quum abiissent Pharisæi consilium ceperunt, quomodo illaquearent
16 eum in sermone. Et mittunt ad eum discipulos suos cum Herodianis; dicentes, Magister, scimus quod verax sis; et viam Dei
in veritate doceas; neque curam sustineas, ne propter quenquam:

1 ܠܡܫܡܫܢܐ] In margine MSti ܕܝܠܗ (ܠܡܫܡܫܢܐ)

† ministris] Lectio marg. (ministris) suis.

[illegible] 17
[illegible] 18
[illegible]
* κηνσου [illegible] 19
[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible]
* επιγαμβρευσει [illegible]
[illegible] 25
[illegible]

non enim reſpicis ad perſonam hominum. Dic nobis ergo, quid 17
videtur tibi ? Licet dare cenſum Cæſari, an non ? Quum cogno- 18
viſſet autem Jeſus malitiam eorum, dixit ; Quid me tentatis, hypo-
critæ ? Oſtendite mihi denarium cenſus. Ipſi autem obtulerunt 19
ei denarium. Et dicit iis, Cujus eſt imago hæc, et ſuperſcriptio ? 20
Dicunt ei, Cæſaris. Dicit iis, Reddite igitur quæ *ſunt* Cæſaris, 21
Cæſari ; et quæ *ſunt* Dei, Deo. Et quum audiviſſent, mirati 22
ſunt : et quum reliquiſſent eum, abierunt. In illo die acceſſe- 23
runt ad eum Sadducæi, qui dicunt quod non eſt reſurrectio : et
interrogaverunt eum ; Dicentes, Præceptor, Moſes dixit, Si quis 24
mortuus fuerit non habens filios, affinitatis jure ducet frater ejus
uxorem ejus, et ſuſcitabit ſemen fratri ſuo. Erant autem apud 25
nos ſeptem fratres : et primus quidem uxorem duxit, et mortuus

26 [illegible]
[illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
[illegible]
30 [illegible]
[illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
[illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]

* εν γαρ τη αναστασει ουτε γαμουσιν ουτε εκγαμιζονται

* παυεται

eſt: et quia non erat ei ſemen, reliquit uxorem ſuam fratri ſuo.
26 Similiter etiam ſecundus, et tertius, uſque ad ſeptem illos.
27 28 Poſtremum autem omnium, mortua eſt etiam mulier. In reſur-
rectione igitur, cujus ex illis ſeptem erit uxor? omnes enim ha-
29 buerunt eam uxorem. Reſpondens autem Jeſus dixit iis, Erratis,
30 quia non noviſtis Scripturas, neque virtutem Dei. In reſurrec-
tione enim neque uxores ducunt, neque nuptum dantur; ſed ſicut
31 angeli Dei in cœlo ſunt. De autem reſurrectione mortuorum, non
32 legiſtis id quod dictum eſt a Deo, dicente, Ego ſum Deus Abra-
hami, et Deus Iſaaci, et Deus Jacobi? Non eſt Deus Deus
33 mortuorum, ſed viventium. Et quum audiviſſent turbæ, ſtupebant
34 ſuper doctrina ejus. Phariſæi quum audiviſſent quod os occluſiſſet

* σαδδουκαιων 35 *ܠܨܕܘܩܝ̈ܐ ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ ܀ ܘܫܐܠ ܚܕ ܡܢܗܘܢ

* νομικος 36 *ܢܡܘܣܝܩܘܣ ܟܕ ܡܢܣܐ ܠܗ ܘܐܡܪ: ܡܠܦܢܐ. ܐܝܢܐ

37 ܦܘܩܕܢܐ ܪܒ ܒܢܡܘܣܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܬܪܚܡ

ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܟ ܕܝܠܟ.

38 ܘܒܟܠܗ ܪܥܝܢܟ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ ܘܪܒܐ.

39 ܕܬܪܝܢ ܕܝܢ ܕܕܡܐ ܠܗ. ܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܐ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܟ

40 ܠܟ. ܒܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܦܘܩܕܢܝܢ ܟܠܗ ܢܡܘܣܐ ܘܢܒܝ̈ܐ ܬܠܝܢ ܀

42 ܟܕ ܕܝܢ ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܦܪܝܫܐ. ܫܐܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܡܢܐ 41

ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ. ܕܡܢܘ ܒܪܗ.

43 ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܕܘܝܕ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܕܘܝܕ

44 ܒܪܘܚܐ ܡܪܝܐ ܩܪܐ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪ: ¹ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ ܕܬܒ

ܠܗ ܡܢ ܝܡܝܢܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܠܒܥܠܕܒܒܝ̈ܟ ܟܘܒܫܐ

Sadducæis, congregati ſunt pariter. Et interrogavit unus ex iis, 35
Legis interpres, tentans eum, et dicens, Præceptor, quod præ- 36
ceptum maximum *eſt* in Lege? Ipſe autem Jeſus dixit ei, Dili- 37
ges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima
tua, et ex tota cogitatione tua. Hoc eſt præceptum primum et 38
maximum. Secundum autem ſimile eſt illi; Diliges proximum 39
tuum ſicut teipſum. Ab his duobus præceptis tota lex et pro- 40
phetæ pendent. Quum congregati eſſent autem Phariſæi, inter- 41
rogavit eos Jeſus, Dicens, Quid videtur vobis de Chriſto? cujus 42
filius eſt? Dicunt ei, Davidis. Dicit iis, Quomodo igitur David 43
per Spiritum Dominum vocat eum, dicens, Dixit Dominus Do- 44
mino meo, Sede a dextera mea, uſquedum ponam inimicos tuos

1 In margine MSti, ex Pſal. cx. 1. נאם יהוה לאדני שב לימיני עד אשית איביך הדם לרגליך

45 [illegible]
[illegible]
46 [illegible]
1 [illegible] CAP. XXIII.
2 [illegible] * θρονιν
3 [illegible]
[illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]
[illegible] * φυλακτηρια
6 [illegible] * κρασπεδα

45 fcabellum fub pedibus tuis. Si igitur David ⁜ per Spiritum ✓
46 vocat eum Dominum, quomodo filius ejus eft? Et nemo pote-
rat refpondere ei verbum: neque aufus fuit quifquam ex illo die
1 interrogare eum non amplius. Tunc Jefus loquutus eft turbis CAP. XXIII.
2 et difcipulis fuis, Dicens, fuper cathedram Mofis federunt Scribæ
3 et Pharifæi. Omnia igitur quæcunque dixerint vobis fervare,
fervate, et facite; fecundum autem opera eorum ne faciatis: di-
4 cunt enim et non faciunt. Alligant autem onera gravia et diffi-
cilia portatu, et imponunt in humeros hominum: digito autem
5 fuo nolunt movere ea. Omnia autem opera fua faciunt ut con-
fpiciantur ab hominibus: dilatant enim phylacteria fua, et pro-
6 ducunt fimbrias veftimentorum fuorum. Amant autem primos

ܣܡ̈ܟܐ ܒܡܫ̈ܬܝܐ܆ ܘܡܘܬܒ̈ܐ ܩܕ̈ܡܝܐ ܒܟܢܘ̈ܫܬܐ܀
7 ܘܫܐܠܬܐ ܫܠܡܐ ܒܫܘ̈ܩܐ. ܘܕܢܬܩܪܘܢ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܪܒܝ.
8 ܪܒܝ܀ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܬܬܩܪܘܢ ܪܒܝ. ܚܕ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ
ܡܠܦܢܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܡܫܝܚܐ ܀ ܟܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܚܐ ܐܢܬܘܢ
9 ܐܢܬܘܢ. ܘܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ ܬܩܪܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܚܕ ܓܝܪ
10 ܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ. ܠܐ ܕܝܢ ܬܬܩܪܘܢ ܡܕܒܪ̈ܢܐ.
11 ܚܕ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܡܕܒܪܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܪܒ
12 ܕܝܠܟܘܢ. ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܪܝܡ ܢܦܫܗ
13 ܢܬܡܟܟ. ܘܗܘ ܕܢܡܟܟ ܢܦܫܗ ܢܬܬܪܝܡ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ *ܢܣܒ̈ܝ ܐܦ̈ܐ. ܡܛܠ ܕܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒ̈ܬܐ
ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ܆ ܘܒܥܠܬܐ ܕܡ ܐܪ̈ܝܟܬܐ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ
14 ܗܕܐ ܬܩܒܠܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ
ܐܦ̈ܐ. ܡܛܠ ܕܐܚܕܝܢ[1] ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܩܕܡ

* ὑποκριταί

accubitus in cœnis ; et primos confeſſus in ſynagogis ; Et ſaluta- 7
tionem in foris ; et ut vocentur ab hominibus Rabi, Rabi. Vos 8
autem ne vocemini Rabi : unus enim eſt magiſter veſter, *nempe*
⁜ Chriſtus ✓: omnes autem vos fratres eſtis. Et patrem veſtrum 9
ne vocetis in terra : unus enim eſt Pater veſter qui *eſt* in cœlis.
Ne autem vocemini doctores : unus enim eſt doctor veſter, *nempe* 10
Chriſtus. Is autem qui maximus *eſt* veſtrum, erit vobis miniſter. 11
Qui autem exaltaverit ſeipſum, deprimetur ; et qui demiſerit ſe- 12
ipſum exaltabitur. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia 13
comeditis domos viduarum, et prætextu prolixa oratis : propte-
rea accipietis judicium majus. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hy- 14
pocritæ, quia clauditis regnum cœlorum ante homines : vos enim

1 ܕܐܚܕܝܢ] In margine MSti ܕܐܚܕܝܢ ܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܕܐܚܕ ܠܬܪܥܐ ܐܚܪ̈ܢܐ

ܒܢ̈ܝܢܫܐ: ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܠܐ ܥܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܠܐ ܠܥܐܠܝܢ
15 ܕܥܐܠܝܢ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܥܠ. ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ:
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣܒ̈ܝ ܐܦ̈ܐ. ܡܛܠ ܕܡܚܕܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܡܐ
ܘܝܒܫܐ ܠܡܥܒܕ ܚܕ *ܓܝܘܪܐ. ܘܐܡܬܝ ܕܗܘܐ. ܥܒܕܝܢ * προσηλυτου
16 ܐܢܬܘܢ ܠܗ *ܒܪܗ ܕܓܗܢܐ ܒܐܥܦ̈ܐ ܡܢܟܘܢ: ܘܝ * υιου
ܠܟܘܢ ܡܕܒܪ̈ܢܐ ܣܡ̈ܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܡܢ ܕܝܐܡܐ
ܒܗܝܟܠܐ ܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܝܐܡܐ ܒܕܗܒܐ
17 ܕܗܝܟܠܐ ܚܐܒ. ܣܟܠܐ ܘܣܡ̈ܝܐ: ܡܢܘ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܪܒ
18 ܕܗܒܐ ܐܘ ܗܝܟܠܐ ܗܘ ܕܡܩܕܫ ܠܕܗܒܐ. ܘܗܘ ܕܝܢ ܕܝܐܡܐ
ܒܡܕܒܚܐ: ܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܝܐܡܐ ܒܩܘܪܒܢܐ
19 ܕܥܠܘܗܝ ܚܐܒ. ܣܟܠܐ ܘܣܡ̈ܝܐ: ܡܢܘ ܓܝܪ ܪܒ
20 ܩܘܪܒܢܐ ܐܘ ܡܕܒܚܐ ܗܘ ܕܡܩܕܫ ܠܩܘܪܒܢܐ. ܗܘ
ܗܟܝܠ ܕܝܐܡܐ ܒܡܕܒܚܐ: ܝܐܡܐ ܒܗ ܘܒܟܠܗܘܢ
21 ܗܠܝܢ ܕܥܠܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܝܐܡܐ ܒܗܝܟܠܐ: ܝܐܡܐ ܒܗ

15 non introitis, neque illos qui intrant ſinitis intrare. Væ vobis
Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia circumitis mare et aridam, facere
unum proſelytum : et quum fuerit factus, facitis eum filium ge-
16 hennæ duplo magis quam vos. Væ vobis duces cæci, qui dicitis,
Quiſquis juraverit per templum, nihil eſt ; quiſquis autem jura-
17 verit per aurum templi, reus eſt. Stulti et cæci, quid enim eſt
18 majus, aurum, an templum quod ſanctificat aurum ? Et quiſ-
quis juraverit per altare, nihil eſt ; quicunque autem juraverit
19 per oblationem quæ *eſt* ſuper illud, reus eſt. Stulti † et cæci, quid
enim majus *eſt*, oblatio, an altare quod ſanctificat oblationem ?
20 Qui igitur juraverit per altare, jurat per illud, et per omnia quæ
21 *ſunt* ſuper illud. Et qui juraverit per templum, jurat per illud,

† Vide notas.

* παροψίδος τȣ πίνακος

22 et per eum qui habitat in illo. Et qui juraverit per cœlum, jurat
23 per thronum Dei, et per eum qui ſedet ſuper ipſum. Væ vobis
Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia decimatis mentham, et ane-
thum, et cuminum, et omiſiſtis graviora legis; judicium, miſe-
ricordiam, et fidem: hæc autem oportebat facere, et illa non
24 omittere. Duces cæci, qui excolatis culicem, camelum autem
25 deglutitis. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia munda-
tis exterius poculi † et patinæ, intrinſecus autem plena *ſunt* ra-
26 pina, et intemperantia, ⌿ et iniquitate ↙. Phariſæe cæce, mun-
da primum interius poculi, et patinæ, ut ſit etiam exterius eo-
27 rum mundum. Væ vobis Scribæ et Phariſæi hypocritæ, quia
ſimiles eſtis ſepulchris dealbatis, quæ extra quidem videntur ſpe-

† Vide notas.

ܡܟ̈ܠܫܐ܂ ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܕܡܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܬܚܙܝܢ ܫܦܝܪ̈ܐ܀
ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܡܠܝܢ ܡܢ ܓܪ̈ܡܐ ܕܡܝ̈ܬܐ ܘܡܢ ܟܠܗ
28 ܛܡܐܘܬܐ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ܆ ܡܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܬܚܙܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܙܕܝ̈ܩܐ܆ ܡܢ ܠܓܘ ܕܝܢ ܡ̈ܠܝܐ ܐܢܬܘܢ
29 ܡܢ ܡܣܒܒܘܬ ܒܐܦ̈ܐ ܘܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ܀ ܘܝ ܠܟܘܢ ܣܦܪ̈ܐ
ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܢܣ̈ܒܝ ܐܦ̈ܐ܂ ܡܛܠ ܕܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒܪ̈ܐ ܕܢܒܝ̈ܐ܀
30 ܘܡܨܒܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܩܒܪ̈ܐ ܕܙܕܝ̈ܩܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܘ
ܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܒܝܘ̈ܡܬܐ ܕܐܒܗ̈ܝܢ܆ ܠܐ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ ܫܘ̈ܬܦܐ
31 ܕܥܡܗܘܢ ܒܕܡܐ ܕܢܒܝ̈ܐ܂ ܡܟܝܠ ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ
32 ܠܟܘܢ܆ ܕܒܢ̈ܝܐ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘ ܠܢܒܝ̈ܐ܀ ܐܦ
33 ܐܢܬܘܢ ܡܠܘ ܟܝܠܐ ܕܐܒܗ̈ܝܟܘܢ܂ ܚܘܘ̈ܬܐ ܒ̈ܢܝܐ ܕܐܟܕ̈ܢܐ܆ [1]ܐܝܟܢܐ
34 ܬܥܪܩܘܢ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܓܗܢܐ܀ ܡܛܠܗܢܐ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ
ܠܘܬܟܘܢ܆ ܢܒܝ̈ܐ ܘܚܟܝ̈ܡܐ ܘܣܦܪ̈ܐ܆ ÷ ܘܡܢܗܘܢ ܬܩܛܠܘܢ.

ciosa, intus autem plena *sunt* ossibus mortuorum, et omni im-
28 munditia. Sic etiam vos extra quidem videmini hominibus justi,
29 intus autem pleni estis hypocrisi et iniquitate. Væ vobis Scribæ
et Pharisæi hypocritæ, quia ædificatis sepulchra prophetarum, et
30 ornatis monumenta justorum. Et dicitis, Si fuissemus in diebus
patrum nostrorum, non essemus socii eorum in sanguine prophe-
31 tarum. Itaque testamini vobismetipsis, quod filii estis eorum
32 qui occiderunt prophetas. Et vos complete mensuram patrum
33 vestrorum. Serpentes, progenies viperarum, † quomodo effugie-
34 tis a judicio gehennæ? Propterea, ecce, ego mitto ad vos pro-
phetas, et sapientes, et Scribas: ÷ et ✓ ex ipsis occidetis, et

1 In margine MSti ܐܝܟܢܐ ܬܫܟܚܘܢ ܠܡܥܪܩ ܡܢ ܕܝܢܐ ܕܥܬܝܕ܀

† Lectio marg. Quomodo potestis fugere a judicio futuro.

ܘܬܙܩܦܘܢ܂ ܘܡܢܗܘܢ ܬܢܓܕܘܢ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܘܬܪܕܦܘܢ
ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܕܝܢܬܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠܗ ܕܡܐ 35
ܙܕܝܩܐ ܕܐܬܐܫܕ [1] ܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܡܢ ܕܡܗ ܕܗܒܝܠ ܗܘ ܙܕܝܩܐ܂
ܥܕܡܐ ܠܕܡܗ ܕܙܟܪܝܐ ܒܪܗ ܕܒܪܟܝܐ܂ ܗܘ ܕܩܛܠܬܘܢ
ܒܝܢܬ ܗܝܟܠܐ ܠܡܕܒܚܐ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܢܐܬܝܢ 36
ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܥܠ ܫܪܒܬܐ ܗܕܐ܂ ܐܘܪܫܠܡ ܐܘܪܫܠܡ 37
ܗܝ ܩܛܠܬ ܠܢܒܝܐ ܘܪܓܡܬ ܠܗܢܘܢ ܕܫܕܝܪܝܢ ܠܘܬܗ܂
ܟܡܐ ܙܒܢܝܢ ܨܒܝܬ ܠܡܟܢܫܘ ܠܒܢܝܟܝ܂ ܐܝܟ ܗܘ ܕܟܢܫܐ
ܬܪܢܓܘܠܬܐ * ܠܦܪ̈ܘܓܝܗ ܕܝܠܗ ܬܚܝܬ ܟܢܦ̈ܝܗ܂ ܘܠܐ

* νοσσια

ܨܒܝܬܘܢ܂ ܗܐ ܡܫܬܒܩ ܠܟܘܢ ܒܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܚܪܒܐ܂ 38
ܐܡܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܂ ܕܠܐ ܬܚܙܘܢܢܝ ܡܢ ܗܫܐ ܘܠܗܠ 39
ܥܕܡܐ ܕܬܐܡܪܘܢ܂ ܡܒܪܟ ܗܘ ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ܂

CAP. XXIV.

ܘܟܕ ܢܦܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܙܠ ܗܘܐ܂ ܘܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ 1

crucifigetis; et ex ipsis flagellabitis in synagogis vestris, et perse-
quemini ex urbe in urbem. Ut veniat super vos omnis sanguis 35
justus, † qui effusus est super terram; a sanguine Abel justi, us-
que ad sanguinem Zachariæ filii Barachiæ, quem occidistis inter
templum *et* altare. Amen dico vobis, quod venient hæc omnia 36
super generationem hanc. Hierosolyma, Hierosolyma, occidens 37
prophetas, et lapidans eos qui missi sunt ad eam: quoties volui
congregare filios tuos, quemadmodum congregat gallina pullos
suos sub alas suas, et non voluistis? Ecce, relinquetur vobis do- 38
mus vestra deserta: Dico enim vobis, Non videbitis me dein- 39
ceps, donec dicatis, Benedictus sit ille qui venit in nomine Domini.

CAP. XXIV.

Et quum egressus esset Jesus e templo, abibat: et accesserunt 1

1 ܕܐܬܐܫܕ] In margine MSti ܕܐܬܬܫܕ

† qui effusus est] Marg. Effusus.

2 ܕܘܗܝ ܠܡܚܘܝܘ ܠܗ ܒܢܝܢܘܗܝ ܕܗܝܟܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ: ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܢܫܬܒܩ ܗܪܟܐ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ
3 ܬܫܬܪܐ ∴ ܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܕܝܢ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ: ܩܪܒܘ
ܠܘܬܗ ܗܢܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܠܒܘܕܝܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܐܡܪ ܠܢ
ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗܘܝܢ: ܘܡܢܐ ܗܘ ܐܬܐ ܕܡܐܬܝܬܟ ܘܕ
4 ܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܚܙܘ
5 ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ. ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܢܐܬܘܢ ܒܫܡܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ
6 ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܫܝܚܐ: ܘܠܣܓܝܐܐ ܢܛܥܘܢ. ܥܬܝܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܡܫܡܥ ܩܪܒܐ ܘܫܡܥܐ ܕܩܪܒܐ: ܚܙܘ ܠܐ
ܬܬܪܓܙܘܢ. ܙܕܩ ܓܝܪ ܕܟܠܗܝܢ ܢܗܘܝܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ
7 ܫܘܠܡܐ. ܢܩܘܡ ܓܝܪ ܥܡܐ ܥܠ ܥܡܐ ܘܡܠܟܘܬܐ
ܥܠ ܡܠܟܘܬܐ. ܘܢܗܘܘܢ *ܟܦܢܐ *ܘܡܘܬܢܐ ܘܙܘܥܐ * λιμοι * λοιμοι

2 discipuli ejus ostendere ei ædificia templi. Ipse autem Jesus dixit
iis, Nonne videtis omnia hæc? amen dico vobis, quod non relin-
3 quetur hic lapis super lapidem, qui non destruetur. Quum sede-
ret autem super montem Olivarum, accesserunt ad eum discipuli
privatim, dicentes, Dic nobis quando hæc erunt; et quod erit
4 signum adventus tui, et consummationis seculi? Respondens au-
5 tem Jesus dixit iis, Videte ne quis seducat vos. Multi enim ve-
nient in nomine meo, dicentes, Ego sum Christus: et mul-
6 tos seducent. Futuri estis autem audire bella, et rumores bello-
rum, videte ne turbemini: oportet enim omnia hæc fieri, sed
7 nondum est finis. Insurget enim gens contra gentem, et regnum
contra regnum; et erunt fames et pestilentiæ, et terræ motus in

9 ܒܕܘ̈ܟܝܬܐ. ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܪܫܐ ܕܚܒ̈ܠܐ ܀ ܗܝܕܝܢ 8
ܢܫܠܡܘܢܟܘܢ ܠܐܘܠܨܢܐ¹. ܘܢܩܛܠܘܢܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ ܣܢ̈ܝܐܐ ܡܢ
10 ܟܠܗܘܢ ⁜ ܥܡܡ̈ܐ ✓ ܡܛܠ ܫܡܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܟܫܠܘܢ
11 ܣܓܝ̈ܐܐ ܘܚܕ̈ܐ ܠܚ̈ܕܐ ܢܫܠܡܘܢ. ܘܢܣܢܘܢ ܚܕ̈ܐ ܠܚ̈ܕܐ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ
12 ܢܒܝ̈ܐ ܕܓ̈ܠܐ ܢܩܘܡܘܢ. ܘܢܛܥܘܢ ܠܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܡܛܠ
13 ܕܣܓܝܐܐ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ. ܢܦܘܓ ܚܘܒܐ ܕܣܓܝ̈ܐܐ. ܗܘ ܕܝܢ
14 ܕܢܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ ܗܢܐ ܢܐܚܐ ܀ ܘܬܬܟܪܙ ܗܕܐ
ܣܒܪܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ ܒܟܠܗ ܡܬܝܬܒܢܝܬܐ : ܠܣܗܕܘܬܐ
15 ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡ̈ܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܬܐܬܐ ܫܘܠܡܐ ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܚܙܝܬܘܢ
ܠܛܢܦܘܬܐ ܕܚܘܪܒܐ* . ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܕܢܝܐܝܠ

* ερημωσεως

ܢܒܝܐ. ܩܝܡܐ ܒܕܘܟܬܐ ܩܕܝܫܬܐ. ܗܘ ܕܩܪܐ ܢܣܬܟܠ ܀
17 ܗܝܕܝܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܗܘܕ ܐܢܘܢ. ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. ܘܗܘ ܕܥܠ ܐܓܪܐ 16

fingulis locis. Omnia autem hæc principium *erunt* dolorum. 8
Tunc tradent vos in † afflictionem, et occident vos, et eritis ex- 9
osi ab omnibus ⁜ gentibus ✓ propter nomen meum. Et tunc of- 10
fendentur multi; et alii alios prodent, et odio habebunt alii alios.
Et multi prophetæ mendaces furgent, et feducent multos. Et 11 12
propter multam iniquitatem refrigefcet charitas multorum. Qui 13
autem perfeveraverit ufque ad finem, hic fervabitur. Et prædi- 14
cabitur hoc Evangelium regni in univerfa *terra* habitata, in tefti-
monium omnibus gentibus: et tunc veniet finis. Quum igitur 15
videritis abominationem defolationis, quæ dicta eft a Daniele pro-
pheta, ftantem in loco fancto: (qui legit intelligat) Tunc illi qui 16
in Judæa funt, fugiant in montem; Et qui fuper tectum eft, 17

1 ܠܐܘܠܨܢܐ] In margine MSti ܠܐܘܠܨܢܐ
† afflictionem] Lectio marg. Afflictiones

18 [illegible]
19 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible] * εκολοβωθησαν
[illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
[illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]

18 non descendat tollere quæ *sunt* in domo sua: Et qui in agro est,
19 non revertatur retro tollere vestimenta sua. Væ autem illis quæ
20 in utero habent, et illis quæ lactant in illis diebus. Orate autem
21 ne sit fuga vestra in hyeme, neque in sabbatho. Erit enim tunc
afflictio magna, qualis non fuit ab initio mundi, usque nunc, ne-
22 que erit. Et nisi decurtati fuissent dies illi, non esset servata om-
23 nis caro: propter autem electos decurtabuntur dies illi. Tunc si
quis dixerit vobis, Ecce, hic est Christus, aut hic; ne credatis.
24 Surgent enim Christi falsi, et prophetæ mendaces, et dabunt sig-
na magna et miracula, ut seducant, si possibile esset, etiam electos.
25 26 Ecce, prædixi vobis. Si igitur dixerint vobis, Ecce, in deserto
27 est, ne exeatis: Ecce, in conclavibus est, ne credatis. Sicut

ܓܝܪ ܕܒܪܩܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܕܢ̈ܚܐ ܘܡܬܚܙܐ ܥܕܡܐ ܠܡܥܪ̈ܒܐ ܀
ܗܟܢܐ ܬܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܀ ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܢ 28
* πτωμα ܬܗܘܐ *ܫܠܕܐ ܀ ܬܡܢ ܢܬܟܢܫܘܢ ܢܫܪ̈ܐ ܀ ܡܚܕܐ ܕܝܢ ܒܬܪ 29
ܐܘܠܨܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܀ ܫܡܫܐ ܢܚܫܟ ܀ ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ
ܢܘܗܪܗ ܀ ¹ܘܟܘܟܒܐ ܕܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ ܀ ܘܚܝܠܘܬܐ ܕܫܡܝܐ
ܢܬܬܙܝܥܘܢ ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܬܚܙܐ ܐܬܐ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܫܡܝܐ ܀ 30
ܘܗܝܕܝܢ ܢܪܩܕܘܢ ܟܠܗܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܐܪܥܐ ܀ ܘܢܚܙܘܢ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢ̈ܐ ܕܫܡܝܐ ܀ ܥܡ ܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ ܀
ܘܢܫܕܪ ܡܠܐܟܘܗܝ ܥܡ ⁜ ܩܠܐ ܕܫܝܦܘܪܐ ܪܒܐ ܀ ܘܢܟܢܫܘܢ 31
* απ ακρων ܠܓܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܐܪܒܥ ܪ̈ܘܚܐ ܀ *ܡܢ ܪܫܝܗܘܢ
ܕܫܡܝܐ ܥܕܡܐ ܠܪܫܝܗܘܢ ܀ ܡܢ ܕܝܢ ܬܐܬܐ ܝܠܦܘ 32
ܦܠܐܬܐ ܀ ܐܡܬܝ ܕܡܢ ܟܒܪ ܣܘܟܬܐ ܕܝܠܗ ܪܟܝܟܬܐ

enim fulgur exit ab Orientibus, et apparet usque ad Occidentes,
sic erit etiam adventus Filii hominis. Ubicunque enim fuerit ca- 28
daver, illic congregabuntur aquilæ. Statim autem post afflictio- 29
nem dierum illorum, sol obscurabitur, et luna non dabit lumen
suum, ‡ et stellæ cœli cadent, et virtutes cœli commovebuntur.
Tunc conspicietur signum Filii hominis in cœlo: et tunc plangent 30
omnes generationes terræ; et videbunt Filium hominis venientem
in nubibus cœli, cum potentia et gloria multa. Et mittet ange- 31
los suos cum ⁜ voce ✓ tubæ magnæ, et congregabunt electos suos
a quatuor ventis; ab extremo cœlorum, usque ad extremum eo-
rum. A ficu autem discite parabolam: quum jam ramus ejus 32

1 ܘܟܘܟܒܐ ܕܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ] In margine MSti ܡܢ (ܘܟܘܟܒܐ)
(ܫܡܝܐ ܢܦܠܘܢ)

‡ et stellæ cœli cadent] Lectio marg. (et stellæ) E (cœlo cadent)

ܠܗܘܐ ܘܛܪ̈ܦܐ ܢܦܪ̈ܥܘܢ܀ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܩܪܒ ܩܝܛܐ.
33 ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܥܘ܀
34 ܕܩܪܝܒܐ ܗܘ ܥܠ ܬܪܥܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܀ ܕܠܐ
35 ܢܥܒܪ ܕܪܐ ܗܢܐ. ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ. ܫܡܝܐ
36 ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ܀ ܡ̈ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܢܥܒ̈ܪܢ܀ ܡܛܠ ܕܝܢ
ܝܘܡܐ ܗܘ ܐܘ ¹ܫܥܬܐ܀ ܘܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ. ܐܦܠܐ ܡܠܐܟ̈ܐ ܕܫܡ̈ܝܐ.
37 ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܀ ܐܝܟܢܐ ²ܕܝܢ ܕܒܝܘܡ̈ܬܐ ܕܢܘܚ:
38 ܗܟܢܐ ܠܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܒܝܘܡ̈ܬܐ ܗܢܘܢ ܕܩܕܡ ܛܘܦܢܐ: ܕܐܟܠܝܢ
ܘܫܬܝܢ: ܕܢܣ̈ܒܝܢ ܘܡܗ̈ܒܝܢ: ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܥܠ
39 ܢܘܚ ܠܩܒܘܬܐ܀ ܘܠܐ ܝܕܥܘ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܛܘܦܢܐ
ܘܫܩܠ ܠܟܠܗܘܢ܀ ܗܟܢܐ ܠܗܘܐ ܐܦ ܡܐܬܝܬܗ ܕܒܪܗ

tener fuerit, et folia germinaverint, ſcitis quod appropinquavit
33 æſtas. Ita etiam vos, quum videritis omnia hæc, ſcitote quod
34 prope ſit ad portam. Amen dico vobis, quod non præteribit ge-
35 neratio hæc, uſquedum omnia hæc fiant. Cœlum et terra præ-
36 teribunt, ſermones autem mei non præteribunt. De autem die
illo aut † hora nemo ſcit, nec etiam angeli cœlorum, niſi Pater ſo-
37 lus. Sicut ‡ autem *erant* dies Noe, ſic erit etiam adventus Filii
38 hominis. Sicut enim erant diebus qui ante diluvium, edentes
et bibentes, nubentes et nuptui tradentes, uſque ad diem quo
39 ingreſſus eſt Noe in arcam; Nec cognoverunt donec veniſſet
diluvium, et ſuſtuliſſet omnes: ſic erit etiam adventus Filii

1 ܫܥܬܐ] In margine MSti ܗܝ (ܫܥܬܐ)
2 ܕܝܢ] ܓܝܪ
† hora] Lectio marg. (hora) Illa.
‡ autem] Enim.

40 ܕܐܢܫܐ ܀ ܗܝܕܝܢ ܬܪܝܢ ܢܗܘܘܢ ܒܐܓܪܘܣܐ. ܚܕ ܡܬܕܒܪ
41 ܘܚܕ ܡܫܬܒܩ. ܬܪܬܝܢ ܛܚܢܢ ܒܪܚܝܐ. ܚܕܐ ܡܬܕܒܪܐ ܘܚܕܐ
42 ܡܫܬܒܩܐ ܀ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ
43 ܒܐܝܢܐ ܝܘܡܐ ܡܪܟܘܢ ܐܬܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܘ. ܕܐܠܘ
ܝܕܥ ܗܘܐ ܡܪܐ ܒܝܬܐ ܒܐܝܢܐ ܡܛܪܬܐ ܐܬܐ ܓܢܒܐ. ܡܬܬܥܝܪ
44 ܗܘܐ ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܢܬܦܠܫ ܒܝܬܗ ܕܝܠܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ
ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ. ܡܛܠ ܕܒܫܥܬܐ ܕܠܐ ܣܒܪܝܢ
45 ܐܢܬܘܢ. ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܬܐ ܀ ܡܢܘ *ܐܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܒܕܐ
ܡܗܝܡܢܐ ܘܚܟܝܡܐ. ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܪܗ ܕܝܠܗ ܥܠ
46 ܒܢܝ ܒܝܬܗ ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ ܬܪܣܝܬܐ [1] ܒܙܒܢܐ ܀ ܛܘܒܘܗܝ
ܗܘ ܠܥܒܕܐ ܗܘ. ܗܘ ܕܐܬܐ ܡܪܗ ܕܝܠܗ ܢܫܟܚܝܘܗܝ ܠܗ
47 ܕܥܒܕ ܗܟܢܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܥܠ ܟܠܗܘܢ
48 ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܩܝܡܝܘܗܝ ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܢܐܡܪ

* ἀρα

40 hominis. Tunc duo erunt in agro, unus aſſumetur, et unus re-
41 linquetur. Duæ molentes in mola, una aſſumetur, et una relin-
42 quetur. Vigilate igitur, quia neſcitis quo die Dominus veſter ve-
43 niet. Hoc autem ſcitote, quod ſi ſciret dominus domus qua vigi-
lia venturus ſit fur, vigilaret, et non ſineret perfodi domum ſuam.
44 Propterea etiam vos eſtote parati: quia hora qua non putatis, Fi-
45 lius hominis veniet. Quis igitur eſt ſervus fidelis et prudens,
quem conſtituit dominus ejus ſuper domeſticos ſuos, ut det iis
46 alimentum ┼ in tempore. Beatus eſt ſervus ille, quem *quum* ve-
47 nerit dominus ejus, inveniet ÷ eum ✓ facientem ita: Amen
48 dico vobis, quod ſuper omnia quæ ſunt ei conſtituet eum. Si

1 ܒܙܒܢܐ] In margine MSti (ܒܙܒܢܐ) ܕܝܠܗܘܢ

┼ in tempore] Lectio Marg. (in tempore) Suo.

ܢܐܡܪ ܗܘ ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ ܒܠܒܗ : * ܡܘܚܪ ܡܪܝ ܕܢܐܬܐ ܀ * χρονίζει
49 ܘܢܫܪܐ ܠܡܡܚܐ ܠܟܢܘܬܗ ܕܝܠܗ : ܠܡܐܟܠ ܕܝܢ ܘܠܡܫܬܐ ܥܡ
50 ܪܘܝܐ ܀ ܢܐܬܐ ܡܪܗ ܕܥܒܕܐ ܗܘ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܣܟܐ ܘܒܫܥܬܐ
51 ܗܝ ܕܠܐ ܝܕܥ : ܘܢܦܠܓܝܘܗܝ ܠܬܪܝܢ . ܘܡܢܬܗ ܕܝܠܗ ܥܡ
ܢܣܒ ܐܦܐ ܢܣܝܡ . ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢܐ ܀
1 ܗܝܕܝܢ ܬܬܕܡܐ[1] ܡܠܟܘܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܥܣܪ ܒܬܘܠܢ ܀ ܗܠܝܢ CAP. XXV.
ܐܝܠܝܢ ܕܟܕ ܢܣܒ̈ ܠܡܦܐܕ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ ܢܦܩ̈ ܠܐܘܪܥܐ ܕܚܬܢܐ
2 ⁜[2] ܘܕܟܠܬܐ ✓. ܚܡܫ ܕܝܢ ܡܢܗܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܗܘܝ ܚܟܝܡܬܐ .
3 ܘܚܡܫ ܣܟܠܬܐ . ܗܢܝܢ ܣܟܠܬܐ ܢܣܒ̈ ܠܡܦܐܕ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ . ܘܠܐ
4 ܢܣܒ̈ ܥܡܗܝܢ ܡܫܚܐ . ܗܢܝܢ ܕܝܢ ܚܟܝܡܬܐ ܀ ܢܣܒ̈
5 ܡܫܚܐ ܒܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ ܥܡ ܠܡܦܐܕ̈ܝܗܝܢ . ܟܕ ܐܘܚܪ ܕܝܢ

autem dixerit ſervus ille malus in corde ſuo, Tardat dominus meus
49 venire: Et cœperit percutere conſervos ſuos, comedere autem,
50 et bibere cum ebriis: Veniet dominus ſervi illius die quo non
51 expectat, et hora qua non novit: Et diſſecabit eum; et partem
ejus cum hypocritis ponet: ibi erit fletus et ſtridor dentium.
1 Tunc † aſſimilabitur regnum cœlorum decem virginibus, quæ ac- CAP. XXV.
cipientes lampades ſuas, exierunt in occurſum ſponſi ‡ ⁜ et
2 ſponſæ ✓. Quinque autem ex iis erant prudentes, et quinque
3 fatuæ. Ipſæ fatuæ acceperunt lampades ſuas, et non acceperunt
4 ſecum oleum. Illæ autem prudentes acceperunt oleum in vaſis
5 ſuis cum lampadibus ſuis. Quum differret autem ſponſus, dormi-

1 ܬܬܕܡܐ] In margine MSti ܐܬܕܡܝܬ

2 ⁜ ܘܕܟܠܬܐ ✓] ܟܠܬܐ ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚ̈ܚܐ ܡܫܬܟܚܐ . ܘܡܢܬܘܠ ܒܐܠܟܣܢܕܪܝܐ ܀

† aſſimilabitur] Lectio marg. Aſſimilatum eſt.

‡ ⁜ et ſponſæ ✓] 'Sponſa' non in omnibus exemplaribus invenitur, et nominatim in Alexandrino.

6 ܚܬܢܐ ܀ ܢܥܡܝ̈ ܟܠܗܝܢ ܘܕܡܟ̈ܝ. ܒܦܠܓܗ ܕܝܢ ܕܠܠܝܐ
7 ܩܥܬܐ ܗܘܬ ܀ ܗܐ ܚܬܢܐ ܐܬܐ ܦܘܩܘ ܠܐܘܪܥܗ. ܗܝܕܝܢ ܩܡ̈ܝ
8 ܟܠܗܝܢ ܒ̈ܬܘܠܬܐ ܗܠܝܢ ܘܨܒ̈ܬܝ ܠܠܡܦܐܕ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ. ܗܠܝܢ
ܕܝܢ ܣܟܠ̈ܬܐ ܠܚܟܝܡ̈ܬܐ ܐܡܪ̈ܝ. ܗܒ̈ܝ ܠܢ ܡܢ ܡܫܚܟܝ̈
9 ܕܝܠܟܝ̈ܢ: ܡܛܠ ܕܠܡܦܐܕ̈ܐ ܕܝܠܢ ܕܥ̈ܟܝܢ. ܥܢ̈ܝ ܕܝܢ
ܗܠܝܢ ܚܟܝܡ̈ܬܐ ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ: ܕܠܡܐ ܠܐ ܢܣܦܩ ܠܢ ܘܠܟܝ̈ܢ.
ܐܙ̈ܠܝ ܕܝܢ ܡܛܠܛܠܗܝ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܘܙܒ̈ܢܝ ܠܟܝ̈ܢ.
10 ܟܕ ܐܙ̈ܠܢ ܕܝܢ ܠܡܙܒܢ: ܐܬܐ ܚܬܢܐ. ܘܗܠܝܢ ܡܛܝܒ̈ܬܐ
11 ܥܠ̈ܝ ܥܡܗ ܠܡܫܬܘܬܐ. ܘܐܬܬܚܕ ܬܪܥܐ. ܠܚܪܬܐ ܕܝܢ ܐܬ̈ܝܢ
ܐܦ ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ ܒ̈ܬܘܠܬܐ ܟܕ ܐܡܪ̈ܢ: ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ ܦܬܚ
12 ܠܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܝ̈ܢ:
13 ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟܝ̈ܢ ܀ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ
14 ܐܢܬܘܢ ܠܝܘܡܐ [1] ܘܠܐ ܠܫܥܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܪܢܫܐ ܟܕ

tarunt omnes, et dormierunt. Media autem nocte clamor factus 6
est, Ecce sponsus venit, exite in occursum ejus. Tunc surrexe- 7
runt omnes virgines illæ, et ornaverunt lampades suas. Fatuæ 8
autem prudentibus dixerunt, Date nobis ex oleo vestro, quia lam-
pades nostræ extinguuntur. Responderunt autem prudentes, di- 9
centes, Ne forte non sufficiat nobis et vobis: ite vero potius ad
eos qui vendunt, et emite vobis. Quum abirent autem ad emen- 10
dum, venit sponsus; et paratæ intraverunt cum eo ad nuptias,
et clausa est janua. Postea autem veniunt etiam reliquæ virgines, 11
dicentes, Domine, Domine, aperi nobis. Ipse autem respondens 12
dixit, Amen dico vobis, quod non novi vos. Vigilate itaque, 13
quia non scitis diem † neque horam. Sicut enim homo peregre 14

1 ܘܠܐ] In margine MSti ܐܘ̇

† neque] Marg. Aut.

ܢܦܩ܆ ܩܪܐ ܠܥܒ̈ܕܐ ܕܝܠܗ ܘܐܫܠܡ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ
15 ܠܗ ∴ ܘܠܗܢܐ ܡܢ ܝܗܒ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ. ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܬܪܬܝܢ܆
ܠܗܢܐ ܕܝܢ ܚܕܐ. ܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܚܝܠܐ ܕܝܠܗ. ܘܢܦܩ ܡܫܢܝܐ.
16 ܡܚܕ ܐܙܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܢܣܒ܆ ܐܬܬܓܪ ܒܗܘܢ
17 [1]ܘܥܒܕ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ∴ ܗܘ ܗܟܘܬ ܘܐܦ ܗܘ ܕܬܪܬܝܢ܆
18 ܬܓܪ ܐܦ ܗܘ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܬܪܬܝܢ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܕܚܕܐ ܢܣܒ܆ ܐܙܠ
19 ܚܦܪ ܒܐܪܥܐ ܘܛܫܝ ܟܣܦܐ ܕܡܪܗ ∴ ܒܬܪ ܕܝܢ ܙܒܢܐ
ܣܓܝܐܐ܆ ܐܬܐ ܡܪܗܘܢ ܕܥܒ̈ܕܐ ܗܠܝܢ܆ ܘܢܣܒ ܥܡܗܘܢ
20 ܚܘܫܒܢܐ܆ ܘܟܕ ܩܪܒ ܗܘ ܕܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܢܣܒ܆ ܩܪܒ
ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܡܪܝ܆ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ
ܠܝ [2]ܐܫܠܡܬ܆ ܗܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܚܡܫܐ ܟܟܪ̈ܐ ܬܓܪܬ ܥܠܝܗܘܢ.

proficiſcens, vocavit ſervos ſuos, et tradidit iis illa quæ erant ei.
15 Et huic quidem dedit quinque talenta, illi autem duo, illi autem
unum: unicuique ſecundum facultatem ſuam: et peregre pro-
16 fectus eſt ſtatim. Profectus autem ille qui quinque talenta acce-
17 perat, negotiatus eſt in iis, † et fecit alia quinque talenta. Similiter
18 et ille qui duo *acceperat*, lucratus eſt etiam ipſe alia duo. Is
autem qui unum acceperat, abiit *et* fodit in terram, et abſcondit
19 pecuniam domini ſui. Poſt autem tempus multum, venit domi-
20 nus ſervorum illorum, et confert cum iis rationem. Et quum
acceſſiſſet ille qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quin-
que talenta, dicens, Domine mi, quinque talenta mihi ‡ tra-
didiſti, ecce, alia quinque talenta lucratus ſum præter ea.

1 ܘܥܒܕ] In margine MSti ܘܬܓܪ
2 ܐܫܠܡܬ] ܝܗܒܬ

† et fecit] Lectio marg. Et lucratus eſt.
‡ tradidiſti] Dediſti.

ܐܡܪ ܕܝܢ ܠܗ ܡܪܗ ܕܝܠܗ. ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ. 21
ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܝܬܐ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ ܕܡܪܟ ܕܝܠܟ܀ ܟܕ ܩܪܒ ܕܝܢ ܐܦ 22
ܗܘ ܕܬܪܬܝܢ ܟܟܪ̈ܐ ܐܡܪ. ܡܪܝ: ܬܪܬܝܢ ܟܟܪ̈ܐ ܠܝ ܐܫܠܡܬ:
ܗܐ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܬܪܬܝܢ ܟܟܪ̈ܐ ܝܬܪܬ ܒܠܥܕܝܗܝܢ. ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܗ ܕܝܠܗ. 23
ܫܦܝܪ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܙܥܘܪ̈ܝܬܐ ܐܝܬܝܟ
ܗܘܝܬ ܡܗܝܡܢܐ: ܥܠ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܐܩܝܡܟ. ܥܘܠ ܠܚܕܘܬܗ
ܕܡܪܟ ܕܝܠܟ܀ ܟܕ ܩܪܒ ܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܕܚܕ ܟܟܪܐ ܢܣܒ 24
ܗܘ ܐܡܪ. ܡܪܝ: ܝܕܥܬܟ ܕܒܪܢܫܐ ܐܝܬܝܟ ܩܫܝܐ. ܕܚܨܕ
ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ. ܘܡܟܢܫ ܐܢܬ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ
ܒܕܪܬ. ܘܟܕ ܕܚܠܬ: ܐܙܠܬ ܛܫܝܬܗ ܠܟܟܪܐ ܕܝܠܟ ܒܐܪܥܐ: 25
ܗܐ ܐܝܬ ܠܟ ܗܘ ܕܝܠܟ܀ ܟܕ ܥܢܐ ܕܝܢ ܡܪܗ ܕܝܠܗ 26
ܐܡܪ ܠܗ. ܥܒܕܐ ܒܝܫܐ *ܘܚܒܢܢܐ: ܝܕܥܬ ܗܘܝܬ ܕܚܨܕ

* και οκνηρε

Dixit autem ei dominus ejus, Bene, ſerve bone et fidelis : in ex- 21
iguis fuiſti fidelis, ſuper multa conſtituam te : ingredere in gau-
dium domini tui. Quum acceſſiſſet autem et ille qui duo ta- 22
lenta *acceperat*, dixit ; Domine mi, duo talenta mihi tradidiſti,
ecce, alia duo talenta lucratus ſum præter ea. Dixit ei dominus 23
ejus, Bene, ſerve bone et fidelis : in exiguis fuiſti fidelis, ſuper
multa conſtituam te : ingredere in gaudium domini tui. Quum 24
acceſſiſſet autem et ille qui unum talentum acceperat, dixit ;
Domine mi, noveram te quod homo ſis durus, qui metis unde
non ſeminaſti ; et colligis unde non ſparſiſti : Et timens abii *et* 25
occultavi talentum tuum in terra : ecce, habes quod tuum *eſt*.
Reſpondens autem dominus ejus dixit ei, Serve male et piger, 26

ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܪܥܬ ܀ ܘܡܟܢܫ ܐܢܐ ܡܢ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܒܕܪܬ ܀
27 ܙܕܩ ܗܘܐ ܠܟ ܗܟܝܠ ܠܡܪܡܝܘ ܟܣܦ̈ܐ ܕܝܠܝ ¹ܠܡܥܪ̈ܦܢܐ ܀
ܘܟܕ ܐܬܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܫܩܠ ܗܘܝܬ ܕܝܠܝ ܥܡ ܪܒܝܬܐ.
28 ܫܩܘܠܘ ⁜ ܗܟܝܠ ✓ ܡܢܗ ܟܟܪܐ ܀ ܘܗܒܘ ܠܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
29 ܥܣܪ ܟܟܪ̈ܝܢ ⁘ ܠܟܠ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܬܝܗܒ
ܠܗ ܘܢܬܝܬܪ. ܡܢ ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܀ ܘܐܦ ܗܘ
30 ܕܡܬܚܙܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ ܡܢܗ ⁘ ܘܠܥܒܕܐ ܕܠܐ ܚܫܚ
ܐܦܩܘܗܝ ✓ ܠܚܫܘܟܐ *ܕܠܒܪ ܒܪܝܐ. ܬܡܢ ܢܗܘܐ ܒܟܝܐ * ἐξώτερον
31 ܘܚܘܪܩܐ ܕܫܢ̈ܐ ⁘ ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܐܬܐ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ
ܕܝܠܗ ܀ ܘܟܠܗܘܢ ܡܠܐܟ̈ܐ ܩܕܝܫ̈ܐ ܥܡܗ ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܬܒ ܥܠ
32 ܬܪܘܢܘܣ ܕܫܘܒܚܗ ܀ ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܩܕܡܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ.
ܘܢܦܪܫ ܐܢܘܢ ܡܢ ܚܕ̈ܕܐ ܀ ܐܝܟ ܡܐ ܕܪܥܝܐ ܡܦܪܫ ܥܪ̈ܒܐ

noveras quod metam unde non ſeminaverim, et colligam unde
27 non ſparſerim : Oportuit te igitur projicere argenta mea † nu-
28 mulariis : et veniens ego recepiſſem meum cum uſura. Tollite
⁜ igitur ✓ ab eo talentum, et date illi qui habet decem talenta.
29 Omni enim qui habet, dabitur, et abundabit ; qui autem non
30 habet, etiam id quod videtur habere, auferetur ab eo. Et ſervum
inutilem ejicite in tenebras exteriores : ibi erit fletus et ſtri-
31 dor dentium. Quum autem venerit Filius hominis in gloria
ſua, et omnes angeli ſancti cum eo, tunc ſedebit ſuper thro-
32 num gloriæ ſuæ. Et congregabuntur coram eo omnes gen-
tes, et ſeparabit eos ab invicem, ſicut paſtor ſeparat oves ab

1 ܠܡܥܪ̈ܦܢܐ] In margine MSti τοις τραπεζιταις
ܛܪܦܝܙܝܛܝܣ

ܡܢ ܓܕ̈ܝܐ. ܘܢܩܝܡ ܠܐܡ̈ܪܐ ܡܢ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ܆ 33
ܠܓܕ̈ܝܐ ܕܝܢ ܡܢ ܣܡܠܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܡܠܟܐ ܠܗܠܝܢ 34
ܕܡܢ ܝܡܝܢܗ܆ ܬܘ ܒܪ̈ܝܟܘܗܝ ܕܐܒܝ. ܝܪܬܘ ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ
ܕܡܛܝܒܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ[1] ܕܥܠܡܐ. ܟܦܢܬ ܓܝܪ 35
ܘܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܘܠ. ⁜ ܘ✓ ܨܗܝܬ ܘܐܫܩܝܬܘܢܢܝ.
ܐܟܣܢܝܐ ܗܘܝܬ ܘܟܢܫܬܘܢܢܝ. ܥܪܛܠܝܐ ܘܟܣܝܬܘܢܢܝ. 36
ܐܬܟܪܗܬ ܘܣܥܪܬܘܢܢܝ. ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ
ܘܐܬܝܬܘܢ ܠܘܬܝ܀ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ ܠܗ ܗܢܘܢ ܙܕܝ̈ܩܐ ܟܕ 37
ܐܡܪܝܢ܆ ܡܪܝܐ܆ ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܘܬܪܣܝܢܟ܆ ܐܘ
ܨܗܝܐ ܘܐܫܩܝܢܟ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܚܙܝܢܟ ܐܟܣܢܝܐ ܘܟܢܫܢܟ܆ ܐܘ 38
ܥܪܛܠܝܐ ܘܟܣܝܢܟ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܚܙܝܢܟ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܒܝܬ 39
ܢܛܘܪܬܐ ܘܐܬܝܢ ܠܘܬܟ. ܘܟܕ ܥܢܐ ܡܠܟܐ. ܢܐܡܪ ܠܗܘܢ. 40

hœdis. Et ſtatuet oves quidem a dextera ſua, hœdos autem a 33
ſiniſtra ſua. Tunc dicet Rex iis qui *erunt* a dextera ſua, Venite 34
benedicti Patris mei, poſſidete regnum paratum vobis a funda-
tione mundi. Eſurivi enim, et dediſtis mihi ad comedendum; 35
⁜ et ✓ ſitivi, et dediſtis mihi potum; hoſpes eram, et collegiſtis
me; Nudus, et operuiſtis me; ægrotus fui, et viſitaſtis me; in 36
domo cuſtodiæ eram, et veniſtis ad me. Tunc reſpondebunt juſti, 37
dicentes, Domine, quando vidimus te eſurientem, et aluimus?
aut ſitientem, et potum dedimus tibi? Quando autem vidi- 38
mus te hoſpitem, et collegemus? aut nudum, et operuimus?
Quando autem vidimus te ægrotum, aut in domo cuſtodiæ, et 39
venimus ad te? Et reſpondens Rex dicet iis, Amen dico vobis, 40

1 ܬܪܡܝܬܗ] In margine MSti ܬܪܡܝܬܐ ܫܪܝܐ

ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ⁖ ܕܟܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ ܡܢ ܗܠܝܢ
41 ܐܚܝ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ. ܠܝ ܗܘ ܥܒܕܬܘܢ ⁖ ܗܝܕܝܢ ܢܐܡܪ ܐܦ
ܠܗܘܢ ܕܡܢ ܣܡܠܐ. ܙܠܘ ܡܢܝ ܠܝܛܐ ⁖ ܠܢܘܪܐ ܕܠܥܠܡ ⁖
42 ܗܝ ܕܡܛܝܒܐ ܠܐܟܠܩܪܨܐ ܘܠܡܠܐܟܘܗܝ. ܟܦܢܬ ܓܝܪ ܘܠܐ
43 ܝܗܒܬܘܢ ܠܝ ܠܡܐܟܠ. ܨܗܝܬ ܘܠܐ ܐܫܩܝܬܘܢܝ. ܐܟܣܢܝܐ
ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܘܠܐ ܟܢܫܬܘܢܢܝ. ܥܪܛܠܝܐ ܘܠܐ ܟܣܝܬܘܢܢܝ.
44 ܟܪܝܗܐ ܘܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ ܘܠܐ ܣܥܪܬܘܢܢܝ ⁖ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܘܢ
ܐܦ ܗܢܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ⁖ ܡܪܢ ⁖ ܐܡܬܝ ܚܙܝܢܟ ܟܦܢܐ ܐܘ
ܨܗܝܐ ⁖ ܐܘ ܐܟܣܢܝܐ ܐܘ ܥܪܛܠܝܐ ⁖ ܐܘ ܟܪܝܗܐ ܐܘ ܒܒܝܬ
45 ܐܣܝܪܐ ܘܠܐ ܫܡܫܢܟ ⁖ ܗܝܕܝܢ ܢܥܢܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ ⁖
ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ⁖ ܕܟܡܐ ܕܠܐ ܥܒܕܬܘܢ ܠܚܕ
46 ܡܢ ܗܠܝܢ ܙܥܘܪܐ. ܐܦ ܠܐ ܠܝ ܥܒܕܬܘܢ. ܘܢܐܙܠܘܢ ܗܠܝܢ
ܠܬܫܢܝܩܐ ܕܠܥܠܡ ⁖ ܙܕܝܩܐ ܕܝܢ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ⁖

quatenus feciſtis uni ex iſtis fratribus meis minimis, mihi feciſtis.
41 Tunc dicet etiam illis qui *erunt* a ſiniſtra, Diſcedite a me, male-
dicti, in ignem æternum, qui paratus eſt diabolo et angelis ſuis.
42 Eſurivi enim, et non dediſtis mihi ad comedendum; Sitivi, et non
43 dediſtis mihi potum; Hoſpes eram, et non collegiſtis me; nu-
dus, et non operuiſtis me; ægrotus, et in domo cuſtodiæ, et non
44 viſitaſtis me. Tunc reſpondebunt etiam ipſi, dicentes, Domine,
quando vidimus te eſurientem, aut ſitientem, aut hoſpitem, aut
nudum, aut ægrotum, aut in domo cuſtodiæ, et non miniſtravi-
45 mus tibi? Tunc reſpondebit iis, dicens, Amen dico vobis,
quatenus non feciſtis uni ex iſtis minimis, etiam non mihi feciſtis.
46 Et abibunt hi in ſupplicium æternum, juſti autem in vitam æternam.

CAP. XXVI.

ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܟܠܗܘܢ ܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ ܐܡܪ܆ 1
ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘ̈ܡܝܢ ܗܘܐ 2
* πασχα — *ܦܨܚܐ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܡܨܛܠܒܘ ܀ ܗܝܕܝܢ 3
ܐܬܟܢܫܘ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܕܥܡܐ. ܠܕܪܬܗ ܕܪܝܫ
ܟܘܡܪܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܩܝܦܐ. ܘܐܬܡܠܟܘ ܐܟܚܕܐ ܕܠܝܫܘܥ 4
ܒܢܟܠܐ ܢܐܚܕܘܢ ܘܢܩܛܠܘܢ. ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܒܥܐܕܐ܆ 5
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܫܓܘܫܝܐ ܢܗܘܐ ܒܥܡܐ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܗܘܐ 6
ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܗܘ ܓܪܒܐ. ܩܪܒܬ ܠܗ 7
ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ [1]ܐܠܒܣܛܪܘܢ ܕܡܘܪܘܢ [2]ܝܩܝܪ ܛܝܡܐ. ܘܐܫܦܥܬܗ
ܗܘܬ ܥܠ ܪܫܗ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘܐ. ܟܕ ܚܙܘ ܕܝܢ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ܆ 8
* αγανακτησαν — *ܐܬܚܡܬܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ. ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܓܝܪ 9
ܗܢܐ ܠܡܙܕܒܢܘ ܒܣܓܝ ܘܠܡܬܝܗܒܘ ܠܡܣܟ̈ܢܐ. ܟܕ 10

CAP. XXVI.

1 Et factum est quum finivisset Jesus omnes sermones hos, dixit
2 discipulis suis, Scitis quod post duos dies fit Pascha, et Filius ho-
3 minis traditur ut crucifigatur. Tunc congregati sunt principes
Sacerdotum, et Scribæ, et Seniores populi, in aulam principis
4 Sacerdotum qui dicebatur Caiaphas. Et consilium inierunt simul
5 ut Jesum dolo apprehenderent, et occiderent. Dicebant autem,
6 Non in festo, ne tumultus fiat in populo. Quum autem Jesus
7 esset in Bethania, in domo Simonis leprosi, Accessit ad eum mu-
lier habens alabastrum unguenti, † gravis pretii, et effudit super
8 caput ipsius recumbentis. Quum vidissent autem discipuli ejus,
9 indignati sunt, dicentes, Ad quid perditio hæc? Poterat enim
10 istud *unguentum* vendi multo, et dari pauperibus. Quum cogno-

1 ܐܠܒܣܛܪܘܢ] In margine MSti αλαβαςρον ܐܠܐܒܐܣܛܪܘܢ

2 ܝܩܝܪ] ܣܓܝ

† gravis] Lectio Marg. Multi.

ܝܕܥ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܥܡܠܐ ܡܘܫܛܝܢ ܐܢܬܘܢ
11 ܠܐܢܬܬܐ. ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܛܒܐ ܥܒܕܬ ܒܝ. ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ
ܡܣܟ̈ܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ
12 ܠܟܘܢ ܀ ܟܕ ܐܪܡܝܬ ܓܝܪ ܗܕܐ ܡܘܪܘܢ ܗܢܐ ܥܠ ܦܓܪܝ
13 ܥܒܕܬ ܀ ܐܝܟ ܕܠܡܩܒܪܘܬܝ ܥܒܕܬ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀
ܕܐܝܟܐ ܕܐܢ ܬܬܟܪܙ ܣܒܪܬܐ [1] ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ ܀ ܬܬܡܠܠ
14 ܐܦ ܗܝ ܡܐ ܕܥܒܕܬ ܗܕܐ ܠܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܗ ܀ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ
ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ ܠܘܬ
15 ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܐܡܪ. ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܬܠ ܠܝ. ܘܐܢܐ
ܐܫܠܡܝܘܗܝ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܩܝܡܘ ܠܗ ܬܠܬܝܢ ܟܣܦܐ.
16 ܘܡܢ ܗܝܕܝܢ ܒܥܐ ܗܘܐ [2] ܥܕܢܐ ܕܫܦܝܪ ܐܝܟ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ ܀
17 ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ ܀ ܩܪܒܘ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ ܐܝܟܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܢܛܝܒ ܠܟ ܠܡܐܟܠ

viſſet autem Jeſus, dixit iis, Quid moleſtias exhibetis mulieri?
11 opus enim bonum operata eſt in me. Semper enim pauperes ha-
12 betis vobiſcum; me aut non ſemper habetis. Quum injice-
ret enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad ſepeliendum
13 me fecit. Amen dico vobis, Ubicunque prædicabitur Evange-
lium hoc in toto mundo, dicetur etiam id quod fecit hæc in me-
14 moriam ejus. Tunc quum abiiſſet unus ex duodecim, qui dice-
15 batur Judas Iſcariotes, ad principes Sacerdotum, Dixit, Quid
vultis dare mihi, et ego tradam eum vobis? Ipſi autem conſti-
16 tuerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat tempus oppor-
17 tunum ut traderet eum. Die autem primo azymorum, acceſſerunt
diſcipuli ad Jeſum, dicentes, Ubi vis ut paremus tibi ad comeden-

1 ܣܒܪܬܐ] In margine MSti ܐܘܢܓܠܝܘܢ
2 ܥܕܢܐ ܕܫܦܝܪ] ευκαιριαν ܫܦܝܪܘܬ ܥܕܢܐ

18 ܦܨܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ. ܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܠܘܬ ܦܠܢ. ܘܐܡܪܘ
ܠܗ ∴ ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ ∴ ܙܒܢܐ ܕܝܠܝ ܩܪܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܘܬܟ
19 ܥܒܕ ܐܢܐ ܦܨܚܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ ܕܝܠܝ. ܘܥܒܕܘ ܬܠܡܝܕܐ
20 ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ ∴ ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܪܡܫܐ
21 ܗܘܐ ∴ ܤܡܝܟ ܗܘܐ ܥܡ ܬܪܥܤܪ ܬܠܡܝܕܐ. ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܐܟܠܝܢ
ܐܡܪ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ∴ ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ ∴
22 ܘܟܕ ܡܬܟܪܝܢ ܛܒ ܫܪܝܘ ܠܡܐܡܪ ܠܗ [1] ܟܠܚܕ
23 ܡܢܗܘܢ. ܠܡܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܡܪܝ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ
* ἐν τῷ τρυβλίῳ ܦܢܐ ܐܡܪ. ܗܘ ܕܨܒܥ ܐܝܕܗ ܥܡܝ *ܒܦܝܠܐ ∴ [2] ܗܘ
24 ܡܫܠܡ ܠܝ ∴ ܘܒܪܗ ܡܢ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ
ܥܠܘܗܝ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܗ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ

dum Paſcha? Ipſe autem dixit, Ite in urbem ad quendam, et 18
dicite ei, Præceptor dicit, Tempus meum prope eſt, apud te fa-
cio Paſcha cum diſcipulis meis. Et fecerunt diſcipuli ſicut præ- 19
ceperat iis Jeſus: et paraverunt Paſcha. Quum autem veſpera 20
eſſet, diſcumbebat cum duodecim diſcipulis. Et quum ipſi co- 21
mederent, dixit, Amen dico vobis, quod unus ex vobis prodet
me. Et contriſtati valde, cœperunt dicere ei † quiſque ex 22
iis, Num ego ſum, Domine mi? Ipſe autem reſpondens dixit, 23
Qui intingit manum mecum in catino, ‡ ipſe tradet me. Et Fi- 24
lius hominis vadit, ſicut ſcriptum eſt de eo; væ autem homini
illi per quem Filius hominis proditur: bonum erat ei ſi non na-

1 ܟܠܚܕ] In margine MSti ܚܕ (ܟܠܚܕ)
2 ܗܘ] ܗܢܐ
† quiſque ex iis] Lectio Marg. Unuſquiſque (ex iis)
‡ ipſe] Iſte.

25 ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܀ ܥܢܐ ܕܝܢ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܐܡܪ.
26 ܕܠܡܐ ܐܢܐ ܐܝܬܝ ܪܒܝ. ܐܡܪ ܠܗ ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܀ ܟܕ ܕܝܢ
ܗܢܘܢ ܐܟܠܝܢ. ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ. ܘܟܕ [1]ܐܘܕܝ. ܩܨܐ
ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܘܐܡܪ. ܣܒܘ ܐܟܘܠܘ. ܗܢܐ
27 ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܐ ܕܝܠܝ ܀ ܘܢܣܒ ܟܣܐ. ܘܟܕ ܐܘܕܝ ܝܗܒ
28 ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܫܬܘ ܡܢܗ ܟܠܟܘܢ. ܗܢܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܕܝܐܬܝܩܐ ܚܕܬܐ. ܗܘ ܕܡܛܠ
29 ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ.
ܕܠܐ ܐܫܬܐ ܡܢ ܗܫܐ ܡܢ ܗܢܐ *ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ. ܥܕܡܐ * γεννήματος
ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܐܡܬܝ ܕܐܫܬܝܘܗܝ ܥܡܟܘܢ *ܚܕܬܐ ܒܡܠܟܘܬܗ * καινὸν
30 ܕܐܒܝ ܀ ܘܟܕ ܫܒܚܘ ܢܦܩܘ ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ ܀
31 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ

25 tus fuisset homo ille. Respondens autem Judas qui tradebat eum,
26 dixit, Num ego sum, Rabi? Dicit ei, Tu dixisti. Quum au-
tem illi comederent, accepit Jesus panem; et quum † gratias
egisset, fregit, et dedit discipulis, et dixit; Accipite, comedite,
27 hoc est corpus meum. Et accepit poculum, et quum benedixis-
28 set, dedit iis, dicens, Bibite ex eo omnes. Hic enim est sanguis
meus Testamenti novi, qui pro multis effunditur in remissionem
29 peccatorum. Dico autem vobis, quod non bibam ab hoc tem-
pore, ex genimine hoc vitis, usque ad diem illum quum bibam
30 illud vobiscum novum in regno Patris mei. Et quum hymnum
31 cecinissent, exierunt in montem Olivarum. Tunc dicit iis Jesus,
Omnes vos offendemini in me nocte hac: scriptum est enim,

1 ܐܘܕܝ] In margine MSti ܒܪܟ

† gratias egisset] Lectio marg. Benedixisset.

ܒܗ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ ∴ ܟܬܝܒ ܓܝܪ ∴ ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ
32 ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܥܪ̈ܒܐ ܕܡܪܥܝܬܐ. ܒܬܪ ܕܝܢ ܕܩܡܬ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܢܐ
33 ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ ∴ ܥܢܐ ܕܝܢ ܟܐܦܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ
ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܢܬܟܫܠܘܢ ܒܟ: ܐܢܐ ܡܡܬܘܡ ܠܐ ܐܬܟܫܠ
34 ܐܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ: ܕܒܗܢܐ ܠܠܝܐ
35 ܩܕܡ ܕܬܪܢܓܘܠܐ ܢܩܪܐ: ܬܠܬ ⁼ ܙܒܢܝܢ ✓ ܬܟܦܘܪ ܒܝ ∴ ܐܡܪ
ܠܗ ܟܐܦܐ. ܐܦܢ ܡܛܐ ܗܘܐ ܠܝ ܕܐܡܘܬ ܥܡܟ.
ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ: ܗܟܘܬ ܕܝܢ ܐܦ ܟܠܗܘܢ ܬܠܡܝܕܐ ܐܡܪܘ ∴
36 ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܥܡܗܘܢ ܝܫܘܥ ܠܕܘܟܬܐ ܕܡܬܩܪܝܐ
* ܓܕܣܡܢ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ∴ ܬܒܘ * ܗܪܟܐ ܥܕܡܐ ܕܐܙܠ
37 ܐܨܠܐ ܠܗܠ. ܘܕܒܪ ܠܟܐܦܐ ܘܠܬܪܝܗܘܢ ܒܢܝ ܙܒܕܝ
38 ܫܪܝ ܕܢܬܥܝܩ: ܠܡܬܥܝܩܘ ܘܠܡܬܟܪܝܘ ∴ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܟܪܝܐ ܠܗ ܠܢܦܫܝ ܥܕܡܐ
39 ܠܡܘܬܐ. ܩܘܘ ܗܪܟܐ ܘܐܬܬܥܝܪܘ ܥܡܝ ∴ ܘܟܕ ܩܪܒ ܩܠܝܠ.

* Γεθσημανι
* αυτȣ

Percutiam paſtorem, et diſpergentur oves gregis. Poſtquam au- 32
tem reſurrexero, præcedam vos in Galilæam. Reſpondens autem 33
Petrus dixit ei, Si etiam omnes offenſi fuerint in te, ego nunquam
offendar. Dicit ei Jeſus, Amen dico tibi, quod hac nocte, ante- 34
quam gallus canet, tribus ⁼ vicibus ✓ abnegabis me. Dicit ei 35
Petrus, Etiamſi fuerit neceſſitas mihi moriendi tecum, non ab-
negabo te. Similiter etiam omnes diſcipuli dixerunt. Tunc venit 36
cum iis Jeſus in villam quæ dicitur Gethſemani : et dicit diſcipu-
lis ſuis, Sedete hic uſquedum abiero *et* oravero illic. Et quum 37
accepiſſet Petrum et duos filios Zebedæi, cœpit contriſtari et
mœſtus eſſe. Tunc dicit iis Jeſus, Triſtis eſt anima mea uſque 38
ad mortem ∴ manete hic, et vigilate mecum. Et quum progreſſus 39

ܢܦܠ ܥܠ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܗ ܟܕ ܡܨܠܐ ܘܐܡܪ܆ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܆
ܐܢ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܢܥܒܪ ܡܢܝ ܟܣܐ ܗܢܐ܀
40 ܒܪܡ ܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܨܒܐ ܐܢܐ܆ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬ܀ ܘܐܬܐ ܠܘܬ
ܬܠܡܝܕܐ܆ ܘܡܫܟܚ ܠܗܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܘܐܡܪ[1]
ܠܟܐܦܐ ܦܛܪܘܣ. ܗܟܢܐ ܠܐ [2]ܐܫܟܚܬܘܢ ܚܕܐ ܫܥܬܐ ܠܡܬܬܥܝܪܘ
41 ܥܡܝ܆ ܐܬܬܥܝܪܘ ܘܨܠܘ܆ ܕܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܢܣܝܘܢܐ܀
42 ܪܘܚܐ ܡܢ ܫܘܝܐ. ܒܣܪܐ ܕܝܢ ܡܚܝܠܐ܀ ܬܘܒ ܡܢ
ܕܬܪܬܝܢ ܟܕ ܐܙܠ܆ ܨܠܝ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܐܒܐ ܕܝܠܝ܆ ܐܢ ܠܐ ܡܫܟܚܐ
43 ܕܗܢܐ ܢܥܒܪ ܡܢܝ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܐܫܬܝܬܗ܆ ܢܗܘܐ ܨܒܝܢܟ܀ [3]ܘܟܕ
ܐܬܐ ܐܫܟܚ ܐܢܘܢ ܬܘܒ ܟܕ ܕܡܟܝܢ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
44 ܥܝܢܝܗܘܢ ܝܩܝܪܢ܀ ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ܆ ܐܙܠ ܨܠܝ ܬܘܒ ܡܢ

esset paululum, procidit in faciem suam, orans, et dicens, Pater
mi, si possibile est, transeat a me poculum hoc: veruntamen non
40 sicut ego volo, sed sicut tu. Et venit ad discipulos, et invenit
eos dormientes: et † dicit Petro, Sic non ‡ potuistis una ho-
41 ra vigilare mecum? Vigilate et orate, ut non intretis in ten-
tationem: spiritus quidem promptus *est*, caro autem infirma.
42 Rursum secundo quum abiisset, oravit, dicens, Pater mi, si non
43 potest hoc transire a me, nisi bibam illud, fiat voluntas tua. ‖ Et
quum venisset invenit eos rursum dormientes: erant enim oculi
44 eorum gravati. Et quum reliquisset eos, abiit *et* oravit iterum

1 ܘܐܡܪ ܠܟܐܦܐ ܦܛܪܘܣ] In margine MSti (ܘܐܡܪ) ܠܗܘܢ
2 ܐܫܟܚܬܘܢ] ܐܫܟܚܬ
3 ܘܟܕ ܐܬܐ] (ܘܟܕ ܐܬܐ) ܬܘܒ
† dicit Petro] Lectio marg. (dicit) Illis.
‡ potuistis] Potuisti.
‖ et quum venisset] (et quum venisset) Iterum.

45 ܕܬܠܬܐ . ܘܗܝ ܒܗ ܒܡܠܬܐ ܐܡܪ ∴ ܗܝܕܝܢ ܐܬܐ ܠܘܬ
ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܬܢܝܚܘ . ܗܐ ܩܪܒܬ
46 ܫܥܬܐ . ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܒܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܕܚܛܝ̈ܐ . ܩܘܡܘ
47 ܢܐܙܠ . ܗܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܩܪܒ ∴ ܘܟܕ ܥܘܕ ܗܘ
ܡܡܠܠ : ܗܐ ܝܗܘܕܐ ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܐܬܐ : ܘܥܡܗ ܟܢܫܐ
* μαχαιρων * και ξυλων ܣܓܝܐܐ . ܥܡ *ܣܦ̈ܣܪܐ *ܘܩܝ̈ܣܐ ܡܢ ܪ̈ܫܝ ܟܗ̈ܢܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ
48 ܕܥܡܐ ∴ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܫܠܡ ܗܘܐ ܠܗ : ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܬܐ ܟܕ
49 ܐܡܪ : ܗܘ ܕܢܫܩ ܐܢܐ ܠܗ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܚܘܕܘܗܝ . ܘܡܚܕܐ
* χαιρε 50 ܩܪܒ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܘܐܡܪ . *ܫܠܡ ܪܒܝ : ܘܢܫܩܗ . ܗܘ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ . ܚܒܪܝ : ܥܠ ܗܝ ܕܐܬܝܬ ∴ ܗܝܕܝܢ ܟܕ
51 ܐܬܩܪܒܘ : ܐܪܡܝܘ ܐܝ̈ܕܝܐ ܥܠ ܝܫܘܥ ܘܐܚܕܘܗܝ ∴ ܘܗܐ ܚܕ ܡܢ
ܗܢܘܢ ܕܥܡ ܝܫܘܥ : ܟܕ ܦܫܛ ܐܝܕܗ ܫܡܛ ܣܦܣܪܗ ܘܡܚܝܗ :

tertio, et eundem ſermonem dixit. Tunc venit ad diſcipulos, et 45
dicit iis, Dormite quod ſupereſt, et requieſcite : ecce appropin-
quavit hora, et Filius hominis traditur in manus peccatorum.
Surgite, eamus ; ecce is qui tradit me appropinquavit. Et quum 46 47
adhuc ipſe loqueretur, ecce Judas, unus ex duodecim, venit, et
cum eo turba multa, cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
dotum et Senioribus populi. Ille autem qui prodebat eum, de- 48
derat iis ſignum, dicens, Quem oſculatus fuero, ipſe eſt, prehen-
dite eum. Et ſtatim acceſſit ad Jeſum, et dixit, Salve Rabi, et 49
oſculatus eſt eum. Ipſe autem Jeſus dixit ei, Amice mi, ad quid 50
veniſti ? Tunc quum acceſſiſſent injecerunt manus in Jeſum, et
prehenderunt eum. Et ecce, unus ex illis qui *erant* cum Jeſu, 51
quum extendiſſet manum diſtrinxit gladium ſuum, et percuſſit

52 ܘܡܚܝܗܝ ܠܥܒܕܗ ܕܪܝܫ ܟܗ̈ܢܐ ܘܐܫܩܠܗ ܐܕܢܗ ∴ ܗܝܕܝܢ
ܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܐܗܦܟ ܣܝܦܟ ܠܕܘܟܬܗ. ܟܠܗܘܢ
53 ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܢܣܒܘ ܣܝܦܐ ܒܣܝ̈ܦܐ ܢܐܒܕܘܢ. ¹ܐܘ ܣܒܪ
ܐܢܬ ܕܠܐ ܡܨܐ ܐܢܐ ܗܫܐ ܕܐܒܥܐ ܠܐܒܝ ∴ ܘܢܩܝܡ ܠܝ
54 ܗܫܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܬܪܬܥܣܪܐ *ܠܓܝ̈ܘܢܐ ܕܡܠܐܟ̈ܐ. ܐܝܟܢܐ * λεγεωνας
ܗܟܝܠ ܢܬܡܠܘܢ ܟܬܒ̈ܐ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܘܠܐ ܠܡܗܘܐ ∴
55 ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܐܡܪ ܗܘ ܝܫܘܥ ܠܟܢܫ̈ܐ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܠܓܝܣܐ
ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܝ̈ܦܐ ܘܩܝ̈ܣܐ ܕܬܐܚܕܘܢܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ
ܝܬܒ ܗܘܝܬ ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܐ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢܢܝ ∴
56 ܗܕܐ ܕܝܢ ܟܠܗ ܗܘܬ ∴ ܕܢܬܡܠܘܢ ܟܬܒ̈ܐ ܕܢܒܝ̈ܐ.
57 ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܫܒܩܘܗܝ ܥܪܩܘ ∴ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܐܚܕܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ∴ ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܘܬ ܩܝܦܐ ܪܝܫ ܟܗ̈ܢܐ.

52 ſervum principis Sacerdotum, et abſtulit aurem ejus. Tunc
dicit ei Jeſus, Converte gladium tuum in locum ſuum: omnes
53 enim qui acceperint gladios gladiis peribunt. † An putas quod
non poſſim nunc rogare Patrem meum, et conſtituet mihi jam
54 plus quam duodecim legiones angelorum? Quomodo igitur im-
55 plebuntur Scripturæ, quia ſic oportet fieri? In illa hora dixit
Jeſus turbis, Tanquam contra latronem exiviſtis cum gladiis et fuſ-
tibus, ut apprehenderetis me? quotidie apud vos ſedebam docens
56 in templo, et non apprehendiſtis me. Hoc autem totum factum
eſt ut implerentur Scripturæ prophetarum. Tunc diſcipuli omnes
57 quum reliquiſſent eum, fugerunt. Illi autem qui apprehenderunt
Jeſum, duxerunt eum ad Caiapham principem Sacerdotum; ubi

1 ܐܘ ܣܒܪ ܐܢܬ] In margine MSti ܡܣܬܒܪ ܠܟ (ܐܘ)

† An putas] Lectio marg. (An) Videtur tibi.

ܐܝܟܐ ܕܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܀ ܫܡܥܘܢ ܕܝܢ ܢܩܝܦ ܗܘܐ 58
ܠܗ ܡܢ ܪܘܚܩܐ: ܥܕܡܐ ܠܕܪܬܗ ܕܪܒ ܟܗܢܐ. ܘܥܠ ܠܓܘ
ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܡ ܡܫܡܫܢܐ ܠܡܚܙܐ ܫܘܠܡܐ ܀
ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܘܟܢܘܫܬܐ ܟܠܗ: ܒܥܝܢ ܗܘܘ 59
ܣܗܕܘܬܐ ܕܓܠܬܐ ܥܠ ܝܫܘܥ ܐܝܟܢܐ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ ܘܠܐ 60
ܐܫܟܚܘ. ܘܟܕ ܣܓܝܐܐ ܣܗ̈ܕܐ ܕܓܠܐ ܩܪܒܘ. ܠܐ ܐܫܟܚܘ ܀
ܠܐܚܪܝܬܐ ܕܝܢ ܩܪܒܘ ܬܪܝܢ ܣܗ̈ܕܐ ܕܓܠܐ ܘܐܡܪܘ. ܗܢܐ 61
ܐܡܪ: ܕܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܫܪܐ ܠܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܒܝܕ
ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܠܡܒܢܝܗ. ܘܩܡ ܪܒ ܟܗܢܐ ܐܡܪ: 62
ܠܗ. ܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ ܐܢܬ: ܡܢܐ ܗܠܝܢ ܠܘܩܒܠܟ
ܡܣܗܕܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܫܬܝܩ ܗܘܐ. ܘܥܢܐ ܪܒܐ 63
ܕܟܗ̈ܢܐ ܐܡܪ ܠܗ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ ܚܝܐ:
ܕܬܐܡܪ ܠܢ: ܐܢ ܐܢܬ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܒܪܗ

Scribæ et Seniores congregati erant. Petrus autem ſequebatur 58
eum a longe, uſque ad aulam principis Sacerdotum: et quum
ingreſſus eſſet intro, ſedebat cum miniſtris, ad videndum finem.
Principes Sacerdotum autem, et Seniores, et congregatio tota, quæ- 59
rebant teſtimonium falſum contra Jeſum, ut morti traderent eum:
Et non invenerunt: et quum multi teſtes falſi acceſſiſſent, non 60
invenerunt. Poſtremo autem quum acceſſiſſent duo teſtes falſi,
Dixerunt, Hic dixit, Poſſum deſtruere templum Dei, et per tres 61
dies ædificare illud. Et quum ſurrexiſſet princeps Sacerdotum, 62
dixit ei, Nihil reſpondes? quid iſti contra te teſtificantur? Ipſe 63
autem Jeſus tacebat. Et reſpondens princeps Sacerdotum dixit
ei, Adjuro te per Deum viventem, ut dicas nobis, ſi tu es Chriſtus

64 ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ܂ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܂ ܐܢܬ ܐܡܪܬ܀ ܒܪܡ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܡܢ ܗܫܐ ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ
65 ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ܂ ܘܐܬܐ ܥܠ ܥܢܢܐ ܕܫܡܝܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܪܒܟܘܡܪܐ
ܨܪܐ ܡܐܢܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܕܓܕܦ܀ ܡܢܐ ܬܘܒ ܣܘܢܩܢܐ
ܐܝܬ ܠܢ ܕܣܗܕܐ. ܗܐ ܗܫܐ ܫܡܥܬܘܢܝܗܝ ܓܘܕܦܐ ܕܝܠܗ.
66 ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܡܬܚܙܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܘ ܐܡܪܘ܂
67 ܡܚܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܘܬܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܪܩܘ ܒܦܪܨܘܦܗ
68 ܘܩܦܚܘܗܝ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܩܫܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܐܬܢܒܐ ܠܢ
69 ܡܫܝܚܐ܂ ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ܀ ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ
ܠܒܪ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܕܪܬܐ. ܘܩܪܒܬ ܠܘܬܗ ܚܕܐ ܥܠܝܡܬܐ
ܟܕ ܐܡܪܐ܂ ܐܦ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܗܘ
70 ܓܠܝܠܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܠܐ
71 ܝܕܥ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ ܐܢܬܝ܀ ܟܕ ܢܦܩ ܕܝܢ ܠܬܪܥܐ܂

64 Filius Dei viventis. Dicit ei Jeſus, Tu dixiſti: veruntamen
dico vobis, Ab hoc tempore videbitis Filium hominis ſedentem
65 a dextera potentiæ, et venientem in nubibus cœli. Tunc prin-
ceps Sacerdotum laceravit veſtimenta ſua, dicens, Blaſphemavit;
quid amplius opus habemus teſtibus: ecce, nunc audiſtis blaſ-
66 phemiam ejus. Quid vobis videtur? Ipſi autem reſpondentes
67 dixerunt, Reus eſt mortis. Tunc inſpuerunt in faciem ejus, et
68 colaphos inflixerunt ei; alii autem percuſſerunt eum, Dicentes,
69 Vaticinare nobis, Chriſte, quis eſt qui percuſſit te. Petrus autem
foris ſedebat in aula: et acceſſit ad eum quædam ancilla, dicens,
70 Etiam tu eras cum Jeſu Galilæo. Ipſe autem negavit coram om-
71 nibus, dicens, Neſcio quid dicis. Quum egreſſus eſſet autem in

ܚܙܬܗ ܐܚܪܬܐ ܘܐܡܪܐ ܠܗܘܢ ܕܬܡܢ. ܐܦ ܗܢܐ ܬܡܢ ܗܘܐ
72 ܥܡ ܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ. ܘܬܘܒ ܟܦܪ ܥܡ ܡܘܡܬܐ: ܕܠܐ
73 ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ. ܒܬܪ ܩܠܝܠ ܕܝܢ: ܩܪܒܘ
ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܟܐܦܐ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܦ ܐܢܬ
ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ. ܐܦ ܓܝܪ ※ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ: ܘܡܡܠܠܟ
74 ܡܘܕܥ ܠܟ. ܗܝܕܝܢ ܫܪܝ ܠܡܚܪܡܘ ܘܠܡܐܡܐ:
75 ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ. ܘܒܗ ܒܫܥܬܐ ܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ: ܘܐܬܕܟܪ
ܟܐܦܐ ܠܡܠܬܗ ܕܝܫܘܥ ܕܐܡܪ ܠܗ. ܕܥܕܠܐ ܢܩܪܐ ܬܪܢܓܠܐ
ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ∸ ܬܟܦܘܪ ܒܝ ✓. ܘܢܦܩ ܠܒܪ: ܒܟܐ

CAP. XXVII.

1 ܡܪܝܪܐܝܬ: ܟܕ ܗܘܐ ܕܝܢ ܨܦܪܐ: ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ
ܟܠܗܘܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܥܡܐ ܥܠ ܝܫܘܥ:
2 ܐܝܟܢܐ ܕܢܡܝܬܘܢܝܗܝ: ܘܐܣܪܘܗܝ: ܘܐܘܒܠܘܗܝ ∸ ܠܗ ✓
ܘܐܫܠܡܘܗܝ ∸ ܠܗ ✓ ܠܦܝܠܛܘܣ ܦܢܛܝܘܣ ܗܘ ܗܓܡܘܢܐ:

vestibulum, vidit eum alia, et dicit iis qui *erant* illic, Et hic erat
72 cum Jesu Nazareno. Et rursus negavit cum juramentis, Non
73 novi hominem. Post paululum autem, quum accessissent illi
qui astabant, dixerunt Petro, Vere etiam tu ex illis es; etenim
74 ※ Galilæus es, et ✓ sermo tuus notum te facit. Tunc cœpit ex-
secrari et jurare, Non novi hominem. Et statim gallus cantavit.
75 Et recordatus est Petrus sermonis Jesu, quem dixerat ei, Prius-
quam gallus cantet, tribus ∸ vicibus ✓ negabis me. Et egressus est

CAP. XXVII.

1 extra, *et* flevit amare. Quum mane autem esset, consilium cepe-
runt omnes principes Sacerdotum et Seniores populi adversus Je-
2 sum, ut morti traderent eum. Et quum vinxissent eum, ad-
duxerunt ∸ eum ✓, et tradiderunt ∸ eum ✓ Pontio Pilato præsidi.

3 ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐ ܝܗܘܕܐ ܗܘ ܕܐܫܠܡܗ ܕܐܬܚܝܒ ܀ ܟܕ ܐܬܬܘܝ ܀
4 ܐܗܦܟ ܗܘ ܠܗܠܝܢ ܬܠܬܝܢ ܕܟܣܦܐ ܠܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܠܩܫܝܫܐ ܟܕ
ܐܡܪ ܀ ܚܛܝܬ ܕܐܫܠܡܬ ܕܡܐ *ܙܟܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ. * ἀθῶον
5 ܡܢܐ ܠܘܬܢ. ܐܢܬ *ܬܚܙܐ. ܘܟܕ ܫܕܐ ܐܢܘܢ ܠܟܣܦܐ * ὄψη
6 ܒܗܝܟܠܐ ܀ ܫܢܝ ܘܐܙܠ *ܚܢܩ ÷ ܗܘ ܠܗ ↙. ܪܒܝ ܟܗܢܐ * ἀπήγξατο
ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘ ܐܢܘܢ ܠܟܣܦܐ ܐܡܪܘ ܀ ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܪܡܝܘ ܠܩܘܪܒܢܘܗܝ
7 *ܒܝܬ ܩܘܪܒܢܐ ܀ ܡܛܠ ܕܛܝܡܐ ܕܕܡܐ ܐܢܘܢ. ܟܕ * κορβανᾶν
ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܀ ܙܒܢܘ ܡܢܗܘܢ ܐܓܘܪܣܐ *ܕܩܘܪܡܐ * κεραμέως
8 ܠܒܝܬ ܡܩܒܪܐ ܕܐܟܣܢܝܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܗܘ ܐܓܘܪܣܐ
9 ܗܘ ܀ ܐܓܘܪܣܐ ܕܕܡܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܗܝܕܝܢ ܐܬܡܠܝܬ
ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ [1] ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ ܕܐܡܪ ܀ ܘܢܣܒܬ ܬܠܬܝܢ
ܟܣܦܐ *ܛܝܡܬܗ *ܕܡܝܩܪܐ ܀ ܗܘ ܕܝܩܪܘ ܡܢ ܒܢܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܀ * τὴν τιμὴν *τοῦ τετιμημένου

3 Tunc quum vidiſſet Judas qui tradiderat eum, quod damnatus
eſſet, pœnitens, retulit illos triginta argenteos principibus Sacer-
4 dotum, et Senioribus: Dicens, Peccavi, quod tradidi ſanguinem
5 innoxium. Ipſi autem dixerunt, Quid ad nos? tu videris. Et
quum projeciſſet illos argenteos in templum, ſeceſſit, et abiit *et*
6 ſtrangulavit ÷ ſeipſum ↙. Principes Sacerdotum autem quum
accepiſſent illos argenteos, dixerunt, Non licet mittere *eos* in lo-
7 cum oblationis, quia pretium ſanguinis ſunt. Quum autem con-
ſilium cepiſſent, emerunt ex iis agrum figuli ad locum ſepulturæ
8 peregrinorum. Propter hoc vocatus eſt ager ille, ager ſanguinis
9 uſque ad hodiernum diem. Tunc impletum eſt id quod dictum
fuerat † per Jeremiam prophetam, dicentem, Et accepi triginta
argenteos (pretium illius pretioſi quem definiverant,) a filiis Iſraelis.

1 ܒܝܕ ܐܪܡܝܐ] In margine MSti ܒܝܕ ܙܟܪܝܐ

† per Jeremiam] Lectio Marg. Per Zachariam.

ܘܝܗܒܬ ܐܢܘܢ ܠܐܓܘܪܣܐ ܕܦܚܪܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܦܩܕ ܠܝ 10
ܡܪܝܐ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܩܡ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ. ܘܫܐܠܗ 11
ܗܓܡܘܢܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܗܘ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܐܢܬ. ܘܟܕ ܡܬܩܛܪܓ 12
ܗܘܐ ܡܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܩܫܝܫܐ. ܠܐ ܡܕܡ ܦܢܝ. ܗܝܕܝܢ 13
ܐܡܪ ܠܗ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܐ ܫܡܥ ܐܢܬ ܡܢܐ ܣܗܕܝܢ
ܠܘܩܒܠܟ. ܘܠܐ ܦܢܝ ܠܗ ܘܠܐ ܠܚܕܐ ܡܠܬܐ. ܐܝܟ 14
ܕܢܬܕܡܪ ܗܓܡܘܢܐ ܛܒ. ܒܟܠ ܕܝܢ ܥܐܕܐ. ܡܥܕ ܗܘܐ 15
ܗܓܡܘܢܐ ܠܡܫܪܐ ܚܕ ܐܣܝܪܐ ܠܟܢܫܐ. ܗܘ ܕܨܒܝܢ ܗܘܘ.
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܐܣܝܪܐ ܚܕ ܕܡܬܝܕܥ ܕܡܬܐܡܪ *ܒܪ ܐܒܐ 16
ܟܕ ܟܢܝܫܝܢ ܗܘܘ ܗܟܝܠ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ. ܠܡܢܘ 17
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܫܪܐ ܠܟܘܢ. ܠܒܪ ܐܒܐ ܐܘ ܠܝܫܘܥ
ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܡܫܝܚܐ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܛܠ ܚܣܡܐ 18
ܐܫܠܡܘܗܝ. ܟܕ ܕܝܢ ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܒܝܡ. 19

* βαραββᾶν

Et dedi eos in agrum figuli, ficut præcepit mihi Dominus. Jefus 10 11
autem ftetit coram præfide: et interrogavit eum præfes, dicens,
Tu es Rex Judæorum? Ipfe autem Jefus dixit ei, Tu dicis.
Et quum accufaretur a principibus Sacerdotum et Senioribus, nihil 12
refpondit. Tunc dicit ei Pilatus, Non audis quid adverfum te 13
teftificantur? Et non refpondit ei, neque ad ullum verbum: ita 14
ut miraretur præfes valde. Omni autem fefto folitus erat præfes 15
folvere unum vinctum turbæ, quem volebant. Habebant autem 16
vinctum infignem, qui dicebatur Barabbas. Quum congregati 17
effent igitur, dixit iis Pilatus, Quem vultis folvam vobis? Barab-
bam, an Jefum qui dicitur Chriftus? Sciebat enim quod propter 18
invidiam tradidiffent eum. Quum autem federet in tribunali, 19

ܫܠܚܬ ܠܘܬܗ ܐܢܬܬܗ ܟܕ ܐܡܪܐ . ܠܐ ܡܕܡ ܠܟ ܘܠܙܕܝܩܐ
ܗܘ . ܣܓܝܐܬܐ ܓܝܪ ܚܫܬ ※ ܝܘܡܢܐ ↙ ܒܚܠܡܐ .
20 ܡܛܠܬܗ ∵ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܕܝܢ ܘܩܫܝܫܐ . *ܦܝܣܘ ܠܟܢܫܐ * ἐποίησαν
ܕܢܫܐܠܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ . ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܢܘܒܕܘܢ .
21 ܥܢܐ ܕܝܢ ܗܓܡܘܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܠܡܢܘ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ※ ܡܢ ܬܪܝܢܝܗܘܢ ↙ . ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܒܪ ܐܒܐ ∵
22 ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܦܝܠܛܘܣ . ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܥܒܕ ܠܝܫܘܥ ܗܘ
23 ܕܡܬܩܪܐ ܡܫܝܚܐ . ܐܡܪܝܢ ܟܠܗܘܢ ܢܙܕܩܦ . ܗܓܡܘܢܐ
ܕܝܢ ܐܡܪ . ܡܢܐ ܓܝܪ ܒܝܫܬܐ ܥܒܕ . ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
24 ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܢܙܕܩܦ ∵ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܕܠܐ ܡܕܡ ܡܘܬܪ . ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܫܓܘܫܝܐ ܗܘܐ ∵ ܟܕ ܢܣܒ ܡܝܐ
ܐܫܝܓ ܐܝܕܘܗܝ ܩܕܡ ܟܢܫܐ ܟܕ ܐܡܪ ∵ ܡܚܣܝܐ ܐܢܐ ܡܢ
25 ܕܡܗ ܕܙܕܝܩܐ ܗܢܐ . ܐܢܬܘܢ ܬܚܙܘܢ . ܘܥܢܐ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܐܡܪ

misit ad eum uxor ejus, dicens, Nihil tibi et justo illi: multa
20 enim passa sum ※ hodie ↙ in somnio propter eum. Principes Sa-
cerdotum autem et Seniores persuaserunt turbis, ut peterent Ba-
21 rabbam, Jesum autem *ut* perderent. Respondens autem præses
dixit iis, Quem vultis solvam vobis ※ e duobus illis ↙? Ipsi au-
22 tem dixerunt, Barabbam. Dicit iis Pilatus, Quid igitur faciam
23 Jesu qui dicitur Christus? Dicunt omnes, Crucifigatur. Præses
autem dixit, Quid enim mali fecit? Ipsi autem magis clamabant,
24 dicentes, Crucifigatur. Quum vidisset autem Pilatus, quod nihil
proficeret, sed magis tumultus fieret, accipiens aquas lavit manus
suas coram turbis, dicens, Innoxius sum a sanguine justi hujus:
25 vos videritis. Et respondens universus populus dixit, Sanguis

ܐܡܪ. ܕܡܗ ܕܝܠܗ ܥܠܝܢ ܘܥܠ ܒܢ̈ܝܐ ܕܝܠܢ :· ܗܝܕܝܢ ܫܪܐ 26
ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ. ܠܝܫܘܥ ܕܝܢ ܟܕ ܢܓܕܗ ܒܦܪ̈ܓܠܐ ܐܫܠܡܗ
ܕܢܙܕܩܦ :· ܗܝܕܝܢ ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܕܗܓܡܘܢܐ: ܟܕ ܕܒܪܘܗܝ 27
* σπεῖραν ܠܝܫܘܥ ܠܦܪܛܘܪܝܘܢ: ܟܢܫܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ *ܣܦܝܪܐ.
* χλαμύδα ܘܟܕ [1]ܐܫܠܚܘܗܝ ܣܡܘ ܥܠܘܗܝ *ܟܠܡܘܣ ܕܙܚܘܪܝܬܐ. 28
ܘܟܕ ܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܡܢ ܟܘ̈ܒܐ ܣܡܘ ܥܠ ܪܫܗ. ܘܩܢܝܐ 29
[2]ܥܠ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܗ. ܘܟܕ ܒܪܟܘ ܥܠ ܒܘ̈ܪܟܝܗܘܢ ܩܕܡܘܗܝ :
ܡܒܙܚܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܚܕܝ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ :· ܘܟܕ 30
ܪܩܘ ܒܗ: ܢܣܒܘ ܩܢܝܐ ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܥܠ ܪܫܗ. ܘܟܕ 31
ܒܙܚܘ ܒܗ: ܐܫܠܚܘܗܝ ܟܠܡܘܣ ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܡܐܢ̈ܐ
ܕܝܠܗ :· ܘܐܘܒܠܘܗܝ ܠܡܙܕܩܦܘ. ܟܕ ܢܦܩܝܢ ܗܘܘ 32
ܕܝܢ: ܐܫܟܚܘ ܓܒܪܐ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܫܡܗ ܫܡܥܘܢ :

ejus ſuper nos, et ſuper filios noſtros. Tunc ſolvit iis Barabbam: 26
Jeſum autem quum verberaſſet flagellis, tradidit eum ut crucifi-
geretur. Tunc milites præſidis, quum duxiſſent Jeſum in præ- 27
torium, congregaverunt ad eum univerſam cohortem. Et quum 28
† exuiſſent eum, poſuerunt ſuper eum chlamydem coccineam. Et 29
quum intorſiſſent coronam e ſpinis, poſuerunt ſuper caput ejus, et
arundinem ‡ ſuper dexteram ejus: et quum flexiſſent genua ſua
coram eo, illudebant ei, dicentes, Salve, Rex Judæorum. Et quum 30
inſpuiſſent in eum, acceperunt arundinem, et percutiebant *eum* ſuper
caput ejus. Et quum illuſiſſent ei, exuerunt eum chlamyde, et 31
induerunt eum veſtimentis ſuis, et duxerunt eum ut crucifigere-
tur. Quum exirent autem, invenerunt hominem Cyrenæum, 32

1 ܐܫܠܚܘܗܝ] In margine MSti (ܐܫܠܚܘܗܝ) ܡܐܢ̈ܐ ܕܝܠܗ
2 ܥܠ ܝܡܝܢܐ] ܒ (ܝܡܝܢܐ)
† exuiſſent eum] Lectio marg. (exuiſſent eum) Veſtimentis ſuis.
‡ ſuper dexteram] In (dextera)

[illegible]
33 [illegible]
34 [illegible] * κραινιου
[illegible]
35 [illegible]
[illegible]
[illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
38 [illegible]
[illegible]

cujus nomen *erat* Simon, hunc duxerunt angaria ut ferret cru-
33 cem ejus. Et quum venissent in locum dictum Golgotha, qui
34 est dictus locus Cranii, Dederunt ei bibere † acetum mixtum
35 cum felle: et quum gustasset, noluit bibere. Quum autem cru-
cifixissent eum, diviserunt vestimenta ejus, jacientes sortem: ut
impleretur id quod dictum est per prophetam, ‡ Partiti sunt ves-
timenta mea inter se; et super vestem meam jecerunt sortem ✓.
36 37 Et sedebant et servabant eum illic. Et posuerunt super caput
ejus causam ipsius scriptam, HIC EST JESUS REX JUDÆORUM.
38 Tunc crucifiguntur cum eo duo latrones; unus a dextera, et unus

1 [illegible]] In Margine MSti ηγγαρευσαν [illegible]
2 [illegible]] [illegible]
3 [illegible]] [illegible]
[illegible]

† acetum] Lectio marg. Vinum.
‡ Partiti sunt &c.] Hæc periocha Prophetæ non inventa est in duobus exemplaribus Græcis, neque in illo antiquo Syriaco.

ܡܢ ܣܡܠܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ 39
* ܘܐ ܠܗ ܀ ܟܕ ܡܢܝܕܝܢ ܪ̈ܫܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ ܀ *ܐܘܗ ܀ ܗܘ ܕܫܪܐ 40
ܗܝܟܠܐ ܘܒܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܒܢܐ ܠܗ ܀ ܦܨܝ ܢܦܫܟ ܐܢ ܠܟ . ܐܢ
ܒܪܗ ܐܢܬ ܕܐܠܗܐ ܚܘܬ ܡܢ ܙܩܝܦܐ ܀ ܗܟܘܬ ܕܝܢ 41
ܐܦ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܡܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܣܦ̈ܪܐ ܘܩܫ̈ܝܫܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܐܚܝ ܀ ܗܘ ܠܗ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܝܘ ܀ 42
ܐܢ ܡܠܟܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ
ܘܢܗܝܡܢܘܢ ܒܗ . ܬܟܝܠ ܥܠ ܐܠܗܐ . ܢܦܨܝܘܗܝ ܗܫܐ 43
ܐܢ ܨܒܐ ܒܗ . ܐܡܪ ܓܝܪ ܕܕܐܠܗܐ ܐܢܐ ܒܪܐ ܀ ܗܝ ܕܝܢ ܗܝ 44
ܐܦ ܠܓܝ̈ܣܐ ܗܢܘܢ ܕܐܙܕܩܦܘ ܥܡܗ ܡܚܣܕܝܢ ܗܘܘ
ܠܗ ܀ ܡܢ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܫܬܝܬܐ ܗܘܐ ܚܫܘܟܐ ܥܠ ܟܠܗ 45
ܐܪܥܐ . ܥܕܡܐ ܠܫܥܬܐ ܬܫܝܥܝܬܐ ܀ ܠܘܩܒܠ ܕܝܢ ܫܥܬܐ 46
ܬܫܝܥܝܬܐ ܀ ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܟܕ ܐܡܪ ܀ [1]ܐܝܠܝ ܐܝܠܝ

a finiſtra. Qui autem præteribant juxta eum, conviciabantur ei, 39
moventes capita ſua, Et dicentes, Vah, qui deſtruis templum et 40
tribus diebus ædificas illud, libera teipſum: ſi Filius Dei es, de-
ſcende de cruce. Similiter autem etiam principes Sacerdotum il- 41
ludebant, cum Scribis, et Senioribus, et Phariſæis, dicentes;
Alios ſervavit, ſeipſum non poteſt ſervare: ſi Rex Iſraelis eſt, 42
deſcendat nunc e cruce, et credemus ei. Confidit in Deo, libe- 43
ret eum nunc, ſi vult eum: dixit enim, quod Dei ſum Filius.
Id ipſum autem etiam latrones qui crucifixi erant cum eo, expro- 44
brabant ei. A ſexta autem hora factæ ſunt tenebræ ſuper univer- 45
ſam terram, uſque ad horam nonam. Circa autem horam nonam, 46
clamavit Jeſus voce magna, dicens, Ili, Ili, lima ſabachthani?

1 In margine MSti אלי אלי למה עזבתני ܒܥܒܪܐܝܬ . ܐܠܗܝ
ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ ܀

ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ. ܐܠܗܝ ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ
47 ܫܒܩܬܢܝ. ܐ̈ܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܬܡܢ ܩܝܡܝܢ ܗܘܘ.
48 ܟܕ ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܕܠܐܠܝܐ ܩܪܐ ܗܢܐ ܀ ܘܡܚܕܐ ܪܗܛ ܚܕ
ܡܢ ܗܢܘܢ. ܘܢܣܒ ܐܣܦܘܓܐ ܘܡܠܝܗ ܚܠܐ. ܘܣܡ
49 ܒܩܢܝܐ ܘܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܫܪܟܐ ܐܡܪܝܢ
50 ܗܘܘ. ܫܒܘܩ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܠܡܦܪܩܘܬܗ ܀ ܗܘ ܕܝܢ
51 ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܥܐ ܬܘܒ ܒܩܠܐ ܪܒܐ. ܫܒܩ ܪܘܚܗ ܀ ܘܗܐ
ܐܦܝ ܬܪܥܐ ܕܗܝܟܠܐ ܐܨܛܪܝ ܠܬܪܝܢ. ܡܢ ܠܥܠ ܥܕܡܐ
52 ܠܬܚܬ ܀ ܘܐܪܥܐ ܐܬܬܙܝܥܬ. ܘܟܐ̈ܦܐ ܐܨܛܪܝܘ. ܘܩܒܪ̈ܐ
ܐܬܦܬܚܘ. ܘܦܓܪ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܩܕ̈ܝܫܐ ܕܕܡܝܟܝܢ ܗܘܘ ܩܡܘ.
53 ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܩܒܪ̈ܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܩܝܡܬܗ. ܥܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ
54 ܩܕܝܫܬܐ. ܘܐܬܚܙܝܘ ܠܣܓܝ̈ܐܐ ܀ ܗܘ ܪܒ ܡܐܐ ܕܝܢ ܘܗܢܘܢ

47 quod eſt, Deus mi, Deus mi, ad quid dereliquiſti me? Quidam
autem ex iis qui illic ſtabant, quum audiviſſent, dicebant, quod
48 Eliam vocat iſte. Et ſtatim accurrit unus ex iis, et quum acce-
piſſet ſpongiam, et impleviſſet eam aceto, et poſuiſſet eam in a-
49 rundinem, potum præbebat ei. Reliqui autem dicebant, Sine,
50 videamus ſi veniat Elias ad liberandum eum. Ipſe autem Jeſus
quum clamaſſet rurſum voce magna, emiſit ſpiritum ÷ ſuum ↙.
51 Et ecce, velamen templi fiſſum eſt in duo, a ſummo uſque ad
52 imum: et terra mota eſt, et petræ fiſſæ ſunt; Et ſepulchra
aperta ſunt; et multa corpora ſanctorum qui dormiebant, ſur-
53 rexerunt. Et quum egreſſi eſſent e monumentis poſt reſurrectio-
nem ejus, ingreſſi ſunt in urbem ſanctam, et apparuerunt multis.
54 Centurio autem et qui cum eo *erant*, qui ſervabant Jeſum, quum

ܕܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܝܫܘܥ܆ ܘܟܕ ܚܙܘ ܠܙܘܥܐ ܘܠܗܠܝܢ
ܕܗܘܝ܆ ܕܚܠܘ ܛܒ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ ܫܪܝܪܐܝܬ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܢܐ ܀ ܐܝܬ ܗܘܝ ܕܝܢ [1]ܬܡܢ ܢܫܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܚܙܝܢ 55
ܗܘܝ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܂ ܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܢܩ̈ܦܝ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܝܠܐ
ܕܡܫܡܫ̈ܢ ܗܘܝ ܠܗ܂ ܕܒܗܝܢ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܪܝܐܡ 56
ܡܓܕܠܝܬܐ܆ ܘܡܪܝܐܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܘܕܝܘܣܐ[2] ܐܡܐ܆ ܘܐܡܗܘܢ
ܕܒ̈ܢܝܐ ܕܙܒܕܐܘ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܐܬܐ ܓܒܪܐ ܥܬܝܪܐ 57
ܡܢ [3]ܐܪܝܡܬܐܐܣ ܀ ܕܫܡܗ ܝܘܣܦ܆ ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܐܬܬܠܡܕ
ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ܂ ܗܢܐ ܟܕ ܩܪܒ ܠܦܝܠܛܘܣ܆ ܫܐܠ ܦܓܪܗ 58
ܕܝܫܘܥ܂ ܗܝܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ ܦܩܕ ܠܡܬܝܗܒܘ [4]ܦܓܪܐ ܀
ܘܟܕ ܢܣܒܗ ܠܦܓܪܐ ܝܘܣܦ܆ ܟܪܟܗ ܒܣܕܘܢܐ 59

vidiſſent terræ motum, et illa quæ facta fuerant, timuerunt valde,
dicentes, Vere Filius Dei erat iſte. Erant autem † illic mu- 55
lieres multæ ſpectantes e longinquo, quæ ſequutæ fuerant Jeſum
a Galilæa, miniſtrantes ei. In quibus erat Maria Magdalene, et 56
Maria quæ Jacobi ‡ et Joſe *erat* mater, et mater filiorum Zebe-
dæi. Quum autem veſpera eſſet, venit homo dives ab || Arima- 57
thæa, cujus nomen *erat* Joſephus, qui etiam ipſe diſcipulus factus
fuerat Jeſu. Hic quum acceſſiſſet ad Pilatum, petiit corpus Jeſu. 58
Tunc Pilatus juſſit reddi § corpus. Et quum accepiſſet corpus 59

1 ܬܡܢ] In margine MSti ܐܦ (ܬܡܢ)
2 ܘܕܝܘܣܐ] ܘܕܝܘܣܦ
3 ܐܪܝܡܬܐܐܣ] ܪܡܬܐ
4 ܦܓܪܐ] ܕܝܫܘܥ (ܦܓܪܐ)
† illic] Lectio Marg. (illic) Et.
‡ et Joſe] Et Joſephi.
|| Arimathæa] Rama.
§ corpus] (corpus) Jeſu.

60 ܕܟܝܐ :· * ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܕܝܠܗ ܚܕܬܐ :· ܗܘ ܕܢܩܪ ¹ ܗܘܐ ܒܫܘܥܐ. * καθαρα
61 ܘܟܕ ܥܓܠ ܟܐܦܐ ܪܒܬܐ ܠܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ܐܙܠ :· ܐܝܬ ܗܘܝ
ܕܝܢ ܬܡܢ · ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ :· ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܡܪܝܡ.
62 ܝܬܒܢ ܗܘܝ ܠܘܩܒܠ ܩܒܪܐ :· ⁒ ܒܝܘܡܐ ܕܝܢ ✓ ܕܠܡܚܪ ܕܐܝܬ
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܬܪ ܥܪܘܒܬܐ :· ܐܬܟܢܫܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܦܪܝܫܐ
63 ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ ܟܕ ܐܡܪܝܢ :· ܡܪܢ :· ܐܬܕܟܪܢ ܕܗܘ ܡܛܥܝܢܐ
ܐܡܪ ܟܕ ܒܚܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ :· ܕܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܩܐܡ ܐܢܐ.
64 ܦܩܘܕ ܗܟܝܠ ܕܢܬܢܛܪ ܒܙܗܝܪܘ ܩܒܪܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ :·
ܕܠܡܐ ܢܐܬܘܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܢܓܢܒܘܢܝܗܝ :· ܘܢܐܡܪܘܢ
ܠܥܡܐ ܕܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ :· ܘܬܗܘܐ ܐܚܪܝܬܐ ܛܘܥܝܬܐ ܒܝܫܐ
65 ܡܢ ܩܕܡܝܬܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ ⁜ ܕܝܢ ✓ ܦܝܠܛܘܣ. ܐܝܬ ܠܟܘܢ
66 * ܩܘܣܛܘܕܝܐ ܙܠܘ ܐܙܕܗܪܘ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ * κουστωδιαν

60 Josephus involvit illud sindone pura; Et posuit illud in sepulchro
suo novo, † quod exciderat in petra: et quum advolvisset saxum
61 magnum ad ostium sepulchri, abiit. Erant autem illic Maria
Magdalene, et altera Maria, quæ sedebant contra sepulchrum.
62 ⁒ Die ✓ crastino autem, quæ est post Parasceuen, congregati sunt
63 principes Sacerdotum et Pharisæi ad Pilatum, Dicentes, Domine
mi, memores sumus quod ille impostor dixit quum adhuc vivens
64 esset, Post tres dies resurgam. Præcipe igitur custodiri sepulchrum
usque ad diem tertium: ne forte veniant discipuli ejus, *et* furen-
tur eum, et dicant populo, quod surrexerit ex mortuis: et erit
65 error ultimus pejor quam prior. Dixit iis ⁜ autem ✓ Pilatus,
66 Habetis custodiam: ite, custodite sicut scitis. Ipsi autem quum

1 ܗܘ ܕܢܩܪ] In margine MSti ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܢܩܝܪܐ
† quod exciderat] Lectio marg. Quod erat excisum.

ܐܙܠܘ܆ ܐܙܕܗܪܘ ܠܩܒܪܐ܆ ܟܕ ܚܬܡܘܗ ܠܟܐܦܐ ܥܡ

CAP. XXVIII. ܩܘܣܛܘܕܝܐ܀ ܒܪܡܫܐ ܕܝܢ ܕܫܒ̈ܬܐ܆ ܕܢܓܗ ܚܕ ܒܫܒܐ܆ ܐܬܬ 1

ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܗܝ ܐܚܪܬܐ ܡܪܝܡ ܕܢܚܙ̈ܝܢ ܠܩܒܪܐ܆

ܘܗܐ ܙܘܥܐ ܗܘܐ ܪܒܐ. ܡܠܐܟܐ ܓܝܪ ܕܡܪܝܐ ܢܚܬ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ 2

ܩܪܒ ܥܓܠ ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠܘܗ̇.

ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܚܙܘܐ ܕܝܠܗ ܐܝܟ ܒܪܩܐ. ܘܠܒܘܫܗ ܚܘܪ 3

ܐܝܟ ܬܠܓܐ܀ ܡܢ ܕܝܢ ܕܚܠܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܐܬܬܙܝܥܘ ܗܢܘܢ 4

ܕܢܛܪܝܢ. ܘܗܘܘ ܐܝܟ ܡܝ̈ܬܐ. ܥܢܐ ܕܝܢ ܗܘ ܡܠܐܟܐ 5

ܐܡܪ ܠܢܫ̈ܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܢ ܐܢ̈ܬܝܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ

ܕܠܝܫܘܥ [1] ※ ܢܨܪܝܐ ↙ ܗܘ ܕܐܙܕܩܦ ܒ̈ܥܝܢ ܐܢ̈ܬܝܢ.

ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ. ܩܡ ÷ ܠܗ ↙ ܓܝܪ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ. 6

abiiſſent, obſervarunt ſepulchrum, obſignantes lapidem, cum cuſ-

CAP. XXVIII. todia. Veſpere autem Sabbathorum, quum luceſceret primus 1

dies ſeptimanæ, venit Maria Magdalene, et altera Maria, ut

ſpectarent ſepulchrum. Et ecce, terræ motus factus eſt magnus : 2

angelus enim Domini deſcendit e cœlo, *et* acceſſit, *et* revolvit

ſaxum ab oſtio ſepulchri, et ſedebat ſuper illud. Erat autem aſ- 3

pectus ejus ſicut fulgur, et veſtimentum ejus album ſicut nix.

Præ autem timore ejus concuſſi ſunt cuſtodientes, et facti ſunt ſi- 4

cut mortui. Reſpondens autem angelus dixit mulieribus, Ne ti- 5

meatis vos : ſcio enim quod Jeſum † ※ Nazarenum ↙, qui cru-

cifixus eſt, quæritis. Non eſt hic : ſurrexit enim ſicut dixit. 6

1 ※ ܢܨܪܝܐ ↙] In margine MSti ܒܬܠܬܐ ܕܝܘ̈ܢܝܐ ܘܒܚܕ ܣܘܪܝܝܐ ܥܬܝܩܐ ܗܘ ܡܫܟܚܐ. ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܫܡܐ ܢܨܪܝܐ܀

† ※ Nazarenum ↙] Marg. In tribus exemplaribus Græcis, et uno Syriaco, antiquo illo, non inventum eſt nomen ‘ Nazarenum’.

7 ܬܝܢ ܚܙ̈ܝܝܢ ܠܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ ܕܣܝܡ ܗܘܐ ܡܪܝܐ. ܘܡܣܪܗܒܐܝܬ
ܟܕ ܐܙ̈ܠܝܢ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ: ܕܩܡ ܡܢ
ܡܝ̈ܬܐ ܘܗܐ ܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܝܗܝ.
8 ܗܐ ܐܡܪܬ ܠܟܝ̈ܢ ܀ ܘܟܕ ܢܦܩ̈ܝ ܡܣܪܗܒܐܝܬ ܡܢ ܩܒܪܐ: ܥܡ
ܕܚܠܬܐ ܘܚܕܘܬܐ ܪܒܬܐ: ܪ̈ܗܛܝ ܠܡܣܒܪܘ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܀
9 ܐܝܟ ܕܝܢ ܕܐܙ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ ܠܡܣܒܪܘ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܗ: ܘܗܐ
ܝܫܘܥ ܦܓܥ ܒܗܝ̈ܢ ܟܕ ܐܡܪ: ܚܕ̈ܝܝܢ. ܗܢܝ̈ܢ ܕܝܢ ܟܕ
10 ܩܪ̈ܒܝ ܐܚܕ̈ܝ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܘܣܓ̈ܕܝ ܠܗ ܀ ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܝ̈ܢ ܝܫܘܥ: ܠܐ ܬܕܚ̈ܠܢ. ܙܠ̈ܝܢ ܣܒ̈ܪܝܢ ܠܐܚ̈ܝ
11 ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܓܠܝܠܐ: ܘܬܡܢ ܢܚܙܘܢܢܝ. ܟܕ ܕܝܢ
ܐܙ̈ܠܢ ܗ̈ܘܝ: ܗܐ ܐ̈ܢܫܝܢ ܡܢ ܩܘܣܛܘܕܝܐ ܟܕ
ܐܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ: ܐܘܕܥܘ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܟܠܗܝܢ
12 ܗܠܝܢ ܕܗ̈ܘܝ. ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܘ ܥܡ ܩܫ̈ܝܫܐ ܘܡ

7 Venite, videte locum ubi positus erat Dominus. Et cito pro-
fectæ dicite discipulis ejus, quod surrexerit ex mortuis: et ecce,
præit vobis in Galilæam: illic videbitis eum. Ecce, dixi vobis.
8 Et quum egressæ essent cito a sepulchro, cum timore et gaudio
9 magno, cucurrerunt renunciare discipulis ejus. Quum autem
proficiscerentur renunciare discipulis ejus, et ecce, Jesus occurrit
iis, dicens, Salvete. Ipsæ autem quum accessissent, apprehende-
10 runt pedes ejus, et adoraverunt eum. Tunc dixit iis Jesus, Ne
timeatis: ite, renunciate fratribus meis, ut abeant in Galilæam,
11 et illic videbunt me. Quum autem abirent, ecce quidam de cus-
todibus quum venissent in urbem, renunciaverunt principibus Sa-
12 cerdotum omnia quæ facta fuerant. Et quum congregati essent

ܡܠܟܐ ܢܣܒܘ ܀ ܟܣܦܐ ܕܣܦܩܝܢ ܝܗܒܘ ܠܐܣܛܪܛܝܘܛܐ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ ܐܡܪܘ ܕܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܬܘ ܒܠܠܝܐ ܓܢܒܘܗܝ ܀ 13
ܟܕ ܕܡܟܝܢܢ. ܘܐܢ ܐܫܬܡܥܬ ܗܕܐ ܩܕܡ ܗܓܡܘܢܐ ܀ 14
ܚܢܢ ܦܝܣܐ ܢܦܝܣ ܠܗ ܀ ܘܠܟܘܢ ܕܠܐ ܨܦܬܐ
ܢܥܒܕ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘ ܟܣܦܐ. ܥܒܕܘ ܐܝܟ 15
ܕܐܬܠܦܘ. ܘܐܬܦܪܣܬ ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܠܘܬ ܝܗܘܕܝܐ ܥܕܡܐ
ܠܝܘܡܢܐ ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܚܕܥܣܪ ܬܠܡܝܕܐ ܀ ܐܙܠܘ ܠܓܠܝܠܐ 16
* ατακξατο ܠܛܘܪܐ ܐܝܟܐ * ܕܦܩܕ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܣܓܕܘ 17
ܠܗ. ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܐܬܦܠܓܘ ܗܘܘ ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܝܫܘܥ 18
ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܟܠ
ܫܘܠܛܢܐ ܒܫܡܝܐ ܘܒܐܪܥܐ ܀ ܐܙܠܘ ܗܟܝܠ ܬܠܡܕܘ 19
ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܟܕ ܡܥܡܕܝܢ
ܐܢܘܢ ܒܫܡܗ ܕܐܒܐ ܘܕܒܪܐ ܘܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ.

cum Senioribus, et consilium cepissent, argenteos sufficientes
dederunt militibus, Dicentes; Dicite, quod discipuli ejus ve- 13
nerunt nocte, *et* furati sunt eum, quum dormiremus. Et si au- 14
ditum fuerit hoc coram præside, nos persuadebimus ei, et vos
securos faciemus. Ipsi autem quum accepissent argenteos, fe- 15
cerunt sicut edocti erant: et divulgatus est sermo iste apud Ju-
dæos usque ad hodiernum diem. Ipsi autem undecim discipuli 16
profecti sunt in Galilæam, in montem ubi constituerat iis Jesus.
Et quum vidissent eum, adoraverunt eum; *quidam* ex iis autem 17
dubitaverunt. Et quum accessisset Jesus, loquutus est iis, dicens, 18
Data est mihi omnis potestas in cœlo, et in terra. Ite igitur, do- 19
cete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et

20 ܕܪܘܚܐ ܩܘܕܫܐ ܀ ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ ܠܡܛܪ ܟܠܡܐ
ܕܦܩܕܬܟܘܢ ܀ ܘܗܐ ܐܢܐ ܥܡܟܘܢ ܐܢܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܀
ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ ܕܥܠܡܐ. ܐܡܝܢ ܀ ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܬܝ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܀
ܕܡܠܠ ܥܒܪܐܝܬ ܒܦܠܣܛܝܢܐ.

20 Spiritus Sancti: Docentes eos servare omnia quæ mandavi vobis: et ecce, ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi. Amen.

Finitum est Evangelium sanctum Matthæi Evangelistæ, quod loquutus est Hebraice in Palæstina.

ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ
ܕܡܪܩܘܣ.

2 1 ܪܫܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܀ ܐܝܟ ܕܩܕܝܡ CAP. I.
ܟܬܝܒ ¹ܒܢܒܝ̈ܐ܀ ܗܐ ܐܢܐ ܡܫܕܪ ܐܢܐ ܡܠܐܟܐ ܕܝܠܝ ܩܕܡ
3 ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܟ. ܗܘ ܕܢܬܩܢ ܐܘܪܚܐ ܕܝܠܟ ܩܕܡܝܟ܀ ܩܠܐ ܗܘ
ܕܩܪܐ ܒܡܕܒܪܐ܀ ܛܝܒܘ ܐܘܪܚܐ ܕܡܪܝܐ܀ ܬܪ̈ܝܨܐ ܥܒܕܘ
4 ܫܒܝ̈ܠܐ ܕܝܠܗ܀ ܗܘܐ ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕ ܒܡܕܒܪܐ܀ ܘܡܟܪܙ
5 ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܬܝܒܘܬܐ ܠܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ. ܘܢܦܩܐ ܗܘܬ
ܠܘܬܗ ܟܠܗ ܐܬܪܐ ܝܗܘܕ. *ܘܐܘܪܫܠܡܝ̈ܐ܀ ܘܡܥܡܕܝܢ ܗܘܘ * καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται
ܟܠܗܘܢ ܒܝܘܪܕܢܢ ܢܗܪܐ ܡܢܗ܀ ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܚܛܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ.

EVANGELIUM SANCTUM
M A R C I.

1 2 PRINCIPIUM Evangelii Jeſu Chriſti Filii Dei. Sicut CAP. I.
præſcriptum eſt † in prophetis, Ecce ego mitto nuncium meum
3 ante faciem tuam, qui præparabit viam tuam ante te. Vox cla-
mantis in deſerto, Parate viam Domini, rectas facite ſemitas ejus.
4 Fuit Johannes baptizans in deſerto, et prædicans baptiſmum pœ-
5 nitentiæ in remiſſionem peccatorum. Et exibat ad eum univerſa
regio Judæa, et Hieroſolymitæ, et baptizabantur omnes in Jor-
6 dane flumine ab eo, confitentes peccata ſua. Erat autem Johannes

1 ܒܢܒܝ̈ܐ] In margine MSti ܒܐܫܥܝܐ ܗܘ ܢܒܝܐ
† in prophetis] Lectio Marg. In Eſaia propheta.

6 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܝܘܚܢܢ ܕܠܒܝܫ ܗܘܐ ܣܥܪܐ ¹ ܕܓܡܠܐ .
* ακριδας ܘܐܣܪܐ ܕܡܫܟܐ ܥܠ ܚܨܘܗܝ . ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܐܟܠ * ܩܡ̈ܨܐ
7 ܘܕܒܫܐ ܕܒܪܐ ⁘ ܘܡܟܪܙ ܗܘܐ ܟܕ ܐܡܪ ⁘ ܐܬܐ ܒܬܪܝ .
ܗܘ ܕܚܝܠܬܢ ܡܢܝ . ܕܗܘ ܠܐ ܐܝܬܝ ܫܘܐ ܕܟܕ ܐܬܟܦܦ
8 * ιμαντα ܐܫܪܐ * ܥܪ̈ܩܬܐ ܕܡܣܐܢܘܗܝ . ܐܢܐ ܡܢ ܐܥܡܕܬܟܘܢ ܒܡ̈ܝܐ .
9 ܗܘ ܕܝܢ ܢܥܡܕܟܘܢ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܬܐ # ܘܒܢܘܪܐ ✓ ⁘ ܘܗܘܐ ܒܗܢܘܢ
ܝܘ̈ܡܬܐ ⁘ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܡܢ ܢܨܪܬ ܗܝ ܕܓܠܝܠܐ ⁘ ܘܐܬܥܡܕ ܡܢ
10 ܝܘܚܢܢ ܒܝܘܪܕܢܢ ⁘ ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܣܠܩ ܡܢ ܡ̈ܝܐ ⁘ ܚܙܐ
* ως * ωσει περει ܕܡܨܛܪܝܢ ܫܡ̈ܝܐ ⁘ ܘܪܘܚܐ * ܐܝܟ * ܝܘܢܐ ܕܢܚܬܐ ܥܠܘܗܝ .
11 ܘܩܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܫܡ̈ܝܐ ⁘ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܒܪܝ ܚܒܝܒܐ ܕܒܟ ܗܘ
12 ܣܒܬ ⁘ ²ܒܟ ܐܨܛܒܝܬ ⁘ ܘܡܚܕܐ ܪܘܚܐ ܡܦܩܐ ܠܗ
ܠܡܕܒܪܐ . ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܬܡܢ ܒܡܕܒܪܐ ³ ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ .
13 ܟܕ ܡܬܢܣܐ ܡܢ ܣܛܢܐ ⁘ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܡ ܚܝ̈ܘܬܐ ܕܒܪܐ .

veſtitus pilis cameli, et zona pellicea ſupra lumbos ſuos; et erat
edens locuſtas et mel ſilveſtre. Et prædicabat, dicens, Venit poſt 7
me qui validior eſt me, cujus non ſum dignus ut me incurvans
ſolvam corrigiam calceamenti ejus. Ego quidem baptizavi vos aqua, 8
ipſe autem baptizabit vos Spiritu Sancto # et igni ✓. Et factum 9
eſt in illis diebus, venit Jeſus a Nazaret Galilææ, et baptizatus
eſt a Johanne in Jordane. Et ſtatim aſcendens ex aqua, vidit 10
ſciſſos cœlos, et Spiritum, ſicut columbam, deſcendentem ſuper
eum. Et vox facta eſt de cœlis: Tu es Filius meus dilectus, † in 11
te complacitum eſt mihi. Et ſtatim Spiritus ducit eum in deſer- 12
tum. Et erat ibi in deſerto ‡ dies quadraginta, tentatus a Satana; 13

1 ܕܓܡܠܐ] In Margine MSti ܕܓܡܠܐ ܣܪܝܩܐ
2 ܒܟ] ܒܗܘ
3 ܝܘ̈ܡܬܐ ܐܪܒܥܝܢ] ܘܠܠܘ̈ܬܐ ܐܪܒܥܝܢ
† in te] Lectio marg. In quo.
‡ dies quadraginta] Et noctes quadraginta.

14 ܘܡܠܐ̈ܟܐ ܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܒܬܪ ܕܝܢ ܕܐܫܬܠܡ ܘܥܡ ܚܝܘ̈ܬܐ ܡܥܣܥܣܢ
ܝܘܚܢܢ ܀ ܐܬܐ ܝܫܘܥ ܠܓܠܝܠܐ ܀ ܟܕ ܡܟܪܙ ܐܘܐܢܓܠܝܘܢ
15 ܕܐܠܗܐ ܘܐܡܪ ܀ ܕܐܫܬܡܠܝ ܗܘ ܙܒܢܐ ܀ ܘܩܪܒܬ ܡܠܟܘܬܐ
16 ܕܐܠܗܐ. ܬܘܒܘ ܘܗܝܡܢܘ ܒܐܘܐܢܓܠܝܘܢ. [1]ܟܕ ܡܗܠܟ
ܕܝܢ ܥܠ ܝܡܐ ܕܓܠܝܠܐ ܀ ܚܙܐ ܠܫܡܥܘܢ ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ ܐܚܘܗܝ
ܕܫܡܥܘܢ ܀ ܕܪܡܝܢ ܡܨܝܕܬܐ ܒܝܡܐ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ
17 ܓܝܪ ܨܝ̈ܕܐ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܬܘ ܒܬܪܝ ܀ ܘܐܥܒܕܟܘܢ
18 ܕܬܗܘܘܢ ܨܝ̈ܕܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܫܒܩܘ ܡܨܝ̈ܕܬܐ
19 ܕܝܠܗܘܢ. ܢܩܦܘܗܝ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܩܠܝܠ ܀ ܚܙܐ
ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ. ܐܦ ܠܗܘܢ
20 ܒܐܠܦܐ. ܟܕ ܡܬܩܢܝܢ ܡܨܝ̈ܕܬܐ ※ ܕܝܠܗܘܢ ↙. ܘܡܚܕܐ ܩܪܐ
ܐܢܘܢ ܀ ܘܟܕ ܫܒܩܘ ܠܐܒܘܗܘܢ ܙܒܕܝ ܒܐܠܦܐ ܥܡ ܐܓܝ̈ܪܐ

14 et erat cum feris voracibus, et angeli miniſtrabant ei. Poſtquam
autem traditus eſſet Johannes, venit Jeſus in Galilæam, prædicans
15 Evangelium Dei; Et dicens, Impletum eſt tempus, et appro-
pinquavit regnum Dei: convertimini, et credite Evangelio.
16 †Ambulans autem juxta mare Galilææ vidit Simonem et Andream
fratrem ejus Simonis, jacientes rete in mare: (erant enim piſca-
17 tores.) Et dixit iis Jeſus, Venite poſt me, et faciam vos ut ſitis piſ-
18 catores hominum. Et ſtatim relinquentes retia ſua, ſequuti ſunt
19 eum. Et quum progreſſus eſſet illinc paululum, vidit Jacobum
filium Zebedæi, et Johannem fratrem ejus, et ipſos in navigio
20 reficientes retia ※ ſua ↙. Et ſtatim vocavit eos: et relinquentes
patrem ſuum Zebedæum in navigio cum mercenariis, iverunt poſt

1 ܟܕ ܡܗܠܟ] In margine MSti (ܟܕ) ܥܒܪ
† Ambulans] Lectio Marg. Præteriens.

ܒܬܪܗ ⁘ ܘܥܐܠܝܢ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܡܚܕܐ ܒܫܒܬܐ 21
ܟܕ ܥܠ ܠܟܢܘܫܬܐ ܡܠܦ ܗܘܐ ※ ܠܗܘܢ ✓ ⁘ ܘܡܬܗܪܝܢ 22
ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܠܦ ܠܗܘܢ
ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܝܬ ܠܗ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܣܦܪܐ ܕܝܠܗܘܢ ⁘
ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܒܟܢܘܫܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܒܪܢܫܐ ܒܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ. 23
ܘܩܥܐ ܟܕ ܐܡܪ. ܫܒܘܩ. ܡܢܐ ܠܢ ܘܠܟ. ܝܫܘܥ 24
ܢܨܪܝܐ. ܐܬܝܬ ܠܡܘܒܕܘ ܠܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܟ ܡܢܘ ܐܢܬ
ܩܕܝܫܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܟܐܐ ܒܗ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܡܪ. ܐܫܬܬܩ 25
ܘܦܘܩ ܡܢܗ. ܘܟܕ ܫܪܓܗ ܪܘܚܐ ܗܘ ܛܢܦܐ. ܘܩܥܐ 26
ܒܩܠܐ ܪܒܐ. ܢܦܩ ܡܢܗ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܟܠܗܘܢ. ܐܝܟ 27
ܕܢܒܥܘܢ ܐܚܝܐ ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܢܐ ܐܝܬܘܗ
ܗܕܐ. ܡܢܐ ܗܝ ܡܠܦܢܘܬܐ ܚܕܬܐ ܗܕܐ. ܕܒܫܘܠܛܢܐ ܐܦ
ܠܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܦܩܕ ܘܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ. ܢܦܩ ܕܝܢ ܫܡܥܐ 28

eum. Et ingrediuntur in Capernaum: et ſtatim ſabbathis, quum 21
ingreſſus eſſet in ſynagogam, docebat ※ eos ✓. Et mirabantur 22
ſuper doctrina ejus: erat enim docens eos tanquam habens po-
teſtatem, et non ſicut Scribæ eorum. Et erat in ſynagoga eorum 23
homo in ſpiritu immundo, et exclamavit, Dicens, Sine, quid 24
nobis et tibi Jeſu Nazarene? veniſti ad perdendum nos? novi te
quis ſis, *nempe* Sanctus Dei. Et objurgavit eum Jeſus, dicens, 25
Obmuteſce, et exi ab eo. Et quum diſcerpſiſſet eum ſpiritus im- 26
purus, et clamaſſet voce magna, exiit ab eo. Et mirati ſunt om- 27
nes, ita ut quærerent mutuo inter ſe, dicentes, Quid eſt hoc?
quæ eſt doctrina nova hæc, quod per poteſtatem etiam ſpiritibus
impuris imperat, et obediunt ei? Exivit autem fama ejus ſtatim 28

29 ܒܟܠܗ ܡܚܘܙܐ ܕܦܪ̈ܝܟܘܪܘܣ ܕܓܠܝܠܐ܀ ܘܡܚܕܐ
ܟܕ ܡܢ ܟܢܘܫܬܐ ܢܦܩܘ܆ ܐܬܘ ܠܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ
30 ܘܕܐܢܕܪܐܘܣ܆ ܥܡ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ. ܚܡܬܗ ܕܝܢ
ܕܫܡܥܘܢ ܫܟܝܒܐ ܗܘܬ ܟܕ ܡܫܬܚܠܢܐ. ܘܡܚܕܐ ܐܡܪܝܢ
31 ܠܗ ܡܛܠܬܗ̇. ܘܩܪܒ ܐܩܝܡܗ̇ ܟܕ ܐܚܕܗ̇ ܒܐܝܕܗ̇.
ܘܫܒܩܬܗ̇ ܐܫܬܐ ܡܚܕܐ܆ ※ ܘܩܡܬ ↙. ܘܡܫܡܫܐ ܗܘܬ
32 ܠܗܘܢ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܆ ܒܡܥܪ̈ܒܝ ܫܡܫܐ. ܡܩܪܒܝܢ
ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܆
33 ܘܠܕܝܘ̈ܢܝܐ ܕܐܚܝܕܝܢ. ܟܕ ܐܦ ܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗ̇ ܟܢܝܫܐ
34 ܗܘܬ ܠܘܬ ܬܪܥܐ܆ ܘܐܣܝ ܠܣܓܝܐܐ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܟܘܪ̈ܗܢܐ ܡܫܚܠܦܐ܆ ܘܕܝܘ̈ܐ ܣܓܝܐܐ ܐܦܩ. ܘܠܐ
ܫܒܩ ܗܘܐ. ܠܕܝܘ̈ܐ ܠܡܡܠܠܘ܆ ܡܛܠ ܕܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
35 ※ ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ↙܀ ܘܒܨܦܪܐ ܟܕ ܩܕܡ ܛܒ
ܩܡ ܢܦܩ܆ ܘܐܙܠ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ. ܘܬܡܢ ܡܨܠܐ ܗܘܐ.

29 in omnem regionem circumjacentem Galilææ. Et ſtatim quum e
ſynagoga egreſſi eſſent, venerunt in domum Simonis et Andreæ,
30 cum Jacobo et Johanne. Socrus autem Simonis decumbebat fe-
31 bricitans; et ſtatim dicunt ei de illa. Et acceſſit *et* erexit
eam, quum apprehendiſſet eam manu ejus: et reliquit eam febris
32 ſtatim, ※ et ſurrexit ↙, et miniſtrabat iis. Quum autem veſpera
eſſet, in occaſibus ſolis, adducebant ad eum omnes male habentes,
33 et dæmoniacos; Quum et civitas univerſa eſſet congregata ad
34 oſtium. Et ſanavit multos male affectos morbis diverſis, et dæ-
monia multa ejecit; et non ſinebat dæmonia loqui, quoniam ſcie-
35 bant eum ※ Chriſtum eſſe ↙. Et mane quum antevertiſſet valde,
ſurrexit, *et* exiit, et abiit in locum deſertum: et illic orabat.

36 37 ܘܪܕܦܘ ܒܬܪܗ ܫܡܥܘܢ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ. ܘܟܕ ܐܫܟܚܘܗܝ
38 ܐܡܪܝܢ ܠܗ܆ ܕܟܠܢܫ ܒܥܝܢ ܠܟ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܟܘ
*ܠܩܘܪܝܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܪܝܒܢ܆ ܕܐܦ ܬܡܢ ܐܟܪܙ. * κωμοπόλεις
39 ܠܗܕܐ ܓܝܪ [1]ܢܦܩܬ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܟܪܙ ܒܟܢܘܫܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܒܟܠܗ̇ ܓܠܝܠܐ. ܘܫܐܕܐ ܡܦܩ ܗܘܐ܀
40 ܘܐܬܐ ܠܘܬܗ ܓܪܒܐ ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܠܗ. ܘܢܦܠ ܥܠ
ܒܘܪܟܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܐܢ ܨܒܐ ܐܢܬ. ܡܫܟܚ ܐܢܬ
41 ܠܡܕܟܝܘܬܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܘܗܝ܆ ܦܫܛ
42 ܐܝܕܗ ܘܩܪܒ ܒܗ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܨܒܐ ܐܢܐ. ܐܬܕܟܐ. ܘܡܚܕܐ
43 ܐܙܠ܆ ܡܢܗ ܓܪܒܐ ܘܐܬܕܟܝ. ܘܐܬܟܪܝ ܠܗ. ܘܡܚܕܐ ܐܦܩܗ
44 ܠܒܪ. ܘܐܡܪ ܠܗ܆ ܚܙܝ ܠܐ ܠܐܢܫ
ܡܕܡ ܬܐܡܪ܇ ܐܠܐ ܙܠ ܚܘܝ ܢܦܫܟ ܠܟܗܢܐ. ܘܩܪܒ ܥܠ [2]ܕܟܝܘܬܟ܀

Et prosequuti sunt eum Simon et illi qui *erant* cum eo. Et 36 37
quum invenissent eum, dicunt ei, Omnes quærunt te. Et 38
dicit iis, Ducite in vicos urbium propinquarum, ut etiam
illic prædicem: ad hoc enim † egressus sum. Et erat præ- 39
dicans in synagogis eorum in tota Galilæa, et dæmonia eji-
ciens. Et venit ad eum leprosus precans eum: et procidens ad 40
genua ejus, et dicens ei, Si velis, potes mundare me. Ipse au- 41
tem Jesus misertus ipsius, extendit manum suam, et tetigit eum,
et dixit ei, Volo, mundare. Et quum dixisset, statim abiit lepra 42
ab eo: et mundatus est. Et quum graviter interminatus esset ei, 43
statim ejecit eum. Et dixit ei, Vide nemini nihil dixeris: 44
sed abi, ostende teipsum Sacerdoti, et offer pro purgatione tua

1 ܢܦܩܬ] In margine MSti ܐܬܝܬ
2 ܕܟܝܘܬܟ] ܕܟܝܘܬܟ ܣܡ
† egressus sum] Marg. Veni.

[illegible]
45 [illegible]
[illegible]
[illegible]
1 [illegible] CAP. II.
2 [illegible]
[illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
[illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]

45 quæ præcepit Moses, in testimonium illis. Ipse autem quum
egressus esset, cœpit prædicare multa, et divulgavit sermo-
nem, ita ut non amplius posset manifeste in civitatem ingre-
di; sed foris in locis desertis erat, et veniebant ad eum ex om-
1 ni loco. Et intravit rursus in Capernaum post *aliquot* dies: et CAP. II.
2 auditum est quod in domo esset. Et statim congregati sunt multi,
adeo ut non amplius caperet ⁜ eos ✓ *locus* ne quidem ante ostium:
3 et loquebatur iis sermonem. Et veniebant ad eum ferentes paraly-
4 ticum qui portabatur a quatuor. Et quum non possent offerre
eum illi propter turbam, abstulerunt operimentum ubi erat, et
quum perfodissent, demiserunt lectum in quo paralyticus positus
5 erat. Quum vidisset autem Jesus fidem eorum, dicit paralytico,

6 ܠܡܫܪܝܐ. ܒܪܝ. ܡܫܬܒܩܝܢ ܠܟ ܚܛܗܝܟ. ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ
ܬܡܢ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܝܬܒܝܢ. ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ
7 ܒܠܒܘܬܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܢܐ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠ ܓܘܕܦ̈ܐ. ܡܢܘ
8 ܡܫܟܚ ܠܡܫܒܩ ܚܛܗ̈ܐ. ܐܠܐ ܐܢ [1] ܚܕ ܐܠܗܐ. ܘܡܚܕܐ ܟܕ
ܐܫܬܘܕܥ ܝܫܘܥ ܒܪܘܚܗ ܕܗܟܢܐ ܗܢܘܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܒܗܘܢ:
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܠܝܢ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܒܘܬܟܘܢ܀
9 ܐܝܢܐ. ܐܝܬܝܗ ܕܦܫܝܩܐ ܠܡܐܡܪ ܠܡܫܪܝܐ. ܡܫܬܒܩܝܢ
ܠܟ ܚܛܗܝܟ. ܐܘ ܠܡܐܡܪ. ܩܘܡ ܘܫܩܘܠ ܥܪܣܐ ܕܝܠܟ
10 ܘܗܠܟ. ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܕܫܘܠܛܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܠܡܫܒܩ ܥܠ ܐܪܥܐ ܚܛܗ̈ܐ. ܐܡܪ ܠܗܘ ܠܡܫܪܝܐ܀
11 ܠܟ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܩܘܡ ܘܫܩܘܠ ܥܪܣܟ. ܘܙܠ ܠܒܝܬܟ܀
12 ܘܩܡ ܡܚܕܐ. ܘܟܕ ܫܩܠ ܥܪܣܐ ܢܦܩ. ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ.
ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܘܢܫܒܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ:

6 Fili mi, remittuntur tibi peccata tua. Erant autem ibi quidam
7 ex Scribis ſedentes, et ratiocinabantur in cordibus ſuis, Quid hic ita
loquitur blaſphemias? Quis poteſt remittere peccata, niſi † unus
8 Deus? Et ſtatim quum cognoviſſet Jeſus ſpiritu ſuo, quod ita
ipſi ratiocinarentur inter ſe, dixit iis, Quid iſta ratiocinamini in
9 cordibus veſtris? Quid eſt facilius, dicere paralytico, Remittun-
tur tibi peccata tua, an dicere, Surge, et tolle lectum tuum et
10 ambula? Ut autem ſciatis quod poteſtatem habet Filius hominis
11 remittendi in terra peccata, dicit paralytico, Tibi dico, Surge,
12 et tolle lectum tuum, et abi in domum tuam. Et ſurrexit ſtatim:
et quum ſuſtuliſſet lectum, egreſſus eſt coram omnibus, adeo ut
mirarentur omnes, et glorificarent Deum, dicentes, Nunquam ſic

1 ܚܕ ܐܠܗܐ] In margine MSti (ܐܠܗܐ) ܒܠܚܘܕܘܗܝ

† unus Deus] Lectio marg. (Deus) Solus.

13 ܕܠܐ ܡܡܬܘܡ ܗܟܢܐ ܚܙܝܢ ܀ ܘܢܦܩ ܬܘܒ ܠܘܬ ܝܡܐ.
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܐܬܐ ܗܘܐ ܠܘܬܗ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܀
14 ܘܟܕ ܥܒܪ: ܚܙܐ ܠܠܘܝ ܗܘ ܕܚܠܦܝ: ܕܝܬܒ ܥܠ ܒܝܬ
15 ܡܟܣܐ: ܘܐܡܪ ܠܗ. ܕܢܩܦܢܝ ܀ ܘܟܕ ܩܡ ܢܩܦܗ ܀ ܘܗܘܐ
ܕܟܕ ܣܡܝܟ ܒܒܝܬܐ ܕܝܠܗ: ܐܦ ܣܓܝܐܐ ܡܟܣܐ ܣܡܝܟܝܢ
ܗܘܘ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
16 ܣܓܝܐܐ. ܘܕܒܩܘܗܝ. ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܐܟܠ ܥܡ
ܡܟܣܐ [1] ܘܚܛܝܐ: ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܝ ܕܥܡ
17 ܡܟܣܐ ܘܚܛܝܐ ܐܟܠ ܘܫܬܐ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܣܘܢܩܢܐ ܚܠܝܡܐ ܕܢܣܒܘܢ ܠܘܬ ܐܣܝܐ. ܐܠܐ
ܠܗܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܐܬܝܬ ܠܡܩܪܐ ܠܙܕܝܩ̈ܐ.
18 ܐܠܐ ܠܚܛܝܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܕܝܘܚܢܢ [2] ܘܦܪ̈ܝܫܐ
ܕܨܝܡܝܢ ܗܘܘ: ܘܐܬܝܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܛܠ ܡܢܐ

13 vidimus. Et egreſſus eſt rurſus ad mare: et tota turba veniebat
14 ad eum; et docebat eos. Et quum tranſiret, vidit Levi *filium*
Alphæi ſedentem in loco publicanorum: et dicit ei, Sequere
15 me: et ſurgens ſequutus eſt eum. Et factum eſt, ut quum accum-
beret in domo illius, et multi publicani accumberent cum Jeſu et
16 cum diſcipulis ejus: erant enim multi, et ſequuti ſunt eum. Et
Scribæ et Phariſæi quum vidiſſent eum edentem cum publicanis
† et peccatoribus, dicebant diſcipulis ejus, Quid eſt, quod cum
17 publicanis et peccatoribus comedit et bibit? Et quum audiviſſet
Jeſus, dixit iis, non habent opus ſani medico, ſed illi qui male
18 habent: non veni vocare juſtos, ſed peccatores. Et erant diſci-
puli Johannis et ‡ Phariſæi jejunantes: et veniunt et dicunt

1 ܘܚܛܝܐ] In margine MSti ܘܥܡ (ܚܛܝܐ)

2 ܘܦܪ̈ܝܫܐ] ܘܗܢܘܢ ܕ(ܦܪ̈ܝܫܐ)

† et peccatoribus] Lectio marg. Et cum (peccatoribus)

‡ et Phariſæi] Et illi (Phariſæorum)

ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܘܚܢܢ ܘܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ ܨܝܡܝܢ. ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܢ
19 ܕܝܠܟ ܠܐ ܨܝܡܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܠܡܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܒܢ̈ܝܗ ܕܓܢܘܢܐ ܟܡܐ ܕܚܬܢܐ ܥܡܗܘܢ ܗܘ ܠܡܨܡ. ܟܡܐ
ܙܒܢܐ ܕܥܡܗܘܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܚܬܢܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܨܡ.
20 ܢܐܬܘܢ ܕܝܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܐܡܬܝ ܕܢܫܬܩܠ ܡܢܗܘܢ ܚܬܢܐ.
21 ܘܗܝܕܝܢ ܢܨܘܡܘܢ ܒܗܘ ܝܘܡܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܪܩܥܐ ܕܥܡܪܐ
ܕܠܐ ܡܬܦܪܩ ܡܚܝܛ ܥܠ ܡܐܢܐ ܒܠܝܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ. ܫܩܠ ܡܠܝܘܬܐ
22 ܚܕܬܐ ܡܢ ܒܠܝܐ. ܘܨܪܝܐ ܒܝܫܐ ܗܘܐ. ܘܠܐ
ܐܢܫ ܪܡܐ ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩ̈ܐ ܒܠܝ̈ܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ. ܡܨܪܐ
ܚܡܪܐ ܗܘ ܚܕܬܐ ܠܙܩ̈ܐ. ܘܚܡܪܐ ܡܬܐܫܕ. ܘܙܩ̈ܐ ܐܒܕܝܢ. ܐܠܐ
23 ܚܡܪܐ ܚܕܬܐ ܒܙܩ̈ܐ ܚܕ̈ܬܐ ܡܬܪܡܐ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܫܒ̈ܐ
ܥܠ ܒܝܬ ܙܪ̈ܥܐ. ܘܫܪܝܘ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܒܐܘܪܚܐ

ei, Quare discipuli Johannis † et illi Pharisæorum jejunant, dis-
19 cipuli tui autem non jejunant? Et dixit iis Jesus, Num possunt
filii thalami, dum sponsus cum iis est, jejunare? quamdiu
20 secum habent sponsum non possunt jejunare. Venient autem dies,
quum auferetur ab iis sponsus, et tunc jejunabunt in illo die.
21 ‡ Nemo injectionem assumenti impexi insuit vestimento veteri,
alioquin aufert supplementum novum ex veteri, et fissura pejor
22 fit. Et nemo injicit vinum novum in utres veteres, alioquin
disrumpit vinum novum utres, et vinum effunditur, et utres pe-
23 reunt: sed vinum novum in utres novos injicitur. Et fac-
tum est, quum iret Sabbathis per locum seminum, et
cœperunt discipuli ejus, dum ambularent in via, vellere

1 ܘܗܢܘܢ ܕܦܪ̈ܝܫܐ] In margine MSti ܘܬܠܡܝ̈ܕܐ (ܕܦܪ̈ܝܫܐ).
2 ܠܐ ܐܢܫ] (ܠܐ ܐܢܫ) ܕܝܢ.
† et illi Pharisæorum] Lectio marg. Et discipuli (Pharisæorum)
‡ Nemo] (Nemo) Autem.

24 ܡܠܩܛܝܢ ܠܫܒ̈ܠܐ. ܘܦܪ̈ܝܫܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܚܙܝ ܡܢܐ
25 ܥܒܕܝܢ ܒܫܒ̈ܬܐ ܗܘ ܡܐ ܕܠܐ ܫܠܝܛ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ.
ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܩܪܝܬܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕ ܕܘܝܕ: ܟܕ ܐܬܚܣܪ ܘܟܦܢ
26 ܗܘ ܘܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ∴ ܐܝܟܢܐ ܥܠ ܠܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ ∴ ܟܕ
ܐܒܝܬܪ ܪܒ ܟܘܡܪ̈ܐ ∴ ܘܠܚ̈ܡܐ ܕ*ܣܝܡܘܬܐ ܦܬܘܪܐ ܐܟܠ ∴ * προθέσεως
ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܡܐܟܠ ܐܠܐ ܠܟܘܡܪ̈ܐ: ܘܝܗܒ ܐܦ
27 ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ∴ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ∴
ܫܒܬܐ ܡܛܠ ܒܪܢܫܐ ܗܘܬ ∴ ܘܠܐ ܒܪܢܫܐ ܡܛܠ ܫܒܬܐ.
28 ܡܟܝܠ ܡܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܐܦ ܕܫܒܬܐ ∴
1 ܘܥܠ ܬܘܒ ܠܟܢܘܫܬܐ ∴ ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ CAP. III.
2 ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ ∴ ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܐܢ ܒܫܒ̈ܬܐ ܡܐܣܐ
3 ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܛܪܓܘܢܝܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܓܒܪܐ ܗܘ
4 ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܝܕܐ ܝܒܝܫܬܐ. ܩܘܡ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.

24 ſpicas. Et Phariſæi dicebant ei, Vide, quid faciunt Sabbathis
25 id quod non licet? Et ipſe dicebat iis, Nunquam legiſtis quid
fecerit David quum egeret, et eſuriret ipſe, et illi qui *erant* cum
26 eo? Quomodo ingreſſus ſit domum Dei, quum Abiathar *eſſet*
princeps Sacerdotum, et panes propoſitionis comederit, quos non
licet comedere, niſi Sacerdotibus, et dederit etiam iis qui *erant*
27 cum eo? Et dicebat iis, Sabbathum propter hominem factum
28 eſt,⁻ et ✓ non homo propter Sabbathum. Itaque dominus eſt Filius
1 hominis etiam Sabbathi. Et ingreſſus eſt rurſus in ſynagogam: CAP. III.
2 et erat ibi homo qui habebat manum aridam. Et obſervabant
3 eum ſi Sabbathis ſanaret eum, ut accuſarent eum. Et dicit
4 homini habenti manum aridam, Surge in medium. Et dicit iis,

ܫܠܝܛ ܒܫ̈ܒܐ ܛܒܬܐ ܠܡܥܒܕܘ. ܐܘ ܒܝܫܬܐ ܠܡܥܒܕܘ.
ܢܦܫܐ ܠܡܦܪܩܘ ܐܘ ܠܡܩܛܠܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ.
ܘܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܥܡ ܪܘܓܙܐ܆ ܐܟܚܕܐ ܘܟܕ ܡܬܟܪܐ ܥܠ 5
ܩܫܝܘܬ [1] ܠܒܗܘܢ܆ ܐܡܪ ܠܗܘ ܒܪܢܫܐ. ܦܫܘܛ ܐܝܕܟ. ܘܦܫܛ
ܘܐܬܩܢܬ ܐܝܕܗ ܕܝܠܗ܀ ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܥܡ *ܗܪ̈ܘܕܝܢܐ 6
ܡܚܕܐ܆ ܡܠܟܐ ܥܒܕܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܘܒܕܘܢܝܗܝ.
ܘܝܫܘܥ ܫܢܝ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܠܘܬ ܝܡܐ܀ ܘܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ 7
ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܓܠܝܠܐ ܢܩܦܘܗܝ ܗܘܘ. ܘܡܢ ܝܗܘܕ. ܘܡܢ 8
ܐܘܪܫܠܡ. ܘܡܢ ܐܕܘܡ ܘܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܕܐܝܠܝܢ ܕܚܕܪܝ ܨܘܪ
ܘܨܝܕܢ. ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܟܕ ܫܡܥܘ ܟܡܐ ܕܥܒܕ
ܐܬܘ ܠܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܕܐܠܦܐ 9
ܕܬܩܘܡܐ ܠܡܬܛܝܒܘ ܠܗ. ܡܛܠ ܟܢ̈ܫܐ ܕܠܐ ܢܥܨܘܢܝܗܝ.
ܠܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ܐܣܝ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܠܘܢ ܒܗ ܘܡܛܠ 10

* ἡρωδιανων

Licet Sabbathis benefacere, an malefacere? animam ſervare, an
trucidare? Ipſi autem ſilebant. Et quum intuitus eſſet eos cum 5
ira, ſimul et dolens propter duritiem † cordis eorum, dicit homini,
Extende manum tuam. Et extendit; et reſtituta eſt manus ejus.
Et quum egreſſi eſſent Phariſæi cum Herodianis ſtatim, conſi- 6
lium faciebant adverſus eum, ut perderent eum. Et Jeſus ſe- 7
ceſſit cum diſcipulis ſuis ad mare: et multitudo multa ex Galilæa
adjunxerunt ſe ei, et ex Judæa, Et ex Hieroſolyma, et ex Edom, 8
et trans Jordanem, et qui circa Tyrum et Sidonem, multitudo
multa, quum audiviſſent omnia quæ faciebat, venerunt ad eum.
Et dixit diſcipulis ſuis ut navicula adſiſteret ſibi, propter turbas, 9
ne opprimerent eum. Multos enim ſanaverat, adeo ut irruerent 10

1 ܠܒܗܘܢ] In margine MSti ܬܪܥܝܬܗܘܢ

† cordis eorum] Lectio marg. Cogitationis eorum.

ܕܢܬܩܪܒܘܢ ܠܗ . ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
11 ܡܚܘܬܐ . ܘܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܡܐ ܕܚܙܝܢ ܗܘܘ ܠܗ . ܢܦܠܝܢ
ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ ܀ ܘܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ . ܕܐܢܬ ܐܝܬ ܐܢܬ ܗܘ
12 ⁜ ܡܫܝܚܐ ⸔ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܣܓܝ ܟܐܐ ܗܘܐ ܒܗܘܢ .
13 ܕܠܐ ܢܥܒܕܘܢܝܗܝ ܓܠܝܐ ܀ ܘܣܠܩ ܠܛܘܪܐ . ܘܩܪܐ
14 ܠܗܢܘܢ ܕܗܘ ܨܒܐ ܗܘܐ . ܘܐܙܠܘ ܠܘܬܗ . [1] ܘܥܒܕ ܬܪܥܣܪ
ܕܢܗܘܘܢ ܥܡܗ . ܘܕܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܡܟܪܙܘ .
15 ܘܕܢܗܘܐ ܠܗܘܢ [2] ܫܘܠܛܢܐ ܠܡܐܣܝܘ ܟܠܗܘܢ ܟܘܪܗܢܐ .
16 ܘܠܡܦܩܘ ܕܝܘܐ ܀ ܘܣܡ [3] ܠܫܡܥܘܢ ܫܡܐ ܟܐܦܐ .
17 ܘܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܕܙܒܕܝ . ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ ܕܝܥܩܘܒ .
ܘܣܡ ܠܗܘܢ ܫܡܗܐ . * ܒܢܝ ܪܓܫܐ . ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ . * βοανεργες
18 ܒܢܝ ܪܥܡܐ : ܘܠܐܢܕܪܐܘܣ . ܘܠܦܝܠܝܦܘܣ . ܘܠܒܪ

11 in eum, ut tangerent eum quotquot habebant plagas. Et Spiri-
tus immundi, quum vidiſſent eum, procidebant coram eo, et
12 clamabant, dicentes, Tu es ⁜ Chriſtus ⸔ Filius Dei. Et multum
13 objurgabat eos, ut non manifeſtum facerent ipſum. Et aſcendit
in montem, et advocat quos ipſe volebat: et ad eum iverunt.
14 † Et fecit duodecim, ut eſſent ſecum, et ut mitteret eos prædi-
15 care: Et ut haberent poteſtatem ſanandi omnes morbos, et ejici-
16 17 endi dæmonia. Et impoſuit Simoni nomen Petrum: Et Jacobum
filium Zebedæi, et Johannem fratrem Jacobi, et impoſuit iis nomina
18 Boanerges, quod eſt, filii tonitrui, Et Andream, et Philippum,

1 ܘܥܒܕ ܬܪܥܣܪ] In margine MSti (ܘܥܒܕ ܬܪܥܣܪ) ܗܠܝܢ ܕܐܦ ܫܠܝܚܐ ܫܡܗ ܐܢܘܢ ܀

2 ܫܘܠܛܢܐ] Scribitur inter lin. ܫܘܠܛܢܐ

3 ܠܫܡܥܘܢ] ܠܫܡܥܘܢ

† Et fecit duodecim] Lectio marg. (Et fecit duodecim) Quos et Apoſtolos nominavit.

ܠܒܪܬܘܠܡܐܘܣ . ¹ ܘܠܡܬܬܝܐܘܣ . ܘܠܬܐܘܡܐ . ܘܠܝܥܩܘܒܘܣ ܗܘ
ܕܐܠܦܐܘܣ . ܘܠܬܕܕܐܘܣ . ܘܠܫܡܥܘܢ ܗܘ ܟܢܢܝܛܝܣ :
19 ܘܠܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ . ܗܘ ܕܐܦ ܐܫܠܡܗ ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܒܝܬܐ ܀
20 ² ܘܡܬܟܢܫ ܬܘܒ ܟܢܫܐ : ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܗܘܘ ܐܦܠܐ
21 ܠܚܡܐ ܠܡܐܟܠ . ܘܟܕ ܫܡܥܘ *ܐܝܠܝܢ ܕܠܘܬܗ : ܢܦܩܘ
22 ³ ܘܐܚܕܘܗܝ . ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܕܐܫܬܢܝ ܀ ܘܣܦܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܢܚܬܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ : ܕܒܥܠܙܒܘܒ ܐܝܬ ܠܗ .
23 ܘܒܪܫܐ ܕܕܝ̈ܘܐ ܡܦܩ ܕܝ̈ܘܐ ܀ ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܗܘܢ : ܒܦܠܐܬܐ
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ . ܐܝܟܢܐ ܡܫܟܚ ܣܛܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܡܦܩܘ .
24 ܘܐܢ ܡܠܟܘܬܐ ܥܠ ܢܦܫܗ ܬܬܦܠܓ : ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܠܡܩܡ
25 ܡܠܟܘܬܐ ܗܝ . ܘܐܢ ܒܝܬܐ ܥܠ ܢܦܫܗ ܢܬܦܠܓ . ܠܐ ܡܫܟܚ

* οι παρ αυτου

et Bartholomæum, † et Matthæum, et Thomam, et Jacobum
19 *filium* Alphæi, et Thaddæum, et Simonem Cananiten, Et Judam
20 Iſcarioten, qui et tradidit illum. Et veniunt domum. ‡ Et
congregatæ ſunt iterum turbæ, adeo ut non poſſent neque panem
21 comedere. Et quum audiviſſent propinqui ejus, egreſſi ſunt, || et
22 apprehenderunt eum: dicebant enim, quod inſaniret. Et
Scribæ qui ab Hieroſolyma deſcenderant, dicebant, Beelzebul
23 habet, et per principem dæmoniorum ejicit dæmonia. Et quum
advocaſſet eos, in parabolis dicebat iis: Quomodo poteſt Statanas
24 Satanem ejicere? Et ſi regnum contra ſeipſum dividatur, non
25 poteſt ſtare regnum illud. Et ſi domus contra ſeipſam dividatur,

1 ܘܠܡܬܬܝܐܘܣ] In margine MSti (ܠܡܬܬܝܐܘܣ) ܗܘ ܡܟܣܐ
2 ܘܡܬܟܢܫ ܬܘܒ ܟܢܫܐ] ܘܡܬܟܢܫܐ ܬܘܒ ܗܘ ܟܢܫܐ
3 ܘܐܚܕܘܗܝ] ܠܡܐܚܕܘܗܝ

† Et Matthæum] Lectio marg. (Matthæum) Publicanum.
‡ Et congregatæ ſunt iterum turbæ] Et congregata eſt iterum illa turba.
|| Et apprehenderunt eum] Ad apprehendendum eum.

26 ܠܡܩܡ ܒܝܬܐ ܗܘ. ܘܐܢ ܣܛܢܐ ܩܡ ܗܘ ܥܠ ܢܦܫܗ
27 ܘܐܬܦܠܓ: ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܩܡ. ܐܠܐ ܫܘܠܡܐ ܐܝܬ ܠܗ. [1]ܠܐ
ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܡܐܢܘܗܝ ܕܚܣܝܢܐ [2]ܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܗ
ܠܡܚܛܦ. ܐܠܐ ܐܢ ܩܕܡܝܬ ܠܚܣܝܢܐ ܢܐܣܘܪ. ܘܗܝܕܝܢ
28 ܒܝܬܗ ܢܒܘܙ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܟܠܗܘܢ
ܚܛܗ̈ܐ ܢܫܬܒܩܘܢ ܠܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ: ܘܓܘܕ̈ܦܐ ܟܡܐ ܕܐܢ
29 ܢܓܕܦܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܓܕܦ ܥܠ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ: ܠܝܬ ܠܗ
ܫܘܒܩܢܐ ܠܥܠܡ. ܐܠܐ ܡܚܝܒ ܐܝܬܘܗܝ ܠܕܝܢܐ ܕܠܥܠܡ.
30 ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ ܗܘܘ: ܕܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܀
31 ܐܬܝܢ ܗܟܝܠ ܐܚ̈ܐ ܘܐܡܐ ܕܝܠܗ: ܘܟܕ ܩܝܡܝܢ ܠܒܪ:
32 ܫܕܪܘ ܠܘܬܗ ܕܢܩܪܘܢܝܗܝ. ܘܝܬܒ ܗܘܐ ܚܕܪܘܗܝ ܟܢܫܐ.
ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܕܝܢ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܟ [3]ܘܐܚ̈ܝܟ ܠܒܪ ܒܥܝܢ

26 non poteſt ſtare domus illa. Et ſi Satanas ſurrexerit contra
ſeipſum, et diviſus fuerit, non poteſt ſtare, ſed finem habet.
27 † Nemo poteſt vaſa potentis, ingreſſus domum ejus, diripere, niſi
28 prius potentem vinxerit, et tunc domum ejus diripiet. Amen
dico vobis, quod omnia peccata remittentur filiis hominis, et
29 blaſphemiæ quibuſcunque blaſphemaverint: Qui autem blaſphe-
maverit in Spiritum Sanctum, non habet remiſſionem in æternum,
30 ſed reus eſt judicii æterni: Quoniam dicebant, Spiritum impu-
31 rum habet. Veniunt igitur fratres, et mater ejus: et ſtantes
32 foris, miſerunt ad eum, ut vocarent eum. Et ſedebat circa eum
turba: dicunt ei autem, Ecce mater tua, ‡ et fratres tui foris

1 ܠܐ ܐܢܫ] In margine MSti ܐܠܐ (ܠܐ ܐܢܫ)
2 ܟܕ ܥܠ] ܟܕ ܥܐܠ
3 ܘܐܚ̈ܝܟ] ܘܐܚ̈ܘܬܟ (ܘܐܚ̈ܝܟ)
† Nemo] Lectio marg. Sed (nemo)
‡ et Fratres tui] (et fratres tui,) Et ſorores tuæ.

ܠܟ. ܘܗܘ ܦܢܐ ܠܗܘܢ ܐܡܪ ܗܘܐ܂ ܡܢܘ ܗܝ ܐܡܐ ܕܝܠܝ ܐܘ 33
ܐܚ̈ܐ ܕܝܠܝ. ܘܟܕ ܚܪ ܚܕ̈ܪܘܗܝ ܒܗܠܝܢ ܕܝܬܒܝܢ ܠܘܬܗ 34
ܐܡܪ. ܗܐ ܐܡܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܚ̈ܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܥܒܕ 35
ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܗܢܐ ܐܚܐ ܕܝܠܝ ܘܚܬܐ ܕܝܠܝ ܘܐܡܐ
CAP. IV. ܐܝܬܘܗܝ܀ ܘܬܘܒ ܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܠܘܬ ܝܡܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ 1
ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܂ ܐܝܟ ܕܢܣܩ ܠܗ ܠܐܠܦܐ ܢܬܒ ܒܝܡܐ.
ܘܟܠܗ ܟܢܫܐ ܠܘܬ ܝܡܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ.
ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܦܠܐܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ 2
ܒܡܠܦܢܘܬܗ܀ ܫܡܥܘ. ܗܐ ܢܦܩ ܗܘ ܙܪܘܥܐ 3
ܠܡܙܪܥ. ܘܗܘܐ ܕܟܕ ܙܪܥ܂ ܗܘ ܡܢ ܢܦܠ ܠܘܬ 4
ܐܘܪܚܐ܂ ܘܐܬܘ ܦܪ̈ܚܬܐ ܘܐܟܠܘܗܝ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܦܠ 5
ܥܠ ܫܘܥܐ܂ ܐܝܟܐ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܐܪܥܐ ܣܓܝܐܬܐ.
ܘܡܚܕܐ ܝܥܐ܂ ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܘܡܩܐ ܕܐܪܥܐ.

quærunt te. Et reſpondens iis, dicebat, Quæ eſt mater mea, aut 33
fratres mei? Et quum circumſpexiſſet in illos qui ſedebant 34
juxta ipſum, dicit, Ecce mater mea, et fratres mei. Qui enim 35
fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et ſoror mea, et mater
CAP. IV. eſt. Et rurſus cœpit docere apud mare: et congregatæ ſunt ad 1
eum turba multa, adeo ut aſcenderet in navigium, *et* ſederet in
mari, et tota turba juxta mare ſuper terram erat. Et docebat eos 2
in parabolis multa, et dicebat iis in doctrina ſua, Audite, ecce, 3
exiit ſator ad ſeminandum. Et factum eſt quum ſeminaret, hoc 4
quidem cecidit juxta viam, et venerunt volucres et comederunt
illud. Aliud autem cecidit ſuper petram, ubi non erat terra multa: 5
et ſtatim germinavit, quoniam non habebat profunditatem terræ.

6 ܟܕ ܕܢܚ ܕܝܢ ܫܡܫܐ ¹ܐܬܚܡܡ. ܘܡܛܠ ܕܠܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܥܩܪܐ
7 ܝܒܫ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܒܝܬ ܟܘ̈ܒܐ܆ ܘܣܠܩܘ ܟܘ̈ܒܐ
8 ܘܚܢܩܘܗܝ܆ ܘܦܐܪܐ ܠܐ ܝܗܒ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܠ ܥܠ ܐܪܥܐ
ܛܒܬܐ܆ ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܦܐܪܐ܆ ܟܕ ܣܠܩ ܘܪܒܐ܆ ܘܡܝܬܝܐ ܗܘܐ
9 ܒܬܠܬܝܢ ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ܆ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ
10 ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ ²ܢܫܡܥ ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܆ ܫܐܠܘܗܝ
11 ܗܢܘܢ ܕܠܘܬܗ ܥܡ ܬܪ̈ܥܣܪ ܡܛܠ ܦܠܐܬܐ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ܆ ܠܟܘܢ ܝܗܝܒ ܠܡܕܥ ܐܪ̈ܙܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܀
12 ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܠܒܪ܆ ܒܦܠܐܬܐ ܟܠܡܕܡ ܗܘܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ
ܚܙܝܢ ܢܚܙܘܢ܆ ܘܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܢܫܡܥܘܢ
ܘܠܐ ܢܣܬܟܠܘܢ܆ ܕܠܡܐ ܢܬܦܢܘܢ ܘܢܫܬܒܩ ܠܗܘܢ

6 Quum exortus esset autem sol, † exustum est. Et quia non habe-
7 bat radicem, exaruit. Et aliud cecidit inter spinas, et ascende-
8 runt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. Et
aliud cecidit in terram bonam, et dedit fructum assurgentem et
9 crescentem: et afferebat in triginta, et in sexaginta, et in centum. Et
10 dicebat, Qui habet aures ad audiendum, ‡ audiat. Quum autem
esset solus, interrogaverunt eum illi qui apud eum *erant* cum duo-
11 decim, de parabola. Et dicebat iis, Vobis datum est scire mys-
teria regni Dei: illis autem qui foris *sunt*, in parabolis omnia
12 fiunt: Ut videntes videant, et non videant, et audientes audiant,
et non intelligant: ne quando convertantur, et remittantur iis

1 ܐܬܚܡܡ] In margine MSti ܐܬܚܡܡ ܒܚܘܡܐ ܕܛܗܪܐ

2 ܢܫܡܥ] ܘܗܘ ܕܡܣܬܟܠ ܢܣܬܟܠ ܀

† exustum est] Marg. Exustum est æstu meridiano.

‡ audiat] (audiat.) Et is qui intelligit, intelligat.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]

* εἶτα

13 peccata ⁜ eorum ✓. Et dicit iis, Neſcitis parabolam hanc? et
14 quomodo omnes parabolas cognoſcetis? Qui ſeminat, verbum
15 ſeminat. Hi autem ſunt qui juxta viam, ubi ſeminatur ver-
bum, et quum audierint, ſtatim venit Satanas, et aufert verbum
16 quod ſeminatum eſt in † cordibus eorum. Et hi ſunt ſimiliter
qui ſuper petram ſeminantur, qui quum audierint verbum, ſtatim
17 cum gaudio accipiunt illud: Et non habent radicem in ſe, ſed
temporarii ſunt: deinde quum facta eſt afflictio aut perſequutio
18 propter verbum, ſtatim offenduntur. Et hi ſunt qui inter ſpinas
19 ſeminantur, qui verbum audiunt, Et ſolicitudines ſeculi hujus,
et deceptio divitiarum, et cupiditates quæ in cæteris *rebus*, ingre-
20 dientes ſuffocant verbum, et ſine fructu fit. Et hi ſunt qui

1 [illegible] In margine MSti [illegible]

† in cordibus eorum] Lectio marg. In ipſis.

ܐܝܠܝܢܘܢ ܗܢܘܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܐܙܕܪܥܘ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܫܡܥܝܢ ܠܡܠܬܐ. ܘܡܩܒܠܝܢ ܘܡܝܬܝܢ ܦܐܪ̈ܐ. ܒܬܠܬܝܢ
21 ܘܒܫܬܝܢ ܘܒܡܐܐ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܕܠܡܐ ܐܬܐ ܫܪܓܐ
ܐܝܟܢܐ ܕܬܚܝܬ ܣܐܬܐ ܢܬܬܣܝܡ ܐܘ ܬܚܝܬ ܥܪܣܐ. ܠܘ
22 ܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܡܢܪܬܐ ܢܬܬܣܝܡ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܡܕܡ
ܡܛܫܝܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܢܬܓܠܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܟܣܝܐ. ܐܠܐ ܕܢܐܬܐ
23 24 ܒܓܠܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܕܢܫܡܥ ܢܫܡܥ܀ ܘܐܡܪ
ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ ܡܢܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܗܘ ܟܝܠܐ
ܕܡܟܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܬܟܝܠ ܠܟܘܢ. ܘܢܬܬܘܣܦ ܠܟܘܢ
25 ܠܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ܀ ܠܗܘ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܢܬܝܗܒ
ܠܗ. ܘܗܘ ܕܠܝܬ ܠܗ. ܐܦ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܢܫܬܩܠ
26 ܡܢܗ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ. ܗܟܢܐ ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ
27 ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟ ܕܐܢ ܒܪܢܫܐ ܢܪܡܐ ܙܪܥܐ ܒܐܪܥܐ. ܘܢܕܡܟ
ܘܢܩܘܡ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ. ܘܗܘ ܙܪܥܐ ܢܦܪܥ ܘܢܐܪܟ: ܟܕ

in terram bonam ſeminati ſunt, qui audiunt verbum, et accipiunt,
21 et ferunt fructus, in triginta, et in ſexaginta, et in centum. Et
dicebat iis, Num venit lucerna ut ſubter modium ponatur, aut
22 ſubter lectum? Nonne ut ſuper candelabrum ponatur? Non
enim eſt aliquid occultum, quod non manifeſtetur; neque factum
23 eſt abſconditum, ſed ut in palam veniat. Si quis habet aures ad
24 audiendum, audiat. Et dicebat iis, Videte quid audiatis: qua
menſura metimini, metietur vobis, et adjicietur vobis audientibus.
25 Qui enim habet, dabitur ei; et qui non habet, etiam id quod
26 habet, auferetur ab eo. Et dicebat, Sic eſt regnum Dei, quem-
27 admodum ſi homo jaciat ſemen in terram; Et dormiat, et ſur-
gat nocte et die, et ſemen germinet et longum fiat, quum ipſe

* αυτοματη ܗܘ ܠܐ ܝܕܥ. *ܡܢ ܢܦܫܗ̇ ܓܝܪ ܐܪܥܐ ܡܦܩܐ ܠܗ ܠܦܐܪܐ. 28
* ειτα ܠܘܩܕܡ ܠܥܣܒܐ. *ܒܬܪܟܢ ܫܒܠܐ. ܒܬܪܟܢ ܚܛܬܐ
ܡܫܡܠܝܬܐ ܒܫܒܠܐ. ܡܐ ܕܝܢ ܕܐܫܬܡܠܝ ܗܘ ܦܐܪܐ. 29
ܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܡܓܠܐ. ܡܛܠ ܕܩܪܒ ܚܨܕܐ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ. 30
ܠܡܢܐ ܢܕܡܐ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܘ [1]ܒܐܝܢܐ ܦܠܐܬܐ
[2]ܢܦܠܐܬܝܘܗܝ. ܐܝܟ ܦܪܕܬܐ ܗܝ ܕܚܪܕܠܐ. ܗܝ ܕܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ ܒ 31
ܐܪܥܐ ܀ ܙܥܘܪܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܙܪ̈ܥܐ ܕܥܠ ܐܪܥܐ.
[3]ܘܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ ܣܠܩܐ ܘܗܘܝܐ ܪܒܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܪ̈ܩܐ. 32
ܘܥܒܕܐ ܣܘ̈ܟܐ ܪ̈ܘܪܒܐ ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܟܚܘܢ ܬܚܝܬ ܛܠܠܗ̇
ܦܪ̈ܚܬܐ ܕܫܡܝܐ ܠܡܓܢ ܀ ܘܒܡ̈ܬܠܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ 33
ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܠܬܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܫܟܚܝܢ ܗܘܘ ܠܡܫܡܥ.

nescit. Ex seipsa terra fert fructum, primum herbam, de- 28
inde spicam, deinde triticum plenum in spica. Quum autem 29
impletus fuerit fructus, statim mittit falcem, quoniam appro-
pinquavit messis. Et dicebat, Cui assimilabimus regnum Dei ? 30
aut † quanam parabola ‡ comparabimus illud ? Sicut granum est 31
sinapis, quod quum seminatum fuerit in terra, minus est omni-
bus seminibus quæ *sunt* in terra : || Et quum seminatum fuerit, 32
ascendit, et fit majus omnibus oleribus, et facit ramos magnos,
ita ut possint sub umbra ejus volucres cœli habitare. Et talibus 33
parabolis multis loquebatur iis sermonem, prout poterant audire.

1 ܒܐܝܢܐ ܦܠܐܬܐ] In margine MSti ܐܝܟܢܐ
2 ܢܦܠܐܬܝܘܗܝ] ܢܡܬܠܝܘܗܝ
3 ܘܡܐ ܕܐܙܕܪܥܬ] ܘܡܐ ܕܪܒܬ

† quanam parabola] Lectio marg. Quomodo.
‡ comparabimus illud] Proponemus illud.
|| Et quum seminatum fuerit] Et quum creverit.

34 ܘܕܠܐ ܕܝܢ ܡܢ ܦܠܐܬܐ. ܠܐ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀ ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܕܝܢ
35 ܕܝܠܗ ܠܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ ܫܪܐ ܗܘܐ ܟܠܗܝܢ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
36 ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܟܕ ܗܘܐ ܪܡܫܐ. ܢܥܒܪ ܠܗܝ ܠܥܒܪܐ. ܘܟܕ
ܫܒܩܘ ܠܟܢܫܐ. ܕܒܪܝܢ ܠܗ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
37 ܒܐܠܦܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܕܝܢ ܐܠܦ̈ܐ ܐܝܬ ܗܘܝ [1]ܥܡܗ. ܘܗܘܐ
*ܥܠܥܠܐ ܕܪܘܚܐ ܪܒܐ. ܓܠ̈ܠܐ ܕܝܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܒܐܠܦܐ ܐܝܟ ܕ * λαιλαψ
38 ܕܟܒܪ ܗܘܐ [2]ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܗܘ ܒܚܪܬܗ
ܕܝܠܗ. ܡܢ ܥܠ ܒܣܕܝܐ ܕܡܟ ܗܘܐ. ܘܡܥܝܪܝܢ ܠܗ
39 ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܠܦܢܐ. ܠܐ ܒܛܝܠܐ ܠܟ ܕܐܒܕܝܢܢ. ܘܟܕ
ܩܡ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܘܐܡܪ ܠܝܡܐ. ܫܬܩ. *ܦܓܘܡ ܐܢܬ. * πεφιμωσο
40 ܘܫܠܝ ܪܘܚܐ. ܘܗܘܐ *ܫܠܝܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܡܢܐ * γαληνη
ܕܚܠܬܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܟܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܗܝܡܢܘܬܐ.

34 Abſque autem parabolis non loquebatur iis: privatim autem dif-
35 cipulis ſuis ſolvebat omnia. Et dicebat iis illo die, quum eſſet
36 veſpera, Tranſeamus in ulteriorem ripam. Et quum dimiſiſſent
turbam, accipiunt eum ut erat in navigio: et alia vero navigia
37 erant † cum eo. Et factus eſt turbo venti magnus, fluctus autem
38 injiciebant in navigium, ita ut jam ‡ impleretur. Et erat ipſe in
poſteriore ejus parte, ſuper cervicali dormiens: et excitant eum, et
39 dicunt ei, Magiſter, non curæ eſt tibi quod perimus? Et quum
ſurrexiſſet, objurgavit ventum, et dixit mari, Sile, obmuteſce.
40 Et quievit ventus, et facta eſt tranquillitas magna. Et dix-
it iis, Quid timidi eſtis ita? quomodo non habetis fidem?

1 ܥܡܗ] In margine MSti ܥܡܗܘܢ
2 ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ] (ܬܬܡܠܐ ܗܘܬ) ܐܠܦܐ

† cum eo] Lectio marg. Cum iis.
‡ impleretur] (impleretur) Navigium.

ܘܕܚܠܘ ܕܚܠܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ܂ ܡܢܘ ܐܪܐ 41
CAP. V. ܗܢܐ ܕܠܘܬܗ܂ ܪܘܚܐ ܘܝܡܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܗ܂ ܘܐܬܐ[1] 1
ܠܥܒܪܐ ܕܝܡܐ܂ ܠܐܬܪܐ ܕܓܕܪ̈ܝܐ[2] ܀ ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܐܠܦܐ܂ 2
ܡܚܕܐ ܦܓܥ ܒܗ ܡܢ ܒܝܬ ܩܒܘܪ̈ܐ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ
ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ܂ ܗܘ ܕܡܥܡܪܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܒܒܝܬ ܩܒܘܪ̈ܐ܂ 3
ܘܐܦ ܠܐ ܒܫܫܠܬܐ ܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܡܐܣܪܗ܂ ܡܛܠ ܕܗܘ 4
ܙܒܢ̈ܝܢ ܣܓܝ̈ܐܢ ܒܟܒ̈ܠܐ ܘܒܫ̈ܫܠܬܐ ܐܬܐܣܪ ܗܘܐ܂ ܘܐܬܦܣܩܘ
ܡܢܗ ܫ̈ܫܠܬܐ܂ ܘܟ̈ܒܠܐ ܐܬܬܪܥܘ܂ ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܗܘܐ
ܠܡܫܥܒܕܘܬܗ܂ ܘܒܟܠܙܒܢ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ܂ ܒܒܝܬ 5
ܩܒܘ̈ܪܐ ܘܒܛܘ̈ܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܩܥܐ܂ ܘܡܩܦܣ ܗܘܐ
ܠܗ ܒܟܐܦ̈ܐ܂ ܟܕ ܕܝܢ ܚܙܝܗܝ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܪܘܚܩܐ܂ 6

Et timuerunt timore magno, et dicebant alii ad alios, Quisnam 41
CAP. V. hic est, quod ventus et mare obediunt ei. † Et venit in ulterio- 1
rem ripam maris, in regionem ‡ Gadaræorum. Et quum egressus 2
esset e navigio, statim occurrit ei e loco sepulchrorum homo in
quo erat spiritus impurus: Qui habitationem habebat in loco 3
sepulchrorum, et neque catenis nemo poterat vincire eum:
Quoniam ipse temporibus multis compedibus et catenis vinctus 4
fuisset, et discerptæ fuissent ab eo catenæ, et compedes contritæ
fuissent: et nemo poterat domare eum. Et omni tempore nocte et 5
die in loco sepulchrorum et in montibus erat, clamans, et conci-
dens seipsum lapidibus. Quum autem vidisset Jesum a longe, 6

1 ܘܐܬܐ] In margine MSti ܘܐܬܘ

2 ܕܓܕܪ̈ܝܐ] ܕܓܪܓܘܣܝ̈ܐ

† Et venit] Lectio marg. Et venerunt.

‡ Gadaræorum] Gergusæorum.

7 ܪܗܛ ܘܣܓܕ ܠܗ. ܘܟܕ ܩܥܐ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܐܡܪ. ܡܢܐ ¹ ܠܢ
ܘܠܟ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ² ܡܪܝܡܐ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟ ܒܐܠܗܐ.
8 ܠܐ ܬܫܢܩܢܢܝ. ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗ ܓܝܪ. ܦܘܩ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ ܡܢ
9 ܒܪܢܫܐ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ. ܡܢܐ ܫܡܟ ܠܟ. ܘܐܡܪ ܠܗ
10 ܠܓܝܘܢ ܫܡܐ ܠܝ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܝܢ ܐܝܬܝܢ. ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ
11 ܠܗ ܣܓܝܐܬܐ. ܕܠܐ ܢܫܕܪ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ³ ܐܬܪܐ. ܐܝܬ
12 ܗܘܐ ܕܝܢ ܬܡܢ ܒܛܘܪܐ ܒܩܪܐ ܪܒܬܐ ܕܚܙܝܪܐ ܪܥܝܐ. ܘܐܬܟܫܦܘܗܝ
ܟܠܗܘܢ ܫܐܕܐ. ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܫܕܪܢ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܚܙܝܪܐ ܕܢܥܘܠ
13 ܒܗܘܢ. ܘܐܦܣ ܠܗܘܢ ܡܚܕܐ ܝܫܘܥ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ
ܪܘܚܐ ܗܠܝܢ ܛܢܦܬܐ. ܥܠܝ ܒܗܘܢ ܒܚܙܝܪܐ. ܘܪܗܛܬ ܗܝ
ܒܩܪܐ ܥܠ ܫܩܝܦܐ ܠܝܡܐ. ܘܐܬܚܢܩܘܢ ܗܘܘ ܒܡܝܐ ܐܝܟ

7 cucurrit, et adoravit eum: Et quum clamasset voce magna, dicit,
Quid † nobis et tibi, Jesu Fili Dei ‡ excelsi? adjuro te *per* Deum,
8 ne torqueas me. Dicebat ei enim, Exi spiritus impure ab ho-
9 mine. Et interrogabat eum, Quod nomen *est* tibi? Et dicit ei,
10 Legio nomen *est* mihi, quia multi sumus. Et precabatur eum
11 multa, ut ne mitteret eos extra regionem. Erat autem ibi grex
12 magnus porcorum pascens apud montem. Et precati sunt eum om-
nes dæmones, dicentes, Mitte nos in porcos ut in eos introeamus.
13 Et permisit iis statim Jesus. Et quum egressi essent Spiritus im-
puri, introierunt in porcos: et cucurrit grex per rupem in mare,

1 ܠܢ] In margine MSti ܠܝ
2 ܡܪܝܡܐ ܚܝܐ
3 ܐܬܪܐ ܗ̄ ܐܪܥܐ
† nobis] Lectio marg. Mihi.
‡ excelsi] Viventis.

14 ܬܪܝܢ ܐܠܦ̈ܝܢ܆ ܘܡܬܚܢܩܝܢ ܗܘܘ ܒܝܡܐ. ܘܗܢܘܢ ܕܪܥܝܢ
ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܠܚܙܝܪ̈ܐ ܥܪܩܘ. ܘܐܘܕܥܘ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܘܒܩܘܪ̈ܝܐ. ܘܐܬܘ ܠܡܚܙܐ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܝܐ ܕܗܘܐ.
15 ܘܐܬܝܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܆ ܘܚܙܝܢ ܠܗܘ ܕܡܬܕܝܘ ܗܘܐ: ܟܕ ܝܬܒ
ܘܠܒܝܫ ܘܡܬܢܟܦ: ܠܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܠܓܝܘܢ܆ ܘܕܚܠܘ.
16 ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܚܙܘ: ܐܝܟܢܐ ܗܘܐ ܠܗܘ ܕܡܬܕܝܘ
17 ܗܘܐ܆ ܘܡܛܠ ܗܢܘܢ ܚܙܝܪ̈ܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܦܝܣܘܬܗ ܠܡܫܢܝܘ
18 ܡܢ ܬܚܘܡܝܗܘܢ܆ ܘܟܕ ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ܆ ܡܦܝܣ ܗܘܐ
19 ܠܗ ܗܘ [1]ܕܐܬܕܝܘ ܐܝܟܢܐ ܕܥܡܗ ܢܗܘܐ. ܘܠܐ ܫܒܩܗ.
ܐܠܐ ܐܡܪ ܠܗ܆ ܙܠ ܠܒܝܬܟ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܝܠܟ܆
ܘܐܫܬܥܐ ܠܗܘܢ ܟܡܐ ܕܡܪܝܐ ܥܒܕ ܠܟ܆ ܘܐܬܪܚܡ
20 ܥܠܝܟ. ܘܐܙܠ ܘܫܪܝ ܡܟܪܙ ܒܥܣܪܐ ܡܕܝܢ̈ܬܐ܆ ܟܡܐ

14 (erant enim quasi duo millia) et suffocabantur in mari. Et qui
pascebant porcos fugerunt, et nunciaverunt in civitatem, et in
15 agros. Et venerunt videre quid esset id quod factum est. Et ve-
niunt ad Jesum, et vident eum qui dæmoniacus fuerat, sedentem,
et vestitum, et sana mente præditum, illum *inquam* qui habuerat
16 Legionem: et timuerunt. Et narraverunt illis ii qui viderant,
quomodo factum esset illi qui dæmoniacus fuerat, et de porcis.
17 18 Et cœperunt rogare eum abire de finibus eorum. Et quum
ascendisset navigium, rogabat eum ille † qui dæmoniacus fuerat,
19 ut cum eo esset. Et non permisit ei, sed dixit ei, Abi domum
tuam ad tuos, et renuncia iis omnia quæ Dominus fecit tibi, et
20 misertus est tui. Et abiit, et cœpit prædicare in Decapoli omnia

1 ܕܐܬܕܝܘ] In margine MSti ܕܐܬܐܣܝ

† qui dæmoniacus fuerat] Lectio marg. Qui sanatus fuerat.

21 ܕܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ . ܘܟܠܗܘܢ ܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪ
ܝܫܘܥ ܒܐܠܦܐ ܬܘܒ ܠܥܒܪܐ ܀ ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ
22 ܣܓܝܐܐ ܀ ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܠܘܬ ܝܡܐ ܀ ܘܗܐ ܐܬܐ ܚܕ ܡܢ
ܪ̈ܫܝ ܟܢܘܫܬܐ ܕܫܡܗ ܐܝܐܝܪܘܣ . ܘܟܕ ܚܙܝܗܝ ܢܦܠ
23 ܠܘܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ ܀ ܘܡܬܟܫܦ ܗܘܐ ܠܗ ܣܓܝܐܬܐ ܟܕ ܐܡܪ ܀
ܕܒܪܬܝ ܐܚܪܝܐܝܬ ¹ ܐܝܬ ܠܗ̇ . ܒܥܐ ܕܬܐܬܐ ܬܣܝܡ ܐܝܕܝܟ ܥܠܝܗ̇
24 ܐܝܕܝܟ ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܦܪܩ ܘܬܚܐ ܀ ܘܐܙܠ ܥܡܗ . ܘܪܕܦܝܢ
25 ܗܘܘ ܠܗ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܘܚܒܨܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܘܐܢܬܬܐ ܐܝܟ
26 ܕܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܒܡܪܕܝܬܐ ܕܕܡܐ ܫ̈ܢܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ : ܘܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܚܫܬ ܡܢ ܣܓܝ̈ܐܐ ܐܣܘ̈ܬܐ : ܘܐܘܒܕܬ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ̇ : ܟܕ
27 ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܬܥܕܪܬ : ܐܠܐ ܡܝܬܪܐܝܬ ܠܒܝܫܬܐ ܐܬܬ . ܟܕ ܫܡܥܬ
ܥܠ ܝܫܘܥ : ܐܬܬ ܒܟܢܫܐ ܡܢ ܒܣܬܪܗ : ܘ⁻ ✓ ܢܩܦܬ ܒܢܚܬܐ

21 quæ fecisset ei Jesus: et omnes mirabantur. Et quum transivisset
Jesus in navigio rursus in ulteriorem ripam, congregatæ sunt ad
22 eum turba multa; et erat juxta mare. Et ecce venit quidam ex
principibus synagogæ, cujus nomen *erat* Jaïrus: et quum vidisset
23 eum, procidit ad pedes ejus. Et precabatur eum multa, dicens,
Filia mea † extreme habet: *rogo* ut venias *et* imponas ei manus
24 tuas, ut servetur: et vivet. Et abiit cum eo, et sequebatur eum
25 turba multa, et comprimebant eum. Et mulier quædam erat in
26 fluxione sanguinis annos duodecim, Et multa perpessa fuerat a
multis medicis, et insumpserat quicquid erat sibi, quum et nihil
27 adjuta fuisset, sed magis in deterius venisset. Quum audivisset de
Jesu, venit in turba a tergo ejus, ⁻ et ✓ tetigit vestimentum

1 ܐܚܪܝܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗ̇] In margine MSti ἐσχάτως.
ܐܚܪܝܐܝܬ . ܗܘ ܕܝܢ ܒܟܘܪܗܢܐ ܐܚܪܝܐ ܕܡܘܬܐ ܀

† extreme habet] Marg. i. e. *Est* in languore extremo mortis.

ܕܝܠܗ. ܐܡܪܐ ܗܘܬ ܓܝܪ: ܕܐܦ ܒܢܚܬܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܓܫܫ ܐܢܐ 28
ܡܬܦܪܩܐ ܐܢܐ. ܘܡܚܕܐ ܝܒܫ ܡܒܘܥܐ ܕܕܡ̈ܗ. ܘܝܕܥܬ 29
ܒܦܓܪܗ ܕܐܬܐܣܝܬ ܡܢ ܡܚܘܬܐ. ܘܡܚܕܐ ܝܫܘܥ ܟܕ ܝܕܥ ܗܘ 30
ܒܗ ܠܚܝܠܐ ܕܡܢܗ ܢܦܩ: ܟܕ ܐܬܦܢܝ ܠܘܬ ܟܢܫܐ ܐܡܪ ܗܘܐ.
ܡܢܘ ܩܪܒ ܒܡܐܢ̈ܝ. ܘܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ: 31
ܚܙܐ ܐܢܬ ܠܟܢ̈ܫܐ ܕܚܒܨܝܢ ܠܟ: ܘܐܡܪ ܐܢܬ ܡܢܘ ܩܪܒ
ܒܝ. ܘܚܐܪ ܗܘܐ ܠܡܚܙܐ ܠܗܝ ܕܗܕܐ ܥܒܕܬ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ 33 32
ܟܕ ܕܚܠܐ ܘܪܬܝܬܐ ܕܝܕܥܐ ܗܘܬ ܡܕܡ ܕܗܘܐ ܠܗ: ܐܬܬ ܘܢܦܠܬ
ܩܕܡܘܗܝ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ ܟܠܗ ܫܪܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ # ܝܫܘܥ ✓ ܐܡܪ 34
ܠܗ. ܒܪܬܝ. ܗܝܡܢܘܬܟܝ ܐܚܝܬܟܝ. ܙܠܝ ܒܫܠܡܐ.
ܘܗܘܝ ܚܠܝܡܐ ܡܢ ܡܚܘܬܟܝ ÷ ܥܕܟܝܠ ܟܕ ܗܘ ܡܡܠܠ: 35
ܐܬܝܢ ܡܢ ܗܘ ܕܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܕܒܪܬܐ ܕܝܠܟ ܡܝܬܬ.
ܡܢܐ ܬܘܒ ܡܗܪܬ ܐܢܬ ܠܡܠܦܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܚܕܐ ܟܕ 36

ejus. Dicebat enim, Etiamſi veſtimenta ejus tetigero, ſervabor. 28
Et ſtatim exaruit fons ſanguinis ejus, et ſenſit in corpore ſuo, 29
quod ſanata eſſet a flagello. Et ſtatim Jeſus quum cognoviſſet 30
in ſeipſo virtutem quæ ex ipſo exierat, converſus ad turbam, di-
cebat, Quis tetigit veſtimenta mea ? Et dicebant ei diſcipuli 31
ejus, Vides turbas comprimentes te, et dicis, Quis tetigit me ? Et 32
circumſpiciebat videre illam quæ hoc fecerat. Mulier autem 33
timens et tremens, ſciens id quod factum eſſet in ſe, venit et pro-
cidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. Ipſe autem # Jeſus✓ 34
dixit ei, Filia mea, fides tua ſervavit te ; abi in pace, et eſto
ſana a flagello tuo. Adhuc dum ipſe loqueretur, veniunt *qui-* 35
dam a principe ſynagogæ, dicentes ; Filia tua mortua eſt, quid
amplius vexas magiſtrum ? Ipſe autem Jeſus ſtatim, quum 36

ܫܡܥ ܠܡܠܬܐ ܕܡܬܡܠܠܐ܀ ܐܡܪ ܠܗܘ ܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ.
37 ܠܐ ܬܕܚܠ. ܒܠܚܘܕ ܗܝܡܢ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܠܐܢܫ ܠܡܬܢܩܦܘ
ܠܗ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܦܛܪܘܣ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ ܐܚܘܗܝ
38 ܕܝܥܩܘܒ܀. ܘܐܬܐ ܠܒܝܬܗ ܕܪܝܫ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܚܙܐ
39 ܕܪܘܒܝܢ ܘܒܟܝܢ ܘܡܝܠܠܝܢ ܣܓܝܐ̈ܬܐ. ܘܟܕ ܥܠ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܪܘܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܒܟܝܢ. ܛܠܝܬܐ ܠܐ ܡܝܬܬ.
40 ܐܠܐ ܕܡܟܐ ܗܝ. ܘܡܓܚܟܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܀ ܝܫܘܥ ܠ
ܟܕ ܐܦܩ ܠܟܠܗܘܢ܀ ܕܒܪ ܠܐܒܘܗ ܕܛܠܝܬܐ ܘܠܐܡܗ ܘܠܗܢܘܢ
ܕܥܡܗ. ܘܥܐܠ ܠܐܝܟܐ ܕܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܛܠܝܬܐ. ܕܪܡܝܐ.
41 ܘܟܕ ܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܛܠܝܬܐ. ܐܡܪ ܠܗ. *ܛܠܝܬܐ ܩܘܡܝ. ܗܘ * ταλιθα κουμι
ܕܐܝܬܘܗܝ ܕܡܬܦܫܩܐ܀ ܛܠܝܬܐ. ܠܟܝ ܐܡܪܐ ܐܢܐ
42 ܩܘܡܝ. ܘܡܚܕܐ ܩܡܬ ܛܠܝܬܐ ܘܡܬܗܠܟܐ ܗܘܬ. ܐܝܬܝܗ
ܗܘܬ ܓܝܪ ܒܪܬ ܫܢܝܢ ܬܪܬܥܣܪܐ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܬܕܡܘܪܬܐ

audiviſſet ſermonem dictum, dicit principi ſynagogæ, Ne metuas,
37 ſolummodo crede. Et non permiſit nemini ſequi eum, niſi Petro,
38 et Jacobo, et Johanni fratri ejus ⁜ Jacobi ↙. Et venit in domum
principis ſynagogæ, et videt quod tumultuarentur, et flerent, et
39 ejularent multa. Et quum ingreſſus eſſet, dicit iis, Quid tu-
40 multuamini et fletis? puella non mortua eſt, ſed dormit. Et de-
ridebant eum: ipſe autem ⁜ Jeſus ↙ quum ejeciſſet omnes, aſſumit
patrem puellæ et matrem ejus, et illos qui ſecum *erant*, et ingre-
41 ditur ubi erat puella jacens. Et quum apprehendiſſet manum
puellæ, dicit ei, Talitha cumi; quod eſt interpretatum, Puella
42 (tibi dico) ſurge. Et ſtatim ſurrexit puella, et ambulabat: erat
enim ÷ filia ↙ annorum duodecim; et mirati ſunt admiratione

ܪܒܬܐ. ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܣܓܝܐܬܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܕܥ ܗܕܐ. ܘܐܡܪ 43
CAP. VI. 1 ܠܡܬܝܗܒܘ ܠܗ ܠܡܐܟܘܠܬܐ ⁘ ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ ܘܐܬܐ[1] ܠܐܬܪܐ
2 ܕܐܒܗ̈ܘܗܝ. ܘܢܩܦܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܫܒܬܐ.
ܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܒܟܢܘܫܬܐ. ܘܣܓܝ̈ܐܐ ܕܫܡܥܘ ܡܬܕܡܪܝܢ
ܗܘܘ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܐܡܪܝܢ. ܡܢ ܐܝܟܐ ܠܗܢܐ
ܗܠܝܢ: ܘܡܢܐ ܗܝ ܚܟܡܬܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
3 ܚܝ̈ܠܐ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ ܢܗܘܘܢ. ܠܘ ܗܢܐ ܗܘ ܢܓܪܐ
ܗܘ ܒܪܗ ܕܡܪܝܡ ܐܚܐ ܕܝܥܩܘܒ: ܘܕܝܘܣܐ ܘܕܝܗܘܕܐ
ܘܕܫܡܥܘܢ: ܘܠܐ ܐܚ̈ܘܬܗ ܐܝܬܝ̈ܗܝܢ ܗܪܟܐ
4 ܠܘܬܢ: ܘܡܬܟܫܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ⁘ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ: ܕܠܝܬ ܢܒܝܐ ܕܠܐ ܡܝܩܪ: ܐܠܐ ܐܢ ܒܐܬܪܗ ܘܒܝܬ
5 ܩܪ̈ܝܒܘܗܝ ܘܒܒܝܬܗ. ܘܠܐ ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܬܡܢ ܐܦܠܐ ܚܕ
ܚܝܠܐ ܠܡܥܒܕ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܪ̈ܝܗܐ ܙܥܘܪ̈ܐ ܟܕ ܣܡ ܥܠܝܗܘܢ

magna. Et præcepit iis multa, ut nemo ſciret id; et dixit dari 43
CAP. VI. illi ad comedendum. Et egreſſus eſt illinc, et venit in regionem 1
parentum ejus et ſequuntur eum diſcipuli ejus. Et quum eſſet 2
ſabbathum, cœpit docere in ſynagoga: et multi qui audiverunt,
admirabantur ſuper doctrina ejus, dicentes, Unde huic hæc? et
quæ eſt ſapientia quæ data eſt ei, ut etiam virtutes tales per manus
ejus fiant? Nonne hic eſt faber, filius Mariæ, frater autem Ja- 3
cobi, et Joſe, et Judæ, et Simonis? Et nonne ſunt ſorores ejus
hic apud nos? Et offendebantur in illo. Dicebat iis autem Je- 4
ſus, Non eſt propheta inhonoratus, niſi in patria ſua, et inter
cognatos ſuos, et in domo ſua. Et non poterat illic ne unam qui- 5
dem virtutem facere, niſi ægrotos paucos, quum poſuiſſet ſuper

1 ܘܐܬܐ] In margine MSti ܘܐܬܐ

6 [illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible] * πήραν
9 [illegible]
10 [illegible]
[illegible]
11 [illegible]
[illegible]
[illegible] * χοῦν
[illegible]

6 eos manus suas, sanavit. Et mirabatur propter incredulitatem
7 eorum: et circuibat vicos in circuitu, docens. Et vocat ad se
duodecim, et cœpit mittere eos binos: et dedit iis potestatem
8 adversus spiritus impuros. Et præcepit ut nihil acciperent ad
iter, nisi virgam tantum: non peram, non panem, non æs in
9 zona ÷ sua ↙, Sed ut calcearent sandalia, neque induerent duas
10 tunicas. Et dicebat iis, Ubicunque introieritis in domum,
11 illic manete usquedum exeatis illinc. † Et quicunque non
receperint vos, neque audierint sermones vestros, quum egredie-
mini illinc, excutite pulverem, qui *erit* sub pedibus vestris, in
testimonium illis: Amen dico vobis, magis erit tolerabile So-

1 [illegible]] In margine MSti [illegible]
2 [illegible]

† et quicunque non receperint vos] Lectio marg. Et quicunque locus non receperit vos.

12 ܠܣܕܘܡܝ̈ܐ ܒܝܘܡܐ ܕܕܝܢܐ ܐܘ ܠܥܡܘܪܝ̈ܐ ܗ̇ܝ ܀ ܘܟܕ ܢܦܩܘ
13 [1] ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ ܕܢܬܬܘܒܘܢ ܀ ܘܕܝܘ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܦܩܝܢ ܗܘܘ.
ܘܡܫܚܝܢ ܗܘܘ ܒܡܫܚܐ ܠܣܓܝ̈ܐܐ ܟܪܝ̈ܗܐ. ܘܡܐܣܝܢ
14 ܗܘܘ ܀ ܘܫܡܥ ܡܠܟܐ ܗܪܘܕܣ ܀ ܓܠܝܐ ܓܝܪ ܗܘܐ ܫܡܗ ܘܐ
ܫܡܗ ܕܝܠܗ. ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܡܥܡܕ ܗܘܐ ܡܢ
15 ܡܝ̈ܬܐ ܩܡ ܀ ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܚܝ̈ܠܐ ܡܬܥܒܕܝܢ ܒܗ ܀ ܐܚܪ̈ܢܐ
ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܕ[2]ܐܠܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܚܪ̈ܢܐ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ
16 ܗܘܘ ܀ ܕܢܒܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ ܐܝܟ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ ܀ ܟܕ
ܫܡܥ ܕܝܢ ܗܪܘܕܣ ܐܡܪ ܀ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܕܐܢܐ ܦܣܩܬ
ܪܫܗ. [3]ܗܢܘ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܩܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝ̈ܬܐ ܀
17 ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ ܫܕܪ ܗܘܐ ܘܐܚܕܗ ܗܘܐ ܠܝܘܚܢܢ ܀

12 domæ aut Gomorræ in die judicii, quam civitati illi. Et quum
13 egressi essent, † prædicabant ut resipiscerent *homines*. Et dæmo-
nia multa ejiciebant; et ungebant oleo multos ægrotos, et sana-
14 bant *eos*. Et audivit rex Herodes, (manifestum enim factum
erat nomen ejus) et dicebat, Johannes qui baptizabat, a mor-
15 tuis surrexit, et propter hoc virtutes operantur in eo. Alii au-
tem dicebant, quod ‡ Elias est; alii autem dicebant, quod Pro-
16 pheta est; aut quasi unus ex prophetis. Quum audivisset autem
Herodes, dixit, Johannes, cujus amputavi caput, ‖ hic est; ipse
17 surrexit a mortuis. Ipse enim Herodes miserat, et apprehenderat

1 ܡܟܪܙܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti ܐܟܪܙܘ
2 ܕܐܠܝܐ] ܕܗܘ ܢܒܝܐ
3 ܗܢܘ] ܗܘ

† prædicabant] Lectio Marg. Prædicaverunt.
‡ Elias] (Elias) Propheta.
‖ hic] Ipse.

ܘܐܣܪܗ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܂ ܡܛܠ *ܗܪܘܕܝܐܕܐ ܐܢܬܬܐ * ἡρωδιάδα
18 ܕܦܝܠܝܦܘܣ ܐܚܘܗܝ܂ ܕܠܗ ܐܚܕܗ ܐܢܬܬܐ܀ ܐܡܪ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܝܘܚܢܢ ܠܗܪܘܕܣ܂ ܕܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܗܘܐ ܠܟ ܐܢܬܬܗ
19 ܕܐܚܘܟ. ܗܝ ܕܝܢ ܗܪܘܕܝܐܕܐ *ܢܛܪܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܘܨܒܝܐ * ἐνεῖχεν
20 ܗܘܬ ܠܡܩܛܠܗ ܘܠܐ ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ. ܗܘ ܓܝܪ ܗܪܘܕܣ܂
ܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܝܘܚܢܢ܂ ܟܕ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܗ ¹ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ
ܘܩܕܝܫܐ. ܘܡܢܛܪ ܗܘܐ ܠܗ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܗܘܐ ܠܗ.
21 ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ. ܘܒܣܝܡܐܝܬ ܠܗ ܫܡܥ ܗܘܐ. ܘܟܕ
ܗܘܐ ܝܘܡܐ ܐܝܬܝܪܐ܂ ܟܕ ܗܪܘܕܣ ܒܝܘܡ *ܝܠܕܗ ܗܘܐ * γενεσίοις
ܚܫܡܝܬܐ ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܪܘܪܒܢܘܗܝ: ܘܠܟܠܝܪܟܘܣ ܘܠܪܫܢܐ
22 ܕܡܕܝܢܬܐ ²ܕܓܠܝܠܐ: ܘܟܕ ܥܠܬ ܒܪܬܗ ܕܗܝ ܗܪܘܕܝܐܕܐ
ܘܪܩܕܬ: ܘܫܦܪܬ ܠܗܪܘܕܣ ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ܂ ܐܡܪ

Johannem, et vinxerat eum in domo custodiæ, propter Herodiadem
18 uxorem Philippi fratris sui; quia eam uxorem duxerat. Dicebat
enim Johannes Herodi, Non licet tibi habere uxorem fratris tui.
19 Ipsa autem Herodias irata erat contra eum, et volebat occidere
20 eum, et non poterat. Ipse enim Herodes timebat Johannem, quia
sciebat eum *esse* † virum justum et sanctum, et observabat eum,
et quum audiret eum, multa faciebat, et libenter eum audiebat.
21 Et quum esset dies opportunus, quum Herodes in natalitiis suis
cœnam faceret proceribus suis, et chiliarchis, et primariis
22 ‡ Galilææ: Et introisset filia ipsius Herodiadis, *et* saltasset,
et placuisset Herodi, et accumbentibus cum eo, dixit rex puellæ,

1 ܓܒܪܐ ܙܕܝܩܐ] In margine MSti ܢܒܝܐ
2 ܕܓܠܝܠܐ] ܕܡܕܝܢܬܐ
† virum justum] Lectio marg. Prophetam.
‡ Galilææ] Civitatis.

ܡܠܟܐ ܠܛܠܝܬܐ. ܫܐܠܝ ܡܢܝ ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܢ ܨܒܝܐ ܐܢܬܝ.
23 ܘܐܬܠ ܠܟܝ. ܘܝܡܐ ܠܗ̇ ܕܗܘ ܡܕܡ ܕܐܢ ܡܢܝ ܬܫܐܠܝܢܢܝ ܐܬܠ
24 ܠܟܝ܆ ܥܕܡܐ ܠܦܠܓܘܬܗ̇ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܝܠܝ. ܗܝ ܕܝܢ ܟܕ
ܢܦܩܬ ܐܡܪܬ ܠܐܡܗ̇. ܡܢܐ ܐܫܐܠ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܡܪܬ.
25 ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ ܡܥܡܕܢܐ. ܘܟܕ ܥܠܬ ܡܚܕܐ ܥܡ
ܣܘܪܗܒܐ ܠܘܬ ܡܠܟܐ܆ ܫܐܠܬ ܟܕ ܐܡܪܐ܆ ܨܒܝܐ ܐܢܐ ܕܬܬܠ
ܠܝ ܡܢܗ̇ ÷ ܕܫܥܬܐ ✓ ܥܠ ܦܝܢܟܐ܆ ܠܪܫܗ ܕܝܘܚܢܢ ܗܘ
26 ܡܥܡܕܢܐ. ܘܟܕ ܒܟܪܝܘܬܐ ܗܘܐ ܡܠܟܐ. ܡܛܠ ܡܘ̈ܡܬܐ
ܘܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܣܡܝܟܝܢ ܥܡܗ܆ ܠܐ ܨܒܐ ܕܢܣܠܝܘܗ̇.
27 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܫܕܪ ܡܠܟܐ * ܣܦܩܘܠܛܘܪܐ܆ ܦܩܕ ܠܡܝܬܝܘ
ܪܫܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܐܙܠ܆ ܦܣܩܗ ܪܫܗ ܒܒܝܬ ܢܛܘܪܬܐ܆
28 ܘܐܝܬܝܗ ܪܫܗ ܥܠ ܦܝܢܟܐ ܘܝܗܒܗ ܠܛܠܝܬܐ. ܘܛܠܝܬܐ
29 * ܝܗܒܬܗ ܠܐܡܗ̇ ܀ ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܐܬܘ ܘܫܩܠܘ
30 ܫܠܕܗ. ܘܣܡܘܗܝ ܒܩܒܪܐ ܀ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܫܠܝ̈ܚܐ ܠܘܬ

* σπεκουλατορα
* εδωκεν

Pete a me quodcunque volueris, et dabo tibi. Et juravit ei, 23
Quodcunque a me petieris, dabo tibi, usque ad dimidium regni
mei. Ipsa autem quum egressa esset, dixit matri suæ, Quid 24
petam ? Ipsa autem dixit, Caput Johannis Baptizantis. Et
quum introisset statim cum festinatione ad regem, petiit, dicens, 25
Volo ut des mihi ex hac ÷ hora ✓ in patina caput Johannis Bap-
tistæ. Et quum tristitia affectus esset rex, propter juramenta, 26
et propter accumbentes cum eo, noluit rejicere eam. Et statim 27
quum misisset rex speculatorem, præcepit afferri caput ejus : ille
autem quum abiisset, amputavit caput ejus in domo custodiæ. Et 28
attulit caput ejus in patina, et dedit illud puellæ, et puella dedit
illud matri suæ. Et quum audivissent discipuli ejus, venerunt et 29
sustulerunt cadaver ejus, et posuerunt illud in sepulchro. Et 30

ܝܫܘܥ܃ ܘܐܘܕܥܘܗܝ ܟܠܗܝܢ܂ ܘܟܠܗܝܢ ܕܥܒܕܘ ܘܟܠܗܝܢ
31 ܕܐܠܦܘ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܬܘ ܠܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܒܠܚܘܕܝܟܘܢ
ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ܂ ܘܐܬܢܝܚܘ ܩܠܝܠ܂ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܓܝܪ
ܗܠܝܢ ܕܐܬܝܢ ܘܐܙܠܝܢ ܣܓܝ̈ܐܐ܃ ܘܐܦܠܐ ܠܡܐܟܠ ܡܬܦܢܝܢ
32 ܗܘܘ܀ ܘܐܙܠܘ ܠܕܘܟܬܐ ܚܪܒܬܐ ܒܐܠܦܐ ܠܒܠܚܘܕܝܗܘܢ܃
33 ܘܚܙܘ ܐܢܘܢ ܕܐܙܠܝܢ܃ ܘܐܫܬܘܕܥܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝ̈ܐܐ܂ ܘܒܝܒܫܐ ܡܢ
ܟܠܗܝܢ ܡܕ̈ܝܢܬܐ܃ ܐܟܚܕܐ ܪܗܛܘ ܗܘܘ ܠܬܡܢ ܘܩܕܡܘ
34 ܐܢܘܢ܂ ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ܂ ܘܟܕ ܢܦܩ ܚܙܐ ܝܫܘܥ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ܂
ܘܐܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܥܢܐ
ܕܠܝܬ ܠܗܘܢ ܪܥܝܐ܂ ܘܫܪܝ ܗܘܐ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ ܣܓܝ̈ܐܬܐ܀
35 ܘܟܕ ܡܢ ܫܥܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܬ܃ ܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ܂ ܕܚܪܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܬܪܐ܃ ܘܡܢ ܫܥܐ ܣܓܝܐܐ܂
36 ܫܪܝ ܐܢܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܢܐܙܠܘܢ ܠܩܘܪ̈ܝܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ ܘܠܟܦܪ̈ܢܐ܂

congregantur Apostoli ad Jesum, et renunciaverunt ei omnia; et
31 quæ fecerant, et quæ docuerant. Et dixit iis, Venite vos privatim in
locum desertum, et requiescite paululum. Erant enim venientes
32 et abientes multi, et ne quidem ad comedendum vacabant. Et
33 abierunt in locum desertum navigio seorsim. Et viderunt eos
abeuntes, et agnoverunt eos multi; et in aridam ex omnibus ci-
vitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos, et congregati
34 sunt ad eum. Et quum egressus esset, vidit Jesus turbam multam;
et misertus est super eos, quoniam erant sicut oves quibus non est
35 pastor: et incipiebat docere eos multa. Et quum jam tempus
multum esset, accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes, Deser-
36 tus est locus, et jam tempus multum. Dimitte eos, ut abeant in
agros qui *sunt* in circuitu, et in vicos, *et* emant sibi panes: quid

ܢܙܒܢܘܢ ܠܗܘܢ ܠܚ̈ܡܐ. ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܢܐܟܠܘܢ ܠܝܬ ܠܗܘܢ:
37 ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܦܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܒܘ ܠܗܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠܐ.
ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܢܐܙܠ ܢܙܒܢ ܕܝܢܪ̈ܐ ܡܐܬܝܢ ܠܚ̈ܡܐ: ܘܢܬܠ
38 ܠܗܘܢ ܠܡܐܟܠܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܠܚ̈ܡܐ ܐܝܬ
ܠܟܘܢ. ܙܠܘ ܘܚܙܘ. ܘܟܕ ܝܕܥܘ ܐܡܪܝܢ: ܚܡܫܐ. ܘܬܪܝܢ
39 ܢܘ̈ܢܐ. ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܢܣܬܡܟܘܢ ܟܠܗܘܢ*ܦܘܣܝ̈ܐ ܦܘܣܝ̈ܐ
40 ܥܠ ܥܡܝܪܐ ܝܪܘܩܐ. ܘܐܣܬܡܟܘ ܡܣܬܡܟ̈ܐ ܡܣܬܡܟ̈ܐ.
41 ܡܢ ܡܐܐ ܘܡܢ ܚܡܫܝܢ. ܘܢܣܒ ܗܢܘܢ ܚܡܫܐ ܠܚ̈ܡܐ ܘܬܪܝܢ
ܢܘ̈ܢܐ: ܘܟܕ ܚܪ ܒܫܡܝܐ: ܒܪܟ ܘܩܨܐ ܐܢܘܢ ܠܚ̈ܡܐ: ܘܝܗܒ
ܗܘܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܕܢܣܝܡܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܠܗܠܝܢ ܬܪܝܢ ܢܘ̈ܢܐ
42 43 ܦܠܓ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܐܟܠܘ ܟܠܗܘܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ
44 ܬܪܥܣܪ ܩܘܦܝ̈ܢܐ ܡܠܝ̈ܐ. ܕܩ̈ܨܝܐ. ܘܡܢ ܢܘ̈ܢܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ
45 ܗܘܘ ܗܠܝܢ ܕܐܟܠܘ ܠܚ̈ܡܐ: ܚܡܫܐ ܐܠܦܝ̈ܢ ܓܒܪ̈ܐ ⁘ ܘܡܚܕܐ
ܐܠܨ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܠܡܣܩ ܠܐܠܦܐ: ܘܢܩܕܡܘܢ ܠܥܒܪܐ ܠܘܬ

* συποσια

enim comedant non habent. Ipſe autem reſpondens dixit iis, 37
Date ipſis vos ad comedendum. Et dicunt ei, Ibimus *et* ememus
denariis ducentis panes, et dabimus iis edere? Ipſe autem dicit 38
iis, Quot panes habetis? abite et videte. Et quum cognoviſſent,
dicunt, Quinque et duos piſces. Et præcepit iis ut diſcumbere 39
facerent omnes per convivia ſuper fœno viridi. Et diſcubue- 40
runt per diſcubitus, per centum et per quinquaginta. Et accepit 41
illos quinque panes et duos piſces, et quum aſpexiſſet in cœlum,
benedixit et fregit illos panes, et dedit diſcipulis ſuis ut ap-
poneret iis; et duos piſces diviſit omnibus. Et comede- 42
runt omnes et ſaturati ſunt. Et ſuſtulerunt duodecim cophinos 43
plenos fragmentorum, et de piſcibus. Et erant qui comederant 44
panes, quinque mille viri. Et ſtatim coegit diſcipulos ſuos aſcen- 45
dere in navigium, et præcedere in ulteriorem ripam ad Bethſai-

46 ܨܝܕܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܗܘ ܢܫܪܐ ܠܟܢ̈ܫܐ܀ ܘܟܕ ܫܪܐ ܐܢܘܢ܂ ܐܙܠ
47 ܠܛܘܪܐ ܠܡܨܠܝܘ܀ ܘܟܕ ܪܡܫܐ ܗܘܐ܂ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܐܠܦܐ
ܒܡܨܥܬܗ ܕܝܡܐ܂ ܘܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܝܬܘܗܝ
48 ܗܘܐ܂ ܘܚܙܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܬܢܩܝܢ ܒܡܪܕܝܐ܂ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ
ܪܘܚܐ ܣܩܘܒܠܐ ܠܗܘܢ܂ ܘܐܩܦ ܡܛܪܬܐ ܪܒܝܥܝܬܐ ܕܠܠܝܐ܂
ܐܬܐ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ. ܘܨܒܐ ܗܘܐ ܠܡܥܒܪ
49 ܐܢܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܡܗܠܟ ܥܠ ܝܡܐ܂ ܣܒܪܘ
50 ܕܗܘ ܦܢܛܣܡܐ* ܐܝܬܘܗܝ. ܘܩܥܘ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܚܙܐܘܗܝ * πανταςμα
ܘܐܬܕܠܚܘ܀ ܘܡܚܕܐ ܡܠܠ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
51 ܐܬܠܒܒܘ. ܐܢܐ ܐܢܐ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ܀ ܘܣܠܩ ܠܘܬܗܘܢ ܠܐܠܦܐ܂
ܘܫܠܐ ܪܘܚܐ. ܘܛܒ ܡܢ ܝܬܝܪܘ ܒܢܦܫܗܘܢ ܬܗܝܪܝܢ ܗܘܘ.
52 ܘܡܬܕܡܪܝܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܣܬܟܠܘ ܒܗܘܢ ܕܠܚ̈ܡܐ܂ [1]ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ

46 dam, donec ipse dimitteret turbas. Et quum dimisisset eos,
47 abiit in montem ad orandum. Et quum vespera esset, erat navi-
48 gium in medio maris; et ipse solus in terra erat. Et vidit eos
vexatos in remigando: (erat enim ventus contrarius iis) et circa
custodiam quartam noctis venit ad eos ambulans super mare, et
49 volebat præterire eos. Ipsi autem quum vidissent eum ambulan-
tem super mare, putaverunt quod phantasma esset, et exclama-
50 verunt. Omnes enim viderunt eum, et timuerunt. Et statim
locutus est cum iis: et dicit, Bono animo estote, ego sum: ne
51 timeatis. Et ascendit ad eos in navigium: et quievit ventus. Et
52 valde ex abundanti in seipsis stupebant et mirabantur. Non enim
intellexerunt illud panum: † erat enim cor eorum stupidum.

1 ܐܝܬܘܗܝ ܓܝܪ] In margine MSti (ܐܝܬܘܗܝ) ܐܠܐ
† erat enim] Lectio marg. Sed (erat)

* πεπωρωμενη
53 ܠܒܗܘܢ *ܡܥܒܝܐ ܀ ܘܟܕ ܥܒܪܘ ܀ ܐܬܘ ܠܐܪܥܐ ܕܓܢܝܣܪܬ ܘܐܬܩܪܒܘ
54 ܘܥܠܘ ܠܠܡܐܢܐ. ܘܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܐܠܦܐ ܡܚܕܐ
55 ܐܫܬܘܕܥܘܗܝ. ܘܟܕ ܪܗܛܘ ܒܟܠܗ ܦܢܝܬܐ ܕܚܕܪܝܗ̇ ܗܝ ܀ ܫܪܝܘ
ܠܡܝܬܝܘ ܥܠ ܥܪ̈ܣܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܒܝܫܐܝܬ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܀
56 ܐܝܟܐ ܕܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܕܬܡܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܝܟܐ ܕܥܐܠ ܗܘܐ ܠܩܘܪ̈ܝܐ ܐܘ
ܠܡܕ̈ܝܢܬܐ ܐܘ ܠܐܓܘܪ̈ܣܐ ܀ ܒܫܘܩ̈ܐ ܣܝܡܝܢ
ܗܘܘ ܠܟܪ̈ܝܗܐ ܀ ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܕܐܦܢ
ܒܟܢܦܐ ܕܢܚܬܗ ܕܝܠܗ ܢܩܪܒܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ
CAP. VII. 1 ܕܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܒܗ ܡܬܦܪܩܝܢ ܗܘܘ ܀ ܘܡܬܟܢܫܝܢ ܠܘܬܗ
2 ܦܪ̈ܝܫܐ ܀ ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܣܦܪ̈ܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܚܙܘ
ܠܐܢܫܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕ̈ܘܗܝ ܕܒܐܝ̈ܕܝܐ ܡܣܝ̈ܒܬܐ ܀ ܗܢܘ ܕܝܢ
3 ܕܠܐ ܡܫܝ̈ܓܢ ܀ ܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ ܐܬܪܥܡܘ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܦܪ̈ܝܫܐ
ܘܟܠܗܘܢ ܝܗܘܕܝܐ ܀ ܐܢ ܠܐ [1] ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܢܫܝܓܘܢ ܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܠܐ ܐܟܠܝܢ.

Et quum tranfiviffent, venerunt in terram Genifaret, et perve- 53
nerunt in portum. Et quum egreffi effent e navigio, ftatim cog- 54
noverunt eum. Et currentes per totam circumjacentem regionem 55
illam, cœperunt adducere in grabbatis male habentes, ubi audie-
bant quod illic effet. Et quocunque introibat in vicos, aut in 56
urbes, aut in agros, in plateis ponebant infirmos, et rogabant
eum, ut tantum fimbriam veftimenti ejus tangerent: et omnes
CAP. VII. qui tangebant eum, fervabantur. Et conveniunt ad eum Pha- 1
rifæi, et quidam ex Scribis, qui venerant ab Hierofolyma. Et 2
quum vidiffent quofdam ex difcipulis ejus manibus pollutis (hoc
eft autem, illotis) edentes panes, conquefti funt. Pharifæi enim 3
et omnes Judæi, nifi diligenter laverint manus fuas, non edunt;

1 ܒܚܦܝܛܘܬܐ] In margine MSti ܦܘܓܡܐ. πυγμη
ܕܡܬܦܪܫܝܢ ܒܩܘܡܐ ܕܒܥܠܬܗܘܢ

4 ܟܕ ܐܚܝܕܝܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܩܫܝ̈ܫܐ. ܘܡܢ ܫܘܩܐ ܐܢ ܠܐ
ܡܥܡܕܝܢ ܠܐ ܐܟܠܝܢ. ܘܣܓܝ̈ܐܢ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܐܝܬ. ܗܢܝܢ ܕܩܒܠܘ
ܠܡܐܚܕ܀ ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܟܣܐ. ܘܕܩܣ̈ܛܐ. ܘܕܡܐ̈ܢܐ ܢܚܫܐ.
5 ܘܕܥܪ̈ܣܬܐ܀ ܒܬܪܟܢ ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܣܦܪ̈ܐ:
ܡܛܠ ܡܢܐ ܬܠܡܝ̈ܕܝܟ ܠܐ ܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ
6 ܕܩܫܝ̈ܫܐ. ܐܠܐ ܟܕ ܠܐ ܡܫܝ̈ܓܢ ܐܝ̈ܕܝܗܘܢ ܐܟܠܝܢ ܠܚܡܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܦܢܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܫܦܝܪ ܐܬܢܒܝ ܐܫܥܝܐ
ܥܠܝܟܘܢ ܢܣ̈ܒܝ ܒܐܦ̈ܐ: ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ: ܕܥܡܐ ܗܢܐ
ܒܣܦܘ̈ܬܗ ܡܝܩܪ ܠܝ: ܠܒܗ ܕܝܢ ܣܓܝ ܪܚܝܩ
7 ܡܢܝ: ܣܪܝܩܐܝܬ ܕܝܢ ܕܚܠܝܢ ܠܝ: ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܡܠܦܢܘ̈ܬܐ
8 ܕܦܘ̈ܩܕܢܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ܀ ܟܕ ܫܒܩܬܘܢ ܓܝܪ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ:
ܐܚܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ: ܡܥܡܘܕܝܬܐ ܕܩܣ̈ܛܐ
ܘܕܟܣܐ ܘܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܕܕ̈ܡܝܢ ܠܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܀
9 ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܫܦܝܪ ܡܣܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ:

4 tenentes traditionem Seniorum. Et a foro *venientes*, nisi abluant
se, non edunt: et alia multa sunt, quæ acceperunt tenere, *nempe*
lotiones poculorum, et sextariorum, et vasorum æneorum, et lec-
5 torum. Deinde interrogabant eum Pharisæi et Scribæ, Quare
discipuli tui non ambulant secundum traditionem Seniorum, sed
6 manibus illotis comedunt panem? Ipse autem respondens dixit iis,
Quod bene prophetavit Esaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est;
Hic populus labiis suis honorat me, cor eorum autem longe abest a
7 me. Frustra autem colunt me, docentes doctrinas mandatorum ho-
8 minum. Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditionem
hominum, *nempe* lotiones sextariorum et poculorum, et alia multa
9 similia hujusmodi facitis. Et dicebat iis, Bene rejicitis mandatum

ܐܠܗܐ ܕܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܛܪܘܢ܆ ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܐܡܪ܆ ܝܩܪ 10
ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. ܘܗܘ ܕܐܡܪ ܒܝܫܐܝܬ ܠܐܒܐ ܐܘ ܠܐܡܐ: ܒܡܘܬܐ
ܢܡܘܬ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܢ ܢܐܡܪ ܒܪܢܫܐ ܠܐܒܐ 11
* κορβᾶν ܐܘ ܠܐܡܐ܆ *ܩܘܪܒܢ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ *ܩܘܪܒܢܐ: ܗܘ ܡܐ ܕܐܢ
* δῶρον ܡܢܝ ܬܬܗܢܐ܆ ܘܠܐ ܬܘܒ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܘܠܐ ܡܕܡ 12
ܠܡܥܒܕ ܠܐܒܘܗܝ ܐܘ ܠܐܡܗ܆ ܟܕ ܡܒܛܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܠܬܗ 13
ܕܐܠܗܐ܆ [1] ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܝ ܕܐܫܠܡܬܘܢ. ܘܕܕܡܝܢ
ܠܗܠܝܢ ܣܓܝܐܬܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ [2]ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܟܠܗ 14
ܟܢܫܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘܢܝ ܟܠܟܘܢ. ܘܐܣܬܟܠܘ.
ܠܐ ܐܝܬ ܡܕܡ ܕܠܒܪ ܡܢ ܒܪܢܫܐ ܕܥܐܠ ܠܗ. ܗܘ ܕܡܫܟܚ ܠܡܛܡܐܘ 15

Dei, ut traditionem veſtram ſervetis. Moſes enim dixit, Honora 10
patrem tuum, et matrem tuam; et qui maledicit patri aut matri,
morte moriatur. Vos autem dicitis, Si dixerit homo patri aut ma- 11
tri, Corban (quod eſt, Donum) quodcunque a me lucraberis; Et 12
non amplius ſinitis eum nihil facere patri ſuo, aut matri ſuæ: Irri- 13
tum facientes ſermonem Dei † per traditionem veſtram quam tra-
didiſtis: et ſimilia hujuſmodi multa facitis. ‡ Et quum advocaſſet 14
omnem turbam, dicebat iis, Audite me omnes vos, et intelligite.
Nihil eſt extra hominem, introiens in eum, quod poteſt polluere 15

1 ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ] In margine MSti (ܒܡܫܠܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ) ܗܝ ܣܟܠܬܐ

2 ܘܟܕ ܩܪܐ] (ܘܟܕ ܩܪܐ) ܬܘܒ

† per traditionem veſtram] Lectio marg. (per traditionem veſtram) Stultam.
‡ Et quum advocaſſet] (Et quum advocaſſet) Iterum.

ܠܗ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܕܢܦܩܢ ܡܢܗ܀ [1]ܗܢܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܐܝܠܝܢ
16 ܕܡܛܢܦܢ ܠܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܝܬ ܠܗ ܐܕܢܐ ܠܡܫܡܥ
17 ܢܫܡܥ܀ ܘܟܕ ܥܠ ܠܒܝܬܐ ܡܢ ܟܢܫܐ܀ ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ
18 ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܥܠ ܡܬܠܐ ܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܢܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ [2]ܠܐ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܟܠܡܕܡ ܕܡܢ ܠܒܪ ܥܐܠ ܠܒܪܢܫܐ܀ ܠܐ ܡܫܟܚ ܡܛܢܦ ܠܗ܀
19 ܡܛܠ ܕܠܐ ܥܐܠ ܠܠܒܗ܀ ܐܠܐ ܠܟܪܣܗ. ܘܠܒܝܬ ܡܦܩܬܐ
20 ܢܦܩ. ܟܕ ܡܕܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܐܟܘܠܬܐ. ܐܡܪ ܕܝܢ ܗܘܐ܀ ܕܡܢ
21 ܡܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܒܪܢܫܐ܀ ܗܘ ܡܛܢܦ ܠܒܪܢܫܐ. ܡܢ ܠܓܘ
ܓܝܪ ܡܢ ܠܒܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ ܢܦܩܢ. ܓܘܪܐ.
22 ܙܢܝܘܬܐ. ܩܛܠܐ. ܓܢܒܘܬܐ. ܥܠܘܒܘܬܐ. ܒܝܫܘܬܐ.

eum: ſed quæ egrediuntur ex eo, † illa ſunt quæ polluunt homi-
16 17 nem. Si quis habet aures ad audiendum, audiat. Et quum
introiſſet in domum a turba, interrogabant eum diſcipuli ejus de
18 parabola. Et dicit iis, Sic etiam vos non intelligentes eſtis? ‡ Non
intelligitis quod quicquid extrinſecus ingreditur in hominem, non
19 poteſt polluere eum? Quia non ingreditur in cor ejus, ſed
in ventrem ejus, et in locum ſtercoris exit, purgans omnes
20 eſcas. Dicebat autem, Quod ex homine egreditur, id polluit
21 hominem. Ab intus enim, ex corde hominum, cogitationes
22 malæ egrediuntur, adulteria, ſcortationes, cædes, Furta, ava-

1 ܗܢܝܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܛܢܦܢ ܠܒܪܢܫܐ.] In margine MSti (ܗܢܝܢ) ܡܛܢܦܝܢ (ܠܒܪܢܫܐ)

2 ܠܐ] (ܠܐ) ܥܕܟܝܠ

† Illa ſunt quæ polluunt hominem] Lectio Marg. (Illa) Polluunt (hominem)

‡ Non] Nondum.

ܦܚܙܘܬܐ܆ ܥܝܢܐ ܒܝܫܬܐ܂ ܓܘܕܦܐ܂ ܫܘܥܗܒܪܘܬܐ܂ ܫܛܝܘܬܐ܂
23 ܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܒܝܫܬܐ܆ ܡܢ ܠܓܘ ܢܦܩܢ ܘܡܛܡܐܢ
24 ܠܒܪܢܫܐ܂ [1]ܘܡܢ ܬܡܢ ܩܡ ܐܙܠ ܠܬܚܘܡܐ ܕܨܘܪ
ܘܕܨܝܕܢ܂ ܘܥܠ ܠܒܝܬܐ܆ ܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܕܥ܂ ܘܠܐ
* λαθειν 25 ܐܫܟܚ *ܠܡܛܫܝܘ܀ [2]ܫܡܥܬ ܓܝܪ ܐܢܬܬܐ ܡܛܠܬܗ
ܗ̇ܝ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܒܪܬܗ̇ ܪܘܚܐ ܛܢܦܬܐ܆ ܘܐܬܬ܂ ܢܦܠܬ
26 ܥܠ ܪ̈ܓܠܘܗܝ܂ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܕܝܢ ܗ̇ܝ ܐܢܬܬܐ ܚܢܦܬܐ܆
ܣܘܪܝܬܐ ܦܘܢܝܩܝܬܐ ܒܓܢܣܗ̇܀ ܘܡܬܟܫܦܐ ܗܘܬ ܠܗ܆
27 ܕܫܐܕܐ ܢܦܩ ܡܢ ܒܪܬܗ̇܂ ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ̇܂
ܫܒܘܩ ܩܕܡܝܐ ܢܣܒܥܘܢ ܒܢܝܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܫܦܝܪܐ ܗ̇ܝ
ܕܢܣܒ܆ ܠܚܡܐ ܕܒܢܝܐ܂ ܘܢܪܡܐ ܠܟܠܒܐ܂
28 ܗ̇ܝ ܕܝܢ ܥܢܬ ܘܐܡܪܐ ܠܗ܂ ܐܝܢ ܡܪܝ܂ ܐܦ ܓܝܪ ܟܠܒ̈ܐ ܡܢ

ritiæ, malitiæ, dolus, lascivia, oculus malus, blasphemia, superbia,
amentia. Omnia hæc mala ab intus egrediuntur, et polluunt 23
hominem. † Et inde quum surrexisset, abiit in confinia Tyri et 24
Sidonis: et quum ingressus esset domum, nolebat ut quisquam
sciret, et non potuit latere. ‡ Audivit enim mulier de eo, cujus 25
habebat filia spiritum immundum: et quum venisset, procidit ad
pedes ejus. (Erat autem illa mulier gentilis, Syrophœnissa genere) 26
Et rogabat eum ut dæmonium ejiceret ex filia sua. Ipse autum Je- 27
sus dixit ei, Sine prius saturari filios: non enim est bonum accipere
panem filiorum, et projicere canibus. Ipsa autem respondit, et 28
dicit ei, Etiam, Domine: etenim canes sub mensis comedunt de

1 ܘܡܢ ܬܡܢ] In margine MSti (ܡܢ ܬܡܢ) ܕܝܢ
2 ܫܡܥܬ ܓܝܪ ܐܢܬܬܐ] ܐܠܐ ܡܚܕܐ (ܫܡܥܬ ܐܢܬܬܐ)
† Et inde] Lectio marg. (inde) Autem.
‡ Audivit enim mulier] Sed statim (audivit mulier)

29 [illegible] * πιδιων
[illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]
32 [illegible] * μογιλαλον
33 [illegible]
[illegible]
34 [illegible] * εφφαθα
35 [illegible]
36 [illegible]
[illegible]
37 [illegible]
[illegible]

29 micis filiorum. Et dixit ei, Propter hunc ſermonem abi: exiit
30 dæmonium a filia tua. Et quum abiiſſet domum ſuam, invenit
31 dæmonium egreſſum, et filiam ſuam jacentem ſuper lectum. Et
iterum quum egreſſus eſſet de finibus Tyri et Sidonis, venit ad mare
32 Galilææ, per medium finium Decapolis. Et adducunt ad eum ſur-
dum balbutientem, et precantur eum ut ponat ſuper eum manum.
33 Et quum abduxiſſet eum e turba privatim, miſit digitos ſuos in aures
34 ejus: et quum ſpuiſſet, tetigit linguam ejus. Et quum ſuſpexiſſet in
35 cœlum, ingemuit, et dixit ei, Ethphatha, quod eſt, adaperitor. Et
ſtatim adapertæ ſunt ei aures, et ſolutum eſt vinculum linguæ ejus,
36 et loquebatur recte. Et præcepit iis, ut nemini dicerent: Quanto
37 autem ipſe præcipiebat iis, magis amplius prædicabant. Et multo
magis mirabantur, dicentes, Bene omnia facit: et ſurdos facit

CAP. VIII. ܠܡܫܡܥܘ: ܘܠܐ ܡܡܠܠܢܐ ܠܡܡܠܠܘ܀ ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ܀ 1
ܟܕ ܟܢܫܐ ܛܒ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ ܗܘܐ: ܘܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܡܕܡ
ܕܢܐܟܠܘܢ: ܟܕ ܩܪܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܬܪܚܡ ܐܢܐ 2
ܥܠ ܟܢܫܐ. ܡܛܠ ܕܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܝܘ̈ܡܬܐ ܬܠܬܐ ܡܩܘܝܢ
ܠܘܬܝ: ܘܠܝܬ ܠܗܘܢ ܡܕܡ ܕܢܐܟܠܘܢ. ܘܐܢ ܫܪܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ 3
ܨܝ̈ܡܐ ܠܒܬܝ̈ܗܘܢ ܡܫܬܪܝܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܐܢܫܝܢ ܓܝܪ ܡܢܗܘܢ
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܐܬܘ. ܘܦܢܝܘ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܢ 4
ܐܝܟܐ ܠܗܠܝܢ ܡܫܟܚ ܐܢܫ ܗܪܟܐ ܒܡܕܒܪܐ: ܠܡܣܒܥܘ
ܠܚܡܐ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܟܡܐ ܠܚ̈ܡܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ. 5
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܫܒܥܐ. ܘܦܩܕ ܠܟܢ̈ܫܐ ܠܡܣܬܡܟܘ ܥܠ 6
ܐܪܥܐ. ܘܟܕ ܢܣܒ ܠܗܢܘܢ ܫܒܥܐ ܠܚ̈ܡܐ: ܐܘܕܝ. ܘܩܨܐ.
ܘܝܗܒ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܝܡܘܢ. ܘܣܡܘ
ܠܟܢܫܐ. ܘܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܢܘ̈ܢܐ ܩܠܝܠܐ: ܘܐܦ ܠܗܘܢ ܟܕ 7
ܒܪܟ: ܐܡܪ ܕܢܣܝܡܘܢ ܐܦ ܗܠܝܢ. ܐܟܠܘ ܕܝܢ ܘܣܒܥܘ. ܘܫܩܠܘ 8

CAP. VIII. audire, et mutos loqui. In illis diebus, quum turba valde 1
multa esset, nec haberent quod comederent; quum advocasset
discipulos, dicit iis, Misereor super turbam, quia jam dies tres 2
manent apud me, et non habent quod comedant. Et si dimisero 3
eos jejunos in domos suas, deficient in via: quidam enim ex iis
e longinquo venerunt. Et responderunt ei discipuli ejus, di- 4
centes, Unde illos poterit quis hic in Deserto saturare pane? Et 5
interrogabat eos, Quot panes habetis? Ipsi autem dixerunt, sep-
tem. Et præcepit turbis discumbere super terram. Et quum 6
accepisset illos septem panes, gratias egit, et fregit; et dabat
discipulis suis ut apponerent; et apposuerunt turbæ. Et habe- 7
bant pisciculos paucos: et iis quum benedixisset, dixit ut ap-
ponerent etiam istos. Comederunt autem et saturati sunt: et 8

9 ܬܘܬܪܐ ܕܩܨܝܐ ܫܒܥܐ ܐܣܦܪܝܕܝܢ܂ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܐ
10 ܕܐܟܠܘ܆ ܐܝܟ ܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ܂ ܘܫܪܐ ܐܢܘܢ܂ ܘܡܚܕܐ
ܣܠܩ ܠܐܠܦܐ ܥܡ ܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ܂ ܘܐܬܐ ܠܐ̈ܬܪܘܬܐ *ܕܕܠܡܢܘܬܐ܀ * Δαλμανουθα
11 ܘܢܦܩܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܫܪܝܘ ܠܡܒܥܬܘ ܥܡܗ܂ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܗ
12 ܐܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ܂ ܘܐܬܬܢܚ ܒܪܘܚܐ ܕܝܠܗ
ܟܕ ܐܡܪ܂ ܡܢܐ ܕܪܐ ܗܢܐ ܐܬܐ ܒܥܐ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
13 ܐܢ ܬܬܝܗܒ ܠܕܪܐ ܗܢܐ ܐܬܐ܂ ܘܟܕ ܫܒܩ ܐܢܘܢ܆ ܣܠܩ ܬܘܒ
14 ܠܐܠܦܐ ܘܐܙܠ ܠܥܒܪܐ܂ ܘܛܥܘ ܕܢܣܒܘܢ ܠܚ̈ܡܐ܂ ܘܐܠܐ ܐܢ
15 ܚܕ ܠܚܡܐ ܠܝܬ ܗܘܐ ܥܡܗܘܢ ܒܐܠܦܐ܀ ܘܡܦܩܕ ܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ܆ ܚܙܘ܂ *ܚܙܘ ܡܢ ܚܡܝܪܐ ܕܦܪ̈ܝܫܐ܂ ܘܡܢ * βλεπετε
16 ܚܡܝܪܐ ܕܗܪܘܕܣ܀ ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܥܡ ܚܕ̈ܕܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆
17 ܡܛܠ ܕܠܚ̈ܡܐ ܠܝܬ ܠܢ܂ ܘܟܕ ܝܕܥ ܝܫܘܥ܂ ܐܡܪ ܠܗܘܢ܆

9 ſuſtulerunt reliquias fragmentorum ſeptem ſportas. Erant autem
10 illi qui comederant, quaſi quatuor millia: et dimiſit eos. Et
quum aſcendiſſet ſtatim in navigium cum diſcipulis ſuis, vene-
11 runt in loca Dalmanutha. Et egreſſi ſunt Phariſæi, et cœpe-
runt diſputare cum eo, et quærebant ab eo ſignum de cœlo, ten-
12 tantes eum. Et ingemuit ſpiritu ſuo, dicens, Quid generatio
hæc ſignum quærit? Amen dico vobis, ſi dabitur generationi
13 huic ſignum. Et quum reliquiſſet eos, aſcendit rurſum in navi-
14 gium, et abiit in ulteriorem ripam. Et obliti ſunt ſumere panes:
15 et niſi unum panem non habebant ſecum in navigio. Et præci-
piebat iis, dicens, Cavete, videte a fermento Phariſæorum, et
16 a fermento Herodis. Et ratiocinabantur ad invicem, dicentes,
17 Quia panes non habemus. Et quum cognoviſſet Jeſus, dixit iis,

ܡܢܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ※ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܂
ܡܛܠ ܕܠܚܡܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܂ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܂
ܘܠܐ ܡܬܒܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܂ ܥܕܟܝܠ ܡܩܫܝܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
18 ܠܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܂ ܥܝܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܂ ܘܐܕܢܐ
ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܂ ܘܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܃
19 ܟܕ ܠܗܠܝܢ ܚܡܫܐ ܠܚܡܐ ܩܨܝܬ ܠܗܘܢ ܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ ܂
ܟܡܐ ܩܘܦܝܢܐ ܡܠܝܐ ܕܩܨܝܐ ܫܩܠܬܘܢ ܂ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܪܥܣܪ ܂
20 ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܫܒܥܐ ܠܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܂ ܟܡܐ ܐܣܦܘܪܝܕܐ
21 ܡܠܝܐ ܕܩܨܝܐ ܫܩܠܬܘܢ ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܂ ܫܒܥܐ ܂ ܘܐܡܪ
22 ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܂ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܣܬܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܀ ܘܐܬܐ
ܠܒܝܬ ܨܝܕܐ ܂ ܘܡܩܪܒܝܢ ܠܗ ܣܡܝܐ ܂ ܘܡܬܒܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܂
23 ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܩܪܒ ܒܗ ܂ ܘܟܕ ܐܚܕ ܒܐܝܕܗ ܕܣܡܝܐ

Quid ratiocinamini † ※ in cordibus vestris, pusilli fide ✓ quia panes
non habetis? Nondum intelligitis, neque consideratis? adhuc
stupidum habetis cor vestrum? Oculos habetis, et non videtis? 18
et aures habetis, et non auditis? neque memores estis? Quum 19
illos quinque panes fregi illis quinque millibus, quot cophinos
plenos fragmentorum sustulistis? Dicunt ei, Duodecim. Quum 20
autem illos septem quatuor millibus, quot sportas plenas fragmen-
torum sustulistis? Ipsi autem dixerunt, Septem. Et dicebat iis, 21
Quomodo nondum intelligitis? Et venit in Bethsaidam: et of- 22
ferunt ei cæcum, et rogabant eum ut tangeret eum. Et quum 23

ܒܠܒܘܬܟܘܢ In margine MSti [※ ܒܠܒܘܬܟܘܢ ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ✓ 1
ܙܥܘܪܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܂ ܠܐ ܐܫܬܟܚ ܒܬܪܝܢ ܨܚܚܐ ܝܘܢܝܐ ܘܠܐ ܒܗܘ
ܣܘܪܝܝܐ ܥܬܝܩܐ ܀

† ※ in cordibus vestris, pusilli fide ✓] Marg. "In cordibus vestris pusilli fide," non inventum est in duobus exemplaribus Græcis, neque in antiquo Syriaco.

ܐܦܩܗ ܠܒܪ ܡܢ ܩܪܝܬܐ. ܘܟܕ ܪܩ ܒܥܝ̈ܢܘܗܝ: ܣܡ
ܥܠܘܗܝ ܐܝ̈ܕܘܗܝ. ܘܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ: ܐܢ ܡܕܡ ܚܙܐ.
24 ܘܟܕ ܚܪ ܐܡܪ ܗܘܐ. ܚܙܐ ܐܢܐ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܐܝܟ
25 ܐܝ̈ܠܢܐ. ܒܬܪܟܢ ܬܘܒ ܣܡ ܐܝ̈ܕܘܗܝ ܥܠ ܥܝ̈ܢܘܗܝ ܘܥܒܕܗ
26 ܕܢܚܙܐ. ܘܐܬܩܢ ܘܚܙܐ ܢܗܝܪܐܝܬ ܠܟܠܡܕܡ. ܘܫܕܪܗ ܠܒܝܬܗ
ܟܕ ܐܡܪ. [1] ܐܦܠܐ ܠܩܪܝܬܐ ܬܥܘܠ: ܘܠܐ ܬܐܡܪ ܠܐܢܫ ܒܩܪܝܬܐ܀
27 ܘܢܦܩ ܝܫܘܥ ܘܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܠܩܘܪ̈ܝܐ ܕܩܣܪܝܐ ܗܝ
[2] ܕܦܝܠܝܦܘܣ. ܘܒܐܘܪܚܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܟܕ
28 ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܕܐܝܬܝ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܦܢܝܘ. ܝܘܚܢܢ ܡܥܡܕܢܐ. ܘܐܚܪ̈ܢܐ ܠܐܠܝܐ. ܐܚܪ̈ܢܐ
29 ܕܝܢ ܚܕ ܡܢ ܢܒܝ̈ܐ. ܘܗܘ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ

apprehendiſſet manum cæci, eduxit eum extra pagum: et quum
expuiſſet in oculos ejus, poſuit ſuper eum manus ſuas, et interro-
24 gabat eum, ſi quid videret. Et quum aſpexiſſet, dicebat, Video
25 homines ambulantes ſicut arbores. Deinde iterum poſuit manus
ſuas ſuper oculos ejus, et fecit eum videre: et reſtitutus eſt, et
26 vidit lucide omnia. Et miſit eum domum ſuam, dicens, † Ne-
27 que in pagum ingrediaris, neque dixeris cuipiam in pago. Et
egreſſus eſt Jeſus, et diſcipuli ejus, in vicos Cæſareæ Philippi: et in
via interrogabat diſcipulos ſuos, dicens iis, Quem dicunt homines
28 me eſſe? Ipſi autem reſponderunt, Johannem Baptiſtam; et alii,
29 Eliam; alii autem, unum ex prophetis. Et ipſe dicit iis, Vos

1 ܐܦܠܐ ܠܩܪܝܬܐ ܬܥܘܠ] In margine MSti ܘܐܢ ܬܥܘܠ ܠܩܪܝܬܐ: ܠܐ ܠܐܢܫ ܬܐܡܪ ܒܩܪܝܬܐ܀

2 ܕܦܝܠܝܦܘܣ] ܐܚܪ ܒ ܦܪܘ

† Neque in pagum ingrediaris] Lectio marg. Et ſi ingrediaris in pagum, nemini dixeris in pago.

ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܘ ܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬܝ. ܡܢ ܥܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ.
30 ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܀ ܘܟܐܐ ܒܗܘܢ ܕܠܐܢܫ ܢܐܡܪܘܢ ܕܠܐ ܐܢܫ
31 ܘܫܪܝ ܠܡܠܦܘ ܐܢܘܢ. ܕܘܠܐ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ܇ ܣܓܝܐܬܐ ܠܡܚܫ ܘܠܡܣܬܠܝܘ
ܡܢ ܩܫܝܫܐ ܘܡܢ ܪܒܝ ܟܗܢܐ ܘܡܢ ܣܦܪܐ܇ ܘܠܡܬܩܛܠܘ ܘܠܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ
ܠܡܩܡ. ܘܓܠܝܐܝܬ ܡܡܠܠ ܗܘܐ ܡܠܬܐ ܀ ܘܟܕ ܕܒܪܗ ܦܛܪܘܣ
32 ܫܪܝ ܠܡܟܐܐ ܒܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܬܦܢܝ ܘܚܙܐ ܠܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܟܐܐ
33 ܒܦܛܪܘܣ ܟܕ ܐܡܪ. ܙܠ ܠܒܣܬܪܝ ܣܛܢܐ܇ ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܬܪܥܐ ܐܢܬ
ܕܐܠܗܐ܇ ܐܠܐ ܕܒܢܝ ܐܢܫܐ ܀ ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܟܢܫܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܡܪ
34 ܠܗܘܢ. ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܨܒܐ ܕܢܐܬܐ ܒܬܪܝ܇ ܢܟܦܘܪ ܒܢܦܫܗ ܘܢܫܩܘܠ
35 ܙܩܝܦܗ ܘܢܐܬܐ ܒܬܪܝ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܨܒܐ ܕܢܚܐ ܢܦܫܗ ܢܘܒܕܝܗ.

autem quem dicitis me eſſe? Reſpondens autem Petrus, dixit ei,
Tu es Chriſtus. Et objurgavit eos, ut nemini dicerent de eo. 30
Et cœpit docere eos, quod oporteret Filium hominis multa pati, 31
et reprobari a Senioribus, et principibus Sacerdotum, et Scribis;
et occidi, et poſt tres dies reſurgere. Et aperte ſermonem loque- 32
batur. Et quum aſſumpſiſſet eum Petrus, cœpit increpare eum.
Ipſe autem Jeſus quum converſus eſſet, et vidiſſet diſcipulos ſuos, 33
increpavit Petrum, dicens, Abi poſt me Satana, quoniam non
cogitas quæ *ſunt* Dei, ſed quæ *ſunt* hominum. Et quum advo- 34
caſſet turbam cum diſcipulis ſuis, dixit iis, † Quicunque voluerit
poſt me venire, abneget ſeipſum, et tollat crucem ſuam, et ſequa-
tur me. Quicunque enim voluerit animam ſuam ſervare, perdet 35

1 ܗܘ ܐܝܢܐ] In margine MSti (ܐܝܢܐ) ܐܢ

† Quicunque] Lectio marg. Si (quis)

ܠܡܚܝܘܬܗ̇. ܢܘܒܕܝܗ̇. ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܘܒܕ ܢܦܫܗ ܡܛܠܬܝ ܘ
36 ܡܛܠܬܗ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܢܚܝܝܗ̇. ܡܢܐ ܓܝܪ
ܡܬܥܕܪ ܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܢܩܢܐ ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ ܘܢܚܣܪ ܢܦܫܗ
37 ܕܝܠܗ. ܐܘ ܡܢܐ ܢܬܠ ܒܪܢܫܐ ܚܠܦܐ ܕܢܦܫܗ ܕܝܠܗ ܀
38 ܡܢ ܕܢܒܗܬ ܓܝܪ ܒܝ ܘܒܡܠܝ ܒܕܪܐ ܗܢܐ ܓܝܘܪܐ ܘܚܛܝܐ.
ܐܦ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܢܒܗܬ ܒܗ. ܡܐ ܕܐܬܐ ܒܫܘܒܚܐ ܕܐܒܘܗܝ
1 ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܩܕܝܫܐ ܀ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ Cap. IX.
ܠܟܘܢ. ܕܐܝܬ ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܪܟܐ. ܗܠܝܢ ܐܢܫܝܢ
ܕܠܐ ܢܛܥܡܘܢ ܡܘܬܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܚܙܘܢ ܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ
2 ܕܐܬܬ ܒܚܝܠܐ ܀ ܘܒܬܪ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ. ܕܒܪ ܝܫܘܥ
ܠܟܐܦܐ ܘܠܝܥܩܘܒ ܘܠܝܘܚܢܢ. ܘܐܣܩ ܐܢܘܢ ܠܛܘܪܐ
ܪܡܐ ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܘܐܫܬܚܠܦ ܕܡܘܬܗ
3 ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܢܚܬܘܗܝ ܗܘܘ ܕܢܚܝܢ ܚܘܪܝܢ ܛܒ ܐܝܟ

eam; qui autem perdiderit animam suam propter me et propter
36 Evangelium, servabit eam. Quid enim proderit homini, si lucretur
37 mundum totum, et jacturam faciat animæ suæ? Aut quid dabit
38 homo compensationem animæ suæ? Quemcunque enim puduerit
mei, et sermonum meorum, in generatione hac adultera et pecca-
trice, et Filium hominis pudebit ejus, quum venerit in gloria Patris
1 sui cum angelis sanctis. Et dicebat iis, Amen dico vobis, quod Cap. IX.
sunt quidam ex illis qui hic stant, qui non gustabunt mortem,
2 donec viderint regnum Dei venisse cum potestate. Et post dies
sex, assumit Jesus Petrum, et Jacobum, et Johannem, et subducit
eos in montem excelsum seorsim ipsos solos: et mutata fuit forma
3 ejus coram ipsis. Et vestimenta ejus facta sunt splendentia,

ܠܬܠܓܐ܆ ܗܠܝܢ ܕܐܝܟܘܬܗܘܢ ܦܘܪܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܘܪܘ.
4 ܘܐܬܚܙܝ ܠܗܘܢ ܐܠܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ܆ ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܡܠܠܝܢ
5 ܥܡ ܝܫܘܥ. ܘܥܢܐ ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܪܒܝ.
ܫܦܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܗܪܟܐ ܢܗܘܐ ܐܝܟܢ. ܘܢܥܒܕ ܡܛܠܝܐ
6 ܬܠܬܐ. ܠܟ ܚܕ܆ ܘܠܡܘܫܐ ܚܕ܆ ܘܠܐܠܝܐ ܚܕ. ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥ
ܗܘܐ ܡܢܐ ܢܡܠܠ. ܐܬܕܚܠܘ ܗܘܘ ܓܝܪ [1]ܡܢ ܕܚܠܬܐ.
7 ܘܗܘܬ ܥܢܢܐ ܕܡܛܠܠܐ ܥܠܝܗܘܢ. [2]ܘܐܬܐ ܩܠܐ ܡܢ ܥܢܢܐ
※ܕܐܡܪܐ܆ ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪܝ ܕܝܠܝ ܗܘ ܚܒܝܒܐ. ܠܗ
8 ܫܡܥܘ. ܘܡܢ ܫܠܝ ܟܕ ܚܪܘ܆ ܠܐ ܬܘܒ ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܚܙܘ܆ ܐܠܐ
9 ܐܢ ܠܝܫܘܥ ܒܠܚܘܕ ܥܡܗܘܢ܆ ܟܕ ܢܚܬܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܛܘܪܐ܆
ܦܩܕ ܐܢܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܠܐܢܫ ܢܫܬܥܘܢ ܗܢܝܢ ܕܚܙܘ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܐܡܬܝ
10 ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡ܀ ܘܡܠܬܐ ܐܚܝܕܘ ܠܘܬܗܘܢ܆

candida valde ſicut nix, qualia fullo in terra non poteſt dealbare.
Et apparuit iis Elias cum Moſe: et erant loquentes cum Jeſu. 4
Et reſpondens Petrus dixit Jeſu, Rabbi, bonum eſt ut hic ſimus: 5
et faciamus tabernacula tria, tibi unum, et Moſi unum, et Eliæ
unum. Non enim ſciebat quid loqueretur: erant enim exter- 6
riti. Et facta eſt nubes obumbrans eos; † et venit vox e 7
nube, ※ dicens ✓, Hic eſt filius meus dilectus, illum audite. Et 8
repente quum aſpexiſſent, amplius neminem viderunt, niſi Jeſum
ſolum ſecum. Quum deſcenderent autem de monte, præcepit iis, 9
ut nemini narrarent quæ viderant, niſi poſtquam Filius hominis a
mortuis reſurrexiſſet. Et ſermonem continuerunt apud ſe, quæ- 10

1 ܡܢ ܕܚܠܬܐ] In margine MSti ܕܚܝܠܐ
2 ܘܐܬܐ] ܘܗܘܐ
† et venit] Lectio marg. Et facta eſt.

ܟܕ ܒܥܝܢ ܗܘܘ [1] ܐܚܕܕܐ܂ ܕܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ
11 ܢܩܘܡ܀ ܘܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܇ ܡܛܠ ܕܐܡܪܝܢ
12 ܣܦܪ̈ܐ܂ ܕܐܠܝܐ ܘܠܐ ܕܢܐܬܐ ܠܘܩܕܡ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
ܠܗܘܢ܂ ܐܠܝܐ [2] ܟܝ ܐܬܐ ܠܘܩܕܡ ܕܢܬܩܢ ܟܠܡܕܡ܂
[3] ܘܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܓܝܐܬܐ ܢܚܫ
13 ܘܢܬܫܝܛ܂ ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܕܐܦ ܐܠܝܐ ܐܬܐ܂ ܘܥܒܕܘ
14 [4] ܠܗ ܟܠ ܡܐ ܕܨܒܘ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ܀ ܘܟܕ
ܐܬܐ ܠܘܬ ܬܠܡܝ̈ܕܐ܂ ܚܙܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܠܘܬܗܘܢ܂
15 ܘܣܦܪ̈ܐ ܕܡܬܕܪܫܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ܂ ܘܡܚܕܐ ܟܠܗ
ܟܢܫܐ ܟܕ [5] ܚܙܝܗܝ܂ ܬܘܗ܂ ܘܟܕ ܪܗܛܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ܂ ܫܐܠܝܢ

11 rentes † una quid esset illud a mortuis resurgere. Et interro-
gabant eum dicentes, Quid dicunt Scribæ, quod Eliam oporteat
12 venire prius? Ipse autem respondens dixit iis, Elias ‡ quidem
venit prius, ut restituat omnia: || et sicut scriptum est de Filio
13 hominis, ut multa patiatur, et contemnatur. Sed dico vobis,
quod et Elias venit, et fecerunt § ei quæcunque voluerunt,
14 sicut scriptum est de eo. Et quum venisset ad discipulos, vidit
15 turbam multam apud eos; et Scribas disputantes cum iis. Et
statim omnis turba quum * vidisset eum, stupuit; et currentes ad

1	ܐܚܕܕܐ]	In margine MSti	ܡܢܗ
2	ܟܝ]		ܐܡܬܝ
3	ܘܐܝܟܢܐ]		ܐܝܟܢܐ
4	ܠܗ]		ܒܗ
5	ܚܙܝܗܝ܂ ܬܘܗ]		ܚܙܐܘܗܝ ܬܘܗܘ

† una]	Lectio Marg.	Ab eo.
‡ quidem]		Quum.
‖ et sicut]		Sicut.
§ ei]		In eum.
* vidisset eum, stupuit]		Vidissent eum, stupuerunt.

16 ܗܘܘ ܫܐܠܝܢ ܫܠܡܗ. ܘܫܐܠ ܐܢܘܢ ܠܣܦܪ̈ܐ ܕܡܢܐ ܕܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ
17 ܠܘܬܗܘܢ. ܘܥܢܐ ܚܕ ܡܢ ܟܢܫܐ ܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ܆ ܐܝܬܝܬ
18 ܒܪܐ ܕܝܠܝ ܠܘܬܟ܆ ܕܐܝܬ ܠܗ ܪܘܚܐ ܕܠܐ ܡܡܠܠܐ. ܘܐܝܟܐ ܕܐܢ
ܡܕܪܟܐ ܠܗ܆ ܡܚܒܛ ܠܗ. ܘܡܪܣܩ. ܘܡܚܪܩ ܫܢ̈ܐ
ܕܝܠܗ. ܘܝܒܫ. ܘܐܡܪܬ ܠܬܠܡܝ̈ܕܐ ܕܝܠܟ ܕܢܦܩܘܢܝܗ. ܘܠܐ
19 ܐܬܡܨܝܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܠܗܘܢ [1] ܐܡܪ. *ܐܘ ܕܪܐ ܠܐ
* ܘ
ܡܗܝܡܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܠܘܬܟܘܢ ܐܗܘܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ
20 ܐܣܝܒܪܟܘܢ. ܐܝܬܐܘܗܝ # ܠܗܪܟܐ ✓ ܠܘܬܝ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ
ܠܘܬܗ. ܘܟܕ ܚܙܝܗ ܪܘܚܐ܆ ܡܚܕܐ ܫܢܩܬܗ. ܘܟܕ ܢܦܠ
21 ܥܠ ܐܪܥܐ܆ ܡܬܥܦܪ ܗܘܐ ܟܕ ܡܪܣܩ. ܘܫܐܠ ܠܐܒܘܗܝ܆
ܟܡܐ ܙܒܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܕܗܕܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܡܢ
22 ܛܠܝܘܬܗ. ܘܙܒ̈ܢܝܢ ܣܓܝ̈ܐܢ܆ ܐܦ ܒܢܘܪܐ ܐܪܡܝܬܗ ܘܒܡ̈ܝܐ

16 eum ſalutabant eum. Et interrogabat Scribas, Quid diſputatis eum
17 apud ipſos? Et reſpondens unus e turba dixit, Magiſter, adduxi
18 filium meum ad te, habentem ſpiritum mutum. Et ubicunque ap-
prehendit eum, concutit eum, et lacerat, et frendet dentibus
ſuis, et areſcit: et dixi diſcipulis tuis ut ejicerent eum, et non
19 potuerunt. Ipſe autem reſpondens † illis dixit, O generatio in-
credula, quouſque apud vos ero? quouſque tolerabo vos? Ad-
20 ducite eum # hic ✓ ad me. Et adduxerunt illum ad eum. Et
quum vidiſſet eum ſpiritus, ſtatim contudit eum, et quum ceci-
21 diſſet in terram, volutabatur lacerans *ſe*. Et interrogavit patrem
ejus, quantum temporis eſt, ex quo hoc accidit ei? Ipſe autem
22 dixit, Ab infantia ſua. Et temporibus multis et in ignem

1 ܠܗܘܢ] In margine MSti ܠܗ
† illis] Lectio marg. Illi.

ܐܝܟܢܐ ܕܢܘܒܕܝܘܗܝ. ܐܠܐ ܗܘ ܡܕܡ ܕܡܨܐ ܐܢܬ ܥܕܪ ܠܢ܆ ܟܕ
23 ܡܬܪܚܡ ܐܢܬ ܥܠܝܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܡܨܐ
ܐܢܬ ܠܡܗܝܡܢܘ܆ ܟܠܗܝܢ ܡܫܟܚܢ̈ܝܬܐ ܠܗܘ ܕܡܗܝܡܢ.
24 ܘܡܚܕܐ ܟܕ ܩܥܐ ܐܒܘܗܝ ܕܛܠܝܐ ܥܡ ܕܡ̈ܥܐ ܐܡܪ ܗܘܐ܆
25 ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ. ܥܕܪ ܠܚܣܝܪܘܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ
ܝܫܘܥ ܕܪܗܛ ܠܘܬܗ ܟܢܫܐ܆ ܟܐܐ ܒܪܘܚܐ ܗܘ ܛܡܐܐ ܟܕ ܐܡܪ
ܠܗ. ܪܘܚܐ ܠܐ ܡܡܠܠܐ ܘܚܪܫܐ܆ ܐܢܐ ܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟ܆ ܦܘܩ
26 ܡܢܗ. ܘܠܐ ܬܘܒ ܬܥܘܠ ܒܗ. ܘܟܕ ܩܥܐ ܘܣܓܝ̈ܐܬܐ
ܫܕܩܗ ܢܦܩ. ܘܗܘܐ ܐܝܟ ܡܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܣܓܝ̈ܐܐ
27 ܢܐܡܪܘܢ. ܕܡܝܬ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ܆ ܐܚܕܗ ܒܐܝܕܗ
28 ܘܐܩܝܡܗ ܘܩܡ܀ ܘܟܕ ܗܘ ܥܠ ܠܒܝܬܐ܆ ܬܠܡ̈ܝܕܘܗܝ
ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ ܚܢܢ ܠܐ
29 ܐܫܟܚܢ ܠܡܦܩܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܓܢܣܐ ܘܠܐ

abjecit eum et in aquas, ut perderet eum: ſed, quod poſſis, ad-
23 juva nos, miſertus noſtri. Ipſe autem Jeſus dixit ei, Si potes
24 credere, omnia poſſibilia ſunt credenti. Et ſtatim quum excla-
maſſet pater pueri cum lacrymis, dicebat: Crédo, ſuccurre in-
25 credulitati meæ. Quum vidiſſet autem Jeſus quod accurreret
ad ſe turba, objurgavit ſpiritum impurum, dicens ei, Spiritus
mute et ſurde, ego præcipio tibi, exi ab eo, et ne amplius ingre-
26 diaris in eum. Et quum clamaſſet, et multum diſcerpſiſſet eum,
exiit: et factus eſt ſicut mortuus, adeo ut multi dicerent, quod
27 mortuus eſſet. Ipſe autem Jeſus apprehendit eum manu ejus, et
28 erexit eum, et ſurrexit. Et quum ipſe ingreſſus eſſet domum,
diſcipuli ejus interrogabant eum ſeorſim, Quare nos non potui-
29 mus ejicere eum? Et dixit iis, Hoc genus non ulla re poteſt

ܒܡܕܡ ܡܫܟܚ ܠܡܦܩ܂ ܐܠܐ ܐܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܨܘܡܐ܀ ܘܟܕ 30
ܢܦܩ ܡܢ ܬܡܢ܂ ܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܒܝܕ ܓܠܝܠܐ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܗܘܐ
ܕܐܢܫ ܢܕܥ. ܡܠܦ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܗܘܐ 31
ܠܗܘܢ: ܕܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܒܐܝ̈ܕܝܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܘܢܩܛܠܘܢܗ. ܘܡܐ ܕܐܬܩܛܠ. [1]ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܠܗ̇ ܠܡܠܬܐ܂ ܘܕܚܠܝܢ ܗܘܘ 32
ܡܢܗ ܠܡܫܐܠܘ܀ ܘܐܬܐ ܠܟܦܪܢܚܘܡ. ܘܟܕ ܒܒܝܬܐ 33
ܗܘܐ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ ܕܡܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܠܘܬ ܢܦܫܟܘܢ
ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܬܝܩܝܢ ܗܘܘ. ܠܘܬ 34
ܚܕ̈ܕܐ ܓܝܪ [2]ܡܠܠܘ ܗܘܘ ܒܐܘܪܚܐ܂ ܕܡܢܘ ܢܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܪܒ. ܘܟܕ ܝܬܒ. ܩܪܐ ܠܬܪܥܣܪ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܨܒܐ 35
ܕܢܗܘܐ ܩܕܡܝܐ ܢܗܘܐ܂ ܢܗܘܐ ܐܚܪܝܐ ܕܟܠܗܘܢ

exire, nisi precatione et jejunio. Et quum egressus esset inde, 30
transibant per Galilæam: et nolebat ut quisquam sciret. Doce- 31
bat enim discipulos suos, et dicebat iis; Filius hominis tradetur
in manus hominum, et occident eum, et quum occisus fuerit † die
tertio resurget. Ipsi autem nesciebant illum sermonem, et time- 32
bant ab eo interrogare. Et venit Capernaum; et quum in domo 33
esset, interrogabat eos, Quid in via apud vosipsos disputabatis?
Ipsi autem silebant: apud seipsos enim ‡ loquuti fuerant in via, quis 34
futurus esset maximus. Et quum sedisset, advocavit duodecim, 35
et dicit iis; Is qui vult primus esse, erit ultimus omnium, et

1 ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ] In margine MSti ܒܬܪ (ܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ)

2 ܡܠܠܘ ܗܘܘ] ܡܬܚܫܒܝܢ (ܗܘܘ)

† die tertio] Lectio marg. Post (diem tertium)

‡ loquuti fuerant] Disputabant.

36 ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܟܠܗܘܢ ܀ ܘܟܕ ܢܣܒ ܛܠܝܐ ܐܩܝܡܗ ܒܡܨܥܬܐ
37 ܕܝܠܗܘܢ. ܘܟܕ ܓܦܦܗ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܐܢ ܠܚܕ ܡܢ
ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܛܠܝ̈ܐ ܢܩܒܠ ܒܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܠܝ ܡܩܒܠ ܀
ܘܗܘ ܕܐܢ ܠܝ ܢܩܒܠ: ܠܐ ܠܝ ܡܩܒܠ: ܐܠܐ ܠܗܘ
38 ܕܫܕܪܢܝ ܀ ܥܢܐ ܠܗ ܝܘܚܢܢ ܘܐܡܪ. ܡܠܦܢܐ.
ܚܙܝܢ ܠܚܕ ܕܒܫܡܟ ܡܦܩ ܕܝܘ̈ܐ: ܗܘ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ:
39 ܘܟܠܝܢܗܝ ※ ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܩܦ ܠܢ ↙. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ.
ܠܐ ܬܟܠܘܢܝܗܝ. ܠܐ ܐܝܬ ܓܝܪ ܐܢܫ ܗܘ ܕܢܥܒܕ ܚܝܠܐ ܒܫܡܐ
40 ܕܝܠܝ: ܘܢܫܟܚ ܠܡܒܐܫܘ ܥܠܝ ܒܥܓܠ. ܗܘ ܓܝܪ
41 ܕܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܘܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ[1] ܐܝܬܘܗܝ ܀ ܗܘ ܓܝܪ
ܕܢܫܩܝܟܘܢ ܟܣܐ ܕܡܝܐ[2] ܒܫܡܐ ܕܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܀ ܐܡܝܢ ܐܡܪ

36 minifter omnium. Et quum accepiffet puerum, ftatuit eum in
37 medio eorum: et quum amplexus effet eum, dixit iis, Quicun-
que unum ex talibus pueris exceperit in nomine meo, me excipit;
et quicunque me exceperit, non me excipit, fed illum qui mifit
38 me. Refpondit ei Johannes, dicens, Magifter, vidimus quen-
dam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non fequitur nos;
39 et prohibuimus eum, ※ quia non fequitur nos ↙. Ipfe autem Je-
fus dixit, Ne prohibeatis eum: nemo enim eft qui faciat virtutem
40 in nomine meo, et poffit cito maledicere mihi. Qui enim non
41 eft † contra vos, pro vobis eft. Qui enim bibendum præbuerit vo-
bis poculum aquæ ‡ in nomine, quia Chrifti eftis, amen dico

1 ܠܘܩܒܠܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ] In margine MSti ܠܘܩܒܠܢ ܚܠܦܝܢ
2 ܒܫܡܐ] (ܒܫܡܐ) ܕܝܠܝ

† contra vos, pro vobis] Lectio marg. Contra nos, pro nobis.
‡ in nomine.] (in nomine) Meo.

[illegible] 42
[illegible]
[illegible]
[illegible] 43
[illegible]
[illegible] 44
[illegible] 45
[illegible]
[illegible]
[illegible] 46
[illegible] 47
[illegible]
[illegible]

vobis, non perdet mercedem ſuam. Et quicunque offenderit 42
unum ex puſillis iſtis, qui credunt in me, bonum eſſet ei potius,
ſi injectus eſſet lapis molaris ad collum ejus, et projiceretur in
mare. Et ſi offenderit te manus tua, abſcinde eam: melius eſt 43
tibi, mutilum ingredi ad vitam, quam, quum duæ manus ſunt
tibi abire in gehennam ignis, qui non extinguitur: Ubi vermis 44
eorum non moritur, et ignis eorum non extinguitur. Et ſi pes 45
tuus offenderit te, abſcinde eum: melius eſt tibi ingredi ad vitam
claudum, quam, quum duo pedes ſunt tibi, conjici in gehennam
ignis, qui non extinguitur: Ubi vermis eorem non moritur, et 46
ignis eorum non extinguitur. Et ſi oculus tuus offenderit te, 47
erue eum: melius eſt tibi unoculum ingredi in regnum Dei,
quam, quum duo oculi ſunt tibi, conjici in gehennam ignis:

48 ܐܝܟܐ ܕܬܘܠܥܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܐ ܡܝܬܐ܀ ܘܢܘܪ ⁜ ܗܘܢ ✓ ܠܐ ܕܥܟܐ܀
49 ܟܠ ܓܝܪ ܒܢܘܪܐ ܢܬܡܠܚ. ܘܟܠ ܕܒܝܚܬܐ ܒܡܠܚܐ
50 ܬܬܡܠܚ܀ ܫܦܝܪ ܗܘ ܡܠܚܐ. ܐܢ ܕܝܢ *ܡܠܚܐ* ܠܐ * αλας * αναλον
ܡܠܝܚܐ ܢܗܘܐ܀ ܒܡܢܐ ܬܬܒܠܘܢܗ. ܗܘܘ ܠܟܘܢ ܐܝܬ ܒܟܘܢ
1 ܡܠܚܐ. ܘܐܫܬܝܢܘ ܠܚܕ̈ܕܐ܀ ܘܟܕ ܩܡ ܡܢ ܬܡܢ܆ ܐܬܐ CAP. X.
ܠܬܚܘܡ̈ܐ ܕܝܗܘܕ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܬܝܢ ܐܟܚܕܐ ܬܘܒ
ܟܢ̈ܫܐ ܠܘܬܗ. ܘܐܝܟ ܕܡܥܕ ܗܘܐ ܬܘܒ ܡܠܦ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀
2 ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܦܪ̈ܝܫܐ ܫܐܠܘܗܝ ܕܐܢ ܫܠܝܛ ܠܓܒܪܐ ܐܢܬܬܐ
3 ܠܡܫܪܐ܆ ܟܕ ܡܢܣܝܢ ܠܗ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ
4 ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܦܩܕ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ܆
ܕܡܘܫܐ ܐܦܣ ܕܟܬܒܐ [1]ܕܐܦܘܣܛܐܣܝܘܢ ܢܟܬܘܒ ܘܢܫܪܐ.
5 ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܘܩܒܠ ܩܫܝܘܬ ܠܒܟܘܢ

48 Ubi vermis eorum non moritur, et ignis ⁜ eorum ✓ non extingui-
49 tur. Omnis enim igne ſalietur; et omnis victima ſale ſalietur.
50 Bonus eſt ſal: ſi autem ſal inſulſus fiat, quonam condietis eum?
1 Habete in vobis ſalem, et pacifici eſtote alii cum aliis. Et quum CAP. X.
ſurrexiſſet inde, venit in fines Judææ, per ulterius Jordanis;
et conveniunt iterum turbæ ad eum: et ſicut conſueverat, rurſum
2 docebat eos. Et quum acceſſiſſent Phariſæi, interrogaverunt
3 eum, Si licet viro uxorem dimittere? tentantes eum. Ipſe autem
4 reſpondens dixit iis, Quid præcepit vobis Moſes? Ipſi autem
dixerunt, Moſes permiſit libellum abſceſſionis ſcribere, et dimit-
5 tere. Et reſpondens Jeſus dixit iis, Pro duritia cordis veſtri

1 ܕܐܦܘܣܛܐܣܝܘܢ] Scribitur inter lin. ܕܡܫܪܝܢܘܬܐ

6 ܟܬܒ ܠܟܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܢܐ: ܡܢ ܕܝܢ ܫܘܪܝܐ ܕܒܪܝܬܐ܆ ܕܟܪܐ
7 ܘܢܩܒܬܐ ܥܒܕ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܒܘܩ ܒܪܢܫܐ
8 ܠܐܒܐ ܕܝܠܗ ܘܠܐܡܐ܆ ܘܢܩܦ ܠܘܬ ܐܢܬܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܢܗܘܘܢ
ܬܪܝܗܘܢ ܠܒܣܪ ܚܕ܆ ܡܟܝܠ. ܠܐ ܗܘܘ ܐܢܘܢ ܬܪܝܢ ܐܠܐ
9 ܚܕ ܒܣܪ. ܗܘ ܡܕܡ ܕܐܠܗܐ [1]ܙܘܓ. ܒܪܢܫܐ ܠܐ ܢܦܪܘܫ܆
10 ܘܒܒܝܬܐ ܬܘܒ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܆ ܡܛܠܬܗ ܡܢ ܕܗܕܐ ܡܫܐܠܝܢ ܠܗ
11 ܫܐܠܘܗܝ܆ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܫܪܐ ܐܢܬܬܗ ܘܢܣܒ ܐܚܪܬܐ
12 ܓܐܪ ܥܠܝܗ. ܘܐܢ ܐܢܬܬܐ ܬܫܪܐ ܠܒܥܠܗ ܘܬܗܘܐ ܠܐܚܪܢܐ
13 ܓܝܪܐ. ܘܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܛܠܝܐ ܕܢܩܪܘܒ ܠܗܘܢ. ܬܠܡܝܕܐ
ܕܝܢ ܟܐܐ ܗܘܘ ܒܗܘܢ ܕܡܩܪܒܝܢ ܗܘܘ.
14 ܟܕ ܚܙܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܬܟܪܝ܆ [2]ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܒܘܩܘ ܠܛܠܝܐ

6 scripsit vobis mandatum istud. Ab autem initio creationis, mas-
7 culum et fœminam fecit eos Deus. Propter hoc relinquet homo
8 patrem suum et matrem, et adhærebit uxori suæ: Et erunt duo
in carnem unam: itaque non amplius sunt duo, sed una caro.
9 10 Quod Deus conjunxit, homo ne separet. Et in domo iterum
11 discipuli ejus de eodem interrogaverunt eum. Et dicit iis, Qui-
cunque dimiserit uxorem suam, et duxerit aliam, adulterium
12 committit adversus eam. Et si mulier dimiserit virum suum, et
13 nupserit alii, mœchatur. Et offerebant ei pueros, ut tangeret eos:
14 discipuli autem objurgabant illos qui offerebant. Quum vidisset
autem Jesus, indignatus est; † et dixit iis, Sinite pueros venire ad

1 ܙܘܓ] In margine MSti συνεζευξεν ܣܘܢܙܘܓܣܝܢ

2 ܘܐܡܪ] ܘܟܕ ܟܐܐ (ܐܡܪ)

† et dixit] Lectio marg. Et quum objurgasset *eos* (dixit)

ܕܢܐܬܘܢ ܠܘܬܝ ܘܠܐ ܬܟܠܘܢ ܐܢܘܢ܂ ܕܕܝܠܗܘܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ܆
15 ܐܝܬܝܗ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܡܢ
ܕܠܐ ܢܩܒܠ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܟ ܛܠܝܐ܂ ܠܐ ܢܥܘܠ
16 ܠܗ܂ ܘܟܕ ܓܦܦ ܐܢܘܢ܆ ⁜ ܣܡ ܐܝܕܘܗܝ ܥܠܝܗܘܢ ܘ
17 ܡܒܪܟ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܀ ܘܟܕ ܢܦܩ ܗܘܐ ܠܡܐܙܠ ܒܐܘܪܚܐ܆
ܪܗܛ [1] ܚܕ܂ ܘܟܕ ܢܦܠ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ܂ ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ܂
ܡܠܦܢܐ ܛܒܐ܆ ܡܢܐ ܐܥܒܕ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܐܪܬ܂
18 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܠܡܢܐ ܠܝ ܐܡܪ ܐܢܬ ܛܒܐ܂
19 ܠܝܬ ܛܒܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ ܐܠܗܐ܂ ܠܦܘܩܕܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ܂ ܠܐ
ܬܓܘܪ܂ ܠܐ ܬܩܛܘܠ܂ ܠܐ ܬܓܢܘܒ܂ ܠܐ ܬܣܗܕ ܕܓܠܬܐ܂ ܠܐ
20 ܬܛܠܘܡ܂ ܝܩܪ ܠܐܒܐ ܕܝܠܟ ܘܠܐܡܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ
ܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ܂ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܢܛܪܬ ܡܢ ܛܠܝܘܬܐ
21 ܕܝܠܝ܂ ⁜ ܡܢܐ ܠܝ ܒܨܝܪ܀ ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܚܪ ܒܗ

me, et ne prohibeatis eos: illorum enim qui tales *sunt*, est reg-
15 num Dei. Amen dico vobis, Quisquis non acceperit regnum
16 Dei sicut puer, non ingredietur in illud. Et quum in ulnas acce-
17 pisset eos, ⁜ posuit manus suas super eos, et ✓ benedicebat iis. Et
quum egressus esset ut iret in via, accurrit † unus, et quum
procidisset super genua sua, interrogabat eum, Magister bone,
18 quid faciam ut vitam æternam possideam? Ipse autem Jesus dixit
ei, Quid me dicis bonum? nemo bonus, nisi unus, *nempe* Deus.
19 Mandata nosti: Non mœchaberis; non occides; non furaberis;
non testaberis falso; non fraudabis: honora patrem tuum, et ma-
20 trem. Ipse autem respondens dixit ei, Magister, hæc omnia
21 observavi a pueritia mea: ⁜ quo amplius indigeo ✓? Jesus autem

1 ܪܗܛ] In margine MSti ܐܢܫ ܥܬܝܪܐ
† unus] Quidam dives.

* χρηματα

quum intuitus esset eum, dilexit eum, et dixit ei, ⁂ Si vis per-
fectus esse ✓, unum deest tibi: abi, quæcunque habes vende, et
da pauperibus, et habebis thesaurum in cœlo; et veni, sequere
me tollens crucem. Ipse autem mœstus factus sermone, abiit 22
contristatus: erat enim habens possessiones multas. Et quum 23
intuitus esset Jesus dixit discipulis suis, Quam difficulter illi qui
opes habent, in regnum Dei introibunt! Discipuli autem 24
obstupescebant super sermonibus ipsius. Ipse autem Jesus iterum
respondens dixit iis, Filii mei, quam difficile est illis qui confidunt
in opibus, in regnum Dei intrare? Facilius est καμιλον per fora- 25
men acus † transire, quam divitem in regnum Dei intrare. Ipsi 26
autem magis mirabantur, dicentes ad semetipsos, Et quis potest

1 ܠܡܥܒܪ] In margine MSti ܠܡܥܠ

† transire] Lectio marg. Ingredi.

27 ܘܡܢܘ ܟ̈ܝ ܡܫܟܚ ܠܡܬܦܪܩܘ. ܟܕ ܚܪ ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ. ܠܘܬ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܗܝ. ܐܠܐ ܠܐ ܠܘܬ
ܐܠܗܐ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܡܫܟܚܢܝܬܐ ܐܢ̈ܝܢ ܠܘܬ
28 ܐܠܗܐ. ܘܫܪܝ ܦܛܪܘܣ ܠܡܐܡܪ ܠܗ. ܗܐ ܚܢܢ ܫܒܩܢ
29 ܟܠܡܕܡ. ܘܢܩܦܢܟ܀ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܐܡܝܢ
ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܗܘ ܕܫܒܩ ܒܝܬܐ: ܐܘ ܐܚ̈ܐ
ܐܘ ܐܚ̈ܘܬܐ. ܐܘ ܐܒܐ. ܐܘ ܐܡܐ. ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܐܘ ܒܢ̈ܝܐ. ܐܘ
30 ܐܓܪ̈ܘܣܐ ܡܛܠܬܝ ܘܡܛܠ ܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܕܠܐ ܢܣܒ ܡܐܐ
ܒܐܦ̈ܐ ܗܫܐ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ. ܒ̈ܬܐ ܘܐܚ̈ܐ ܘܐܚ̈ܘܬܐ ܘܐܡܐ ܘܒܢ̈ܝܐ
ܘܐܓܪ̈ܘܣܐ ܥܡ ܪ̈ܕܘܦܝܐ. ܘܒܥܠܡܐ ܗܘ ܕܐܬܐ ܚܝ̈ܐ ܕܠܥܠܡ܀
31 ܣܓܝܐ̈ܐ ܕܝܢ ܢܗܘܘܢ. ܩܕܡܝ̈ܐ ܐܚܪ̈ܝܐ. ܘܐܚܪ̈ܝܐ ܩܕܡܝ̈ܐ܀
32 ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܐܘܪܚܐ ܟܕ ܣܠܩܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ܀

27 ſervari? Quum intuitus eſſet eos autem Jeſus, dicit, Apud ho-
mines impoſſibile eſt, ſed non apud Deum; omnia enim poſſibilia
28 ſunt apud Deum. † Et cœpit Petrus dicere ei, Ecce nos reliqui-
29 mus omnia, et ſequuti ſumus te. Et reſpondens Jeſus dixit,
Amen dico vobis, nemo eſt qui reliquerit domum, aut fratres,
aut ſorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut
30 agros, propter me et propter evangelium; Qui non accipiet
centuplicia nunc in tempore hoc, domos, et fratres, et ſorores, et
matrem, et filios, et agros, cum perſequutionibus; et in ſeculo
31 futuro vitam æternam. Multi autem erunt primi, ultimi; et
32 ultimi, primi. Erant autem in via aſcendentes in Hieroſolymam,

2 ܘܫܪܝ] In margine MSti ܗܝܕܝܢ (ܫܪܝ)

† Et cœpit] Lectio marg. Tunc (cœpit)

ܘܐܬܠܘܗܘܢ ܗܘܐ ܕܩܕܝܡ ܠܗܘܢ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܡܬܕܡܪܝܢ ܗܘܘ.
ܘܢܩܦܝܢ ܟܕ ܕܚܠܝܢ. ܘܟܕ ܕܒܪ ܬܘܒ ܠܬܪܥܣܪ: ܫܪܝ
* συμβαίνειν 33 ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܠܝܢ ܕܥܬܝ̈ܕܢ *ܠܡܓܕܫ ܠܗ. ܕܗܐ
ܣܠܩܝܢܢ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ ܠܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ
ܘܠܣܦܪ̈ܐ. ܘܢܚܝܒܘܢܝܗܝ ܠܡܘܬܐ. ܘܢܫܠܡܘܢܝܗܝ
34 ܠܥܡ̈ܡܐ. ܘܢܒܙܚܘܢ ܒܗ. ܘܢܢܓܕܘܢܝܗܝ. ܘܢܪܩܘܢ
ܒܗ. ܘܢܩܛܠܘܢܝܗܝ. ¹ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ ܢܩܘܡ ܀
35 ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܝܥܩܘܒ ܘܝܘܚܢܢ ܒܢ̈ܝ ܙܒܕܝ
ܟܕ ܐܡܪܝܢ: ܡܠܦܢܐ: ܨܒܝܢ ܕܗܘ ܡܐ ܕܐܢ ܢܫܐܠ ܠܟ:
36 ܬܥܒܕ ܠܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ: ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
37 ܕܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܗܒ ܠܢ ܕܚܕ ܡܢ
ܝܡܝܢܟ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܟ ܢܬܒ ܒܫܘܒܚܐ ܕܝܠܟ.

et erat præcedens eos Jeſus, et mirabantur: et ſequebantur ti-
mentes. Et quum aſſumpſiſſet iterum duodecim, cœpit dicere iis
quæ futura *erant* evenire ſibi. Quia ecce aſcendimus Hieroſoly- 33
mam, et Filius hominis tradetur principibus Sacerdotum, et
Scribis, et condemnabunt eum ad mortem, et tradent eum genti-
bus, Et illudent ei, et flagellabunt eum, et inſpuent ei, et occi- 34
dent eum, † et die tertio reſurget. Et acceſſerunt ad eum Jacobus 35
et Johannes, filii Zebedæi, dicentes, Magiſter, volumus ut quod-
cunque petierimus a te, facias nobis. Ipſe autem dixit iis, Quid 36
vultis ut faciam vobis? Ipſi autem dixerunt ei, Da nobis, ut 37
unus a dextra tua, et unus a ſiniſtra tua ſedeamus in gloria tua.

1 ܘܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ] In margine MSti. (ܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ) ܘܒܬܪ
† et die tertio] Lectio marg. Et poſt (diem tertium)

38 ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܬܐ ܟܣܐ ܗܘ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ.
39 ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ[1] ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ ܠܡܥܡܕܘ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܡܫܟܚܝܢ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܣܐ ܡܢ
ܗܘ ܕܐܢܐ ܫܬܐ ܐܢܐ ܬܫܬܘܢ. ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ ܗܝ ܕܐܢܐ ܥܡܕ ܐܢܐ
40 ܬܥܡܕܘܢ. ܗܝ ܕܝܢ ܠܡܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܘܡܢ ܣܡܠܐ.
41 ܠܐ ܐܝܬܝܗ ܕܝܠܝ ܠܡܬܠ. ܐܠܐ ܠܗܢܘܢ ܕܡܛܝܒܐ[2]. ܘܟܕ
ܫܡܥܘ ܗܢܘܢ ܥܣܪܐ. ܫܪܝܘ ܠܡܬܚܡܬܘ ܥܠ ܝܥܩܘܒ
42 ܘܥܠ ܝܘܚܢܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܟܕ ܩܪܐ ܐܢܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܕܪܫܐ ܕܥܡܡܐ ܡܪܝܗܘܢ
43 ܐܢܘܢ. ܘܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܫܠܝܛܝܢ ܥܠܝܗܘܢ. ܠܐ ܗܟܢܐ ܕܝܢ
ܢܗܘܐ ܒܟܘܢ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܨܒܐ ܕܢܗܘܐ ܪܒܐ ܒܟܘܢ. ܢܗܘܐ

38 Jeſus autem dixit iis, Neſcitis quid petatis: poteſtis bibere
poculum quod ego bibo, † et baptiſmo quo ego baptizor, baptizari?
39 Ipſi autem dicunt ei, Poſſumus. Jeſus autem dixit iis, Poculum
quidem quod ego bibo, bibetis; et baptiſmo quo ego baptizor,
40 baptizabimini: Ut autem ſedeatis a dextra mea, et a ſiniſtra,
41 non eſt meum dare, niſi illis quibus ‡ paratum eſt. Et quum
42 audiviſſent decem, cœperunt indignari de Jacobo et Johanne. Ipſe
autem Jeſus quum advocaſſet eos, dicit iis; Scitis quod illi qui
exiſtimantur principes Gentium, domini earum ſint; et magnates
43 earum poteſtatem exercent ſuper eas. Non ſic autem erit inter
vos: ſed quicunque voluerit fieri magnus inter vos, erit veſter

1 ܘܡܥܡܘܕܝܬܐ] In margine MSti ܐܘ (ܡܥܡܘܕܝܬܐ)

2 ܕܡܛܝܒܐ] (ܕܡܛܝܒܐ) ܡܢ ܐܒܐ ܕܝܠܝ

† et baptiſmo] Lectio marg. Aut (baptiſmo)

‡ paratum eſt] (Paratum eſt) A Patre meo.

44 ܕܠܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ. ܘܗܘ ܕܐܢ ܨܒܐ ܕܢܗܘܐ ܕܒܟܘܢ
45 ܩܕܡܝܐ. ܢܗܘܐ ܥܒܕܐ ܕܟܠܟܘܢ܀ ܐܦ ܓܝܪ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ.
ܠܐ ܐܬܐ ܠܡܫܬܡܫܘ. ܐܠܐ ܠܡܫܡܫܘ. ܘܠܡܬܠ ܢܦܫܗ
46 ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܣܓܝܐܐ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܐܝܪܝܚܘ. ܘܟܕ ܢܦܩ
ܗܘܐ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ: ܘܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܟܢܫܐ *ܣܓܝܐܐ܆ *ܒܪܗ
ܕܛܝܡܝ *ܒܪܛܝܡܐܘܣ ܗܘ ܣܡܝܐ. ܝܬܒ ܗܘܐ ܥܠ ܝܕ ܐܘܪܚܐ.
47 ܟܕ ܡܚܕܪ. ܘܟܕ ܫܡܥ ܕܝܫܘܥ ܗܘ ܢܨܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܫܪܝ
ܠܡܩܥܐ ܘܠܡܐܡܪ܆ ܝܫܘܥ ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ.
48 ܘܟܐܐܒ ܗܘܘ ܒܗ ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܘܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܛܒ
49 ܝܬܝܪܐܝܬ ܩܥܐ ܗܘܐ܆ ܒܪܗ[1] ܕܕܘܝܕ ܐܬܪܚܡ ܥܠܝ. ܘܟܕ ܩܡ
ܝܫܘܥ ܐܡܪ [2]ܕܢܬܩܪܐ. ܘܩܪܝܢ ܠܗ ܠܣܡܝܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܠܗ:

* ἱκανοῦ
* υἱός
* Βαρτιμαῖος

44 minifter. Et quicunque voluerit fieri veftrum primus, erit fervus
45 omnium veftrum: Etenim Filius hominis non venit miniftrari,
fed miniftrare; et dare animam fuam redemptionem pro multis.
46 Et veniunt Jericho: et quum egrederetur de Jericho, et difci-
puli ejus, et turba multa, filius Timæi Bartimæus cæcus fedebat
47 juxta viam mendicans. Et quum audiviffet quod Jefus Nazarenus
effet, cœpit clamare et dicere, Jefu Fili Davidis, miferere mei.
48 Et objurgabant eum multi ut taceret; ipfe autem multo magis
49 clamabat, † Fili Davidis, miferere mei. Et quum fubftitiffet
Jefus, dixit ‡ ut vocaretur. Et vocant cæcum, dicentes ei, Bono

2 ܒܪܗ ܕܕܘܝܕ] In margine MSti ܒܬܠܬܐ ܝܘܢܝܐ ܢܘܣܚܐ܆ ܒܪܐ ܕܒܪܗ ܕܕܘܝܕ ܐܫܬܟܚ.

2 ܕܢܬܩܪܐ] ܩܪܐܘܗܝ

† Fili Davidis] Marg. In tribus exemplaribus Græcis, "Fili Filii Davidis" inventum eft.

‡ ut vocaretur] Vocate eum.

50 ܐܬܠܒܒ. ܩܘܡ܆ ܩܪܐ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ ܫܕܐ ܡܐܢܐ
51 ܕܝܠܗ܆ ¹ܩܡ ܘܐܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ.
ܡܢܐ ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܐܥܒܕ ܠܟ. ܗܘ ܕܝܢ ܣܡܝܐ ܐܡܪ ܠܗ.
52 ܪܒܘܢܝ. ܕܐܚܙܐ. ܝܫܘܥ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܐܒܝ. ܗܝܡܢܘܬܟ
ܐܚܝܬܟ. ܘܡܚܕܐ ܚܙܐ܆ ²ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ ܒܐܘܪܚܐ܀
1 ܘܟܕ ܩܪܒܘ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܠܒܝܬ ܦܐܓܐ ܘܒܝܬ ܥܢܝܐ܆ Cap. XI.
2 ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ܆ ܡܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܐܙܠܘ ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ܆ ܘܡܚܕܐ ܕܥܐܠܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܗ܆ ܡܫܟܚܝܢ ܥܝܠܐ ܕܐܣܝܪ܆ ܕܥܠܘܗܝ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ
3 ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܢ ܒ̈ܢܝܢܫܐ ܝܬܒ. ܫܪܘ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ
ܠܟܘܢ ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܕܐ܆ ܐܡܪܘ ܕܡܪܢ ܐܝܬ ܠܗ ܣܢܝܩܘܬܐ

50 ſis animo, ſurge, vocat te. Ipſe autem quum abjeciſſet veſtimen-
51 tum ſuum, † ſurrexit, *et* venit ad Jeſum. Et reſpondens Jeſus
dicit ei, Quid vis *ut* faciam tibi? Cœcus autem dixit ei, Raboni,
52 ut videam. Jeſus autem dixit ei, Abi, fides tua ſervavit te: et
1 ſtatim vidit, ‡ et ſequebatur Jeſum in via. Et quum appropin- Cap. XI.
quarent Hieroſolymam, ad Bethphage et Bethaniam, ad montem
2 olivarum, mittit duos ex diſcipulis ſuis, Et dicit iis; Ite in
pagum qui *eſt* contra vos; et ſtatim ingredientes in eum, inve-
nietis pullum alligatum, ſuper quem adhuc nemo hominum
3 ſedit: ſolvite, *et* adducite eum. Et ſi quis dixerit vobis, Quid
facitis hoc? dicite, Quia Dominus opus habet eo: et continuo

1 ܩܡ] In margine MSti ܫܘܪ

2 ܘܢܩܦ ܗܘܐ ܠܝܫܘܥ] ܘܢܩܦ ܗܘܐ) ܠܗ

† ſurrexit] Lectio marg. Exiluit.

‡ et ſequebatur Jeſum] (et ſequebatur) Eum.

4 ܠܗܘܢ܆ ܘܡܚܕܐ ܡܫܕܪ ܠܗ ܠܗܪܟܐ܀ ܐܙܠܘ ܕܝܢ ܘܐܫܟܚܘ
ܥܝܠܐ ܟܕ ܐܣܝܪ ܠܘܬ ܬܪܥܐ ܠܒܪ ܒܫܘܩܐ܂ ܘܐܫܪܝܘܗܝ܂
5 ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܬܡܢ ܩܝܡܝܢ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ܆
6 ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܫܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܥܝܠܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܝܫܘܥ܂ ܘܫܒܩܘ ܐܢܘܢ܂
7 ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܥܝܠܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ܂ ܘܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܡܐܢ̈ܐ
8 ܕܝܠܗܘܢ ܘܝܬܒ ܥܠܘܗܝ܂ ܣܓܝ̈ܐܐ ܕܝܢ ܡܐܢ̈ܝܗܘܢ ܦܪܣܘ
ܒܐܘܪܚܐ܂ ܐܚܪ̈ܢܐ [1] ܣܘ̈ܟܐ ܦܣܩܝܢ ܗܘܘ [2] ܡܢ ܐܝ̈ܠܢܐ
9 ܘܡܫܘܝܢ ܒܐܘܪܚܐ܀ ܘܗܢܘܢ ܕܩܕܡܘܗܝ ܘܗܠܟܝܢ ⁼ ܕܒܬܪܗ ✓
*ܢܩܦܝܢ܂ ܩܥܝܢ ܗܘܘ ܟܕ ܐܡܪܝܢ܆ *ܐܘܫܥܢܐ܂܂ ܡܒܪܟܐ ܗܘ
10 ܗܘ ܕܐܬܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܡܒܪܟܬܐ ܗܝ ܗܝ ܕܐܬܝܐ ܒܫܡܗ

* ακολουθουντες
* ωσαννα

mittet eum huc. Abierunt autem et invenerunt pullum alligatum 4
ad januam foris in platea: et solverunt eum. Et quidam ex illis 5
qui illic stabant, dicebant iis, Quid facitis solventes pullum? Ipsi 6
autem dixerunt iis sicut præceperat Jesus: et dimiserunt eos. Et 7
duxerunt pullum ad Jesum, et injecerunt super eum vestimenta
sua: et sedit super eum. Multi autem vestimenta sua straverunt 8
in viam; alii ramos cædebant † ex arboribus, et sternebant in
viam. Et illi qui ibant ante eum, et qui ⁼ post eum ✓ sequeban- 9
tur, clamabant, dicentes, Hosanna, benedictus est is qui venit in
nomine Domini: Benedictum est veniens in nomine Domini 10

1 ܣܘ̈ܟܐ] In margine MSti στοιβαδας
ܐܣܛܘܒܕܐ

2 ܐܝ̈ܠܢܐ] ܚܩ̈ܠܬܐ

† ex arboribus] Lectio marg. (ex) Agris.

ܕܐܬܝܐ: ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܢ ܕܘܝܕ. ※[1]ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ:
11 ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ.↙ ܐܘܫܥܢܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ܀ ܘܥܠ ܠܐܘܪܫܠܡ
ܝܫܘܥ ܘܠܗܝܟܠܐ. ܘܟܕ ܚܪ ܒܟܠܗܘܢ: ܟܕ ܗܝ ܟܒܪ ܥܕܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܪܡܫܐ: ܢܦܩ ܠܒܝܬ ܥܢܝܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ.
12 ܘܠܝܘܡܐ ܕܠܡܚܪ: ܟܕ ܢܦܩܘ ܗܘܘ ܡܢ ܒܝܬ ܥܢܝܐ
13 ܟܦܢ܀ ܘܟܕ ܚܙܐ ܬܬܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܛܪ̈ܦܐ: ܐܬܐ
ܕܠܡ ܐܢ ܡܫܟܚ ܡܕܡ ܒܗ. ܘܟܕ ܐܬܐ ܠܘܬܗ ܠܐ ܡܕܡ
ܐܫܟܚ ܐܠܐ ܐܢ ܛܪ̈ܦܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܕܬܐ̈ܢܐ.
14 ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܬܘܒ ܡܢܟ ܠܥܠܡ ܘܠܐ ܐܢܫ
15 ܢܐܟܘܠ ܦܐܪܐ. ܘܫܡܥܝܢ ܗܘܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ܀ ܘܐܬܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ.

regnum patris noſtri Davidis: † ※ Pax in cælo, et gloria in ex-
11 celſis ↙, Hoſanna in excelſis. Et ingreſſus eſt Hieroſolymam Jeſus,
et in templum: et quum circumſpexiſſet omnia, quum jam
tempus eſſet veſpertinum, exivit in Bethaniam cum duodecim.
12 13 Et die craſtino quum egreſſi eſſent e Bethania, eſuriit. Et quum
vidiſſet ficum e longinquo habentem folia, venit ſi forte inveniret
aliquid in ea: et quum veniſſet ad eam, nihil invenit niſi folia:
14 non enim erat tempus ficuum. Et reſpondens dixit ei, Non am-
plius ex te in æternum quiſquam comedat fructum: et audiebant
15 diſcipuli ejus. Et veniunt Hieroſolymam: et quum ingreſſus eſſet

1 ※ܫܠܡܐ ܒܫܡܝܐ: ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ↙] In margine MSti ܫܠܡܐ
ܒܫܡܝܐ ܘܬܫܒܘܚܬܐ ܒܡܪ̈ܘܡܐ: ܠܐ ܒܟܠܗܘܢ ܨܚ̈ܚܐ ܝܘ̈ܢܝܐ
ܡܫܬܟܚ: ܐܦ ܠܐ ܒܗܘ ܕܡܪܝ ܐܟܣܢܝܐ. ܒܚܕ̈ܢܐ ܕܝܢ ܚܦܝ̈ܛܐ ܐܝܟ
ܕܣܒܪܝܢ ܐܫܟܚܢܝܗܝ܀

† ※ Pax in cœlo, et gloria in excelſis ↙] Marg. "Pax in cœlo, et gloria in excelſis" Non in omnibus exemplaribus Græcis invenitur, neque in illo Mar Xenaiæ; in nonnullis autem accuratis, ut putamus, invenimus.

ܘܟܕ ܥܠ ܝܫܘܥ ܠܗܝܟܠܐ. ܫܪܝ ܠܡܦܩܘ ܠܗܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ
ܘܙܒܢܝܢ ܒܗܝܟܠܐ. ܘܦܬܘܪܐ ܕܡܥܪܦܢܐ: ܘܟܘܪܣܘܬܐ
16 ܕܗܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ ܝܘܢܐ ܗܦܟ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܗܘܐ ܕܐܢܫ ܢܥܒܪ
17 ܡܐܢܐ[1] ܓܘ[2] ܗܝܟܠܐ. ܘܡܠܦ ܗܘܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ
ܟܬܝܒ ܕܒܝܬܝ ܒܝܬ ܨܠܘܬܐ ܢܬܩܪܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܥܡܡܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܥܒܕܬܘܢܝܗ ܡܥܪܬܐ ܕܠܣܛܝܐ ܀
18 ܘܫܡܥܘ ܣܦܪܐ ܘܪܒܝ ܟܗܢܐ. ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟܢܐ
ܢܘܒܕܘܢܝܗܝ. ܕܚܠܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢܗ. ܡܛܠ ܕܟܠܗ
19 ܟܢܫܐ ܬܡܗ ܗܘܐ ܥܠ ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܝܠܗ ܀ ܘܟܕ ܪܡܫܐ ܗܘܐ.
20 ܢܦܩ ܗܘܐ[3] ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܒܨܦܪܐ ܟܕ ܥܒܪܝܢ.
21 ܚܙܘ ܠܗ ܠܬܬܐ ܕܝܒܝܫܐ ܡܢ ܥܩܪܗ. ܘܟܕ ܐܬܕܟܪ

Jesus in templum, cœpit ejicere eos qui vendebant et emebant in
templo; et mensas numulariorum, et cathedras illorum qui ven-
debant columbas evertit. Et non sinebat ut quisquam transfer- 16
ret vas per templum. Et docebat, dicens iis, Nonne scriptum 17
est, Quod domus mea, domus orationis vocabitur omnibus populis?
vos autem fecistis eam speluncam latronum. Et audierunt Scribæ 18
et principes Sacerdotum, et quærebant quomodo perderent eum:
timebant enim eum, quia omnis turba admirabatur super doctrina
ejus. Et quum vespera esset, † egrediebatur extra urbem. Et mane, 19 20
quum transirent, viderunt ficum arefactam a radice sua. Et 21

1 ܡܐܢܐ] In margine MSti σκευι ܗ ܡܐܢܐ
2 ܓܘ ܗܝܟܠܐ] ܒܓܘ (ܗܝܟܠܐ)
3 ܢܦܩ ܗܘܐ] ܢܦܩܘ ܗܘܘ

† egrediebatur] Lectio marg. Egrediebantur.

ܦܛܪܘܣ ܐܡܪ ܠܗ. ܪܒܝ܆ ܗܐ ܬܬܐ ܗܝ ܕܠܛܬ ܝܒܝܫܐ܀
22 ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܘܝܬܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
23 ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܡܝܢ ※ ܓܝܪ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܕܗܘ
ܕܢܐܡܪ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܐܫܬܩܠ ܘܐܬܪܡܐ ܒܝܡܐ: ܘܠܐ
ܢܬܦܠܓ ܒܠܒܗ: ܐܠܐ ܢܗܝܡܢ ܕܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܗܘܝܢ܆
24 ܢܗܘܐ ܠܗ ܡܕܡ ܕܐܡܪ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܢ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܫܐܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܝܡܢܘ
25 ܕܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܗܘܝܢ ܠܟܘܢ܀ ܘܐܡܬܝ ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܗܘܝܬܘܢ ܫܒܩܝܢ ܐܢ ܡܕܡ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܥܠ ܐܢܫ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ
26 ܣܟܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐ ܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܐܦܠܐ
27 ܐܒܘܟܘܢ ܗܘ ܕܒܫܡܝܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܣܟܠܘܬܟܘܢ܀ ܘܐܬܝܢ
ܬܘܒ ܠܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܕ ܡܗܠܟ ܒܗܝܟܠܐ܆ ܐܬܝܢ ܠܘܬܗ ※ ܪ̈ܫܝ

quum recordatus esset Petrus, dicit ei, Rabbi, ecce ficus, quam
22 exsecratus es, exaruit. Et respondens Jesus dicit iis, Habete
23 fidem Dei. Amen ※ enim ✓ dico vobis, Quod quicunque dixerit
monti huic, Tollere, et mittere in mare, et non hæsitaverit in
corde suo, sed crediderit quod ea quæ dicit fient, fiet ei quicquid
24 dixerit. Propter hoc dico vobis, Quod omnia quæcunque orantes
25 petitis, credite quod accipietis, et erunt vobis. Et quum statis
orantes, estote remittentes si quid habetis adversus aliquem, ut
26 et Pater vester qui *est* in cælis remittat vobis delicta vestra. Si
autem vos non remiseritis, nec Pater vester qui *est* in cælis,
27 remittet vobis delicta vestra. Et veniunt rursus in Hierosoly-
mam: et quum ambularet in templo, veniunt ad eum ※ principes

28 ܕܟܗ̈ܢܐ ܘܠܣܦܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ
ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ ܀ ܘܡܢܘ[1] ܠܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܝܗܒ ܕܗܠܝܢ
29 ܬܥܒܕ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܡܢ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܫܐܠܟܘܢ
ܐܦ ܐܢܐ ܡܠܬܐ ܚܕܐ. ܘܦܢܘ ܠܝ. ܘܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܒܐܝܢܐ
30 ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ. ܡܥܡܘܕܝܬܗ ܕܝܘܚܢܢ ܀ ܡܢ
ܫܡܝܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܐܘ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܦܢܘ ܠܝ.
31 ܘܡܬܚܫܒܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܠܘܬܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܀ ܕܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ
32 ܫܡܝܐ ܀ ܐܡܪ ܕܠܡܢܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢ ܠܗ. ܐܠܐ
ܐܢ ܢܐܡܪ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܀ ܕܚܠܝܢ ܡܢ [2]ܟܢܫܐ. ܟܠܗܘܢ
ܓܝܪ ܐܚܝܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܠܝܘܚܢܢ ܀ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܢܒܝܐ
33 ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܘܥܢܘ ܐܡܪܝܢ ܠܝܫܘܥ. ܠܐ ܝܕܥܝܢܢ ܀ ܘܗܘ
ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܦܠܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ

Sacerdotum, et ✓ Scribæ, et Seniores. Et dicunt ei, Qua po- 28
teſtate hæc facis? † et quis tibi poteſtatem hanc dedit, ut hæc
facias? Ipſe autem Jeſus reſpondens dixit iis, Interrogabo vos 29
et ego verbum unum, et reſpondete mihi, et dicam vobis
qua poteſtate hæc facio. Baptiſmus Johannis e cœlo erat, an ex 30
hominibus? reſpondete mihi. Et ratiocinabantur apud ſeipſos, 31
dicentes, Si dixerimus e cœlo, dicet, Quare igitur non credi-
diſtis ei? Sed ſi dixerimus ex hominibus, timemus ‡ popu- 32
lum: omnes enim habebant Johannem quod vere propheta
eſſet. Et reſpondentes dicunt Jeſu, Neſcimus. Et reſpondens 33

1 ܘܡܢܘ] In margine MSti ܐܘ (ܡܢܘ)

2 ܟܢܫܐ] ܥܡܐ

† et quis] Lectio marg. Aut (quis)

‡ populum] Turbam.

ܠܟܘܢ܂ ܒܐܝܢܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܠܝܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܀
1 ܘܫܪܝ ܒܡ̈ܬܠܐ ¹ ܠܡܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܟܪܡܐ ܢܨܒ ܒܪܢܫܐ. CAP. XII.
ܘܐܚܕ ⁻ ܠܗ ✓ ܣܝܓܐ. ܘܚܦܪ ܡܥܨܪܬܐ. ܘܒܢܐ ܡܓܕܠܐ.
2 ܘܐܫܠܡܗ ܠܦ̈ܠܚܐ. ܘܐܙܠ. ܘܫܕܪ ܠܘܬ ܦ̈ܠܚܐ ܒܙܒܢܐ
ܠܥܒܕܗ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܦ̈ܠܚܐ ܢܣܒ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܡܐ.
3 *ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܣܒܘܗܝ. ܡܚܐܘܗܝ ܘܫܕܪܘܗܝ *ܣܪܝܩܐ. * κενον
4 ܘܬܘܒ ܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܠܐܚܪܢܐ ܥܒܕܐ: ܘܠܗܘ ܪ̈ܓܡܘܗܝ
5 ܘܪܨܦܘܗܝ: ܘܫܕܪܘܗܝ ܡܨܥܪܐ. ܘܬܘܒ ܠܐܚܪܢܐ ܫܕܪ: ܘܐܦ
ܠܗܘ ܩܛܠܘ. ܘܠܣ̈ܓܝܐܐ ܐܚܪ̈ܢܐ: ܟܕ ܠܡܢܝܗܘܢ ܡܢ
6 ܡ̈ܚܝܢ. ܠܡܢܝܗܘܢ ܕܝܢ ܩܛܠܝܢ. ܬܘܒ ܗܟܝܠ ܚܕ ܒܪܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܗ: ܫܕܪ ܐܦ ܠܗ ܠܘܬܗܘܢ

Jeſus dixit iis, Neque ego dico vobis qua poteſtate hæc facio.
1 Et cœpit in parabolis † dicere iis, Vineam plantavit homo, et CAP. XII.
circumpoſuit ⁻ ei ✓ ſepem, et fodit torcular, et ædificavit turrim,
2 et tradidit eam agricolis, et peregre profectus eſt. Et miſit ad
agricolas tempore ſervum ſuum, ut ab agricolis acciperet de fructu
3 vineæ. Ipſi autem quum accepiſſent eum, percuſſerunt eum, et
4 dimiſerunt eum vacuum. Et rurſum miſit ad eos alium ſervum,
et illum lapidarunt, et contuderunt eum, et remiſerunt eum cum
5 ignominia. Et iterum alium miſit, et etiam illum occiderunt:
et multos alios, *aliquos* ex iis quidem percutientes, *aliquos* ex
6 iis autem occidentes. Adhuc ergo unum filium habebat dilect-
um ſuum, miſit et illum ad eos ultimum, dicens, Revere-

1 ܠܡܐܡܪ] In margine MSti ܠܡܡܠܠܘ

† dicere] Lectio marg. Loqui.

ܐܚܪܝܐ ܟܕ ܐܡܪ܇ ܕܢܟܦܘܢ ܡܢ ܒܪܝ ܕܝܠܝ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܦ̈ܠܚܐ 7
⁜ ܟܕ ܚܙܐܘܗܝ ܕܐܬܐ ✓ ܐܡܪܘ ܒܝܢܬ ܢܦܫܗܘܢ܇ ܗܢܘ ܝܪܬܐ܂ ܐܬܘ
ܠܗ ܢܩܛܠܝܘܗܝ܂ ܘܕܝܠܢ ܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ܂ ܘܟܕ ܐܚܕܘܗܝ܇ 8
ܩܛܠܘܗܝ ܘܐܦܩܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܟܪܡܐ܂ ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܥܒܕ 9
ܡܪܗ ܕܟܪܡܐ܂ ܢܐܬܐ ܘܢܘܒܕ ܠܗܢܘܢ ܦ̈ܠܚܐ܇ ܘܢܬܠܝܗ
ܠܟܪܡܐ ܠܐܚܪ̈ܢܐ܂ ܐܦܠܐ ܡܟܬܒܐ ܗܢܐ ܩܪܝܬܘܢ܇ ܕܟܐܦܐ ܗܝ 10
ܕܐܣܠܝܘ ܒܢ̈ܝܐ܇ ܗܕܐ ܗܘܬ ܠܪܝܫܐ ܕܩܪܢܬܐ܆ ܡܢ 11
ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ܂ ܘܐܝܬܝܗ̇ ܬܡܝܗܐ ܒܥܝ̈ܢܝܢ܀ ܘܒܥܝܢ 12
ܗܘܘ ܠܡܐܚܕܗ܇ ܘܕܚܠܘ ܡܢ ܟܢܫܐ܂ ܝܕܥܘ ܓܝܪ ܕܠܘܬܗܘܢ
ܠܡܬܠܐ ܐܡܪ܂ ܘܟܕ ܫܒܩܘܗܝ ܐܙܠܘ܀ ܘܡܫܕܪܝܢ ܠܘܬܗ 13
ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܦܪ̈ܝܫܐ ܘܡܢ ܗܪܘܕܝܢܐ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܢܨܝܕܘܢܝܗܝ
ܒܡܠܬܐ܂ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܐܬܘ ܐܡܪܝܢ ܠܗ܂ ܡܠܦܢܐ܇ 14
ܝܕܥܝܢܢ ܕܫܪܝܪܐ ܐܢܬ܂ ܘܠܐ ܝܨܦܐ ܠܟ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܢܫ܂

buntur filium meum. Ipſi autem agricolæ, ⁜ quum vidiſſent eum 7
venientem ✓, dixerunt apud ſeipſos, Hic eſt hæres: venite, occi-
damus eum, et noſtra erit hæreditas. Et quum apprehendiſſent 8
eum, occiderunt eum, et ejecerunt eum extra vineam. Quid 9
ergo faciet dominus vineæ? veniet et perdet illos agricolas, et
dabit vineam aliis. Nec ſcripturam hanc legiſtis? Lapidem 10
quem reprobaverunt ædificantes, hic factus eſt in caput anguli:
A Domino factum eſt hoc, et eſt mirabile in oculis noſtris. Et 11 12
quærebant apprehendere eum, ſed timuerunt turbam: cognove-
runt enim quod ad ipſos parabolam dixiſſet: et quum reliquiſſent
eum, abierunt. Et mittunt ad eum quoſdam ex Phariſæis et ex 13
Herodianis, ut illaquearent eum ſermone. Ipſi autem quum ve- 14
niſſent, dicunt ei, Magiſter, ſcimus quod verax es, neque cura

ܠܐ ܓܝܪ ܚܙܐ ܐܢܬ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܫܪܪܐ ܐܘܪܚܗ
ܕܐܠܗܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ※ [1] ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ↙. ܫܠܝܛ ܠܡܬܠ
15 ܩܢܣܘܣ* ܠܩܣܪ ܐܘ ܠܐ. ܢܬܠ ܐܘ ܠܐ ܢܬܠ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ (* κηνσου)
ܝܕܥ ܡܣܒܪܢܘܬ ܐ̈ܦܝܗܘܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܠܝ ܡܢܣܝܢ
16 ܐܢܬܘܢ ※ ܢܣ̈ܒܝ ܒܐ̈ܦܐ ↙. ܐܝܬܘ ܠܝ ܕܝܢܪܐ ܕܐܚܙܐ. ܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܐܝܬܝܘ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܢܘ ܨܠܡܐ ܘܟܬܒܐ ܗܢܐ ܗܘ
17 ܕܥܠܘܗܝ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪܘ ܠܗ. ܕܩܣܪ. ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܦܪܘܥܘ ܗܟܝܠ ܐܝܠܝܢ ܕܩܣܪ ܠܩܣܪ:
18 ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܠܐܠܗܐ. ܘܐܬܕܡܪܘ ܒܗ܀ ܘܐܬܘ ܙܕܘ̈ܩܝܐ
ܠܘܬܗ. ܗܢܘܢ ܐܢܫܝܢ ܕܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ ܠܐ ܐܝܬ. ܘܫܐܠܘܗܝ
19 ܟܕ ܐܡܪܝܢ. ܡܠܦܢܐ. ܡܘܫܐ ܟܬܒ ܠܢ. ܕܐܢ ܐܚܐ ܕܐܢܫ

est tibi de ullo, non enim respicis vultum hominum, sed in
veritate viam Dei doces: † ※ dic nobis igitur ↙, Licet dare censum
15 Cæsari, an non? dabimus, an non dabimus? Ipse autem quum
cognovisset hypocrisin eorum, dixit iis, Quid me tentatis ※ hypo-
16 critæ ↙? afferte mihi denarium, ut videam. Ipsi autem attule-
runt. Et dicit iis, Cujus est imago, et inscriptio hæc quæ *est*
17 super ipsum? Ipsi autem dixerunt ei, Cæsaris. Et respondens
Jesus dixit iis, Reddite ergo quæ *sunt* Cæsaris, Cæsari; et quæ
18 *sunt* Dei, Deo. Et mirati sunt super eo. Et veniunt Sadducæi
ad eum, qui dicunt quod resurrectio non est: et interrogaverunt
19 eum, dicentes, Magister, Moses scripsit nobis, Quod si frater

1 ※ ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ ↙] In margine MSti ܐܡܪ ܠܢ ܗܟܝܠ. ܠܐ ܐܫܟܚܢ ܒܝܘ̈ܢܝܐ܀

† ※ dic nobis igitur ↙] Lectio marg. "Dic nobis igitur," non invenimus in Græcis.

ܢܡܘܬ: ܘܢܫܒܘܩ ܐܢܬܬܐ. ܘܒܢ̈ܝܐ ܠܐ ܢܫܒܘܩ: ܕܢܣܒ
20 ܐܚܘܗܝ ܐܢܬܬܗ: ܘܢܩܝܡ ܙܪܥܐ ܠܐܚܘܗܝ. ܫܒܥܐ ܕܝܢ ܐܚ̈ܐ
ܐܝܬ[1] ܗܘܘ. ܘܗܘ ܩܕܡܝܐ ܢܣܒ ܐܢܬܬܐ. ܘܡܝܬ. [2]ܘܠܐ ܫܒܩ
21 ܙܪܥܐ. ܘܗܘ ܬܪܝܢܐ ܢܣܒܗ̇ ܘܡܝܬ. ܘܐܦܠܐ ܗܘ ܫܒܩ ܙܪܥܐ.
22 ܘܗܘ ܬܠܝܬܝܐ ܗܘ ܗܟܢܐ. ܘܢܣܒܘܗ̇ ܗܘ ܗܟܢܐ ܫܒܥܬܝܗܘܢ
ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܙܪܥܐ. ܐܚܪܝܬ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ ܡܝܬܬ ܐܦ ܗܝ
23 ܐܢܬܬܐ. ܒܩܝܡܬܐ ⁜ ܗܟܝܠ ✓ ܡܐ ܕܩܡܘ: ܕܐܝܢܐ ܡܢܗܘܢ
24 ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ. ܫܒܥܬܝܗܘܢ ܓܝܪ ܢܣܒܘܗ̇ ܐܢܬܬܐ ⁘ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܗܘܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܕܠܐ
25 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܬܒ̈ܐ: ܘܠܐ ܚܝܠܗ ܕܐܠܗܐ: ܐܡܬܝ ܓܝܪ

alicujus mortuus fuerit, et reliquerit uxorem, et filios non reli-
querit, accipiat frater ejus uxorem suam, et exsuscitet semen
fratri suo. Septem autem fratres † erant: et primus accepit 20
uxorem, et mortuus est, ‡ et non reliquit semen. Et secundus 21
accepit eam, et mortuus est, et nec ipse reliquit semen: et tertius
similiter. Et acceperunt eam similiter septem illi, et non reli- 22
querunt semen. Ultima autem omnium mortua est etiam ipsa
mulier. In resurrectione ⁜ ergo ✓, quum resurrexerint, cujus ex 23
illis erit uxor? septem ipsi enim habuerunt eam uxorem. Et 24
respondens Jesus dixit iis, Nonne propter hoc erratis, quod non
sciatis scripturas, neque virtutem Dei? Quum enim a mortuis 25

1 ܐܝܬ ܗܘܘ] In margine MSti (ܐܝܬ ܗܘܘ) ܠܘܬܢ

2 ܘܠܐ ܫܒܩ] ܘܟܕ ܡܝܬ (ܠܐ ܫܒܩ)

† erant] Lectio marg. (erant) Apud nos.

‡ et non reliquit] Et moriens (non reliquit)

ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡܘܢ܆ ܠܐ ܡܙܕܘܓܝܢ ܘܠܐ ܡܙܕܘ̈ܓܢ: ܐܠܐ
26 ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܝܟ ܡܠܐ̈ܟܐ ܕܒܫܡ̈ܝܐ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܡܝ̈ܬܐ ܕܩܝܡܝܢ: ܠܐ
ܩܪܝܬܘܢ ܒܟܬܒܐ ܕܡܘܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܡܢ ܣܢܝܐ ܐܡܪ ܠܗ
ܐܠܗܐ ܟܕ ܐܡܪ: ܐܢܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܪܗܡ܆ ܘܐܠܗܐ ܕܐܝܣܚܩ܆
27 ܘܐܠܗܐ ܕܝܥܩܘܒ܆ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܝ̈ܬܐ ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܕܚ̈ܝܐ.
28 ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܣܓܝ ܛܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܘܟܕ ܩܪܒ ܚܕ ܡܢ
ܣܦܪ̈ܐ܆ ܟܕ ܫܡܥ ܐܢܘܢ ܕܒܥܝܢ ܐܟܚܕܐ܆ ܟܕ ܚܙܐ ܕܫܦܝܪܐܝܬ
ܦܢܝ ܠܗܘܢ܆ ܫܐܠܗ: ܐܝܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ
29 ܕܟܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܦܢܝ ܠܗ: ܕܩܕܡܝܐ ܦܘܩܕܢܐ
ܕܟܠܗܘܢ܆ ܫܡܥ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ. ܡܪܝܐ
30 ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܟ܆ ܘܡܢ ܟܠܗ
ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ ܕܝܠܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܬܪܥܝܬܟ܆
31 ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܟ. ܗܢܐ ܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܕܬܪܝܢ ܕܕܡܐ
ܠܗ: ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܕܝܠܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܟ܀ ܪܒ ܡܢ

resurrexerint, non nubunt, neque nubuntur, sed sunt sicut angeli
26 in cœlis. De autem mortuis quod resurgant, nonne legistis in
libro Mosis, quomodo e rubo dixerit illi Deus, dicens, Ego *sum*
27 Deus Abrahami, et Deus Isaaci, et Deus Jacobi? Non est
28 mortuorum, sed Deus viventium: vos igitur multum erratis. Et
accedens unus ex Scribis, quum audivisset illos disputantes
una, *et* vidisset quod bene respondisset iis, interrogavit eum,
29 Quodnam est mandatum primum omnium? Ipse autem Jesus
respondit ei, Primum mandatum omnium *est*, Audi Israel, Domi-
30 nus Deus noster, Dominus unus est. Et diliges Dominum Deum
tuum, et ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota co-
gitatione tua, et ex tota virtute tua: Hoc est mandatum primum.
31 Et secundum simile est ei: Diliges proximum tuum sicut teipsum.

32 ܗܠܝܢ ܐܚܪܢܐ ܦܘܩܕܢܐ ܠܐ ܐܝܬ ܀ ܘܐܡܪ ܠܗ ܗܘ ܣܦܪܐ.
ܫܦܝܪ ܡܠܦܢܐ ܒܫܪܪܐ ܐܡܪܬ. ܕܚܕܘ ⁜ ܐܠܗܐ ✓ ܘܠܐ
33 ܐܝܬܘܗܝ ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܚܪܢܐ ܣܛܪ ܡܢܗ. ܘܕܢܚܒܝܘܗܝ ܡܢ
ܟܠܗ ܠܒܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܣܘܟܠܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܐ.
ܘܡܢ ܟܠܗ ܚܝܠܐ. ܘܕܢܚܒ ܠܩܪܝܒܐ ܐܝܟ ܕܗܘ ܠܗ.
34 ܝܬܝܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܝܩܕܐ ܓܡܝܪܐ ܘܕܒܚܐ. ܘܝܫܘܥ
ܟܕ ܚܙܝܗܝ ܕܒܗܘܢܬܢܐܝܬ ܦܢܝ ܐܡܪ ܠܗ. ܠܐ ܪܚܝܩ ܐܢܬ
ܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܀ ܘܠܐ ܐܢܫ ܬܘܒ ܠܐ ܡܡܪܚ ܗܘܐ
35 ܕܢܫܐܠܝܘܗܝ ܀ ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܗܘܐ ܟܕ ܡܠܦ ܒܗܝܟܠܐ.
36 ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܣܦܪܐ ܕܡܫܝܚܐ ܒܪܗ ܐܝܬܘܗܝ ܕܕܘܝܕ. ܗܘ ܓܝܪ
ܕܘܝܕ ܐܡܪ [1] ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܪܝ ܕܬܒ ܠܟ.
ܡܢ ܝܡܝܢܝ. ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܘܒܫܐ ܠܪܓܠܝܟ

Majus istis aliud mandatum non est. Et dixit ei Scriba, Bene, 32
Magister, in veritate dixisti, quia ⁜ Deus ✓ unus est, et non est
alius præter eum. Et ut diligat eum *homo* ex toto corde, et ex toto 33
intellectu, et ex tota anima, et ex tota virtute; et ut diligat proxi-
mum sicut seipsum, plus est quam omnia holocausta integra, et sa-
crificia. Et Jesus quum vidisset eum quod prudenter respondisset, 34
dixit ei, Non longe es a regno Dei. Et nemo amplius audebat
interrogare eum. Et respondens Jesus dicebat, docens in templo, 35
Quomodo dicunt Scribæ, quod Christus filius est Davidis? Ipse 36
enim David dixit † per Spiritum Sanctum, Dixit Dominus Do-
mino meo, Sede a dextra mea, usquedum posuero inimicos tuos

1 ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ] In margine MSti ܕܐܡܪ (ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ)

† per Spiritum Sanctum] Lectio marg. (per Spiritum Sanctum) Dicens.

37 ܪ̈ܓܠܝ ܕܝܠܟ. ܗܘ # ܗܟܝܠ ✓ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ܆ ܘܡܟܐ
ܐܝܟܢܐ ܒܪܗ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘܐ ܟܢܫܐ ܣܓܝܐܐ ܫܡܥ ܗܘܐ
38 ܠܗ ܒܗܢܝܐܝܬ ⁘ ܘܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܒܡܠܦܢܘܬܗ܆ ܚܙܘ ܡܢ
ܣܦܪ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ ܒܐܣ̈ܛܠܐ ܠܡܗܠܟܘ܆ ܘܫ̈ܐܠܬ ܫܠܡܐ
39 ܒܫܘ̈ܩܐ܆ ܘܩܕܡܝܐ ܡܘܬ̈ܒܐ ܒܟܢܘ̈ܫܬܐ܆ ܘܩܕܡܝܐ ܣܡܟ̈ܐ
40 ܒܚܫ̈ܡܝܬܐ. ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܒ̈ܬܐ ܕܐܪ̈ܡܠܬܐ܆ ܘܒܡ
ܐܢܟܠܐ ܡܨܠܝܢ ܒܡܓܪܬܐ. ܗܠܝܢ ܢܣܒܘܢ ܕܝܢܐ ܝܬܝܪܐ ⁘
41 ܘܟܕ [1] ܝܬܒ ܝܫܘܥ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܓܙܐ܆ ܚܙܐ ܗܘܐ ܐܝܟܢܐ
ܟܢܫܐ ܪܡܐ ܗܘܐ ܢܚܫܐ ܒܝܬ ܓܙܐ. ܘܥܬܝܪ̈ܐ ܣܓܝܐ̈ܐ
42 ܪܡܝܢ ܗܘܘ ܣܓܝܐ̈ܬܐ. ˉܘ✓ܟܕ ܐܬܬ ܚܕܐ ܐܪܡܠܬܐ ܡܣܟܢܬܐ܆
43 ܐܪܡܝܬ *ܬܪܬܝܢ *ܠܦ̈ܛܐ. ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܩܕܪܢܛܐ. ܘܟܕ * λεπτα * δυο
ܩܪܐ ܠܘܬܗ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ

37 ſcabellum ſub pedibus tuis. Ipſe # igitur ✓ David dicit eum Do-
minum, et unde filius ejus eſt? Et turba multa audiebat eum
38 libenter. Et dicebat iis in doctrina ſua, Videte a Scribis qui
39 volunt in ſtolis ambulare, et *amant* ſalutationes in foris; Et
primos conſeſſus in ſynagogis, et primos accubitus in cœnis:
40 Comedentes domos viduarum, et longa orantes prætextu: hi ac-
41 cipient judicium majus. Et quum † ſederet Jeſus contra gazo-
phylacium aſpiciebat quomodo turba injiceret æs in gazophylaci-
42 um: et multi divites injiciebant multa. ˉEt ✓ quum veniſſet
quædam vidua pauper, injecit duo minuta, quod eſt Chalcus.
43 Et quum vocaſſet ad ſe diſcipulos ſuos, dicit iis, Amen dico vobis,

1 ܝܬܒ] In margine MSti ܩܐܡ

† ſederet] Lectio marg. Staret.

ܠܟܘܢ܆ ܕܐܪܡܠܬܐ ܗܕܐ ܡܣܟܢܬܐ܆ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܕܪܡܝܘܢ
ܗܠܝܢ ܕܐܪܡܝܘ ܠܓܙܘܦܘܠܩܝܢ ܒܝܬ ܓܙܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܡܕܡ 44
ܕܝܬܝܪ ܠܗܘܢ ܪܡܝܢ ܗܘܘ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܢ ܒܨܝܪܘܬܗ ܟܠܗܝܢ
* βιον ܗܠܝܢ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܐܪܡܝܬ. ܟܠܗ *ܕܒܪܬܐ ܕܝܠܗ ܀
CAP. XIII. ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢ ܗܝܟܠܐ܆ ܐܡܪ ܠܗ ܚܕ ܡܢ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. 1
ܡܠܦܢܐ܆ ܚܙܝ ܕܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܟܐܦ̈ܐ ܘܐܝܟ ܐܝܠܝܢ ܒܢܝ̈ܢܐ.
ܘܟܕ ܥܢܐ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ. ܚܙܐ ܐܢܬ ܗܠܝܢ ܒܢܝ̈ܢܐ 2
ܪ̈ܘܪܒܐ. ܠܐ ܬܫܬܒܩ ※ܗܪܟܐ↙ ܟܐܦܐ ܥܠ ܟܐܦܐ ܗܝ ܕܠܐ
ܬܫܬܪܐ܀ ܘܟܕ ܝܬܒ ܗܘܐ ܒܛܘܪܐ ܕܙܝ̈ܬܐ ܠܘܩܒܠ ܗܝܟܠܐ. 3
[1] ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܦܛܪܘܣ ܘܝܥܩܘܒ
ܘܝܘܚܢܢ ܘܐܢܕܪܐܘܣ܆ ܐܡܪ ܠܢ ܐܡܬܝ ܗܠܝܢ ܢܗ̈ܘܝܢ. ܘܡܢܐ ܗܝ 4
ܐܬܐ ܐܡܬܝ ܕܥܬܝ̈ܕܢ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܠܡܫܬܠܡܘ. ܗܘ 5

quod vidua hæc pauper, plus quam omnes qui injecerunt, injecit
in gazophylacium. Omnes enim ex eo quod redundat ipsis inji- 44
ciebant; hæc autem ex penuria sua, omnia quæ habebat injecit,
CAP. XIII. *nempe* totum victum suum. Et quum egrederetur e templo, dicit 1
ei unus ex discipulis suis, Magister, vide quales lapides, et qualia
ædificia. Et respondens Jesus dixit ei, Vides hæc ædificia 2
magna? non relinquetur ※ hic ↙ lapis super lapidem, qui non
destruatur. Et quum sederet in monte olivarum contra templum, 3
† interrogabant eum privatim Petrus, et Jacobus, et Johannes,
et Andreas: Dic nobis quando hæc erunt, et quod erit sig- 4
num quando futura sunt hæc omnia consummari? Ipse autem 5

1 ܡܫܐܠܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti ܡܫܐܠ ܗܘܐ

† interrogabant] Lectio marg. Interrogabat.

Jesus respondens iis, cœpit dicere, Videte ne quis seducat vos.
6 Multi enim venient in nomine meo, dicentes, Quod ego sum
7 *Christus*; et multos seducent. Quum autem audieritis bella, et
rumorem bellorum, ne turbemini : oportet enim fieri, sed non-
8 dum finis. Surget enim gens contra gentem ; et regnum contra
regnum ; et erunt terræmotus in omnibus locis; et erunt fames et
9 tumultus : principium dolorum hæc *erunt*. Videte autem vos-
metipsos : tradent vos enim in consessus, et in synagogis cædemi-
ni, et ante præsides et reges stabitis propter me, in testimonium
10 illis. Et in omnibus gentibus oportet primum prædicari evangeli-
11 um. Quum autem duxerint vos, ut tradant vos, ne ante soliciti sitis
quid loquamini, neque meditemini : sed quodcunque datum fuerit
vobis in illa hora, id loquimini : non enim estis vos qui loquimini,

12 ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܢܫܠܡ ܕܝܢ ܐܚܐ ܠܐܚܐ ܠܡܘܬܐ: ܘܐܒܐ
ܠܒܪܐ. ܘܢܩܘܡܘܢ ܒܢܝܐ ܥܠ ܐܒܗܬܐ ܘܢܡܝܬܘܢ ܐܢܘܢ.
13 ܘܬܗܘܘܢ ܣܢܝܐܐ ܡܢ ܟܠܢܫ ܡܛܠ ܫܡܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܝܢ
14 ܕܢܣܝܒܪ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ. ܗܢܐ ܢܬܦܪܩ܀ ܐܡܬܝ ܕܝܢ
ܬܚܙܘܢ ܠܛܢܦܘܬܐ *ܕܚܘܪܒܐ: ܗܝ ܕܐܬܐܡܪܬ ܡܢ ܕܢܝܐܝܠ ܗܘ
ܢܒܝܐ: ܟܕ ܩܝܡܐ ܐܝܟܐ ܕܠܐ ܙܕܩ. ܗܘ ܕܩܪܐ. ܢܣܬܟܠ܀
15 ܗܝܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܒܝܗܘܕ ܢܥܪܩܘܢ ܠܛܘܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܠ
ܐܓܪܐ: ܠܐ ܢܚܘܬ ܠܒܝܬܐ: ܘܠܐ ܢܥܘܠ ܠܡܫܩܠ ܡܕܡ ܡܢ
16 ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܗܘ ܕܒܚܩܠܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܠܐ ܢܬܗܦܟ ܠܒܣܬܪܐ
17 ܠܡܫܩܠ ܡܐܢܐ ܕܝܠܗ܀ ܘܝ ܕܝܢ ܠܗܠܝܢ ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗܝܢ.
18 ܘܠܗܠܝܢ ܕܡܝܢܩܢ ܒܗܢܘܢ ܝܘܡܬܐ܀ ܨܠܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܬܗܘܐ
19 ܥܪܘܩܝܐ ܕܝܠܟܘܢ ܒܣܬܘܐ܀ ܢܗܘܘܢ ܓܝܪ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܘܠܨܢܐ
ܗܘ ܕܠܐ ܗܘܐ ܐܟܘܬܗ ܡܢ ܪܫܝܬܐ ܕܒܪܝܬܐ ܗܝ ܕܒܪܐ
20 ܐܠܗܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ܀ ܘܐܠܘ ܠܐ ܡܪܝܐ ܟܪܝ

* της ερημω-σεως

ſed Spiritus Sanctus. Tradet autem frater fratrem ad mortem; 12
et pater filium: et inſurgent filii adverſus parentes, et morte affi-
cient eos. Et eritis exoſi ab omnibus propter nomen meum: 13
qui autem perſeveraverit uſque ad finem, is ſervabitur. Quum 14
autem videritis abominationem deſolationis, quæ dicta eſt a Da-
niele propheta, ſtantem ubi non oportet (is qui legit intelligat)
tunc illi qui in Judæa *erunt*, fugiant in montes: Qui autem ſuper 15
tectum, ne deſcendat in domum, neque ingrediatur tollere
quicquam e domo ſua: Et qui in agro eſt, ne revertatur retro 16
tollere veſtimentum ſuum. Væ autem in utero habentibus et 17
lactantibus in illis diebus. Orate autem ut non fiat fuga veſtra 18
hyeme. Erunt enim dies illi afflictio, qualis non fuit a principio 19
creationis, quam creavit Deus, uſque nunc, et non erit. Et niſi 20

ܠܝܘ̈ܡܬܐ ܀ ܠܐ ܡܫܬܘܙܒ ܗܘܐ ܟܠ ܒܣܪ. ܐܠܐ ܡܛܠ
21 ܓܒ̈ܝܐ ܗܢܘܢ ܕܓܒܐ. ܟܪܝ ̄ܐܢܘܢ ✓ ܠܝܘ̈ܡܬܐ ܀ ܘܗܝܕܝܢ
ܐܢ ܐܢܫ ܢܐܡܪ ܠܟܘܢ ܕܗܐ ܗܪܟܐ ܗܘ ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܗܐ ܬܡܢ
22 ܠܐ ܬܗܝܡܢܘܢ ܀ ܢܩܘܡܘܢ ܓܝܪ ܡܫܝ̈ܚܐ ܕܓ̈ܠܐ. ܘܢܒܝ̈ܐ
ܟܕ̈ܒܐ. ܘܢܬܠܘܢ ܐܬ̈ܘܬܐ ܘܬܕܡܪ̈ܬܐ ܀ ܐܝܟ ܕܢܛܥܘܢ ܐܢ ܡܫܟܚܐ
23 ܐܦ ܠܓܒ̈ܝܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܙܘ. ܗܐ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ ܠܟܘܢ
24 ܟܠܗܝܢ ܀ ܐܠܐ ܒܗܢܘܢ ܝܘ̈ܡܬܐ ܒܬܪ ܐܘܠܨܢܐ ܗܘ. ܫܡܫܐ
25 ܢܚܫܘܟ. ܘܣܗܪܐ ܠܐ ܢܬܠ * ܢܘܗܪܗ. ܘܟܘ̈ܟܒܐ * φεγγος
¹ܕܫܡܝܐ ܢܗܘܘܢ ܢܦܠܝܢ. ܘܚ̈ܝܠܘܬܐ ܗܠܝܢ ܕܒܫܡ̈ܝܐ
26 ܢܬܬܙܝܥܘܢ ܀ ܘܗܝܕܝܢ ܢܚܙܘܢܝܗܝ ✓ ܠܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܐܬܐ
27 ܒܥ̈ܢܢܐ. ܥܡ ܚܝܠܐ ܘܫܘܒܚܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܫܕܪ
ܠܡܠܐܟ̈ܘܗܝ ܕܝܠܗ ܀ ܘܢܟܢܫ ܠܓܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܐܪܒܥܬܝܗܘܢ

Dominus decurtasset dies, non servaretur omnis caro: sed propter
21 electos, quos elegit, decurtavit ⁻ illos ✓ dies. Et tunc si quis
dixerit vobis, Ecce hic est Christus, aut, ecce illic, ne credatis.
22 Surgent enim Christi falsi, et prophetæ mendaces, et dabunt signa
23 et miracula, ut seducant (si possibile esset) etiam electos. Vos
24 autem videte: ecce prædixi vobis omnia. Sed in illis diebus,
post afflictionem illam, sol obscurabitur, et luna non dabit splen-
25 dorem suum. Et stellæ † cœli erunt decidentes, et virtutes quæ
26 *sunt* in cœlis, commovebuntur: Et tunc videbunt Filium ho-
27 minis venientem in nubibus cum virtute et gloria multa. Et
tunc mittet angelos suos, et congregabit electos suos a quatuor

1 ܕܫܡܝܐ] In margine MSti ܡܢ ܫܡܝܐ

† cœli] Lectio marg. De cœlo.

28 ܪ̈ܘܚܐ. ܡܢ ܪܝܫܐ ܕܐܪܥܐ. ܥܕܡܐ ܠܪܝܫܐ ܕܫܡܝܐ. ܡܢ ܬܬܐ
ܕܝܢ ܝܠܦܘ ܠܡܬܠܐ. ܐܡܬܝ ܕܡܢ ܟܕܘ ܣܘܟܬܗ ܪܟܝܟܬܐ
ܬܗܘܐ ܘܬܦܪܥ ܛܪ̈ܦܐ܀ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܩܪܝܒ ܐܝܬܘܗܝ
29 ܩܝܛܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ܀ ܐܡܬܝ ܕܬܚܙܘܢ ܠܗܠܝܢ ܟܕ
30 ܗܘ̈ܝܢ܀ ܕܥܘ ܕܩܪܝܒܐ ܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܬܪ̈ܥܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܀ ܕܠܐ ܥܒܪܐ ܕܪܐ ܗܢܐ. ܥܕܡܐ ܕܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
31 ܢܗܘ̈ܝܢ. ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ ܢܥܒܪܘܢ. ܡ̈ܠܝ ܕܝܢ ܕܝܠܝ ܠܐ ܢܥܒܪ̈ܢ.
32 ܥܠ ܕܝܢ ܝܘܡܐ ܗܘ ܐܘ ܫܥܬܐ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ. ܐܦܠܐ
33 ܡܠܐܟ̈ܐ ܗܢܘܢ ܕܒܫܡܝܐ: ܐܦ ܠܐ ܒܪܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܐܒܐ܀ ܚܙܘ
ܫܗܪܘ ܘܨ̈ܠܘ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܐܡܬܝ ܗܘ ܙܒܢܐ
34 ܐܝܬܘܗܝ܀ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܬܘܬܒܐ ܕܫܒܩ ܒܝܬܗ ܘܝܗܒ
ܠܥܒ̈ܕܘܗܝ ܫܘܠܛܢܐ. ܘܠܟܠܚܕ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗ܀ *ܘܠܬܪܥܐ
35 ܦܩܕ ܕܢܗܘܐ ܥܝܪ܀ ܐܬܬܥܝܪܘ ܗܟܝܠ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ

* και τω θυρω-ρω ενετειλατο

28 ventis, ab extremo terræ uſque ad extremum cœli. A ficu autem
diſcite parabolam: Quum jam ramus ejus tener fuerit, et germi-
29 naverit folia, cognoſcitis quod prope eſt æſtas. Sic etiam vos,
30 quum videritis hæc facta, ſcitote quod prope eſt ad fores. Amen
dico vobis, quod non præteribit generatio hæc uſquedum omnia
31 hæc fiant. Cœlum et terra præteribunt, verba mea autem non
32 præteribunt. De autem die illo, aut hora, nemo ſcit; neque
33 angeli qui ſunt in cœlo, neque Filius, niſi Pater. Videte, vigi-
34 late, et orate: neſcitis enim quando illud tempus ſit. Sicut
homo peregrinator, qui reliquit domum ſuam, et dedit ſervis
ſuis poteſtatem, et unicuique opus ſuum, et janitori præcepit, ut
35 eſſet vigilans. Vigilate igitur: neſcitis enim quando dominus

ܐܡܬܝ ܡܪܗ ܕܒܝܬܐ ܐܬܐ܂ [1] ܒܪܡܫܐ ܐܘ ܒܦܠܓܗ ܕܠܠܝܐ܂
36 ܐܘ ܒܩܪܝܬ ܬܪܢܓܠܐ ܐܘ ܒܨܦܪܐ܂ ܕܠܐ ܟܕ ܢܐܬܐ ܡܢ ܫܠܝ
37 ܢܫܟܚܟܘܢ ܟܕ ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܠܟܘܢ ܐܡܪ
1 ܐܢܐ: ܠܟܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܐܬܬܥܝܪܘ܀ ܐܝܬܝܗ ܗܘܐ ܕܝܢ CAP. XIV.
ܦܨܚܐ ܘܦܛܝܪ̈ܐ ܒܬܪ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ܀ ܘܒܥܝܢ ܗܘܘ ܐܪ̈ܟܝ
ܟܗ̈ܢܐ ܘܣܦܪ̈ܐ: ܐܝܟܢܐ ܠܗ ܒܢܟܠܐ ܟܕ ܐܚܕܝܢ ܢܩܛܠܘܢ܂
2 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ [2] ܕܝܢ܂ ܠܐ ܒܥܐܕܐ܂ ܕܠܡܐ ܪܘܒܐ ܢܗܘܐ ܒܥܡܐ܀
3 ܘܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܒܒܝܬ ܥܢܝܐ܂ ܒܒܝܬܗ ܕܫܡܥܘܢ ܗܘ
ܓܪܒܐ ܟܕ ܣܡܝܟ ܗܘܐ܂ ܐܬܬ ܐܢܬܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ *ܐܠܒܣܛܪܘܢ * ἀλάβαστρον
ܕܢܪ̈ܕܝܢ ܕܦܝܣܛܝܩܘܢ ܣܓܝ ܝܩܝܪܐ܂ ܘܟܕ ܬܒܪܬܗ
4 ܠܐܠܒܣܛܪܘܢ ܐܫܕܬܗ ܥܠ ܪܫܗ܂ ܐܝܬ ܗܘܘ ܕܝܢ ܐܢܫܝܢ
ܕܐܬܚܡܬܘ ܒܗܘܢ ܠܢܦܫܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ܂ ܠܡܢܐ ܐܒܕܢܐ ܗܢܐ

domus veniet, † vespere, an medio noctis, an gallicinio, an mane.
36 37 Ne quum venerit repente, inveniat vos dormientes. Quæ autem
1 vobis dico, omibus dico, Vigilate. Erat autem Pascha, et Azyma CAP. XIV.
post duos dies: et quærebant principes Sacerdotum et Scribæ
2 quomodo eum dolo apprehendentes occiderent. Dicebant ‡ au-
3 tem, Non in festo, ne tumultus fit in populo. Et quum esset in
Bethania, in domo Simonis leprosi, quum discumberet, venit
mulier habens alabastrum nardi fidelis, multi pretii: et quum
4 confregisset alabastrum, effudit super caput ejus. Erant autem
quidam qui indignati sunt apud seipsos, et dicebant, Ad quid

1 ܒܪܡܫܐ] In margine MSti ܐܘ (ܒܪܡܫܐ)
2 ܕܝܢ] ܓܝܪ

† vespere] Lectio marg. An (vespere)
‡ autem] Enim.

ܕܡܘܪܘܢ ܗܢܐ. ܡܫܟܚ ܗܘܐ ܓܝܪ ܗܢܐ ܡܘܪܘܢ ܠܡܙܕܒܢܘ 5
ܒܝܬܝܪ ܡܢ ܬܠܬܡܐܐ ܕܝܢ̈ܪܐ ܘܠܡܬܝܗܒܘ ܠܡܣ̈ܟܢܐ.
ܘܡܬܚܡܬܝܢ ܗܘܘ ܒܗ̇. ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ. ܫܒܘܩܘܗ̇. 6
ܠܡܢܐ ܥܡ̈ܠܐ ܝܗܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ̇. ܥܒܕܐ ※ ܓܝܪ ✓ ܫܦܝܪܐ
ܣܥܪܬ ܒܝ. ܒܟܠܙܒܢ ܓܝܪ ܠܡܣ̈ܟܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ 7
ܥܡܟܘܢ. ܘܐܡܬܝ ܕܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܬܥܒܕܘܢ
ܠܛܒܘ ܠܗܘܢ. ܠܝ ܕܝܢ ܠܘ ܒܟܠܙܒܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ∴ ܗ̇ܝ 8
ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ̇ ܥܒܕܬ. ܩܕܡܬ ܠܡܫܚܘ ܦܓܪܝ
ܠܩܒܘܪܬܐ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܕܐܝܟܐ ܐܢ 9
ܬܬܟܪܙ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ. ܐܦ ܗ̇ܝ ܕܥܒܕܬ
ܗܕܐ ܬܬܡܠܠ ܠܥܘܗܕܢܗ̇ ∴ ܘܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܝܣ ܗܘ 10
ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ. ܐܙܠ ܠܘܬ ܪ̈ܒܝ ܟܗ̈ܢܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܠܡܝܘܗܝ
ܠܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܫܡܥܘ. ܚܕܝܘ. ܘܐܫܬܘܕܝܘ 11
ܕܟܣܦܐ ܢܬܠܘܢ ܠܗ. ܘܒܥܐ ܗܘܐ ܕܐܝܟܢܐ ܒܥܕܢܐ

perditio hæc unguenti facta est? Poterat enim istud unguentum 5
vendi plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et indig-
nabantur in eam. Ipse autem Jesus dixit, Sinite eam: Quid 6
molestias exhibetis ei? opus ※ enim ✓ bonum operata est in me.
Omni tempore enim pauperes habetis vobiscum, et quum volue- 7
ritis potestis benefacere iis: me autem non omni tempore habetis.
Quod habebat, hoc fecit: prævenit ungere corpus meum ad se- 8
pulturam. Amen dico vobis, ubicunque prædicabitur evangelium 9
hoc in toto mundo, etiam id quod fecit hæc, dicetur in memoriam
ejus. Et Judas Iscariotes, unus ex duodecim, abiit ad principes 10
Sacerdotum, ut traderet eum iis. Ipsi autem quum audivissent, 11
gavisi sunt, et polliciti sunt argentum dare ei. Et quærebat quo-

12 ܐܝܟܢ ܢܫܠܡܝܘܗܝ܀ ܘܒܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܕܦܛܝܪܐ܇ ܐܡܬܝ
ܕܦܨܚܐ ܕܒܚܝܢ ܗܘܘ܆ ܐܡܪܝܢ ܠܗ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܐܝܟܐ ܨܒܐ
13 ܐܢܬ ܕܢܐܙܠ ܢܛܝܒ ܦܨܚܐ ܐܝܟܢܐ ܕܬܐܟܘܠ. ܘܡܫܕܪ ܬܪܝܢ ܡܢ
ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ܆ ܘܢܦܓܥ ܒܟܘܢ
14 ܓܒܪܐ ܕܛܥܝܢ *ܩܪܡܝܢܐ ܕܡܝܐ ܗܠܟܘ ܒܬܪܗ. ܘܠܐܝܟܐ ܕܥܐܠ * κεράμιον
ܐܡܪܘ ܠܡܪܗ ܕܒܝܬܐ. #ܕ✓ܡܠܦܢܐ ܐܡܪ܆ ܐܝܟܐ ܐܝܬܝܗ
ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܠܝ ¹ܡܫܪܝܐ ܐܝܟܐ ܕܦܨܚܐ ܥܡ ܬܠܡܝܕܝ ܐܟܘܠ.
15 ܘܗܘ ܡܚܘܐ ܠܟܘܢ *ܥܠܝܬܐ ܪܒܬܐ #ܡܛܝܒܬܐ ܘ✓ܡܫܘܝܬܐ܆ * ἀνώγαιον
16 ܬܡܢ ܛܝܒܘ ܠܢ. ܘܢܦܩܘ ܬܠܡܝܕܘܗܝ ܘܐܬܘ ܠܡܕܝܢܬܐ.
17 ܘܐܫܟܚܘ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܘܛܝܒܘ ܦܨܚܐ. ܘܟܕ ܪܡܫܐ
18 ܗܘܐ. ܐܬܐ ܥܡ ܬܪܥܣܪ܀ ܘܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܐܢܘܢ ܘܐܟܠܝܢ

12 modo opportune traderet eum. Et die primo azymorum, quando
Pafcha mactabant, dicunt ei difcipuli ejus, Ubi vis ut abeamus *et*
13 paremus Pafcha, ut comedas? Et mittit duos ex difcipulis fuis,
et dicit iis, Abite in civitatem, et occurret vobis homo bajulans
14 amphoram aquæ: fequimini eum. Et quocunque introierit, di-
cite domino domus, # quod ✓ Præceptor dicit, Ubi eft † diverfo-
15 rium, ubi Pafcha cum difcipulis meis comedam? Et ipfe often-
det vobis cœnaculum magnum # paratum *et* ✓ ftratum: illic parate
16 nobis. Et exierunt difcipuli ejus, et venerunt in civitatem, et
17 invenerunt ficut dixerat iis: et paraverunt Pafcha. Et quum
18 vefpera effet, venit cum duodecim. Et quum difcumberent, et

1 ܡܫܪܝܐ] In margine MSti ܕܝܠܝ (ܡܫܪܝܐ)
† diverforium] Lectio marg. (diverforium) Meum.

ܠܥܣܘ. ܐܡܪ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܇ ܕܚܕ ܡܢܟܘܢ ܡܫܠܡ ܠܝ.
19 ܗܘ ܕܐܟܠ ܥܡܝ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܫܪܝܘ ܠܡܬܥܩܬܘ: ܘܠܡܐܡܪ
20 ܠܗ ܚܕ ܒܬܪ ܚܕ. [1]ܕܠܡܐ܇ ܐܢܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܥܢܐ ܐܡܪ
21 ܠܗܘܢ. ܚܕ ܡܢ ܬܪܥܣܪ ܗܘ ܕܨܒܥ ܥܡܝ ܒܡܠܘܐܐ. ܘܒܪܗ
ܡܢ ܕܐܢܫܐ ܐܙܠ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܥܠܘܗܝ. ܘܝ ܕܝܢ ܠܒܪܢܫܐ
ܗܘ ܕܒܐܝܕܗ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܡܫܬܠܡ܀ ܛܒ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
22 ܠܗ ܐܠܘ ܠܐ ܐܬܝܠܕ ܒܪܢܫܐ ܗܘ܀ ܘܟܕ ܗܢܘܢ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ܀
ܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܚܡܐ. ܘܟܕ ܒܪܟ ܩܨܐ ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ
23 ܣܒܘ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܝ܀ ܘܢܣܒ ܟܣܐ. ܘܟܕ
24 ܐܘܕܝ ܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܐܫܬܝܘ ܡܢܗ ܟܠܗܘܢ. ܘܐܡܪ
ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܡܝ ܕܕܝܬܝܩܐ ܚܕܬܐ܀ ܗܘ
25 ܕܚܠܦ ܣܓܝܐܐ ܡܬܐܫܕ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܇ ܕܠܐ ܬܘܒ

comederent, dixit Jeſus, Amen dico vobis, quod unus ex vobis
tradet me, qui comedit mecum. Ipſi autem cœperunt conſtriſtari, 19
et dicere ei unus poſt alium, † Num ego? Ipſe autem reſpon- 20
dens dixit iis, Unus ex duodecim qui intingit mecum in catinum.
Et Filius quidem hominis abit, ſicut ſcriptum eſt de eo: væ 21
autem homini illi per quem Filius hominis traditur: bonum erat
ei, ſi non natus fuiſſet homo ille. Et quum ipſi comederent, 22
accepit Jeſus panem; et quum benedixiſſet, fregit et dedit iis:
et dixit, accipite, hoc eſt corpus meum. Et accepit poculum, 23
et quum gratias egiſſet, dedit iis: et biberunt ex illo omnes. Et 24
dixit iis, Hic eſt ſanguis meus Teſtamenti novi, qui pro multis
effunditur: Amen dico vobis, quod non amplius bibam ex 25

1 ܕܠܡܐ܇ ܐܢܐ] In margine MSti (ܕܠܡܐ ܐܢܐ) ܘܐܚܪܢܐ ܕܠܡܐ ܐܢܐ܇

† Num ego] Lectio marg. (Num ego) Et alii, Num ego?

ܐܫܬܐ ܡܢ ܝܠܕܐ ܕܓܦܬܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܐ ܗܘ ܕܐܫܬܝܘܗܝ
26 ܚܕܬܐܝܬ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܘܟܕ ܫܒܚܘ ܢܦܩܘ
27 ܠܛܘܪܐ ܕܙܝܬܐ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܟܠܟܘܢ ܬܬܟܫܠܘܢ
ܒܝ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ܀ ܡܛܠ ܕܟܬܝܒ܆ ܕܐܡܚܐ ܠܪܥܝܐ
28 ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܥܪ̈ܒܐ. ܐܠܐ ܒܬܪ ܕܩܡܬ ܐܢܐ܆ ܩܕܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
29 ܠܓܠܝܠܐ܀ ܦܛܪܘܣ ܕܝܢ ܐܡܪ ܠܗ. ܘܐܢ ܟܠܗܘܢ
30 ܢܬܟܫܠܘܢ܆ ܐܠܐ ܠܐ ܐܢܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܐܡܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܠܟ܆ ܕܐܢܬ ܝܘܡܢܐ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ܆ ܩܕܡ ܕܬܪܬܝܢ ⁻ ܙܒ̈ܢܝܢ ✓
31 ܬܪܢܓܠܐ ܢܩܪܐ. ܬܠܬ ܙܒ̈ܢܝܢ ܬܟܦܘܪ ܒܝ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ܆ ܡܢ
ܝܬܝܪܘܬܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܝܬܝܪܐܝܬ܆ ܕܐܢ ܢܗܘܐ ܣܢܝܩܘܬܐ ܕܐܡܘܬ
ܥܡܟ. ܠܐ ܐܟܦܘܪ ܒܟ. ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܠܗܘܢ
32 ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ. ܘܐܬܝܢ [1] ܠܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܫܡܗ * ܓܕܣܡܢܝ܀ * Γεθσιμανη

fructu vitis uſque ad diem illum, quum bibam illud novum in
26 regno Dei. Et quum hymnum ceciniſſent, exierunt in montem
27 olivarum. Et dicit iis Jeſus, Omnes vos offendemini in me nocte
hac; quia ſcriptum eſt, Percutiam paſtorem, et diſpergentur
28 oves. Sed poſtquam reſurrexero, præcedam vos in Galilæam.
29 Petrus autem dixit ei, Etſi omnes offenſi fuerint, ſed non ego.
30 Et dicit ei Jeſus, Amen dico tibi, quod tu hodie in nocte hac,
antequam duabus ⁻ vicibus ✓ gallus cantaverit, tribus abnegabis
31 me. Ipſe autem Petrus ex abundanti dicebat magis, Si fuerit
neceſſitas moriendi tecum, non abnegabo te. Itidem autem
32 omnes dicebant. Et veniunt † in agrum cujus nomen *eſt* Geth-

1 ܠܩܪܝܬܐ] In margine MSti ܠܕܘܟܬܐ

† in agrum] Lectio marg. In locum.

[illegible] 33
[illegible]
[illegible] 34
[illegible] 35
[illegible]
[illegible] 36
* αββα ο πηρ [illegible]
[illegible]
[illegible] 37
[illegible]
[illegible] 38
[illegible] 39
[illegible] 40
[illegible]

ſimani : et dicit diſcipulis ſuis, Sedete hic, donec oravero. Et 33
aſſumit Petrum et Jacobum et Johannem ſecum ; et cœpit ex-
paveſcere et mœſtus eſſe. Et dicit iis, Contriſtata eſt anima mea 34
uſque ad mortem : manete hic, et vigilate. Et quum acceſſiſſet 35
paululum, procidit ſuper terram, et orabat, ut, ſi poſſibile eſſet,
tranſiret ab eo illa hora. Et dicebat, Abba, pater, omnia poſſi- 36
bilia tibi ; transfer a me poculum hoc : ſed non quid ego volo,
ſed quid tu. Et venit, et invenit eos dormientes : et dicit Petro, 37
Simon, dormis ? non potuiſti unam horam vigilare ? Vigilate et 38
orate, ut non intretis in tentationem : ſpiritus quidem promptus
eſt, caro autem infirma. Et iterum quum abiiſſet, oravit, eundem 39
ſermonem dicens. Et quum reverſus eſſet, rurſum invenit eos 40

ܕܡܟܝܢ ܗܘܘ. ܘܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܘ ܡܢܐ ܢܦܢܘܢ ܠܗ. ܘܐܬܐ 41
ܕܬܠܬ ⁻ ܙܒܢܝܢ ܷ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܡܟܘ ܡܟܝܠ ܘܐܬܬܢܝܚܘ ܀
ܡܛܝ ܫܘܠܡܐ. ܘܐܬܬ ܫܥܬܐ. ܗܐ ܡܫܬܠܡ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ
ܒܐܝ̈ܕܝ ܕܚܛܝ̈ܐ. ܩܘܡܘ ܢܐܙܠ. ܗܐ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܝ ܡܛܐ ܀ 42
ܘܡܚܕܐ ܥܕܟܝܠ ܟܕ ܡܡܠܠ. ܐܬܐ ܝܗܘܕܐ ܐܣܟܪܝܘܛܐ ܕܚܕ 43
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܡܢ ܬܪܥܣܪ. ܘܥܡܗ ܟܢܫܐ ܥܡ ܣܦ̈ܣܪܐ
ܘܩܝ̈ܣܐ*. ܡܢ ܠܘܬ ܪ̈ܫܝ ܟܗܢܐ ܘܣܦ̈ܪܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܀ ܝܗܒ 44 * καὶ ξύλων
ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܡܫܠܡ ܠܗ ܐܬܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܗܘ ܕܐܢܫܩ
ܐܢܐ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܚܘܕܘܗܝ ܘܐܘܒܠܘܗܝ ⁻ ܠܗ ܷ ܙܗܝܪܐܝܬ.
ܘܡܚܕܐ ܕܐܬܐ ܩܪܒ ܠܗ ܐܡܪ. ܪ̈ܒܝ*[1] ܪ̈ܒܝ. 45 * Ῥαββί
ܘܢܫܩܗ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܪܡܝܘ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܝܐ ܘܐܚܕܘܗܝ ܀ 46

dormientes, (erant enim oculi eorum gravati) et non ſciebant quid
41 reſponderent ei. Et venit tertia ⁻ vice ↙, et dicit iis, Dormite
quod ſupereſt, et requieſcite: appropinquavit finis, et venit hora:
42 ecce traditur Filius hominis in manus peccatorum. Surgite,
43 eamus: ecce is qui tradit me, appropinquavit. Et ſtatim adhuc
quum loqueretur, venit Judas Iſcariotes, qui unus erat ex duo-
decim, et cum eo turba cum gladiis et lignis, a principibus Sacer-
44 dotum, et Scribis, et Senioribus. Dederat autem is qui tradebat
eum ſignum iis, dicens, Ille quem oſculatus fuero, ipſe eſt: pre-
45 hendite eum, et abducite ⁻ eum ↙ caute. Et ſtatim quum ve-
niſſet, acceſſit ad eum, dicens, †Rabbi, Rabbi, et oſculatus eſt
46 eum. Ipſi autem injecerunt in eum manus, et apprehenderunt eum.

1 ܪ̈ܒܝ ܪ̈ܒܝ] In margine MSti ܫܠܡ ܪܒܝ

† Rabbi, Rabbi] Lectio marg. Salve, Rabbi.

ܚܕ ܕܝܢ ܐܢܫ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܟܕ ܫܡܛܗ ܣܝܦܐ: ܡܚܝܗܝ 47
ܠܥܒܕܗ ܕܪܒܟܘܡܪ̈ܐ. ܘܫܩܠܗ ܐܕܢܗ܀ ܘܥܢܐ ܝܫܘܥ 48
ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܥܠ ܓܝܣܐ ܢܦܩܬܘܢ ܥܡ ܣܝ̈ܦܐ
ܘܩܝ̈ܣܐ ܠܡܐܚܕܢܝ. ܟܠܝܘܡ ܠܘܬܟܘܢ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܒܗܝܟܠܐ 49
ܟܕ ܡܠܦ ܐܢܐ: ܘܠܐ ܐܚܕܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ܀ ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܬܡܠܘܢ ܟܬܒ̈ܐ ※ ܕܢܒܝ̈ܐ ✓. ܗܝܕܝܢ ܬܠܡܝ̈ܕܐ ܟܕ ܫܒܩܘܗܝ 50
ܟܠܗܘܢ ܥܪܩܘ܀ ܘܚܕ ܐܢܫ ܥܠܝܡܐ ܢܩܦ ܠܗ: ܕܡܬܥܛܦ 51
ܣܕܘܢܐ ܥܠ ܥܪܛܠܝܘܬܗ. ܘܐܚܕܘܗܝ ܥܠܝܡ̈ܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܟܕ 52
ܫܒܩܗ ܠܣܕܘܢܐ ܥܪܛܠܝܐ ܥܪܩ ܡܢܗܘܢ܀ ܘܐܘܒܠܘܗܝ 53
ܠܝܫܘܥ ܠܘܬ ܪܒ ܟܘܡܪ̈ܐ ܩܝܦܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ
ܪ̈ܒܝ ܟܘܡܪ̈ܐ ܘܩܫܝ̈ܫܐ ܘܣܦܪ̈ܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܦܛܪܘܣ: 54
ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܢܩܦ ܠܗ: ܥܕܡܐ ܠܓܘ ܠܕܪܬܐ ܕܪܒ
ܟܘܡܪ̈ܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܝܬܒ ܥܡ ܡܫܡܫܢ̈ܐ. ܘܫܚܢ

Unus autem quidam ex illis qui aſtabant, quum ſtrinxiſſet gladium, 47
percuſſit ſervum principis Sacerdotum, et abſtulit auriculam ejus.
Et reſpondens Jeſus dixit iis, Sicut contra latronem exiviſtis cum 48
gladiis et lignis apprehendere me? Quotidie apud vos eram in 49
templo docens, et non apprehendiſtis me: ſed ut implerentur
ſcripturæ ※ prophetarum ✓. Tunc diſcipuli quum reliquiſſent 50
eum, omnes fugerunt. Et unus quidam juvenis ſequutus eſt eum 51
amictus ſindone ſuper nuditatem ſuam, et apprehenderunt eum
juvenes: Ipſe autem quum reliquiſſet ſindonem, nudus effugit 52
ab iis. Et abduxerunt Jeſum ad principem Sacerdotum Caiapham, 53
et congregati ſunt ad eum omnes principes Sacerdotum, et Se-
niores, et Scribæ. Ipſe autem Petrus e longe ſequutus eſt eum, 54
uſque intro in atrium principis Sacerdotum, et erat ſedens cum

55 [illegible]
[illegible]
56 [illegible]
57 [illegible]
58 [illegible]
[illegible]
[illegible]
59 [illegible] * ἴσοι
60 [illegible]
[illegible]
61 [illegible]
[illegible]
[illegible]

55 ministris, et calefaciebat se ad lumen. Principes Sacerdotum,
autem, et totus consessus quærebant contra Jesum testimonium,
56 ut morti traderent eum, et non inveniebant. Multi enim testa-
57 bantur falso adversus eum, et testimonia paria non erant. Et
quidam quum surrexissent, testabantur falso adversus eum, dicentes,
58 Nos audivimus eum dicentem, Ego dissolvam templum hoc fac-
tum manibus, et per tres dies aliud non factum manibus ædificabo.
59 60 Et nec sic par erat testimonium eorum. Et quum surrexisset
princeps Sacerdotum in medium, interrogavit Jesum, dicens, Non
61 respondes quicquam? quid hi testantur adversum te? Ipse au-
tem tacebat, et nihil respondebat. Rursum princeps Sacerdotum
interrogabat eum, et dicit ei, Tune es Christus Filius Benedicti?

1 [illegible]] In margine MSti φως [illegible]

62 ܗܘ ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܐܡܪ ܠܗ· ܐܢܐ ܐܝܬܝ܀ ܘܬܚܙܘܢܗܝ ܠܒܪܗ
ܕܐܢܫܐ ܕܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܚܝܠܐ· ܘܐܬܐ *ܥܡ ܥܢܢܐ ܕܫܡܝܐ܀ * μετα
63 ܗܘ ܕܝܢ ܪܝܫ ܟܗܢܐ ܟܕ ܨܪܐ ܠܡܐܢܘܗܝ ܕܝܠܗ ܐܡܪ܀ ܡܢܐ
64 ܬܘܒ ܣܘܢܩܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ܠܣܗܕܐ܀ ܫܡܥܬܘܢ † ܠܓܘܕܦܐ[1]
ܡܢܐ ܡܬܚܙܐ ܠܟܘܢ· ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܠܗܘܢ ܩܥܘ ܠܘܩܒܠܗ·
65 ܕܚܝܒ ܗܘ ܠܡܘܬܐ܀ ܘܫܪܝܘ ܐܢܫܝܢ ܠܡܪܩ ܒܗ·
ܘܠܡܟܣܝܘ ܦܪܨܘܦܗ ܕܝܠܗ· ܘܠܡܩܦܚܘܬܗ ܘܠܡܐܡܪ
ܠܗ· ܐܬܢܒܐ # ܠܢ ✓ ܡܫܝܚܐ· ܡܢܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܚܝܟ·
66 ܘܡܫܡܫܢܐ ܒܩܘܦܠܐ ܢܣܒܘܗܝ ܗܘܘ ܠܗ܀ ܘܟܕ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ
ܦܛܪܘܣ ܒܕܪܬܐ ܠܬܚܬ· ܐܬܬ ܚܕܐ ܡܢ ܥܠܝܡܬܐ ܕܪܝܫ ܟܗܢܐ·
67 ܘܟܕ ܚܙܬ ܠܦܛܪܘܣ ܕܫܚܢ· ܚܪܬ ܒܗ ܘܐܡܪܐ· ܐܦ
68 ܐܢܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܢܨܪܝܐ ܐܝܬܝܟ ܗܘܝܬ· ܗܘ ܕܝܢ ܟܦܪ ܟܕ ܐܡܪ:
ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܘܠܐ ܡܣܬܟܠ ܐܢܐ ܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ܀ ܘܢܦܩ ܠܒܪ

Ipſe autem Jeſus dixit ei, Ego ſum: et videbitis Filium hominis 62
ſedentem a dextra virtutis, et venientem cum nubibus cœli. Ipſe 63
autem princeps Sacerdotum lacerans veſtes ſuas dicit, Quid adhuc
opus eſt nobis teſtibus? Audiſtis † blaſphemiam: quid videtur 64
vobis? Ipſi autem omnes exclamaverunt contra eum, quod reus
eſſet mortis. Et cœperunt quidam inſpuere in eum, et obtegere 65
faciem ejus, et colophizare eum, et dicere ei, Vaticinare # nobis ✓
Chriſte, quis eſt is qui percuſſit te: et miniſtri colaphis excipiebant
eum. Et quum eſſet Petrus in atrio inferius, venit una ex ancillis 66
principis Sacerdotum, Et quum vidiſſet Petrum calefacientem ſe, 67
intuita eum dixit, Etiam tu cum Jeſu Nazareno eras. Ipſe 68
autem negavit, dicens, Non novi, neque intelligo quid dicis. Et

1 ܠܓܘܕܦܐ] In margine MSti (ܠܓܘܕܦܐ) ܕܦܘܡܗ ܕܝܠܗ

† blaſphemiam] Lectio marg. —(blaſphemiam) Oris ejus.

69 ܠܩܕܡ ܕܬܪܥܐ܆ ܘܬܪܢܓܘܠܐ ܩܪܐ܂ ܘܐܡܬܐ ܟܕ ܚܙܬܗ ܬܘܒ܆
ܫܪܝܬ ܠܡܐܡܪ ܠܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ܂ ܕܗܢܐ ܡܢܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܂
70 ܗܘ ܕܝܢ ܬܘܒ ܟܦܪ ܗܘܐ܀ ܘܒܬܪ ܩܠܝܠ ܬܘܒ܆ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ
ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܠܦܛܪܘܣ܆ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܐܢܬ܂ ܐܦ
71 ܓܝܪ ܓܠܝܠܝܐ ܐܢܬ܂ ܘܡܡܠܠܟ ܕܡܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܫܪܝ
ܠܡܚܪܡܘ ܘܠܡܐܡܐ܆ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܢܐ܆ ܠܗܘ
72 ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܡܢ ܕܬܪܬܝܢ ⁻ ܙܒܢܝܢ ↙ ܬܪܢܓܘܠܐ ܩܪܐ܀ ܘܐܬܕܟܪ
ܦܛܪܘܣ ܠܡܠܬܐ [1] ܕܟܕ ܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ܃ ܕܥܕܠܐ
[2] ܕܐܠܟܛܪܘܢܘܢ ܢܩܪܐ܂ ܬܪܬܝܢ ⁻ ܙܒܢܝܢ ↙܂ ܬܟܦܘܪ ܒܝ ܬܠܬ܂ ܘܫܪܝ ܠܡܒܟܐ܂
1 ܘܡܚܕܐ ܒܨܦܪܐ ܗܘܐ܀ ܘܡܠܟܐ ܥܒܕܘ ܪܒܝ ܟܗܢܐ܃ [3] ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ CAP. XV.
ܥܡ ܩܫܝ̈ܫܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ܀

69 exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. Et ancilla quum vi-
70 diſſet eum rurſum, cœpit dicere aſtantibus, Hic ex illis eſt. Ipſe
autem iterum negabat. Et poſt paululum rurſus, aſtantes dicebant
Petro, Vere ex illis es; etenim Galilæus es, et locutio tua ſimilis
71 eſt. Ipſe autem cœpit exſecrari et jurare, Non novi hominem
72 iſtum quem dicitis. Et ſecunda ⁻ vice ↙ gallus cantavit. Et re-
cordatus eſt Petrus ſermonis † dicentis ei Jeſu, Priuſquam gallus
cantaverit duabus ⁻ vicibus ↙, negabis me tribus. Et cœpit flere.
1 Et confeſtim in mane conſilium fecerunt principes Sacerdotum CAP. XV.
cum Senioribus et Scribis, et totus conſeſſus: et quum vinxiſſent

1 ܕܟܕ ܐܡܪ] In margine MSti ܗܝ ܕ
2 ܕܐܠܟܛܪܘܢܘܢ] ܬܪܢܓܘܠܐ
3 ܣܘܡܒܘܠܝܘܢ] συμβουλιον ܗ̄ ܡܢ ܡܠܟܐ

† dicentis ei Jeſu] Lectio marg. Quem (dixerat ei Jeſus)

ܟܕ ܐܣܪܘܗܝ ܠܝܫܘܥ ܐܘܒܠܘܗܝ ܘܐܫܠܡܘܗܝ ܠܦܝܠܛܘܣ ܀
2 ܘܫܐܠܗ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܐܢܬ ܐܝܬܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܇ ܗܘ
3 ܕܝܢ ܟܕ ܥܢܐ ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܢܬ ܐܡܪܬ ܀ ܘܡܩܛܪܓܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܪܫܝ ܟܗܢܐ ܣܓܝܐܬܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܦܢܐ
4 ܗܘܐ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ܆ ܬܘܒ [1]ܫܐܠܗ ܟܕ ܐܡܪ܂ ܠܐ ܡܦܢܐ
5 ܐܢܬ ܘܠܐ ܡܕܡ܆ ܚܙܝ ܟܡܐ ܡܣܗܕܝܢ ܠܘܩܒܠܟ܂ ܗܘ
ܕܝܢ ܝܫܘܥ ܘܠܐ ܬܘܒ ܘܠܐ ܡܕܡ ܦܢܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܡܪ
6 ܦܝܠܛܘܣ ܀ ܒܟܠ ܕܝܢ ܥܐܕܐ܆ ܫܪܐ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܚܕ ܐܣܝܪܐ
7 ܗܘ ܕܫܐܠܝܢ ܗܘܘ܂ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ܆ ܒܪ ܐܒܐ
ܕܥܡ ܚܒܪܘܗܝ ܡܣܛܐܣܢܐ ܐܣܝܪ ܗܘܐ܆ ܗܠܝܢ ܕܐܢܫ ܕܒܣܛܐܣܝܣ
8 ܩܛܠ ܥܒܕܘ ܗܘܘ܂ ܘܟܕ ܐܙܥܩ ܟܢܫܐ܆ ܫܪܝܘ ܠܡܫܐܠܘ ܀
9 ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܝܢܐܝܬ ܥܒܕ ܗܘܐ ܠܗܘܢ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ

Jesum, abduxerunt ÷ eum ✓, et tradiderunt ÷ eum ✓ Pilato. Et 2
interrogavit eum Pilatus, Tu*ne* es rex Judæorum? Ipse autem
respondens, dixit ei, Tu dicis. Et accusabant eum principes Sa- 3
cerdotum multa: Ipse autem nihil respondebat. Ipse autem 4
Pilatus rursum † interrogavit eum, dicens, Non respondes quic-
quam? vide quanta testantur adversus te. Ipse autem Jesus non 5
amplius quicquam respondit, ita ut miraretur Pilatus. Omni 6
autem festo solvebat iis unum vinctum, quemcunque postularent.
Erat autem qui dicebatur Barabbas, qui cum seditiosis vinctus 7
erat, qui in seditione cædem fecerant. Et quum clamasset 8
turba, cœperunt postulare, sicut semper faciebat iis. Ipse autem 9

1 ܫܐܠܗ] In margine MSti ܡܫܐܠ ܗܘܐ ܠܗ

† interrogavit eum] Lectio marg. Interrogabat eum.

ܦܢܐ ܠܗܘܢ ܟܕ ܐܡܪ. ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܫܪܐ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܐ
10 ܕܝܗܘܕܝܐ. ܝܕܥ ܗܘܐ ܓܝܪ ܕܡܛܠ ܚܣܡܐ ܐܫܠܡܘܗܝ ܗܘܘ
11 ܪ̈ܫܝ ܟܘܡܪ̈ܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܪ̈ܫܝ ܟܘܡܪ̈ܐ ܐܙܝܥܘ ܠܟܢܫܐ.
12 ܕܝܬܝܪܐܝܬ ܠܒܪ ܐܒܐ ܢܫܪܐ ܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܬܘܒ ܟܕ ܦܢܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
13 ܕܐܥܒܕ ܠܗܘ ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
14 ܬܘܒ [1]ܩܥܝܢ ܗܘܘ. ܙܩܘܦܝܗܝ. ܗܘ ܕܝܢ ܦܝܠܛܘܣ
ܐܡܪ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܫ ܥܒܕ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ
15 ܩܥܘ. ܙܩܘܦܝܗܝ. ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܟܕ ܨܒܐ ܕܠܟܢܫܐ ܗܘ
ܕܦܝܣܐ ܢܥܒܕ. ܫܪܐ ܠܗܘܢ ܠܒܪ ܐܒܐ. ܘܐܫܠܡ
16 ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܕܢܓܕܗ ܒܦܪ̈ܓܠܐ. ܕܢܙܕܩܦ. ܐܣܛܪ̈ܛܝܘܛܐ ܕܝܢ

Pilatus respondit iis, dicens, Vultis ut dimittam vobis Regem
10 Judæorum? Sciebat enim quod propter invidiam tradidissent
11 eum principes Sacerdotum. Ipsi autem principes Sacerdotum concitaverunt turbam, ut potius Barabbam solveret iis.
12 Ipse autem Pilatus iterum respondens dicebat iis, Quid igi-
13 tur vultis ut faciam illi quem dicitis Regem Judæorum? Ipsi
14 autem iterum † clamabant, Crucifige eum. Ipse autem Pilatus dicebat iis, Quid enim mali fecit? Illi autem magis
15 clamaverunt, Crucifige eum. Pilatus autem volens populo satisfacere, solvit iis Barabbam, et tradidit Jesum, postquam ver-
16 berasset eum flagellis, ut crucifigeretur. Milites autem addux-

1 ܩܥܝܢ ܗܘܘ] In margine MSti (ܩܥܝܢ ܗܘܘ) ܟܕ ܐܬܙܝܥܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܪ̈ܫܝ ܟܘܡܪ̈ܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ.

† clamabant] Lectio marg. (clamabant) Quum concitati essent a principibus Sacerdotum, dicentes.

ܐܘܒܠܘܗܝ ܠܓܘ ܡܢ ܕܪܬܐ ܗ̇ܝ ܕܐܝܬܝܗ̇ [1]ܦܪܐܛܘܪܝܘܢ܆ ܘܩܪܝܢ
17 ܠܟܠܗ̇ ܣܦܝܪܐ܆ ܘܡܠܒܫܝܢ ܠܗ ܐܪܓܘܢܐ܆ ܘܣܝܡܝܢ
18 ܠܗ ܟܕ ܓܕܠܘ ܟܠܝܠܐ ܕܟܘܒܐ. ܘܫܪܝܘ ܠܡܫܐܠܘ ܫܠܡܗ܆
19 ܫܠܡ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘܕܝܐ܀ ܘܡܚܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܪܫܗ
ܒܩܢܝܐ. ܘܪܩܝܢ ܗܘܘ ܒܗ. ܘܟܕ ܣܡܝܢ ܗܘܘ ܒܘܪܟܐ.
20 ܣܓܕܝܢ ܗܘܘ ܠܗ. ܘܟܕ ܒܙܚܘ ܒܗ܆ ܐܫܠܚܘܗܝ ܐܪܓܘܢܐ܆
ܘܐܠܒܫܘܗܝ ܡܐܢܐ ܕܝܠܗ ܕܝܠܗ܀ ܘܡܫܚܪܝܢ ܠܗ
21 ܕܢܨܠܒܘܢܝܗܝ. *ܘܡܫܚܪܝܢ ܐܢ̈ܫܐ ܐܝܠܢ ܕܥܒܪ ܗܘܐ܆
ܠܫܡܥܘܢ ܩܘܪܝܢܝܐ ܕܐܬܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܓܘܪܣܐ. ܠܐܒܘܗܝ
ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܘܕܪܘܦܘܣ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܩܘܠ ܙܩܝܦܐ
22 ܕܝܠܗ܀ ܘܡܝܬܝܢ ܠܗ ܥܠ ܓܓܘܠܬܐ ܕܘܟܬܐ܆
23 ܗ̇ܝ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܕܡܬܦܫܩܐ ܕܘܟܬܐ ܕܩܪܩܦܬܐ܀ ܘܝܗܒܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܠܡܫܬܐ ܚܠܐ [2]ܕܡܚܠܛ ܠܡܘܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܠܐ

* ἀγγαρεύσουσιν

erunt eum intra atrium, quod eſt prætorium, et convocant totam
cohortem: Et induunt eum purpura, et imponunt ei plectentes co- 17
ronam ſpineam. Et cœperunt ſalutare eum, Salve, rex Judæorum. 18
Et percutiebant eum ſuper caput ejus arundine; et inſpuebant in 19
eum; et quum poſuiſſent genua adorabant eum. Et quum illu- 20
ſiſſent ei, exuerunt eum purpura, et induerunt eum veſtimentis
ſuis. Et angariant quendam qui præteribat, Simonem Cyrenæum, 21
venientem ex agro, patrem Alexandri et Rufi, ut portaret crucem
ejus. Et adducunt eum in Golgotha locum, quod eſt interpre- 22
tatum, locus Calvariæ. Et dabant ei bibere acetum myrrhatum: 23

1 ܦܪܐܛܘܪܝܘܢ] In margine MSti. ܠܐ ܠܡܪܐ ܗ̄
2 ܕܡܚܠܛ ܠܡܘܪܐ] ܕܡܚܠܛ ܠܡܘܪܐ܆ ܕܡܚܠܛܐ ܒܡܘܪܐ

24 ܢܣܒ܀ ܘܟܕ [1]ܙܩܦܘܗܝ܆ ܡܦܠܓܝܢ ܡܐ̈ܢܘܗܝ ܟܕ ܪܡܝܢ
25 ܦܣܐ ܥܠܝܗܘܢ܆ ܕܡܢܘ ܡܢܐ ܢܫܩܘܠ܀ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܕܝܢ
26 [2]ܫܥܬܐ ܠܬܠܬܝܬܐ܂ ܘܙܩܦܘܗܝ܀ ܘܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܡܟܬܒܢܘܬܐ
27 [3]ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ ܕܟܬܝܒܐ܆ ܗܘ ܡܠܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ܀ ܘܥܡܗ
ܙܩܦܝܢ ܬܪܝܢ ܠܣ̈ܛܝܐ܂ ܚܕ ܡܢ ܝܡܝܢܐ܂ ܘܚܕ ܡܢ ܣܡܠܐ
28 ܕܝܠܗ܀ ܘܐܬܡܠܝ ܟܬܒܐ ܗܘ ܕܐܡܪ܆ ܕܥܡ ܠܐ ܢܡܘ̈ܣܝܐ
29 ܐܬܚܫܒ܀ ܘܗܠܝܢ ܕܥܒܪܝܢ ܗܘܘ ܡܓܕܦܝܢ ܗܘܘ ܥܠܘܗܝ܂ ܟܕ
ܡܢܝܕܝܢ ܗܘܘ ܪ̈ܫܝܗܘܢ ܘܐܡܪܝܢ܆ [4]ܘܐܗ * ܐܘ ܗܘ ܕܫܪܐ *
30 ܠܗܝܟܠܐ܂ ܘܒܬܠܬܐ ܝܘ̈ܡܝܢ ܒܢܐ܆ ܦܨܐ ܢܦܫܟ ܘܚܘܬ ܡܢ
31 ܙܩܝܦܐ܀ ܗܟܢܐ ܐܦ ܪ̈ܒܝ ܟܗܢܐ ܡܒܙܚܝܢ ܥܡ

24 ipſe autem non accepit. † Et quum crucifixiſſent eum, dividebant
veſtimenta ejus, projicientes ſortem ſuper iis, quis quid tolleret.
25 26 Erat autem ‡ hora tertia, et crucifixerunt eum. Et erat in-
27 ſcriptio cauſæ ejus inſcripta, REX JUDÆORUM. Et cum eo
crucifigunt duos latrones: unum a dextra, et unum a ſiniſtra ejus.
28 Et impleta eſt ſcriptura, quæ dicit, Et cum iniquis reputatus eſt.
29 Et illi qui præteribant, blaſphemabant eum, moventes capita ſua,
et dicentes, || Vah, O deſtruens templum, et in tribus diebus
30 31 ædificans: Serva teipſum, et deſcende de cruce. Similiter etiam

1 ܘܟܕ ܙܩܦܘܗܝ] In margine MSti ܘܙܩܦܝܢ ܠܗ
2 ܫܥܬܐ ܠܬܠܬܝܬܐ] (ܫܥܬܐ) ܫܬܝܬܐ
3 ܕܥܠܬܐ ܕܝܠܗ] ܥܠܬܐ܆ ܕܝܢܐ ܕܝܠܗ
4 ܘܐܗ] ουα ܘܐܗ (ܘܐܗ)

† Et quum crucifixiſſent.] Lectio marg. Et crucifigentes eum.
‡ hora tertia] (hora) Sexta.
|| Vah] (Vah) vah.

ܡܒܙܚܝܢ ܀ ܥܡ ܣܦܪ̈ܐ ܠܘܬ ܚܕ̈ܕܐ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܀ ܠܐܚܪ̈ܢܐ
ܐܚܝ ܀ ܢܦܫܗ ܠܐ ܡܫܟܚ ܠܡܚܝܘ ܀ ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܡܠܟܗ 32
ܕܐܝܣܪܝܠ ܀ ܢܚܘܬ ܗܫܐ ܡܢ ܙܩܝܦܐ ܀ ܕܢܚܙܐ ܘܢܗܝܡܢ ܀ ܐܦ
ܗܢܘܢ ܀ ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܙܩܝܦܝܢ ܗܘܘ ܥܡܗ ܀ ܡܚܣܕܝܢ
ܗܘܘ ܠܗ ܀ ܟܕ ܗܘܬ ܕܝܢ ܫܥܬܐ ܫܬܝܬܝܬܐ ܀ ܚܫܘܟܐ ܗܘܐ ܥܠ 33
ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܀ ܥܕܡܐ ܠܫܥܬܐ ܬܫܝܥܝܬܐ ܀ ܘܒܫܥܬܐ ܗܝ 34
ܬܫܝܥܝܬܐ ܀ ܩܥܐ ܝܫܘܥ ܒܩܠܐ ܪܒܐ ܟܕ ܐܡܪ ܀ ܐܠܘܝ ܐܠܘܝ
ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ ܀ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܬܦܫܩ ܐܠܗܝ
ܐܠܗܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ ܀ ܘܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܟܕ 35
ܫܡܥܘ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ ܀ ܗܐ ܠܐܠܝܐ ܩܪܐ ܀ ܟܕ ܪܗܛ ܕܝܢ ܚܕ 36
ܡܠܐ ܐܣܦܘܓܐ ܡܢ ܚܠܐ ܘܣܡ ܒܩܢܝܐ ܀ ܡܫܩܐ ܗܘܐ ܠܗ ܟܕ
ܐܡܪ ܀ ܫܒܘܩܘ ܢܚܙܐ ܐܢ ܐܬܐ ܐܠܝܐ ܢܦܪܩܝܘܗܝ

principes Sacerdotum illudentes, alii ad alios cum Scribis dicebant,
Alios ſervavit, ſeipſum non poteſt ſervare. Chriſtus Rex Iſraelis 32
deſcendat nunc de cruce, ut videamus et credamus. Etiam illi
qui crucifixi erant cum eo, exprobrabant ei. Quum eſſet autem 33
hora ſexta, tenebræ factæ ſunt ſupra totam terram, uſque ad ho-
ram nonam. Et hora nona clamavit Jeſus voce magna, dicens, 34
† Eloi, Eloi, lama ſabachthani? quod eſt interpretatum, Deus
mi, Deus mi, ad quid deſeruiſti me? Et quidam ex illis qui 35
aſtabant, quum audiviſſent, dicebant, Ecce Eliam vocat. Quum 36
cucuriſſet autem unus, implevit ſpongiam aceto, et impoſuit arun-
dini *et* potum dabat ei, dicens, Sinite, videamus ſi veniat Elias

1 ܐܠܘܝ ܐܠܘܝ ܠܡܢܐ ܫܒܩܬܢܝ] In margine MSti Ελωη Ελωη
אלי אלי למה עזבתני

37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]
[illegible]
40 [illegible]
[illegible]
[illegible]
41 [illegible]
[illegible]
42 [illegible]
[illegible]
43 [illegible]

37 detrahere eum. Ipſe autem Jeſus quum emiſiſſet vocem magnam,
38 exivit ſpiritus ejus. Et velamen templi fiſſum eſt in duo, a ſum-
39 mo uſque ad imum. Quum vidiſſet autem Centurio qui ſtabat
ex adverſo ejus, quod ſic, quum exclamaſſet, exiviſſet ſpiritus
40 ejus, dixit, Vere homo iſte Filius erat Dei. Erant autem etiam
mulieres e longinquo ſpectantes: inter quas erat Maria Magdalene,
41 et Maria mater Jacobi parvi et Joſe, et Salome. Quæ et quum
eſſent in Galilæa, ſequebantur eum, et miniſtrabant ei: et aliæ
42 multæ quæ aſcenderant cum eo Hieroſolymam. Et quum jam
veſpera eſſet, (quia erat paraſceve, quod eſt ante Sabbathum)
43 Venit Joſephus qui *erat* ab Arimathæa, honoratus Senator, qui

1 [illegible] In margine MSti. [illegible]
κεν|τυριωνα

ܐܪܡܬܝܐ ܒܘܠܘܛܝܣ: ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܩܒܠ
ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܟܕ ܐܡܪܚ ܥܠ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ:
44 ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ. ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܐܬܕܡܪ ܐܢ ܟܒܪ
ܡܝܬ. ܘܟܕ ܩܪܐ ܠܩܢܛܪܘܢܐ: ܫܐܠܗ ܐܢ ܡܢ ܟܕܘ
45 ܡܝܬ ܗܘܐ. ܘܟܕ ܝܕܥ ܡܢ ܩܢܛܪܘܢܐ ܝܗܒ ܦܓܪܐ ܠܝܘܣܦ ∴
46 ܗܘ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܙܒܢ ܣܕܘܢܐ: ܘܟܕ ܐܚܬܗ ܟܪܟܗ ܒܗ
ܒܣܕܘܢܐ: ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܦܣܝܠ ܡܢ
47 ܫܘܥܐ. ܘܥܓܠ ܟܐܦܐ ܥܠ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ ∴ ܡܪܝܡ ܕܝܢ
ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܘܣܐ: ܚܙܝܢ ܗܘܝ ܐܝܟܐ
CAP. XVI. 1 ܡܬܬܣܝܡ ∴ ܘܟܕ ܥܒܪܬ ܫܒܬܐ: ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ
ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܠܘܡܐ: ܙܒܢܝ ܗܪܘܡܐ: ܕܢܐܬܝܢ
2 ܘܢܫܘܚܢܝܗܝ ∴ ܘܫܦܝܪ ܨܦܪܐ ܕܚܕ ܒܫܒܐ: ܐܬܝܢ ܗܘܝ
3 ܠܩܒܪܐ ܟܕ ܕܢܚ ܫܡܫܐ. ܘܐܡܪܢ ܗܘܝ ܒܝܢܝ ܠܒܝܢܝܗܝܢ:

etiam ipſe erat expectans regnum Dei, *et* quum confidentiam
ſumpſiſſet, ingreſſus eſt ad Pilatum, et petiit corpus Jeſu. Pila- 44
tus autem miratus eſt ſi jam mortuus eſſet: et quum advocaſſet
Centurionem interrogavit eum, Si ante tempus mortuus eſſet. Et 45
quum cognoviſſet a Centurione, dedit corpus Joſepho. Ipſe au- 46
tem Joſephus emit ſindonem, et quum detraxiſſet eum, involvit
eum ſindone, et poſuit eum in ſepulchro, quod erat exciſum de
petra: et advolvit lapidem ad oſtium ſepulchri. Maria autem 47
CAP. XVI. Magdalene, et Maria *mater* Joſe ſpectabant ubi poneretur. Et 1
quum tranſiviſſet ſabbathum, Maria Magdalene, et Maria *mater*
Jacobi, et Salome, emerunt aromata, ut venirent *et* ungerent
eum. Et valde mane primi *diei* hebdomadis veniunt ad ſepul- 2
chrum, quum exortus eſſet ſol: Et dicebant apud ſeipſas, Quis 3

4 ܡܢܘ ܢܥܓܠ ܠܢ ܠܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ. ܘܟܕ ܚܪ̈ܝܢ
ܚܙ̈ܝ ܕܡܬܥܓܠܐ ܗܘ ܟܐܦܐ. ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܓܝܪ ܪܒܐ
5 ܛܒ. ܘܟܕ ܥܠ̈ܝ ܠܩܒܪܐ. ܚܙ̈ܝ ܠܥܠܝܡܐ ܕܝܬܒ
6 ܒܝܡܝܢܐ ܕܡܥܛܦ ܐܣܛܠܐ ܚܘܪܬܐ ܘܬܡ̈ܗܝ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܝܢ. ܠܐ ܬܬܬܗ̈ܪܢ. ܠܝܫܘܥ ܒܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬܝܢ ܗܘ ܢܨܪܝܐ: ܗܘ ܕ
ܐܙܕܩܦ. ܩܡ ܠܗ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܪܟܐ. ܗܐ ܕܘܟܬܐ ܐܝܟܐ
7 ܕܣܡܘܗܝ ܀ ܐܠܐ ܙܠ̈ܝܢ ܐܡܪ̈ܝܢ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܠܟܐܦܐ:
ܕܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ. ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ
8 ܠܟܘܢ ܀ [1]ܘܟܕ ܢܦ̈ܩܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ. ܐܚܝܕ ܗܘܐ
ܠܗܝܢ ܓܝܪ ܪܬܝܬܐ ܘܬܗܪܐ. ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܘܠܐ ܡܕܡ

4 revolvet nobis lapidem ab oſtio ſepulchri? Et quum intuitæ
eſſent, viderunt quod devolutus *eſſet* lapis: erat enim magnus
5 valde. Et ingreſſæ in ſepulchrum, viderunt juvenem ſedentem
6 in dextris, amictum ſtola candida: et obſtupuerunt. Ipſe autem
dixit iis, Ne expaveſcite: Jeſum quæritis Nazarenum qui cruci-
fixus eſt, ſurrexit, non eſt hic: ecce locus, ubi poſuerunt eum.
7 Sed ite, dicite diſcipulis ejus, et Petro, quod præcedit vos in
8 Galilæam; ibi videbitis eum, ſicut dixit vobis. † Et exeuntes
fugerunt a ſepulchro, tenebat eas enim tremor et ſtupor: et ne-

1 ܘܟܕ ܢܦ̈ܩܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ] In margine MSti ܘܟܕ ܫܡܥ̈ܝ ܢܦ̈ܩܝ (ܡܢ ܩܒܪܐ)

† Et exeuntes fugerunt a ſepulchro] Lectio marg. Et quum audiviſſent, exiverunt (a ſepulchro)

ܐܣܟܡܐ ܒܘܠܘܛܝܣ : ܗܘ ܕܐܦ ܗܘ ܡܣܟܐ ܗܘܐ
ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܗܐ . ܘܐܡܪܚ ܘܥܠ ܠܘܬ ܦܝܠܛܘܣ .
44 ܘܫܐܠ ܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ . ܦܝܠܛܘܣ ܕܝܢ ܬܗܪ ܕܐܡܪ ܕܡܝܬ ܗܘ
ܡܚܕܐ . ܘܩܪܐ ܠܩܢܛܪܘܢܐ . ܘܫܐܠܗ ܕܐܢ ܡܝܬ ܡܢ ܩܕܝܡ
45 ܘܟܕ ܝܕܥ . ܡܢ ܩܢܛܪܘܢܐ ܝܗܒ ܫܠܕܗ ܠܝܘܣܦ :
46 ܘܗܘ ܕܝܢ ܝܘܣܦ ܙܒܢ ܟܬܢܐ . ܘܐܚܬܗ ܘܟܪܟܗ ܒܗ
ܒܟܬܢܐ . ܘܣܡܗ ܒܩܒܪܐ ܗܘ ܕܢܩܝܪ ܗܘܐ ܒܫܘܥܐ ܡܢ
47 ܫܘܥܐ . ܘܥܓܠ ܟܐܦܐ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܩܒܪܐ : ܡܪܝܡ ܕܝܢ
ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܘܣܐ . ܚܙܝܢ ܗܘܝ ܐܝܟܐ
Cap. XVI. 1 ܡܬܬܣܝܡ : ܘܟܕ ܥܒܪܬ ܫܒܬܐ . ܡܪܝܡ ܗܝ ܡܓܕܠܝܬܐ
ܘܡܪܝܡ ܗܝ ܕܝܥܩܘܒ ܘܫܠܘܡ ܙܒܢ ܗܪܘܡܐ . ܕܢܐܬܝܢ
2 ܢܡܫܚܢܝܗܝ : ܘܫܦܝܪ ܒܨܦܪܐ ܒܚܕ ܒܫܒܐ . ܐܬܝ ܗܘܝ
3 ܠܒܝܬ ܩܒܘܪܐ ܟܕ ܕܢܚ ܫܡܫܐ . ܘܐܡܪܢ ܗܘܝ ܒܝܢܬ ܠܗܘܢ :

etiam ipse erat expectans regnum Dei, *et* quum confidentiam
44 sumpsisset, ingressus est ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Pila-
tus autem miratus est si jam mortuus esset: et quum advocasset
45 Centurionem interrogavit eum, Si ante tempus mortuus esset. Et
46 quum cognovisset a Centurione, dedit corpus Josepho. Ipse au-
tem Josephus emit sindonem, et quum detraxisset eum, involvit
eum sindone, et posuit eum in sepulchro, quod erat excisum de
47 petra: et advolvit lapidem ad ostium sepulchri. Maria autem
Cap. XVI. 1 Magdalene, et Maria *mater* Jose spectabant ubi poneretur. Et
quum transivisset sabbathum, Maria Magdalene, et Maria *mater*
Jacobi, et Salome, emerunt aromata, ut venirent *et* ungerent
2 eum. Et valde mane primi *diei* hebdomadis veniunt ad sepul-
3 chrum, quum exortus esset sol: Et dicebant apud seipsas, Quis

4 ܡܢܘ ܢܥܓܠ ܠܢ ܟܐܦܐ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܩܒܪܐ . ܘܟܕ ܚܪ̈ܝ
ܚܙ̈ܝ ܕܡܥܓܠܐ ܗܝ ܟܐܦܐ . ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ ܓܝܪ ܪܒܐ
5 ܛܒ . ܘܟܕ ܥܠ̈ܝ ܠܩܒܪܐ : ܚܙ̈ܝ ܠܥܠܝܡܐ ܕܝܬܒ
6 ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܘܥܛܝܦ ܐܣܛܠܐ ܚܘܪܬܐ ܘܬܡܗ̈ܝ ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܡܪ
ܠܗܝܢ . ܠܐ ܬܬܕܚܠܢ . ܠܝܫܘܥ ܒܥ̈ܝܢ ܐܢ̈ܬܝܢ ܗܘ ܢܨܪܝܐ : ܕܐܙܕܩܦ ܘܗܘ
ܕܐܙܕܩܦ : ܩܡ ܠܗ . ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܬܢܢ . ܗܐ ܕܘܟܬܐ ܕܣܡܘܗܝ
7 ܕܣܡܘܗܝ ܀ ܐܠܐ ܙܠ̈ܝ ܐܡ̈ܪܝ ܠܬܠܡܝ̈ܕܘܗܝ ܘܠܟܐܦܐ .
ܕܩܕܡ ܠܟܘܢ ܠܓܠܝܠܐ . ܬܡܢ ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ
8 ܠܟܘܢ ܀ [1]ܘܟܕ ܢܦܩ̈ܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ . ܐܚܝܕܐ ܗܘܬ
ܠܗܝܢ ܓܝܪ ܪܬܝܬܐ ܘܬܗܪܐ . ܘܠܐܢܫ ܡܕܡ ܠܐ ܐܡܪ̈

4 revolvet nobis lapidem ab ostio sepulchri? Et quum intuitæ
essent, viderunt quod devolutus *esset* lapis: erat enim magnus
5 valde. Et ingressæ in sepulchrum, viderunt juvenem sedentem
6 in dextris, amictum stola candida: et obstupuerunt. Ipse autem
dixit iis, Ne expavescite: Jesum quæritis Nazarenum qui cruci-
fixus est, surrexit, non est hic: ecce locus, ubi posuerunt eum.
7 Sed ite, dicite discipulis ejus, et Petro, quod præcedit vos in
8 Galilæam; ibi videbitis eum, sicut dixit vobis. † Et exeuntes
fugerunt a sepulchro, tenebat eas enim tremor et stupor: et ne-

1 ܘܟܕ ܢܦܩ̈ܝ ܥܪ̈ܩܝ ܡܢ ܩܒܪܐ] In margine MSti ܘܟܕ ܫܡܥܝܢ ܢܦܩܝܢ ܥܪܩܝܢ (ܡܢ ܩܒܪܐ)

† Et exeuntes fugerunt a sepulchro] Lectio marg. Et quum audivissent, exiverunt (a sepulchro)

9 ܐ̈ܢܫ. ¹ܕܕܚ̈ܠܢ ܗܘ̈ܝ ܓܝܪ ܀ ܟܕ ܩܡ ܕܝܢ: ܒܨܦܪܐ
ܕܚܕ ܒܫܒܐ: ܐܬܚܙܝ ܩܕܡܐܝܬ ܠܡܪܝܡ ܡܓܕܠܝܬܐ. ܡܢ
10 ܗܝ ܕܐܦܩ ܗܘܐ ܡܢܗ ܫܒܥܐ ܕܝ̈ܘܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܙܠܬ: ܣܒܪܬ
11 ܠܗܢܘܢ ܕܥܡܗ ܗܘܘ: ܕܡܬܐܒܠܝܢ ܗܘܘ ܘܒܟܝܢ. ܘܗܢܘܢ
12 ܟܕ ܫܡܥܘ ܕܚܝ ܘܐܬܚܙܝ ܡܢܗ. ܠܐ ܗܝܡܢܘ ܀ ܒܬܪ
ܕܝܢ ܗܠܝܢ: ܠܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ ܟܕ ܡܗܠܟܝܢ ܐܬܚܙܝ ܒܕܡܘܬܐ
13 ܐܚܪܬܐ: ܟܕ ܐܙܠܝܢ ܗܘܘ ܠܐܓܪܘܣܐ ܀ ܘܗܢܘܢ ܟܕ ܐܙܠܘ
14 ܣܒܪܘ ܠܫܪܟܐ ܕܐܢܫܐ. ܘܐܦ ܠܐ ܠܗܘܢ ܗܝܡܢܘ. ܠܐܚܪܝܬܐ

mini quicquam dixerunt: † timebant enim. Quum surrexisset 9
autem mane primi *diei* hebdomadis, apparuit primum Mariæ
Magdalenæ, ex qua ejecerat septem dæmonia. Illa quum ivisset, 10
nunciavit illis qui cum ipso fuerant, qui lugebant et flebant. Et 11
illi quum audivissent quod viveret, et conspectus esset ab ea, non
crediderunt. Post autem hæc, duobus ex ipsis ambulantibus 12
apparuit in forma alia, dum proficiscerentur in agrum. Et illi 13
abeuntes nunciaverunt reliquis; neque illis crediderunt. Postre- 14

1 ܕܕܚ̈ܠܢ ܗܘ̈ܝ ܓܝܪ ܀] In margine MSti ܡܫܬܟܚܢ ܒܕܘܟ
ܘܗܠܝܢ ܀ ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܐܬܦܩܕ ܠܗܘܢ ܕܥܡ
ܦܛܪܘܣ. ܒܦܣܝܩܬܐ ܐܘܕܥܘ. ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܘܐܦ ܗܘ ܝܫܘܥ
ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܥܕܡܐ ܠܡܥܪܒܐ ܫܕܪ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܠܟܪܘܙܘܬܐ
ܘܠܐ ܡܬܚܒܠܢܝܬܐ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ ܐܡܝܢ ܀

† Timebant enim] Marg. Adduntur alicubi et hæc: Omnia autem quæ imperata fuerant illis qui *erant* cum Petro breviter nunciaverunt: postea autem ipse Jesus ab Oriente usque ad Occidentem promulgavit per eos præconium sacrum et incorruptum salutis æternæ. Amen.

#ܕܝܢ✓ ܟܕ ܣܡܝܟܝܢ ܠܚܕܥܣܪ ܐܬܚܙܝ܂ ܘܚܣܕ ܥܠ
ܠܐܡܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܩܫܝܘܬ ܠܒܐ܆ ܡܛܠ ܕܠܐܝܠܝܢ
15 ܕܚܙܐܘܗܝ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܠܐ ܗܝܡܢܘ܀ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ
ܠܥܠܡܐ ܟܠܗ܆ ÷ܘ✓ܐܟܪܙܘ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܠܟܠܗ̇ ܒܪܝܬܐ.
16 ܗ̇ܘ ܕܡܗܝܡܢ ܘܥܡܕ ܡܬܦܪܩ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢ
17 ܡܬܚܝܒ܀ ܐܬܘܬܐ ܕܝܢ ܠܗ̇ܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܗܠܝܢ ܢܩ̈ܦܢ.
ܒܫܡܝ ܕܝ̈ܘܐ ܢܦܩܘܢ. ܒܠܫܢ̈ܐ ܚܕ̈ܬܐ ܢܡܠܠܘܢ.
18 #ܘܒܐܝ̈ܕܝܐ✓ ܚܘ̈ܘܬܐ ܢܫܩܠܘܢ. ܘܐܢ ÷ܣܡܐ✓ ܡܡܝܬܢܐ ܡܕܡ
ܢܫܬܘܢ ܠܐ ܢܚܒܠ ܐܢܘܢ. ܥܠ ܟܪ̈ܝܗܐ ܐܝ̈ܕܝܐ ܢܣܝܡܘܢ܆
19 ܘܫܦܝܪܐܝܬ ܢܗܘܘܢ܀ ܗ̇ܘ ܡܢ ܗܟܝܠ ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ܆ ܒܬܪ
ܕܡܠܠ ܥܡܗܘܢ ܐܣܬܠܩ ܠܫܡܝܐ ܘܝܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ
20 ܕܐܠܗܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܟܕ ܢܦܩܘ ܐܟܪܙܘ ܒܟܠ ܕܘܟܐ.

mo # autem ✓ accumbentibus undecim apparuit, et exprobravit
incredulitatem eorum, et duritiam cordis: quia illis qui viderant
15 eum exſuſcitatum a mortuis, non crediderunt. Et dixit iis, Ite in
mundum totum, ÷ et ✓ prædicate evangelium omni creaturæ.
16 Qui crediderit et baptizatus fuerit, ſervabitur; qui autem non
17 crediderit, condemnabitur. Signa autem credentes hæc ſequentur: in nomine meo dæmonia ejicient, linguis novis loquentur;
18 Et # in manibus ✓ ſerpentes tollent; et ſi ÷ venenum ✓ lethale
aliquid biberint, non nocebit iis; ſuper ægrotos manus imponent,
19 et bene habebunt. Ipſe quidem igitur Dominus Jeſus poſtquam loquutus fuiſſet iis, aſſumptus eſt in cœlum, et ſedet a
20 dextra Dei. Illi autem quum egreſſi eſſent, prædicaverunt in

ܐ ܡܥܕܪ ܗܘܐ܆ ܒܢܝ ܐܬܘ̈ܬܐ

ܩܘܣ܆ ܕܡܠܠ ܪܘܡܝܐܝܬ

omni loco : dum Dominus aux
per ſigna quæ ſequebantur.

Finitum eſt evangelium ſanctum M

ܟܕ ܡܪܢ ܡܥܕܪ ܗܘܐ ܘܡܫܪܪ ܗܘܐ ܡܠܬܗܘܢ

ܒܐܬܘܬܐ ܕܥܒܕܝܢ ܗܘܘ܀

ܫܠܡ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܡܪܩܘܣ܀

ܒܪܗܘܡܝ ܗܘ ܦܪܢܓܐܝܬ܀

minus auxiliaretur, et ſermonem confirmaret
antur.

ſanctum Marci, quod loquutus eſt Latine Romæ.